

MARUF25

RAPOR

MARMARA URBAN FORUM
MARMARA ULUSLARARASI
KENT FORUMU

tüm mümkünlerin kıyısında

MARUF25

RAPOR

MARMARA URBAN FORUM
MARMARA ULUSLARARASI
KENT FORUMU

tüm mümkünlerin kıyısında

MARMARA BELEDİYELER BİRLİĞİ KÜLTÜR YAYINLARI

Marmara Urban Forum 2025 (MARUF25) Raporu

Genel Koordinatör:

M. Cemil Arslan

Editör:

Samet Keskin

Editör Yardımcısı:

Ayşe Gümeç Karamuk

Yazarlar:

Ali Emre Soner
Burcuhan Şener
Büşra İnce
Emrehan Furkan Düzgiden
Ezgi Küçük Çalışkan
Görsev Argın Uz
İrem Kurtuluş Korkmaz
Merve Ağca
Nazlıcan Akcı

Katkı Sağlayanlar:

Ayşe Göç Yalçinkaya
Burak Arlı
Büşra Yılmaz
Cemre Korkut
Dila Toprak
Elif Kahraman
Halenur Dönmez Genç
Hatice Kübra Baştuğ
Hayrünnisa Akpınar
Hazan Sertkaya
İpek Nur Arısoy
İrem Selen
Meltem Özden
Özge Sivrikaya

ISBN: 978-625-8164-36-7
Yayıncı Sertifika No: 15668
Yayın No: 178
Yayın Tarihi: Şubat 2026

Tasarım Uygulama & İnfografikler:

sonntag.agency

Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları
Sarıdemir Mah. Ragıp Gümüşpala Cad. No: 10
Eminönü 34134 Fatih - İstanbul
Telefon: +90 (212) 402 19 00
info@mbb.gov.tr
www.marmara.gov.tr
www.mbbkulturyayinlari.com

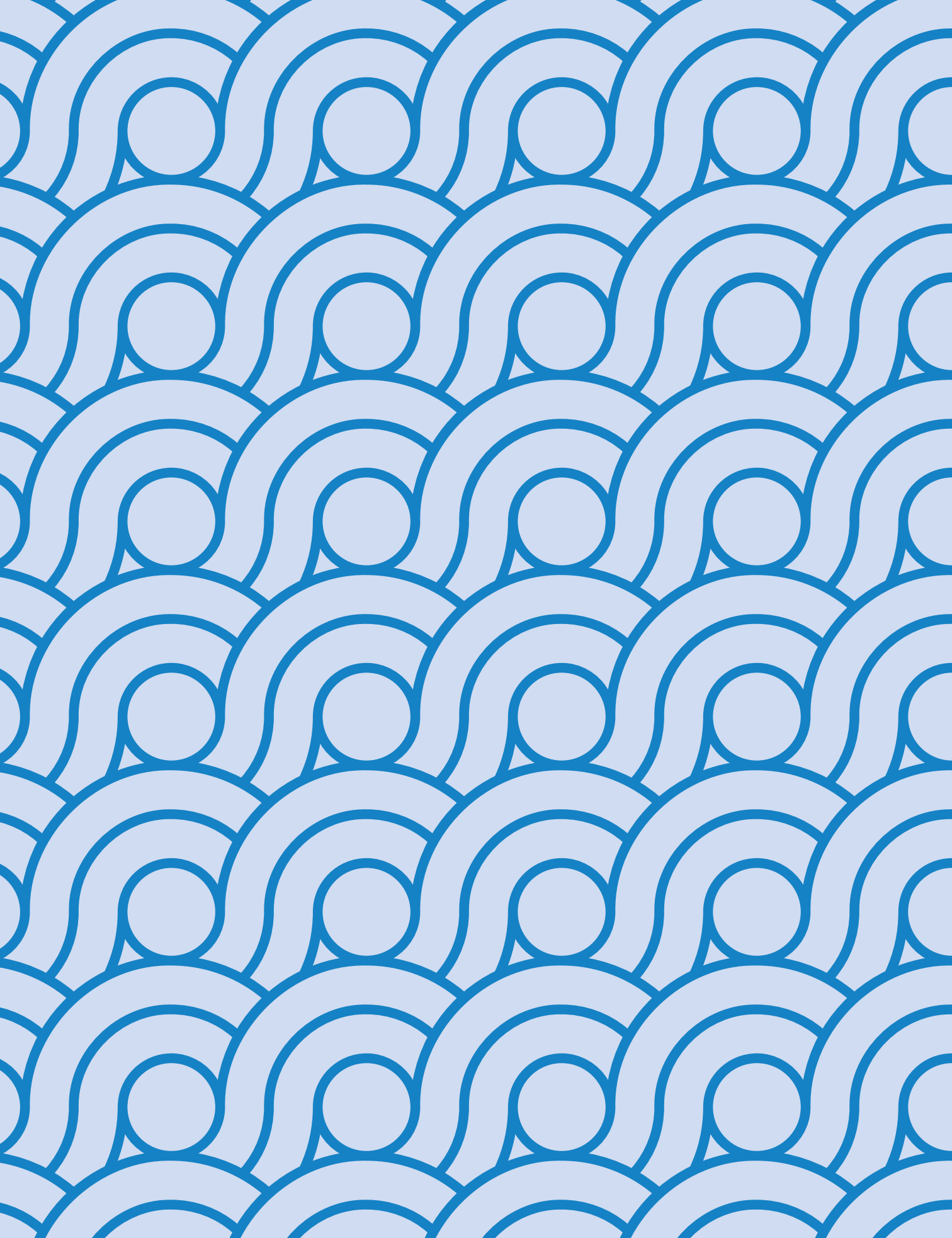
Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak
kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	6
ÖN SÖZ	8
EDİTÖRDEN	10
MARMARA URBAN FORUM (MARUF) NEDİR?	11
MARUF25 HAKKINDA	14
TEMA	16
ÇERÇEVE	17
Akışlar: Dört Temel Soru ve Odak	17
Konular: Kesişimler Matrisi	17
Modlar: Üç Farklı Katılım ve Etkileşim Boyutu	18
Etkinlik Türleri	20
Derin Dalışlardan Kolektif Hafızaya	22
GÖRSEL TASARIM DİLİ VE KONSEPTİ	23
MEKÂN KURGUSU VE PLANI	26
İŞ BİRLİKLERİ	32
URBAN EXPO (STANT ALANI)	36
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	40
ERİŞİLEBİLİRLİK	41
MARUF25 DÜZENLEME EKİBİ	42
VERİ VE İSTATİSTİKLER	46
Etkinlikler ve Konuşmacılar	46
Katılımcılar	48
Katılımcı Değerlendirmeleri	50
İletişim ve Görünürlük	54

MARUF25 ETKİNLİK ÖZETLERİ	58
MARUF'A DOĞRU (MARUF ON THE GO)	60
Atölye	61
Eğitim	64
Saha Çalışması	64
Kent Rotası	65
Toplantı	65
Ciddi Oyun	68
Çalıştay	68
Sergi	69
Podcast	70
Marmarathon	70
Uygulama	71
ZİHNİNLE KATIL	74
Açılış	77
Çarşı	80
Hızlı Bakış	90
Kapalı Toplantı	96
Nasıl'ın Araçları	104
Şehir Konuşmaları	110
Tartışma	114
Temelleri Sağlam At	130
Yerel Eylem	136
Kapanış	164
UYGULAYARAK KATIL	168
Ağ Kurma	172
Kent Atölyesi	188
Keşif Buluşması	210
Mümkünler Çemberi	220
Play Marmara	226
DUYULARINLA KATIL	232
Kent Kütüphanesi	236
Kent Sineması	244
Kolektif Çalışma	254
Sergi	262
Kent Ritmi	270
Kent Rotası	274

GİRİŞ

ÖN SÖZ

1-3 Ekim 2025 tarihlerinde “tüm mümkünlerin kıyısında” çerçevesiyle, İstanbul’da, Haliç Kongre Merkezi’nde dördüncü kez düzenlenen Marmara Urban Forum (MARUF25) Raporu ile karşınızdayız.

Alışıldık anlam haritalarının hızla silindiği, kurumların gücünü kaybettiği, ezberlerin bozulduğu bir eşikte duruyoruz.

Küresel düzende büyük bir sarsıntı yaşanıyor, iki büyük savaş sonrası kurulan yapı yerinden oynamış durumda. İnsan haklarına, uluslararası hukuka, eşitliğe ve adalete dayalı olduğu iddia edilen sistem; krizler karşısında yetersiz, güç karşısında sessiz ve çaresiz kalıyor. Uluslararası kurumların işlevsizleşmesi, küresel güvenlik sistemlerinin içinin boşalması, krizlere karşı gösterilen kolektif kayıtsızlık ve milyonları yerinden eden bölgesel çatışmalar şunu ifşa ediyor: Mevcut sistem çözülüyor ve ne yazık ki çözüm üretemiyor.

Dünya, yalnızca iklim krizi değil; anlam, yön ve güven krizi de yaşıyor. Bu ortamda otoriter eğilimler yeniden cazip hale geliyor. Güç, korkudan besleniyor. İnsanlar, güvenlik adına özgürlüklerinden vazgeçmeye daha açık hale geliyor. Otoriterliğin dili, belli mekanizmalarla sadece siyasal yaşamı belirlemiyor; sıradan yaşamların içine, gündelik tercihlere, kentlerin planına, meydanların biçimine kadar sızıyor.

Ama bütün bunların ortasında bir başka hareketlilik göze çarpıyor. Sessiz ama inatçı, yavaş ama yaygın bir hareketlilik... Geleneksel siyasetle açık-

lanamayan bir dalga bu. Kısa vadeli düşünmekle suçlanan yeni kuşaklar kategorik olarak sistemleri değil, etkilerini sorgulayan bir tavır geliştiriyor. Bu kuşaklar politikaya alışıldık yöntemlerle değil, yaratıcı biçimlerde dokunuyor. Katı kurumsal yapıları değil, akışkan pratikleri önceleyen; sokakta, sanatta, dijitalde, gündelik yaşamda karşılık bulan yeni bir siyaset yapma biçimi bu.

Dikey ilişkilerden sıkılmış, kendiliğinden örgütlenen, hiyerarşiyi değil dayanışmayı, temsiliyeti değil katılımı önceleyen bu kuşaklar; yeni bir siyaset tarzının nağmelerini fısıldıyor. Bu bir sessizlik değil; farklı bir dil, sessiz bir çığlık adeta. Bu dili anlamadan hiçbir dönüşüm mümkün değil artık.

Yeni talepler, yönetim biçimlerinin de dönüşmesini zorunlu kılıyor. Kamu yönetimi uzun süre performans ve rekabet gibi kavramlarla tanımlandı. Ama 2008 küresel finans krizinden COVID-19 pandemisine, ekolojik felaketlerden göç dalgalarına kadar art arda yaşanan kırılmalar yeni bir paradigma ihtiyacını ortaya çıkarmış durumda. İş birliğini ve toplumsal yararı önceleyen, krizlere karşı esnek ve çevik, toplumsal taleplere karşı katılımcı ve şeffaf, sonuçlara karşı paylaşımcı ve adil bir yönetim anlayışını esas alan bir paradigma. Dalgalı, belirsiz, karmaşık ve müphem bir zamanda iş birliğini ve paylaşımı esas alan bu yön arayışı sadece teknik bir çaba değil, ahlaki bir sorumluluk aynı zamanda.

Kentler bu dönüşümün tam merkezinde yer alıyor. Çünkü kent dediğimiz şey, sadece fiziksel bir yapı değil; aynı zamanda bir toplumsal hafıza, bir

gündelik hayat örgüsü, bir müzakere ortamı, bir siyasal mekândır. Kentler bu bağlamda, krizlerin en çok görünür olduğu ama aynı zamanda umutların en çok filizlendiği alanlardır. Kent biziz çünkü; farklıyız, benzersiz ama bir aradayız...

İşte tam bu noktada, tüm ihtimallere açık ilginç zamanlarda olduğumuzu, bir başka deyişle Turgut Uyar'dan ilhamla "tüm mümkünlerin kıyısında" bulunduğumuzu, her şeyin yeniden kurulabileceği bir zaman diliminde yaşadığımızı düşünüyoruz.

MARUF25 için belirlenen "tüm mümkünlerin kıyısında" teması, bu çalkantılı zamanlarda sadece bir endişeyi değil, aynı zamanda bir umudu ve daveti temsil ediyor.

MARUF, sadece sorunları tespit etmek için değil; yeniden düşünmek, birlikte hayal kurmak ve daha iyiyi aramak için düzenleniyor. Bir başka deyişle kentlerin sosyal adaletin taşıyıcısı olduğu bir gelecek inşa etmek, teknoloji ve doğanın bir bütünlük içinde değerlendirildiği bir yaklaşım üretmek, karar süreçlerinde halkın yalnızca nesne değil özne de olduğu katılımcı modeller geliştirmek, yerel yönetimleri birer teknik aygıt olmaktan çıkarıp toplumsal uzlaşının ve hayalin temsilcisi haline getirmek, kent hakkını soyut bir kavram olmaktan çıkarıp yaşayan bir deneyime dönüştürmek, evrensel insan haklarını yerelleştirmek gibi tüm alanlarda daha iyiyi aramak için düzenleniyor MARUF.

Biz, MARUF ekibi olarak kentleri dert edinen, ama sadece eleştirmekle kalmayıp hayal kuran, deneyen, yan yana gelmeyi ve birlikte üretmeyi önemseyen, umuda yatırım yapan bir topluluğuz.

İflah olmaz iyimserler, vazgeçmeyen kararlılar, umudun sadece bir duygu değil, bir eylem biçimi olduğuna inananlarız.

Sizi MARUF25'in raporu ile baş başa bırakırken, İstanbul'dan – Haliç'in kıyısından – başlayarak dalga dalga yayılacak adil, eşitlikçi ve kapsayıcı bir çabanın bahsedilen devingen düzensizliğe karşı yeni bir nefes olabileceğine inanıyoruz.

Bir tomurcuk kadar yeni,

Bir kardelen kadar dirençli,

Bir yağmur damlası kadar sade ama dönüştürücü...

"Tüm mümkünlerin kıyısında", daha iyi bir yaşam çağrısına muazzam bir destek ile ses veren herkese yürekten teşekkür ederim.

Dr. M. Cemil Arslan

MBB Genel Sekreteri

MARUF Genel Koordinatörü

EDİTÖRDEN

“Hızlı gitmek istiyorsan yalnız git. Uzağa gitmek istiyorsan birlikte gidelim.” der bir Afrika atasözü. İlk kez 2019 yılında “Çözüm Üreten Kentler” mottosuyla daha ileriye ve daha iyiye “birlikte” gitmek üzere yola çıktığımız Marmara Urban Forum’un dördüncüsünü 1-3 Ekim 2025 tarihlerinde Haliç Kongre Merkezi’nde gerçekleştirdik.

“Tüm mümkünlerin kıyısında” çerçevesinde, 150’den fazla partnerimizin katkısıyla düzenlediğimiz MARUF25’te; 50 ülkeden 500’den fazla konuşmacıyla 200’den fazla etkinlik düzenledik ve 8 binden fazla katılımcıyla bir araya geldik.

Elinizde tuttuğunuz -ya da bir ekrandan okuduğunuz- bu rapor, hem “su uçar, yazı kalır” misali “etkinlik geçer, rapor kalır” kabilinden MARUF25’i tarihe not düşme çabasının bir ürünü hem de foruma katılamayanlar ve paralel etkinlikler arasında takip etmek istediği oturumları kaçıranlar için yeniden buluşma vesilesi.

MARUF25 Yaratıcı Ekibi olarak şekillendirdiğimiz bu raporu üç ana bölüm altında kurguladık. “MARUF25 Hakkında” bölümünde MARUF25’e dair temel bilgiler ve planlama sürecine yönelik detaylar yer alıyor. MARUF25’in çerçevesi, akışları ve odaklandığı konular, MARUF25’te yer alan etkinlik modları ve türlerine dair bilgilendirmeler bu bölümde okuyucuyla buluşuyor. Bu bölümde ayrıca MARUF25 tasarım konsepti ve mekân kurgusu ile iş birlikleri ve çeşitli istatistikler paylaşıyor.

“MARUF25 Etkinlik Özetleri” bölümünde hem MARUF25 kapsamında hem MARUF’a Doğru sürecinde gerçekleştirilen tüm etkinliklerin künyeleri ve içerik özetleri yer alıyor.

“Değerlendirmeler” bölümünde ise bu yıl bir yenilik yaptık ve MARUF25’i bizzat deneyimleyenlerin görüşlerine yer verdik. Danışma Ağı üyelerinden partner ve destekçilere, moderatör ve konuşmacılardan katılımcılar ve gönüllülere kadar MARUF’u çok sesli ve çok renkli kılan aktörlerin değerlendirmeleri bu bölümde bir araya geliyor. Forumun güçlü yanları kadar geliştirilmesi gereken alanlara ve gelecek MARUF’lara yönelik önerilerde bulunuluyor.

“Bir araya gelmek, bir başlangıçtır. Bir arada kalmak, ilerlemedir. Birlikte çalışmak başarıdır.” diyor Henry Ford. MARUF25 ile bir araya geldiğimiz süreci, bu rapor aracılığıyla bir arada kalmaya devam ederek ilerletiyoruz. Yaşam kalitesi yüksek ve çözüm üreten kentlere giden yoldaki başarıları da yine birlikte çalışarak ve üretirken elde edeceğimize inancımız tam. Tam da önceki MARUF’larda olduğu gibi.

Bu raporun da hem “tüm mümkünlerin kıyısında” buluştuğumuz MARUF25’i belgeleyen bir kaynak hem de “yeni mümkünlerin izinde” beraber yürümek için yararlı bir başlangıç noktası ve rehber olmasını dileriz.

Samet Keskin
Editör

MARMARA URBAN FORUM (MARUF) NEDİR?

Marmara Urban Forum (MARUF), Marmara Belediyeler Birliği tarafından iki yılda bir uluslararası ölçekte düzenlenen bir kent forumudur. **“Çözüm Üreten Kentler”** mottosuyla kentin tüm paydaşlarını bir araya getiren MARUF, küresel gündem ile yerel ihtiyaç ve öncelikleri bir arada değerlendirerek kentsel meselelere çözüm arıyor. Forum, krizler ve belirsizliklerle dolu bir dünyada kentleri yalnızca sorunların değil, aynı zamanda yaratıcı çözümlerin merkezi olarak konumlandırıyor.

MARUF, kentsel sorunları farklı perspektiflerden ve katılımcı yöntemlerle değerlendirebilmek için alan açıyor. Forumda tematik oturumların yanı sıra katılımcı yöntemleri araştıran, deneyime ve etkililiğe dayalı birçok özgün etkinlikle katılımcılara ortak paylaşım alanı açıyor.

Forum, Türkiye’den ve dünyadan kamu ve özel sektör temsilcilerini, yerel yönetimleri, sivil toplum kuruluşlarını, akademiye, uluslararası kuruluşları, düşünce kuruluşlarını ve ilgili tüm paydaşları bir araya getirerek kentleri nasıl daha yaşanabilir, adil, dayanıklı ve kapsayıcı hale getirebileceğimiz sorusuna yanıt arıyor. MARUF; Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, UN-Habitat, ICLEI, CDP, WWF, WRI, UNDP, UN Women, NALAS, Urban.koop ve İKSV gibi kurumların yanı sıra yerel yönetimler, kalkınma ajansları ve üniversitelerin de aralarında bulunduğu çok sayıda partnerin iş birliğinde gerçekleşiyor.

MARUF üç gün boyunca katılımcılara,

- Afet yönetiminden iklim krizine, sosyal kapsayıcılıktan yönetişime, sürdürülebilir kalkınmadan yapay zekaya kadar geniş bir yelpazede **kentsel meseleleri yaratıcı ve yenilikçi yaklaşımlarla ele alma**,
- Kentlerde hayata geçirilebilecek **pratik ve yenilikçi uygulamalardan ilham alarak kalıcı ve somut değişimlere ön ayak olma**,

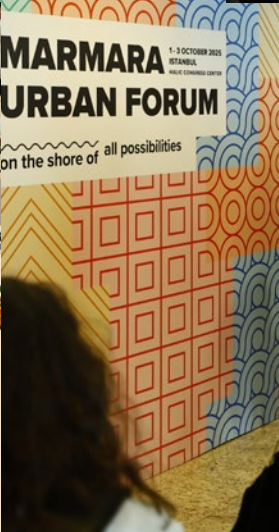
- Yerel yönetimlerden kamu kurumlarına, özel sektörden akademiye, sivil toplumdan uluslararası kuruluşlara kadar **çeşitli kent aktörleri ile diyalog ve iş birliği geliştirme**,
- Dünyanın dört bir yanından politika yapıcılar, uygulayıcılar ve kent düşünürleriyle, **kentlerin nasıl daha yaşanabilir, sürdürülebilir, dayanıklı, adil ve kapsayıcı hale getirilebileceğini tartışmak üzere bir araya gelme**,
- **Yeni partnerler ve ağlarla buluşarak güçlü ve uzun vadeli iş birliklerine kapı aralama** imkânı sağlayan bir forum deneyimi sunuyor.

Geçmiş Yıllarda MARUF’ta Neler Oldu?

2019 yılından bu yana iki yılda bir Kent Ekimi (Urban October) kapsamında düzenlenen MARUF, yıllar içerisinde kent aktörleri arasında bilgi ve deneyim paylaşımı için küresel bir platform haline geldi.

- 2019’da 25 ülkeden 250 konuşmacı ve 5.000’den fazla katılımcıyla ilk defa düzenlenen **MARUF19**, oturumlar, paneller, atölyeler, sergiler ve teknik gezilerle kent meselelerini kapsamlı biçimde ele aldı.
- 2021’de UN-Habitat ana partnerliğinde online olarak düzenlenen **MARUF21**, **“Yeni-den Düşün, Birlikte Hareket Et” (Re-think & Co-act)** çağrısıyla 50’den fazla ülkeden 500’ün üzerinde konuşmacıyı ve binlerce katılımcıyı dijital ortamda bir araya getirdi.
- 2023’te **“Dayanıklılık ve Ötesi” (Resilience and Beyond)** temasıyla İstanbul’da gerçekleştirilen **MARUF23**, 62 ülkeden 380’i aşkın konuşmacı ve 5.000’den fazla katılımcıyı ağırladı. 140’ın üzerinde oturumun düzenlendiği forumda, atölyeler, film gösterimleri, sergiler ve kent rotaları gibi pek çok farklı etkinliğe yer verildi. Ayrıca MARUF23, Metropolis ve UN-Habitat iş birliğiyle Dünya Büyükşehirler Günü etkinliklerine ev sahipliği yaptı.

MARUF25 HAKKINDA

TEMA

MARUF25, kentlerin bugün içinde bulunduğu çelişkili ve çok katmanlı koşulları anlamaya, bu koşulların içinden yeni olasılıklar üretmeye ve daha iyi bir kentsel yaşamın nasıl mümkün olabileceğini birlikte tartışmaya davet eden bir çerçeveyle kurgulandı. Turgut Uyar'ın dizelerinden ilhamla forumun ana çerçevesini oluşturan **“tüm mümkünlerin kıyısında”** söylemi, çağımızın eş zamanlı belirsizliklerini ve potansiyellerini bir arada düşünmeye imkân veren kavramsal bir eşik olarak ele alındı.

Günümüzde kentler derinleşen konut krizlerinden iklim krizine, afetlerden zorla yerinden edilmelere, ekonomik kırılganlıklardan toplumsal kutuplaşmalara kadar çok sayıda yapısal sorunla karşı karşıya. Bu krizler, birlikte yaşam imkânlarını zorlamakta, kentleri kapsayıcı ve güvenli yaşam alanı olmaktan uzaklaştırarak çoğu zaman bir hayatta kalma mücadelesi zeminine dönüştürmekte. Mevcut yönetim sistemlerinin bu devingen ve çok boyutlu sorunlara yanıt üretmekte zorlandığı; adil, katılımcı, hesap verebilir ve güven tesis eden yapılar kurmakta yetersiz kaldığı bir dönemden geçilmekte.

Bununla birlikte, insanlık tarihi açısından bakıldığında, bugün aynı zamanda eş benzeri görülmemiş bir imkânlar ve mümkünler çağında yaşandığı da açık. Teknolojik araçlar, bilimsel bilgi, veri ve iletişim olanakları her zamankinden daha erişilebilir; kültürel çeşitlilik ve toplumsal birikim ise kentlerin potansiyelini besleyen güçlü kaynaklar sunmakta. Ancak bu imkânların varlığı, kendiliğinden daha

adil, güvenli veya kapsayıcı kentler üretmemekte; aynı araçlar, eşitsizlikleri derinleştirmek ya da yıkıcı süreçleri hızlandırmak için de kullanılabilir.

Bu nedenle MARUF25, kentleri ne yalnızca krizlerin toplamı ne de sınırsız fırsatların alanı olarak ele aldı. Aksine forum, inşa etmek ile yıkmak, dayanışma ile çatışma, umut ile umutsuzluk arasındaki gerilim hattında kentlerin tam da bu ikiliklerin kesiştiği bir eşikte konumlandığını kabul eden bir yaklaşım benimsedi. “Tüm mümkünlerin kıyısında” olma hali, bu eşikte durmayı, belirsizlikten kaçmaktan ve imkânları da göz ardı etmeden düşünmeyi temsil etti.

Marmara Belediyeler Birliğinin yerel demokrasi ve daha iyi bir kentsel yaşam arayışına dayanan kurumsal birikimi ve bir araya getiren rolü ile “kıyı” metaforunun çağrıştırdığı geçişkenlikten ilham alan MARUF25, kent üzerine düşünen, çalışan ve üreten tüm aktörleri; hazır çözümler etrafında uzlaşmaya değil, birlikte düşünmeye, öğrenmeye ve üretmeye davet etti.

Forum, yalnızca sorunları tespit etmeyi değil; farklı bakış açılarını yan yana getirerek yeni sorular üretmeyi, mümkün olanı yeniden tanımlamayı ve kolektif hayal gücünü harekete geçirmeyi amaçladı. MARUF25 henüz tam olarak tanımlanmamış; ancak birlikte keşfedildiğinde çoğalacak olan mümkünler için ortak bir düşünme ve deneyim alanı sundu.

ÇERÇEVE

MARUF25, kentlere dair kolektif merakımızı dört büyük soru etrafında yeniden örgütleyen, katılımcıları düşünmeye, üretmeye ve deneyimlemeye davet eden çok katmanlı bir öğrenme alanı sunmayı amaçladı. Bu yolculuğun mimarisi; temel olarak akışlar, konular, katılım modları ve etkinlik türleri olmak üzere dört ana bileşen üzerine kuruldu.

Akışlar: Dört Temel Soru ve Odak

MARUF25, kentlerin geleceğine dair dört temel sorunun rehberliğinde dört ana akışla yola çıktı. Her akışın temel amacı, daha iyi bir kenti mümkün kılacak bir kavramı derinlemesine ele almak ve pratik uygulama yöntemlerine yani işin “nasıl”ına odaklanmaktır. Bu sorular zaman zaman kesişse ve iç içe geçse de, her biri katılımcılara derinleşmeleri için özgün bir yön ve odak sundu:

#1 Yerel demokrasinin benimsendiği; katılımcı, güvenilir ve hesap verebilir kurumsal yapılara sahip, **adil bir kent nasıl mümkün?**

#2 Afetlere, iklim krizine, insan hayatını tehdit eden çatışmalara, ekonomik krizlere **dayanıklı bir kent nasıl mümkün?**

#3 Eşitsizlikleri bertaraf eden, bakım veren, güvenli, **herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?**

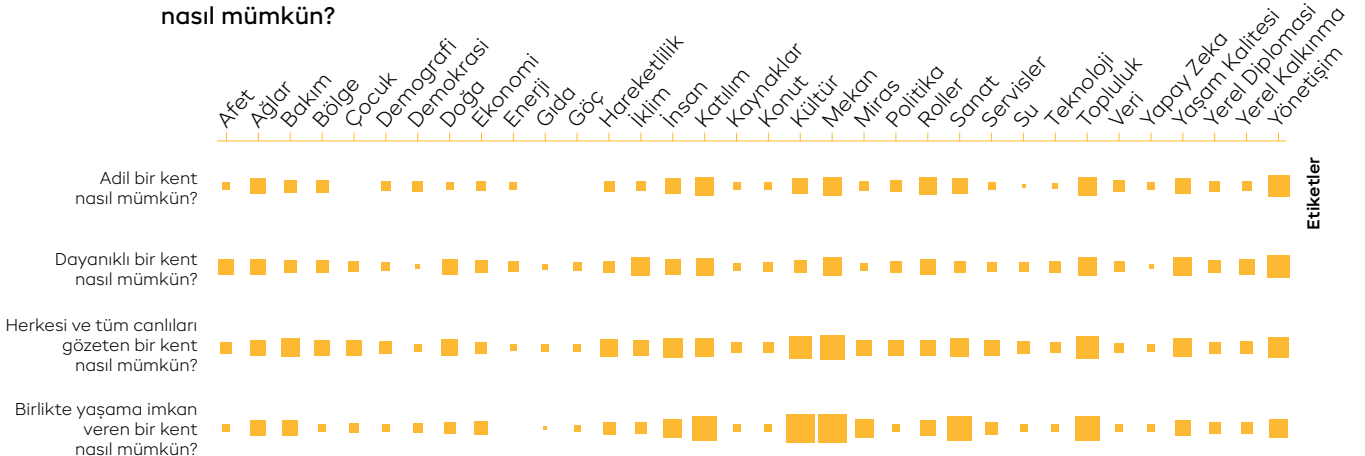
#4 Farklılıkları kucaklayan, dayanışma halinde ve **birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?**

MARUF’un çok boyutlu evreninde bu akışlar; eş zamanlı oturumlar, buluşmalar, üretim alanları ve deneyim mekânları aracılığıyla somutlaştı. Katılımcılar, bu zengin içerik evreninde kendi yollarını izleyerek diledikleri sorunun peşinden gitti, gerektiğinde yeni sorular üretti ve kendi akışlarını kurgulamaya davet edildi.

Her akış, doğası gereği kimi zaman yavaşladı, kimi zaman hızlandı. Bazen eş zamanlı oturumlarda farklı kollara ayrılırken, bazen de belli etkinliklerde ortak bir zeminde buluştu. Bu kesişim noktalarında farklı fikir ve deneyimler birikti; böylelikle yeni, çok katmanlı, disiplinler arası çözümler üretildi. Akış içinde yer alan oturumların hangi konularla kesiştiği, katılımcılar tarafından konu etiketleri üzerinden takip edildi.

Konular: Kesişimler Matrisi

Etkinlikler, 34 farklı konu etiketi kullanılarak, dört akış sorusunun kesiştiği bir matris doğrultusunda tasarlandı. Bu tasarımın temel amacı, katılımcıların merak ettikleri akış sorusuna, farklı temalar boyunca ilerleyen bir içerik yolculuğuyla yanıt arayabilmeleri ve aynı zamanda bu yolculuk sırasında yeni sorular oluşturabilmeleriydi. Bu sayede her akış, 30’dan fazla konuyla ilişkilendi ve kendi içinde zengin, çok katmanlı bir içerik alanı oluşturdu.

Dört akışın tamamında **mekân, kültür, topluluk** ve **yönetişim** konuları belirgin biçimde öne çıktı ve MARUF25'in bütününde en sık etkileşim kurulan odaklar oldu. Diğer konuların akışlar içerisindeki yoğunluğu incelendiğinde, aşağıdaki genel değerlendirme yapılabilir:

Demokrasi ve onu işler kılacak olan **roller** ve **yönetişim** konuları en çok **“adil bir kent nasıl mümkün?”** akışlarında karşımıza çıktı.

Afet, iklim, ekonomi, enerji ve kaynaklar gibi kırılganlık alanlarıyla, bu alanlarda dayanıklılığı artıracak **ağlar, teknoloji, yerel diplomasi** ve **yerel kalkınma** konuları en çok **“dayanıklı bir kent nasıl mümkün?”** sorusu ile ilişkilenen oturumlarda öne çıktı.

İnsan, çocuk ve demografi gibi toplumsal başlıklardan **doğa, su ve gıda** gibi ekolojik odaklara, **konut** ve **hareketlilik** gibi kentin fiziksel temellerinden **politika, veri, bakım** ve **servisler** gibi soyut yönetim alanlarına uzanan geniş bir konu yelpazesi en çok **“herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?”** sorusunun peşinden gidenlerin yoluna çıktı. Ayrıca bölge ve yaşam kalitesi konularına dair içeriklere de en çok bu akışta rastlandı.

Göç, katılım, kültür, sanat, mekân, miras ve **topluluk** konularıyla en yoğun ilişki kuran akış ise **“birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?”** sorusu oldu. **Yapay zeka** konusu ise akışlar arasında eşit bir dağılımda karşımıza çıktı.

Akışın hangi konulara değindiğini, yani içeriğini konu etiketleri belirledi; akışın hızı ile izin verdiği etkileşim boyutu ise katılım **modları** tarafından tayin edildi.

Modlar: Üç Farklı Katılım ve Etkileşim Boyutu

MARUF19'dan bu yana MARUF'un yaratıcı ve yöntemsel yolculuğu, her forumun bir öncekinden devraldığı deneyim, içgörü ve bakışla olgunlaştı, derinleşti ve zenginleşti. MARUF ekibinin tema, konu ve içerik tasarımıyla ilişkin çalışmalarına, her zaman bu içeriklerin katılımcılara **nasıl sunulacağına** dair yürütülen bir deneyim tasarımı süreci eşlik etti.

MARUF23'te bu süreç, oturumların tek bir format ve sürede sunulmasına ilişkin sınırları aşarak katılımcıların bir konuyla farklı sürelerde ve farklı derinliklerde etkileşime girebildiği esnek bir yaklaşım üzerine inşa edilmişti. Bu yaklaşım doğrultusunda kimi oturumlar, 90 dakika boyunca belirli bir konunun kapsamlı biçimde tartışıldığı **Derin Dalış (Deep Dive)** oturumları olarak tasarlanırken kimi oturumlar, bir konuya kısa sürede temel bir bakış kazandırmayı amaçlayan **Hızlı Bakış (Quick Take)** formatında kurgulanmıştı. Bu yaklaşım, MARUF23'ün ardından elde edilen gözlemler ve geri bildirimlerle yeniden değerlendirildi. MARUF25'in hazırlık sürecinde yürütülen bir dizi atölye ve ortak çalışma, bu deneyimden doğan içgörülerini besledi ve forumun “derin dalış” anlayışına yeni bir yön kazandırdı. Öyle ki, MARUF25'in forum deneyimine bakışı, artık derin dalış deneyimini yalnızca dinleme yoluyla, yani katılımcının içeriğe zihniyle uzun süre dahil oluşuna değil; elleriyle, yani uygulayarak üretmesine ve tüm duyularıyla deneyimleyerek öğrenmesine de alan açan bir yaklaşımla kurgulandı.

MARUF25'te geliştirilen bu yeni yapı, yalnızca zihni yani düşünen beyni değil, dünyayı sayısız reseptör aracılığıyla algılayan bedenimizi, yani varoluşumuzun duyumsayan tarafını da merkeze aldı. Forum deneyimi, katılımcının yalnızca dinleyici değil, aynı zamanda üretici ve deneyim kurucusu olmasını mümkün kılacak üç mod ekseninde tasarlandı: **“Zihninle Katıl (Minds On)”**, **“Uygulayarak Katıl (Hands On)”** ve **“Duyularınla Katıl (Senses On)”**. Bu modlar, bir yandan katılımcının tüm bedeni ve duyularıyla dahil olduğu bir öğrenme, keşif, diyalog ve oyun alanı yarattı; diğer yandan katılım ölçeğinde çeşitlenmeye imkân tanıdı. MARUF25'in açtığı keşif alanına adım atan her katılımcı, foruma dahil olma biçimini de kendisi tasarladı; dinleyici, üretici ya da ilgili deneyimin küratörü olarak.

MARUF25, katılımcılarına tek boyutlu bir forum deneyimi değil; kente dair farklı duyulara hitap eden, etkileşimli ve çok katmanlı bir keşif alanı sundu. Katılımcı, etkinlik boyunca kendi akışını seçerek yalnızca forumun bir parçası değil, kendi kentsel yolculuğunun tasarımcısı haline geldi. Nasıl ki kent deneyimi, hepimizin tüm bedeniyle dahil olduğu bütüncül bir deneyimse; MARUF deneyimi de kentte yaşamının bu çok duyulu halinin yöntemsel bir karşılığı olarak üç temel katılım modu üzerinden şekillendi: "Zihninle Katıl" ile başlayan kavramsal keşifler, "Uygulayarak Katıl" ile somutlaşan üretim süreçleri ve "Duyularınla Katıl" ile tamamlanan derinlikli bir kent deneyimi.

Zihninle Katıl (Minds On): Bu mod, MARUF yolculuğunun ilk durağı ve düşünsel keşfin başladığı yer oldu. Katılımcılar, farklı görüş ve deneyimleri dinleyerek zihinsel bir keşfe çıktı. Bu mod, analiz etme, karşılaştırma yapma ve yeni düşünce yolları açma imkânı sundu. Bu kapsamda forumda, **Çarşı, Hızlı Bakış, Kapalı Toplantı, Nasıl'ın Araçları, Şehir Konuşmaları, Tartışma, Yerel Eylem ve Açılış-Kapanış** oturumları gibi etkinlikler yer aldı.

Uygulayarak Katıl (Hands On): Forumun üretken ve etkileşimli yönünü temsil eden bu mod, bilgi ve düşüncenin doğrudan üretime dönüştüğü alanları temsil etti. Katılımcılar, ortak akılla hareket ederek tartışmalara katıldı, fikirler geliştirdi ve uygulamalı süreçlerin parçası oldu; birlikte üretti, çizdi, yazdı, bozdu ve yeniden kurdu. Kısaca bu mod, üretime, iş birliğine ve diyaloga dayalı deneyimler sundu. **Ağ Kurma, Kent Atölyesi, Keşif Buluşması, Mümkünler Çemberi ve Play Marmara** bu mod altında gerçekleştirildi.

Duyularınla Katıl (Senses On): Bilgiyle başlayan ve üretime dönüşen MARUF deneyimi, bu modda bedensel ve duyuşsal katılımı tamamladı. Katılımcılar mekânla bağ kurdu, seslere kulak verdi, görüntülere odaklandı ve şehrin içinde şehirle birlikte hareket etti. Bu mod, kente dair meseleleri farklı duyularla hissederek anlamaya ve tartışmaya imkân tanıdı. **Kent Kütüphanesi, Kent Sineması, Kolektif Çalışma, Sergi, Kent Ritmi ve Kent Rotası** etkinlikleri bu modun altında yer alan temel etkinlikler oldu.

Etkinlik Türleri

MARUF25 kapsamında üç mod altında, açılış ve kapanış oturumları da dahil edildiğinde, toplam 21 farklı etkinlik türü deneyimlendi.

Zihninle Katıl Modundaki Etkinlik Türleri

Çarşılar: Kentsel fayda üreten iyi uygulamalar, araştırmalar, girişimler, projeler ve MARUF'a Doğru etkinliklerinin sınırlı sürede en etkili şekilde sunulmasına olanak tanıdı.

- **Doktora Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan doktora adayları, tezlerini jüri önünde 3 dakikada en etkili şekilde sunarak yarıştı.
- **İyi Uygulama Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan uygulamacılar, belediye tarafından veya belediye iş birliğiyle gerçekleştirildikleri uygulamalarını 5 dakikada en etkili şekilde sundu.
- **Start-up Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan start-up'lar yenilikçi ve yaratıcı çalışmalarını 5 dakikada en etkili şekilde aktardı.
- **Proje Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan proje ekipleri, projelerini 5 dakikada en verimli şekilde paylaştı.
- **MARUF'a Doğru Çarşısı:** MARUF25 öncesinde, MARUF'a Doğru kapsamında etkinlik düzenleyen kurumlar, gerçekleştirdikleri çalışmaları ve bu çalışmaların çıktılarını 5 dakikada öz bir şekilde sundu.

Hızlı Bakış: Uzun ve detaylı açıklamalar yerine kısa ama öz bilgiye ulaşarak daha fazla kentsel mesele üzerine gitmek üzere tasarlanan "Hızlı Bakış" oturumları, çeşitli kentsel konulara ilişkin temel oluşturan, meselenin özüne odaklanan dinamik içerikler sundu.

Nasıl'ın Araçları: Bu öz ama ilham verici konuşmalar, kentsel alanlarda yaratıcı ve kapsayıcı çözümler üreten ve değişimi tetikleyen profesyoneller için mümkünler çemberlerinden hemen önce başladı ve farklı konuların "nasıl başarılılabileceğine" yönelik bilgi ve deneyimler sundu.

Tartışma: Uzmanlara bir alandaki farklı teori, strateji, öneri veya çözümleri bir masa etrafında tartışma alanı açtı. Kentsel sorunlara yönelik farklı disiplinlerden gelen uzman görüşlerinin derinlemesine bir analize tabi tutulduğu, çözüm önerilerinin değerlendirildiği ve sentezlendiği bu oturumlar fikir alışverişini ve eleştirel düşüncüyü teşvik etti.

Temelleri Sağlam At: Kente dair temel haklarımızı yeniden hatırlamak üzere uzman konuşmacıların sunuşlarıyla şekillenen konuşmalarda su, enerji, nefes, zaman ve dijitalleşme gibi haklara odaklanılarak bu hakların tarihsel ve güncel bağlamları incelendi. Temel hak ve sorumlulukların kamuoyunda yeniden tartışmaya açılmasını hedefleyen bu sunumlar, kent yönetiminde adalet ve eşitlik ilkelerinin altını çizdi.

Yerel Eylem: Yerel, bölgesel veya küresel ölçekte olumlu etki yaratan kentsel uygulamaları sahneye taşıdı. İyi uygulama örneklerinin, vaka çalışmalarının ve başarı hikâyelerinin detaylı olarak sunulduğu bu format, yenilikçi ve sürdürülebilir kentsel çözümleri görünür kıldı. Yerel inisiyatiflerden doğan ve geniş ölçekte ilham verebilecek bu eylemlerin paylaşılmasıyla katılımcılar için eyleme dönük öğrenmeyi ve olumlu değişimi teşvik etmek amaçlandı.

Şehir Konuşmaları: Özel konuklarla kent yaşamına dair gerçekleşen bu sohbet programında kent kültürü ve sosyoloji, edebiyat ve sanat gibi konular ele alındı. Seçkin konukların kişisel deneyimleri, uzmanlık alanları ve kente dair vizyonları aracılığıyla, kent yaşamının görünen ve görünmeyen farklı katmanları keşfedildi.

Kapalı Toplantı: Paydaş kurumların belirli konulardaki özel gündemleri ve kendi davetlileriyle, genel katılıma kapalı olarak gerçekleştirdikleri toplantılar, stratejik bilgi alışverişi ve kurumlar arası koordinasyon açısından önemli bir rol oynadı.

Uygulayarak Katıl Modundaki Etkinlik Türleri

Ağ Kurma: Belirli konularda uzman ve ilgilileri bir araya getirerek tanışma, iş birliği ve ortak öğrenme imkânı sundu. Bu etkinlikler, MARUF'un diyalog odaklı yapısını güçlendirirken, disiplinler arası temasın en görünür biçimini oluşturdu.

Keşif Buluşması: Konuların farklı bakış açılarıyla tartışmaya açıldığı, konuşmacıların ve katılımcıların birlikte değerlendirme sürecinin bir parçası olduğu oturumlar olarak uygulandı. Bu format, fikirlerin çok sesli bir biçimde ele alınmasını ve tartışmaların ortaklaşa şekillenmesini sağladı.

Kent Atölyesi: Yaratıcı yöntemler ve birlikte üretim teknikleri ile farklı kurgulara sahip olacak şekilde tasarlanan ve katılımcıların katkılarıyla şekillenen bu atölyeler, fikirlerin somut çıktılara dönüştüğü üretken alanlar yarattı. Her atölye, kendi iç dinamiğiyle MARUF'un öğrenme ve üretme atmosferine farklı bir enerji kattı.

Mümkünler Çemberi: "Nasil'in Araçları" etkinliklerindeki uzman sunumlarını takiben katılımcıların çember düzeninde bir araya geldiği, grup çalışması ve kişisel deneyim paylaşımının öne çıktığı

bir yöntem olarak kullanıldı. Böylece, tek yönlü aktarımın ötesine geçilerek güvenli paylaşım ve aktif dinleme alanları oluştu.

Play Marmara: Marmara Bölgesi için özel olarak geliştirilen bir oyun formatı olarak, katılımcıların oyunlaştırılmış bir süreçte stratejik düşünme, karar alma ve çözüm üretme deneyimini yaşamasını sağladı. Bu oturumların çıktıları, forumun genel öğrenme döngüsüne katkı sağlayan somut veriler olarak raporlandı.

Duyularınla Katıl Modundaki Etkinlik Türleri

Kent Kütüphanesi: Kent üzerine bilgi, araştırma ve deneyimleri bir araya getiren ortak bir düşünme alanı olarak tasarlandı. Farklı disiplinlerden süreli ve süresiz yayınların, görsel ve dijital içeriklerin buluştuğu bu alan katılımcılara kentin çok katmanlı yapısını keşfetme, okumaları derinleştirme ve yeni bağlantılar kurma imkânı sundu. Kent Kütüphanesi, forumun düşünsel evrenini besleyen bir kaynak oldu.

Kent Sineması: Kente dair hikâyeleri ve sinemasal deneyimleri bir araya getirerek katılımcılara kentin kültürel, tarihi ve toplumsal katmanlarını görsel ve duysal bir perspektifle keşfetme olanağı sundu. Gösterimler, söyleşiler ve yaratıcı atölyeler aracılığıyla program, kent hafızası, topluluk dayanışması ve sinema kültürünün mekânsal yansımalarını tartışmaya açtı.

Sergi: Kente dair meseleleri farklı ölçek ve bakış açılarından ele alan, araştırmayı, belleği ve yaratıcılığı bir araya getiren keşif alanları olarak kurgulandı. Kentin geçmişi, bugünü ve yarını arasında bir diyalog kurmayı amaçlayan bu sergiler, MARUF25 öncesi başlayan düşünsel sürecin yanı sıra ortak üretim ve paylaşım deneyimlerinin tezahürü oldu.

Kolektif Çalışma: Katılımcıların foruma ilişkin gözlemlerini yansıttıkları, kendi deneyimleri ve emekleriyle şekillenen “Kolektif Çalışmalar” MARUF’un keşif ve ortaklaşmaya imkân sunan alanlarında gerçekleştirildi. Bu yaratıcı alanlar, katılımcıların kente dair deneyim ve fikirlerini ortak bir üretim sürecine dönüştürmelerine olanak tanıdı.

Kent Ritmi: Etkinlik mekânının çeşitli noktalarında müzik, dans ve görsel sanatlar gibi yaratıcı ve birleştirici bir dizi etkinlik kentin duygusal ve bedensel enerjisinin yansıması olarak kurgulandı. Kentin seslerini, ritmini ve hareketini deneyimlemeye davet eden bu etkinlikler katılımcılara kenti işiterek, hissederek ve birlikte hareket ederek keşfetme fırsatı sundu.

Kent Rotası: Katılımcıları kentin çeşitli mekânlarını farklı temalarının filtresiyle keşfetmeye davet eden yürüyüş ve keşfetme deneyimleri olarak planlandı. Kentin tarihini, dokusunu ve gündelik yaşamını adım adım deneyimlemeyi mümkün kılan bu rotalar, katılımcılara mekânla doğrudan temas kurarak kenti çok boyutlu bir şekilde anlamlandırma fırsatı sundu.

Derin Dalışlardan Kolektif Hafızaya

MARUF25, katılımcıların yalnızca izleyici olarak kalmadığı, aksine kendi öğrenme ve üretim yolculuklarını aktif olarak kurguladığı bir platform sağladı. Katılımcıların kişisel deneyimlerini ve yolculuklarını görünür kılmaları için özel arayüzler ve kolektif çalışma alanları oluşturuldu. Etkinlik boyunca farklı modlarla deneyimlenen içerikler; bireysel çıkarımlar, düşünceler, cevaplar ve yeni sorularla harmanlandı.

Forumun çok boyutlu yapısı, **3 mod, 21 etkinlik türü, 4 akış, 34 konu** altında yer alan 200’ün üzerinde etkinlik ile somutlaştı. Bu yoğun içerik evreninde her katılımcı kendi akışını oluşturdu. Katılımcılar, derinlerde keşfettiklerini **Derin Dalış Defterleri**’ne kaydetti ve dileyenler sosyal medya üzerinden dijital ortamda ya da Haliç kıyısındaki **“MARUF Ağına Takılanlar”** isimli kolektif çalışma alanında diğer katılımcılarla paylaştı. Bu sayede, MARUF’un katılımcıları, üreticileri ve yer yer küratörleri, kendi akışlarından gerçek anlamıyla ağa takılan fikirler, değerler ve çözümlerle MARUF’un kolektif hafızasını oluşturdu.

Dileyen katılımcılar hiçbir paylaşımda bulunmayıp kendilerini sadece akışa bırakmakta serbestti; zira çoklu ve eşzamanlı etkinlikler evreninde kaybolmak da MARUF deneyiminin ayrılmaz bir parçasıydı.

GÖRSEL TASARIM DİLİ VE KONSEPTİ

MARUF'un iletişim stratejisinin merkezinde kentleri ve kent sakinlerini bir araya getiren, ortak akıl ve iş birliğiyle yeni fikirler üreten bir platform kimliği yer alır. Ana görsel kimliği bu anlayışı destekleyerek kentin karmaşasını, çeşitliliğini ve katmanlı yapısını basit ama güçlü sembollerle anlatır. Bu çerçeve, yıllar içinde kurumsal hafızanın temel taşı haline gelmiştir.

2025 yılı kimliği ise bu güçlü çerçevenin üzerine inşa edilerek yılın çerçevesi olan "tüm mümkünlerin kıyısında" kavramını merkeze aldı. Bu yıl, MARUF'un yalnızca kentler arası diyalogda değil, fikirlerin ve olasılıkların kesiştiği sınır alanlarında da var olma kararlılığını vurgulayan bir görsel strateji geliştirildi.

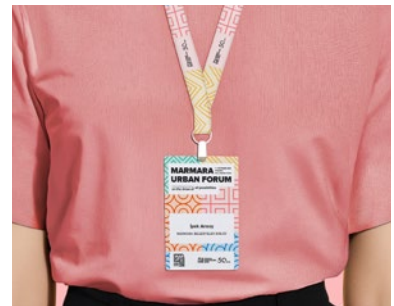
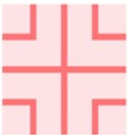
MARUF'un sembolik öğeleri (yuvarlaklar, kareler, dalgalar, çizgiler ve zigzaglar), *Embroidered Floss* (Nakış İpi) yaklaşımıyla yeniden yorumlanarak birbirine bağlanan akışkan hatlara dönüştürüldü. Bu yaklaşım, kentlerin çok katmanlı yapısını ve MARUF'un etkileşim ağlarını temsil ederken aynı zamanda sınırların bulanıklaştığı, akışın ve geçişin

mümkün olduğu bir alan olan kıyı metaforuna da görsel bir karşılık sundu.

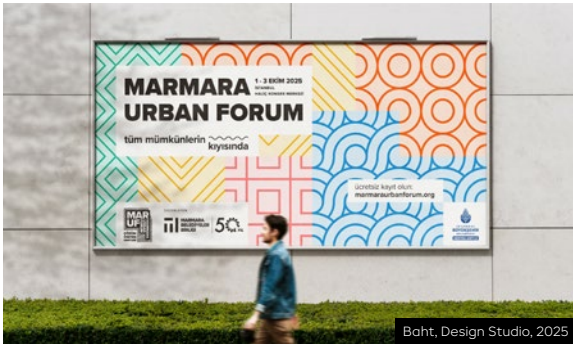
2025 görsel dili, MARUF'un iletişim stratejisinin öne çıkan bağlantı, akış, dönüşüm ve birliktelik kavramlarını taşıdı. Çizgisel bir yapı yerine, uç uca eklendiğinde sonsuza uzanan döngüsel bir akış kurgusuyla tasarlandı. Her form bir diğeriyle kesişerek, her renk bir diğeriyle dokunarak MARUF'un fikirlerin, sektörlerin, bölgelerin ve disiplinlerin bir birine temas ettiği zemin ve bir "forum" olma halini doğrudan görsel dile yansıttı. Renkler ve renk geçişleri yalnızca ton değişimini değil, düşünce alanları arasındaki geçirgenliği, kavramsal yoğunlukları ve farklı olasılık alanlarını temsil etti.

Bu bütüncül dil, 2025 yılı boyunca tüm iletişim mecralarına entegre edildi. Dijital platformlar, sahne tasarımları, basılı materyaller, yayınlar ve sosyal medya içerikleri bu yeni anlatımı taşıdı. Böylece görsel kimlik, yalnızca bir estetik ifade değil, MARUF25'in stratejik iletişim anlatısının ana taşıyıcısı haline geldi.

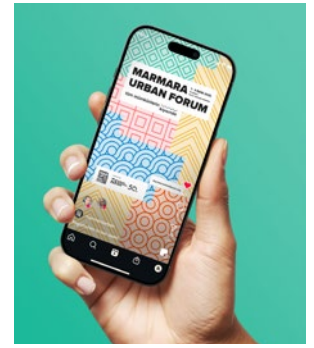
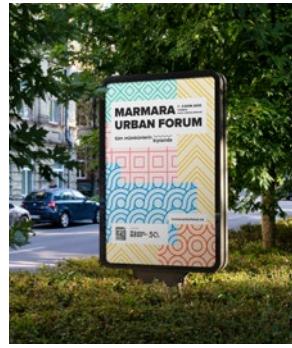

Baht, Design Studio, 2025

Sahir Uğur Eren, 2025

MEKÂN KURGUSU VE PLANI

MARUF25'te Haliç kıyısında yer alan ve suyla bütünleşmeye imkân tanıyan Haliç Kongre Merkezi'nin çok parçalı ve özgün mekânsal karakterinden yararlanılarak tüm etkinlik alanı bir kent prototipi olarak kurgulandı. Kentle ve denizle doğrudan temas eden bu yapı, forumun hem mekânsal organizasyonunu hem de içeriksel akışını besleyen, iç ve dış mekân arasında geçirgen bir deneyim alanı sağladı. Geniş fuaye alanlarından yüksek tavanlı hacimlere, farklı ölçek ve formdaki kapalı mekânlardan kıyı boyunca uzanan açık alanlara kadar tüm alan, forumun etkinlik türlerinin çeşitli fonksiyonlarıyla MARUF25 süresince yaşayan ve dönüşen bir kent parçası gibi ele alındı. Bu yaklaşım farklı etkinlik türlerinin ve kullanıcıların deneyimlerinin mekâna dinamik biçimde iz bırakabilmesine olanak tanırken, fuaye alanları, sergi yüzeyleri, stant, atölye ve ağ kurma alanları ile geçiş mekânları çok işlevli bir üretim zeminine dönüştü. Forum boyunca kimi zaman yaratıcı atölyelere, kimi zaman sergilere ve kolektif çalışmalara ev sahipliği yapan bu esnek kurgu, katılımcıların yalnızca izleyici olduğu bir etkinliğin ötesine geçerek doğrudan deneyimleyen, üreten ve paylaşan aktörler hâline gelmesine sağlayan bütüncül bir etkileşim alanı sundu.

Mekânsal kurgu, farklı etkinlik modu ve türlerin yanı sıra karşılaşmaların da görünür olmasını sağlayan çeşitli odaklar etrafında şekillendi. Kent üzerine düşünmenin, ortak fikir geliştirmenin ve çözümleri paylaşmanın farklı merkezleri olarak kurgulanan alanlar iletişim, yaratıcılık, vizyon ve sosyal etkileşimi odağına alan ve toplamda 52 etkinlik noktasının yer aldığı çeşitli hub'lara ayrıldı. Adeta kent yaşamının sunduğu çeşitliliği ve etkileşimi mimari bir bütünlük içinde mümkün kılan bu ayrıma ek olarak kıyı boyunca uzanan geniş açık alan forum deneyimini iç mekânlarla sınırlamayan ve forumun ritmini Haliç ile buluşturan bir alan olarak kullanıldı.

Farklı odaklara sahip bölümlerin ilki olan, ana girişin de yer aldığı **Dialogue Hub**, MARUF25'in düşünsel omurgasını oluşturan alanlardan biriydi. Kentlere dair güncel meselelerin, geleceğe yönelik tartışmaların ve farklı uzmanlıkların bir araya geldiği bu bölüm, forumun diyalog kurma kapasitesini mekânsal olarak görünür kıldı. Oturum salonları, *Kent Sineması* ve tematik konuşmalar için ayrılan bölümler sakin, odaklanmaya elverişli ama aynı zamanda kolektif çalışmalar ve sergilerle karşılaşmaları teşvik eden geçirgen bir düzende kurgulandı. Kent sorunlarının tartışıldığı, yeni perspektiflerin üretildiği ve kolektif aklın beslendiği bu alan, MARUF'un düşünsel derinliğini temsil eden bir buluşma alanı hâline geldi.

Bir başka odak bağlamında kurgulanan **Social Hub**, forumun en çok karşılaşma ve hareketlilik üreten mekânlarından biriydi. Katılımcıların hem gündelik kentsel meselelerle temas kurabileceği hem de birlikte vakit geçirebileceği, sosyalleşmeyi mümkün kılan bir zemin sundu. Sergiler ve kolektif çalışmaların yanı sıra stant alanları, Play Marmara ciddi oyunu ve Çarşı Sahne ile kentsel hafızadan sosyal uyuma, yenilikçi topluluk pratiklerinden doktora tezlerinin sunumuna kadar aktif katılım ve deneyim paylaşımına imkân sundu. Forumun serbest ve dinamik akışının yoğunlaştığı bölüm olarak Social Hub, MARUF25'in birliktelik duygusunu mekân üzerinden kuran, en canlı ve kapsayıcı alanlarındandı.

Gelecekteki kentlere ilişkin tahayyüllerin şekillendiği bir odakta kurgulanan **Vision Hub** ise stratejik vizyonların geliştirildiği, senaryolara dayalı tartışmaların yürütüldüğü, ileriye dönük planlama ve araştırma çıktılarının ele alındığı oturumlara ev sahipliği yaptı. MARUF'un ana sahnesi başta olmak üzere katılımcıları düşünmeye ve düşlemeye davet eden kolektif çalışma ve sergilerin de yer aldığı kurgusuyla uzun vadeli perspektifler geliştiren

rilmesine ve kentlere kalıpların dışında bakılmasına imkân tanıdı. Sadece bugünün değil, aynı zamanda geleceğin şehirlerini konuşmak için oluşturulan bu alan, MARUF25'in vizyoner yönünü güçlendiren bir niteliğe sahipti.

Yaratıcı düşünme, tasarım, kültür üretimi ve sanat pratiklerinin forum mekânındaki yansıması olarak kurgulanan **Creative Hub** ise farklı katmanlara yayılan sergiler, yaratıcı atölyeler, malzeme deneyim alanları ve üretim odaklı oturumlar ile katılımcılara kentsel konuları sezgisel, deneyimsel ve estetik bir perspektiften ele alma imkânı sundu. Bu alan, kentlerin yalnızca planlanan yapılar değil, aynı zamanda kültürel, sanatsal ve duygusal birer ortak üretim alanı olduğunu hatırlatan bir atmosfer yarattı. Diğer alanlar gibi bu alan da oturum odaları, kolektif çalışmalar ve sergileri barındırmasının yanı sıra Kent Kütüphanesi, Kreatif Sahne ve farklı atölye alanları ile yaratıcı süreçlerin dinamik akışını destekledi.

Son alan olan **Shore** bölümü ise mekânsal kurguda iç ve dış arasındaki geçişi sağlayan, forum deneyimini suyla, açıklıkla ve kentin doğal ritmiyle bütünleştiren bir eşik görevi gördü. Açık hava sahnesi, çeşitli kolektif çalışmalar, sergi, müzik ve performans etkinlikleri ile kıyı hattı forumun daha özgür, rahat ve akışkan karşılaşmalarına ev sahipliği yaptı. Katılımcıların günün farklı anlarında soluklanabildiği, sosyalleşebildiği ve deneyimlere Haliç'in kenarında katılabildiği bu geniş alan, MARUF25'in kentle kurduğu bağın duygusal olarak en güçlü hissedildiği yeri.

MARUF25'in tasarımında sürdürülebilirlik ilkesi yalnızca içerikte değil, mekânsal kurgu, malzeme seçimi ve yönlendirme sistemlerinde de belirleyici bir yaklaşım olarak benimsendi. Forumun ayak izini azaltma güdüsüyle tüm kurgu, kullanılan materyallerin türünden mekânsal düzenlemelerin tekrar kullanılabilirliğine kadar uzanan bütüncül bir düşünceyle ele alındı. Etkinlik mekânında var olan

mimari unsurlara ek olarak yapılan müdahaleler, fonksiyonel destek sağlamanın yanı sıra, sistemin tüm parçalar bir araya geldiğinde tutarlı ve anlamlı bir bütün oluşturmasını sağladı. Kurulan tüm üretim yüzeyleri, sergi modülleri, oturma alanları ve geçici strüktürler için dayanıklı, doğal dokusunu koruyan ve yeniden kullanım veya dönüştürülme potansiyeli taşıyan malzemeler tercih edildi. Belirgin olarak öne çıkan materyaller arasında rijit yapısıyla OSB paneller, hafif ama güçlü karakteristiğe sahip petek paneller, basit ama etkili kullanım sunan ahşap paletler ve farklı şekilde işlevlendirilmeye imkân sunan ahşap kablo makaraları, mekânın temel elemanlarını oluşturdu. Forumun geçici mobilyaları, modülleri ve etkileşim alanları bu malzemelerin sağladığı esneklikle şekillenerek mekânın bütününde hissedilen bir deneyim üretti. Fonksiyonel ve görsel destek sunan çeşitli kumaşlarla tamamlanan bu kurgu, hem basit malzemelerle etkili bir deneyim sunmanın hem de etkinlik sonrasında tekrar kullanılabilir materyal tercihleriyle sürdürülebilirliği mümkün kılmanın bir örneği oldu.

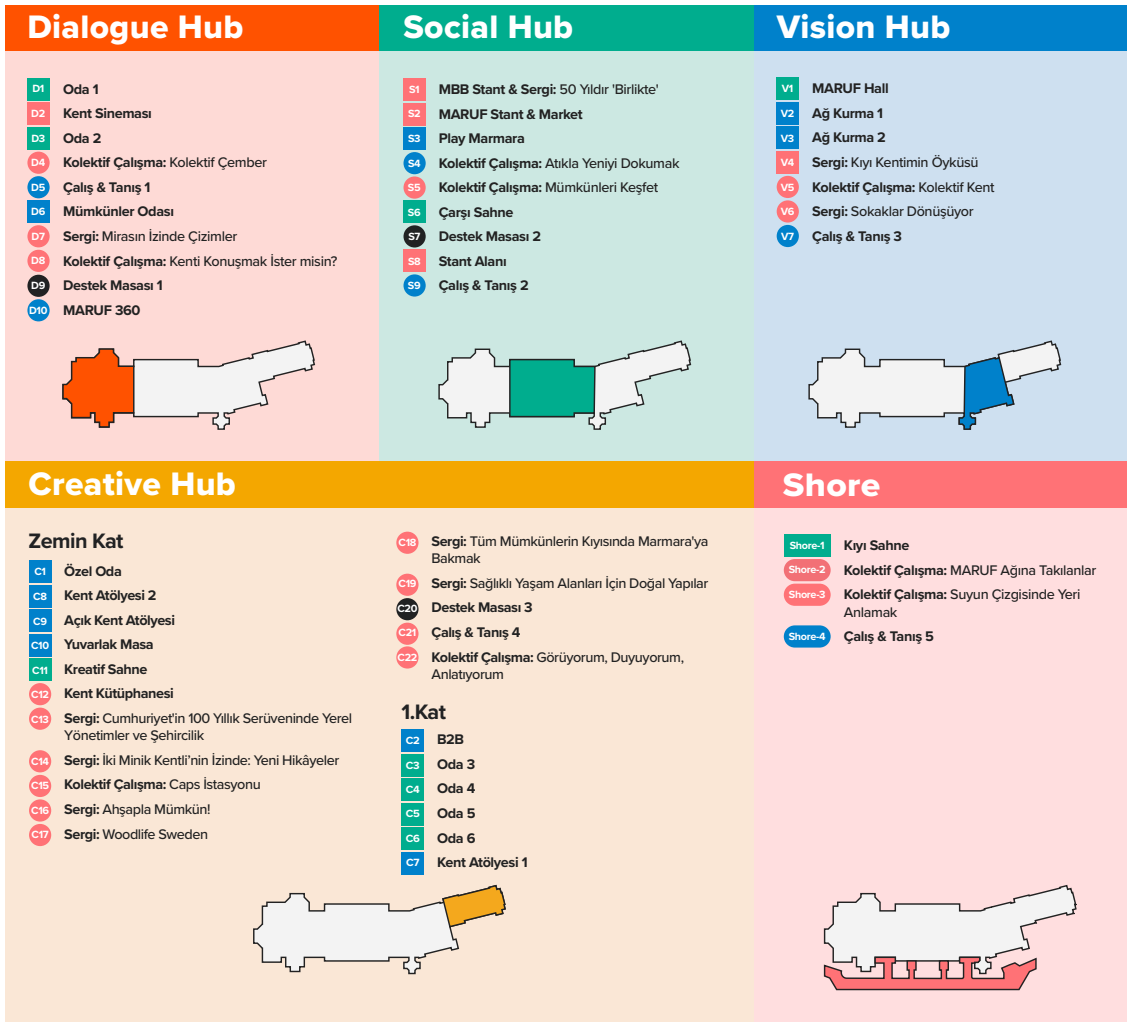
Katılımcıların forumun akışlarını ve farklı odaklarını takip etmelerini kolaylaştıran yönlendirme sistemi de aynı sürdürülebilir yaklaşımı taşıdı. MARUF'un kendine özgü görsel dili, basit yapısal müdahalelerle mekânın tamamına yayılırken grafik dili, mekânın birlikte düşünme, üretme ve hayal etme süreçlerini destekleyici bir ritim oluşturdu. Mekânsal parçaların konfigürasyonu üzerinden kurulan semantik anlatım, etkinlik kimliği ile mekânsal düzen arasında güçlü bir bağ kurdu ve MARUF25'in akışlarının mekânsal düzlemde görünür olmasını sağladı. Böylece forum mekânı, yalnızca etkinliklerin gerçekleştiği bir düzlem olmaktan çıkarak MARUF25'in kavramsal içeriğini yansıtan, sürdürülebilir, bütüncül ve anlamlı bir çevreye dönüştü.

Mekânın sahip olduğu geniş fuaye alanları, forum boyunca sergiler, kolektif çalışmalar, atölyeler ve ağ kurma etkinlikleri ile yaşayan bir etkileşim ve

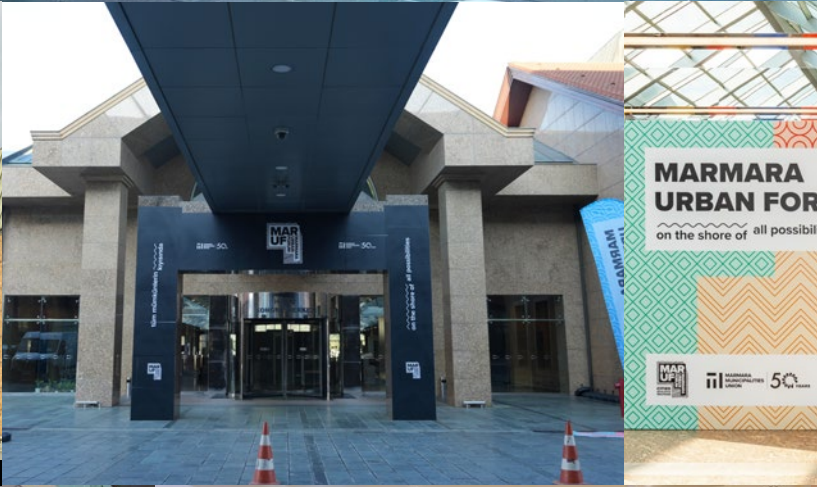
keşif ortamına dönüştü. Geçiş mekânlarında yer alan sergiler, MARUF'a giden süreçte kent üzerine yürütülen düşünsel arayışların ve ortak üretimlerin fiziksel karşılığı olarak mekânda yer alırken kolektif çalışmalar, kent üzerine düşünmenin deneyimsel bir aracı oldu. Katılımcılar, yalnızca kentlerin bugünü ve geleceği üzerine bilgi edinmekle kalmayıp bu bilgiyi deneyimleyebilecekleri, dokunabilecekleri ve üzerinde birlikte düşünebilecekleri alanlarla karşılaştılar.

Bütün bu mekânsal düzen, MARUF25'i yalnızca bir etkinliğin gerçekleştiği yer olmaktan çıkartıp forumun özündeki paylaşım, etkileşim ve ortak üretim ruhunun deneyimlendiği sosyal ve çevresel bağlamda sürdürülebilir bir kente dönüştürdü. İç içe geçen fonksiyonları, akışkan yapısı ve katılımı davet eden diliyle etkinlik mekânı kentleri birlikte hayal etme ve yeniden düşünme çağrısını katılımcılara her adımda hissettirdi. Böylece MARUF25, mekânın kendisini de etkinliğin aktif bir bileşenine dönüştürerek katılımcıları kentin geleceğine dair hayallerini ve umutlarını şekillendirecek yeni karşılaşmaların ve üretimlerin parçası olmaya davet etti.

Sahir Uğur Eren, 2025

Sahir Uğur Eren, 2025

Sahir Uğur Eren, 2025

Sahir Uğur Eren, 2025

Sahir Uğur Eren, 2025

Sahir Uğur Eren, 2025

İŞ BİRLİKLERİ

2019 yılından beri MARUF'un en güçlü yanlarından biri kapsayıcı ve katılımcı bir yaklaşımla planlanarak ilgili tüm paydaşlara iş birliği ve networking için alan açması. Bu yıl da kente dair pek çok farklı alanda uzmanları bir araya getiren Danışma Ağı, 150'nin üzerinde partneri ve katılımcıların hem forum öncesindeki planlama sürecine katkı verebildiği hem de forum esnasında interaktif bir şekilde katılabildiği etkinlikleriyle MARUF25 tam anlamıyla bir "birlikte üretim" alanı oldu. Bu ortak üretim arayışı, pek çok iş birliğine kapı araladı.

Geniş Paydaş Ekosistemi: Birlikte Üreten Partnerler ve Destekçiler

MARUF'un partnerleri forumun şekillenmesinde çok önemli bir paya sahip. Bu yıl MARUF'un partnerleri arasında yer alan 150'nin üzerinde paydaşın üçte ikisini Türkiye'deki kuruluşlar oluştururken üçte biri ise farklı ülkelerden paydaşlar ve uluslararası kuruluşlardan oluştu. Sivil toplum kuruluşları, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve yerel yönetimler partnerler arasında en üst sırada yer aldı. Üniversiteler, yerel yönetim birlikleri, ulusal ve uluslararası projeler ve merkezi yönetim gibi pek çok farklı sektörden paydaşlar da MARUF25 partnerleri arasında yer alıyor. Partnerlerin tamamı, içeriklerin belirlenmesi, konuşmacı seçimi, planlama, organizasyon ve tanıtım gibi alanlarda verdikleri desteklerle, oturumların şekillenmesine ve ilgililerine ulaşmasına büyük katkı sağladı. Dünyada kentleşme ve kent forumları konusunda başı çeken UN-Habitat'ın yanı sıra UNDP, UN Women, UNICEF gibi BM kurumlarına ek olarak Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, CDP, ICLEI, WWF, WRI, Global Covenant of Mayors for Energy and Climate, British Council, GIZ, EIT Urban Mobility, Time Use Initiative, foruma destek veren uluslararası partnerler arasında yer aldı.

Ayrıca Türkiye'den Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı, AFAD, TBB, İSTKA gibi kamu kurumlarının yanı sıra İKSV, TESEV, Urban.koop, MAD, Türkiye Tasarım Vakfı, Sıfır Atık Vakfı, Yeşilay gibi farklı alanlarda çalışma yürüten pek çok kuruluş MARUF25'e katkı sağladı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Bursa Büyükşehir Belediyesi başta olmak üzere Marmara Bölgesi'ndeki belediyeler; Milano Politeknik Üniversitesi, Oxford Brookes Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi gibi Türkiye'den ve dünyadan üniversiteler de forumun partnerleri arasında yer aldı.

Forumun gerçekleşmesinde büyük bir rol üstlenen olan bir diğer paydaş grubu ise MARUF'un destekçileri. Özellikle 3 gün boyunca katılımcılara kente dair yayınları tanıma, okuma ve yazarlarıyla söyleşilere katılma imkânı tanıyan Kent Kütüphanesi'ne kitap desteğinde bulunan; başta Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık olmak üzere İletişim, Metis, İdealKent, Ayrıntı gibi pek çok yayınevinin desteği oldukça kıymetliydi. Ayrıca Erişilebilir Her Şey ve WeWALK, forum boyunca etkinliklerin tüm katılımcılar için erişilebilir olması için forum öncesinde ve esnasında önemli destekler verdi.

Uluslararası Kent Etkinlikleriyle Diyalog ve Etkileşim

MARUF, geçmiş yıllarda olduğu gibi bu yıl da dünyada kent üzerine gerçekleşen etkinliklerle iş birliğini kuvvetlendirdi. Yaklaşık 10 yıldır her yıl Avrupa'nın farklı bir şehrinde düzenlenen Urban Future Global Conference (UFGC) ile yapılan iş birliği kapsamında 2025 yılında düzenlenen UFGC ve MARUF arasında partnerlik kurularak karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımları yapıldı. Benzer şekilde, British Council ve Beyond Studio ile iş birliği yapıla-

rak özellikle Birleşik Krallık'taki yaratıcı endüstri ve kültür alanındaki çalışmalara ve iyi uygulamalara MARUF25'te yer verildi. "Uluslararası Kent Etkinlikleri Diyalogda" oturumu kapsamında, ICLEI Dünya Kongresi, POLIS Dünya Hareketlilik Kongresi, Sırbistan Uluslararası Kentsel Planlama Konferansı, Avrupa Planlama Okulları Birliği (AESOP) Yıllık Kongresi gibi kentler için ortak çözümler geliştiren çeşitli uluslararası etkinlikler ortak bir paydada buluştu. Ayrıca MARUF kapsamında Sırbistan Kent Forumu, Malezya Kent Forumu gibi farklı ülkelerdeki kent forumlarıyla deneyim paylaşımları gerçekleştirildi. Malezya Kent Forumu'nu düzenleyen Urbanice Malaysia ile iş birliği sözleşmesi imzalanarak Malezya ve Türkiye'deki yerel yönetimlerin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının yerelleşmesine ilişkin çalışmaları ve farklı ortak çalışma alanları konusunda iş birliği yapmak üzere mutabık kalındı.

Tematik Forumlar ve Toplantılarla Özel İş Birlikleri

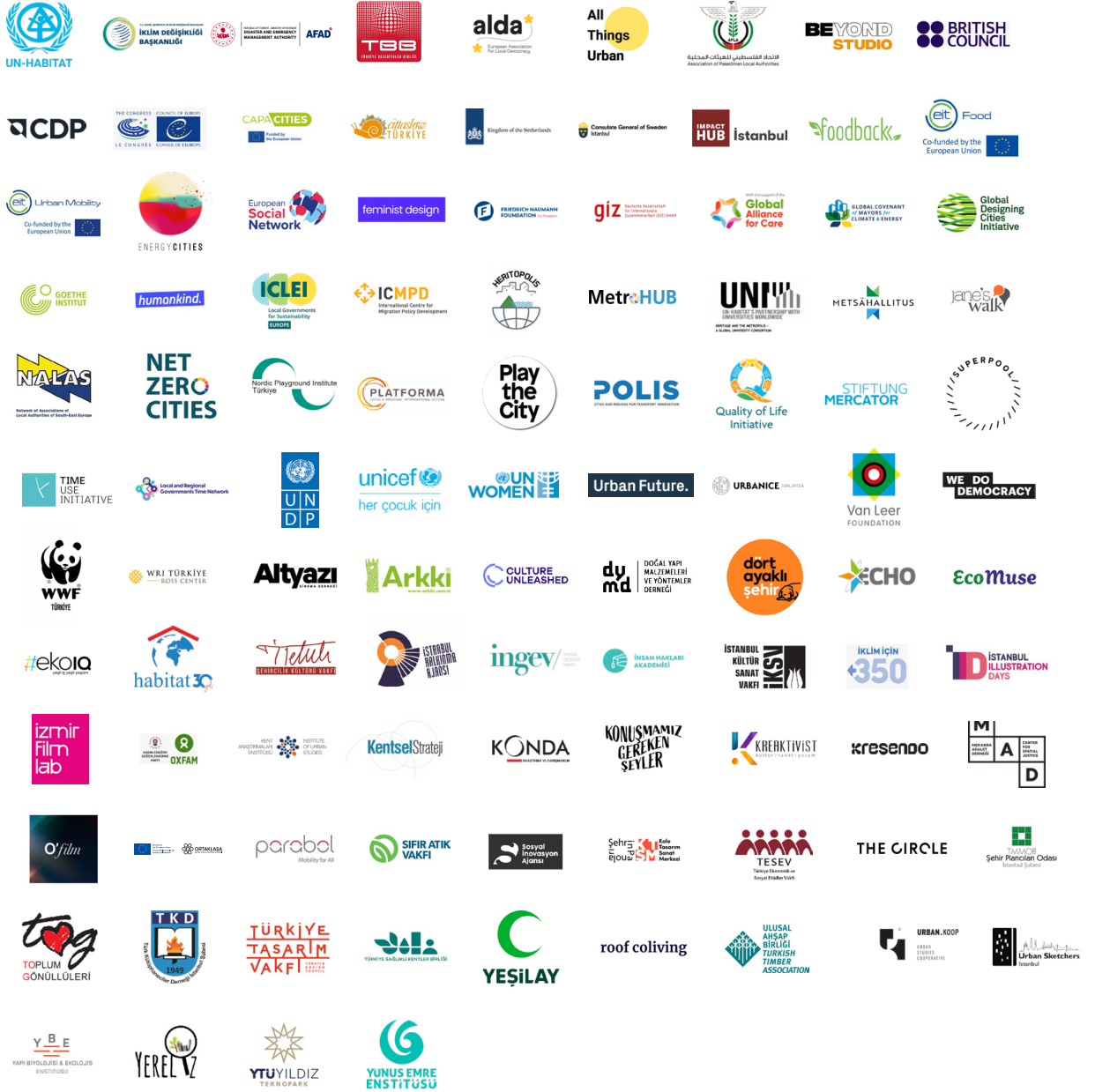
Ayrıca MARUF25, üç farklı etkinlik ile özel bir iş birliği yürüttü. Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS) tarafından UN Women iş birliğiyle düzenlenen "Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu" bu yıl MARUF kapsamında gerçekleştirildi. Güneydoğu Avrupa'dan gelen kadın belediye başkanları ve seçilmiş temsilciler, iki gün boyunca yerel düzeyde kadın liderlerin yaşadıkları zorluklar, bunlara ilişkin çözüm önerileri ve iyi uygulamalarını paylaştı. MARUF25 kapsamında gerçekleştirilen bir diğer önemli iş birliği, Urban. koop ve Stiftung Mercator ile birlikte düzenlenen CIVICSHIP Forum oldu. Bu forum kapsamında yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri bir araya gelerek iki sektör arasında iş birliğinin geliştirilmesi konusunda neler yapılabileceğini tartıştı. Son olarak, UN-Habitat iş birliğiyle "Yeterli Konut için Metropolitan Planlama ve Finansman" konusunda Uzman Grup Toplantıları ve oturumlar dü-

zenlendi. Bu kapsamda, Türkiye'den ve dünyadan uzmanlar bir araya gelerek yeterli konuta evrensel erişimi sağlayabilecek kamu politikalarının metropol yönetim stratejileriyle nasıl bütünleştirilebileceğini tartıştı.

B2B Toplantılar ve Ağ Kurma Etkinlikleri

Forum kapsamında bu yıl ilk defa yapılandırılmış olarak gerçekleştirilen ikili (B2B) görüşmeler ve ağ kurma etkinlikleri ise katılımcılar, konuşmacılar ve partner kuruluşlara çalışma alanlarıyla ilgili iş birliği fırsatlarını görüşmek üzere imkân verdi. Bu yıl hem sektörel hem de tematik olarak planlanan ağ kurma oturumları benzer alanlarda çalışma yürüten paydaşları ilgilileriyle bir araya getirdi. Yerel yönetimlerin istifade edebilecekleri fonlar ve proje çağrıları, üye olabilecekleri uluslararası kent ağları ve kent üzerine çalışanların dünyanın farklı bölgelerinde katılım sağlayabilecekleri kent etkinlikleri sektörel olarak düzenlenen ağ kurma oturumlarından bazıları. Ayrıca afet yönetimi, dayanıklılık, kültür ve yaratıcı endüstriler, akıllı şehirler, inovasyon, iklim, ulaşım, enerji yoksulluğu gibi pek çok alanda tematik ağ kurma oturumları gerçekleşti. Diğer yandan MARUF25'in partnerleri, B2B görüşmeler sayesinde kendileriyle özel görüşme yapmak isteyen katılımcılarla bir araya gelme fırsatı buldu.

Partnerler

[illegible]

URBAN EXPO (STANT ALANI)

MARUF25 Urban Expo (Stant Alanı) MARUF'un "Çözüm Üreten Kentler" yaklaşımını somutlaştıran en önemli etkileşim mekânlarından biri olarak kuruldu. Erişilebilir ve akışkan bir yerleşim kurgusuna sahip olan stant alanı, bir kent prototipi şeklinde tasarlanan MARUF'un kamusal mekânları ve diğer bileşenleriyle bütünleşerek MARUF25'in çok paydaşlı, çözüm odaklı ve etkileşimli yapısını güçlendiren temel unsurlardan biri hâline geldi.

MARUF Urban Expo katılımcıları şehirlerin dönüşümüne ve çözüme katkı sunan ürün, hizmet ve projelerini aktarırken MARUF25'in yarattığı iş birliği ve ağ kurma ortamında kalıcı ortaklıklar geliştirme imkânı buldu. Kentin geleceğine yön veren yerel yönetimler, uluslararası kuruluşlar, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının da arasında bulunduğu 25'ten fazla stant MARUF25 Urban Expo'da yer aldı ve yeni iş birliklerinin kurulması için MARUF25'in bir parçası oldu. Bu yönüyle stant alanı bilgi paylaşımının yanı sıra sektörler arası buluşmanın, yeni ortaklıkların ve tematik iş birliklerinin geliştiği bir zemin oluşturdu.

Etkinlik öncesinde çağrıya çıkılarak başvuruların alınması yoluyla katılımcı ve çok paydaşlı bir planlamanın ürünü olan MARUF25 Stant Alanı forumun kapsayıcı, çok paydaşlı ve çözüm odaklı yapısının en görünür çıktılarından biri olarak paydaşlara hem kendilerini tanıtmaya hem de kentler için ürettikleri çözümleri geniş bir ağıyla paylaşma imkânı sundu.

Urban Expo - Stant Alanında Yer Alan Kurumlar

Belediyeler

- İstanbul Büyükşehir Belediyesi
- Bursa Büyükşehir Belediyesi
- Gebze Belediyesi
- Üsküdar Belediyesi

Belediye Bağlı Kuruluşları

- İstanbul Planlama Ajansı
- İSTON
- İSTAÇ
- İMAR AŞ
- KÜLTÜR AŞ - Müzik TR100
- İSKİ
- Bursa Planlama Ajansı
- BESAŞ
- BUSKİ
- TARIM AŞ

Kent Ağları

- B40 Balkan Şehirleri Ağı
- Filistin Belediyeler Birliği
- Türkiye Belediyeler Birliği

Özel Sektör

- Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
- All Atık
- Fellas

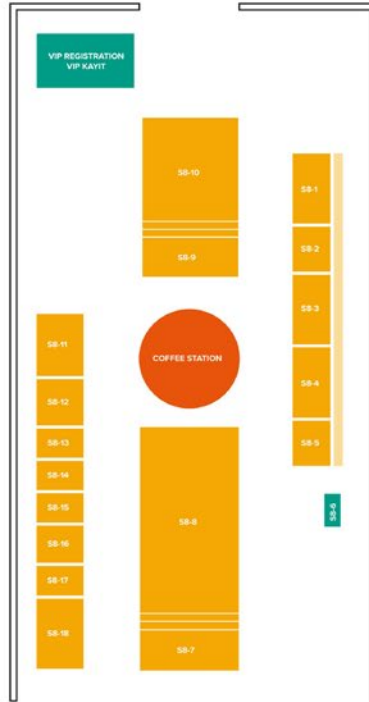
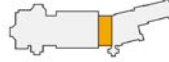
Sivil Toplum Kuruluşları

- Sıfır Atık Vakfı
- Yeşilay
- Afet Platformu
- Sosyal Uyum ve Girişimcilik Derneği (UYUM)
- Lösemili Çocuklar Vakfı (LÖSEV)
- Toplum Gönüllüleri Vakfı (TOG)

Urban Expo

S8-01 Union of Municipalities of Türkiye - UMT Türkiye Belediyeler Birliği - TBB	S8-10 Bursa Metropolitan Municipality Bursa Büyükşehir Belediyesi
S8-02 Association of Palestinian Local Authorities-APLA Filistin Belediyeler Birliği - APLA	S8-10 BESAS, BURULAS, BUSKI, TARIM AS.
S8-03 Uskudar Municipality Üsküdar Belediyesi	S8-11 Turkish Green Crescent Society Yeşilay
S8-04 Gebze Municipality Gebze Belediyesi	S8-12 Fellas
S8-05 ALL ATIK ALL ATIK	S8-13 Disaster Platform Afet Platformu
S8-06 MUSIC TR 100 MÜZİK TR 100	S8-14 Chamber of City Planners Şehir Plancıları Odası
S8-07 Bursa Planning Agency Bursa Planlama Ajansı	S8-15 Social Cohesion and Entrepreneurship Association - UYUM Sosyal Uyum ve Girişimcilik Derneği - SUGDER
S8-08 Istanbul Metropolitan Municipality İstanbul Büyükşehir Belediyesi	S8-16 Foundation for Children with Leukemia (LÖSEV) Lösemili Çocuklar Vakfı - LÖSEV
S8-08 ISTON, ISKI, İPA, İMAR AS.	S8-17 Community Volunteers Foundation (TOG) Toplum Gönüllüleri Vakfı-TOG
S8-08 B40-Balkan Cities Network B40-Balkan Şehirleri Ağı	S8-18 Yapı Kredi Publications Yapı Kredi Yayınları
S8-09 Zero Waste Foundation Sıfır Atık Vakfı	

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Sürdürülebilirlik, ilk MARUF'tan bu yana içerik oluşturmada mekân tasarımına, etkinlik öncesinden etkinlik esnası ve sonrasında planlama ve eylem süreçlerine yön veren bir pusula oldu. MARUF25'te akış soruları ve konu başlıkları sürdürülebilirliğin çevresel, sosyal ve ekonomik boyutları dikkate alınarak tasarlandı. Ayrıca günümüzdeki sürdürülebilirlik algısını şekillendiren Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) gibi uluslararası çerçeveler ile Taraflar Konferansı (COP) gibi sürdürülebilirlik gündemlerinin şekillendirildiği uluslararası etkinlikler hakkında farkındalık uyandırmak adına bu çerçeveler etrafında MARUF'a Doğru (MARUF on the Go) sürecinde ve MARUF25 esnasında oturumlar düzenlendi. Buna ek olarak, MARUF21 sürecinde başlatılan SKA raporlaması üzerine tartışmalar, MARUF25'te de devam ettirilerek katılımcıların bu konu üzerinde derinleşmesi, farklı raporlama deneyimlerini keşfetmesi ve MARUF'lar arasında diyalogun geliştirilmesi sağlandı.

MARUF25'te, etkinliğin çevreye olası olumsuz etkilerini en aza indirmek adına etkinlik planlama ve hazırlık süreci ile etkinlik esnası ve sonrasında kaynakların dikkatli ve verimli kullanımına özen gösterilerek atık üretimi azaltılmaya çalışıldı. Mekân tasarımında kullanılan malzemelerin geri dönüştürülebilir ya da yeniden kullanılabilir olmasına dikkat edildi. MARUF25, katılımcıları da daha sorumlu tüketim davranışları edinmeye, plastik kullanımını ve karbon ayak izini azaltmaya yönelik tercihler benimsemeye teşvik etti.

Ayrıca sürdürülebilirliğin kapsayıcılık, erişilebilirlik, kaynakların dikkatli kullanımı gibi temel idallerini içeren MARUF ilkeleri hazırlandı. Bu ilkeler, forumun katılımcıları tarafından da benimsenmesi için MARUF'un resmi iletişim kanalları aracılığıyla yaygınlaştırıldı.

ERİŞİLEBİLİRLİK

Marmara Urban Forum (MARUF25), bu yıl erişilebilirliği yalnızca bir teknik gereklilik olarak değil, kent yaşamının ayrılmaz bir parçası olarak ele alan bir yaklaşımla hazırlandı. Forumun her katılımcı tarafından eşit ve güvenli bir şekilde deneyimlenmesi için yürütülen çalışmalar, hem kapsamı hem de sadadaki uygulanışı açısından bütüncül bir yapı oluşturdu. Etkinlik süresince işaret dili tercümesi, canlı altyazı, canlı sesli betimleme, engelsiz mekân düzenlemeleri ve mekân içi yönlendirme desteği gibi uygulamalar sunuldu. Destek masaları ve gönüllü ekiplerin sıcak ve yönlendirici yaklaşımı sayesinde katılımcıların ihtiyaç duydukları desteğe anında ulaşabilmeleri sağlandı.

Erişilebilirlik, program tasarımının da temel bir unsuru hâline getirilerek oturum akışında kullanılan ikon sistemiyle katılımcıların forumdan önce hangi oturumda hangi kolaylaştırıcıların yer aldığını görebilmeleri sağlandı. Alan içerisinde paylaşılan QR kodlarla dijital programa hızlı erişim sunuldu. Özellikle görme engelli ve az gören katılımcılar için yönlendirici çözümler geliştirilerek mekân deneyimi daha bağımsız ve rahat erişilebilir bir hâle getirildi.

Bütün bu çalışmalar, yalnızca teknik bir altyapıyı güçlendirmeyi değil, aynı zamanda erişilebilirliği kentsel tartışmaların doğal bir parçası hâline getirmeyi hedefledi. “Birlikte Konuşalım: Erişilebilirlik için Nasıl Bir Kent?” başlıklı oturumda da bu yaklaşımın altı çizilerek yerel yönetimlerin erişilebilirliğe dair politika ve uygulamaları katılımcılarla birlikte ele alındı. Böylece MARUF25, erişilebilirliği hem mekânda hem de düşünsel çerçevede içselleştiren, samimi ve kapsayıcı bir forum deneyimi sundu.

MARUF, bu yolculuğu yalnızca bugüne ait bir hedef olarak görmemekte; geleceğin kentlerini tasarlarken erişilebilirliği temel bir ilke olarak sürdürmeyi de taahhüt etmekte. Önümüzdeki yıllarda forumun her bileşenini daha da güçlendirmek, yeni teknolojileri erişilebilirlik yararına devreye sokmak ve her forumda daha kapsayıcı bir deneyim sunmak bu vizyonun parçası olacak.

MARUF25 DÜZENLEME EKİBİ

MARUF25 Ekibi

Genel Koordinatör

M. Cemil Arslan

Program Koordinatörleri

Burcuhan Şener | *Partnerlikler*

Ezgi Küçük Çalışkan | *Planlama*

Görsev Argın Uz | *Deneyim*

Kıdemli Sorumlular

Samet Keskin | *İçerik Koordinatörü*

İrem Kurtuluş Korkmaz (*Mekân Tasarımı*)

Merve Ağca (*Lojistik & Sponsorluk*)

Nazlıcan Akcı (*Kültür & Sanat*)

Özge Sivrikaya (*Ağ Kurma*)

Kreatif Ekip

Ali Emre Soner

Ayşe Göç Yalçinkaya

Ayşe Gümeç Karamuk

Büşra İnce

Büşra Yılmaz

Dila Toprak

Elif Kahraman

H. Kübra Baştuğ

Halenur Dönmez

Hazan Sertkaya

Meltem Özden

İletişim

Emrehan Furkan Düzgiden | *İletişim Koordinatörü*

İpek Nur Arısoy

İrem Selen

Hayrünnisa Akpınar

Bilgi Teknolojileri

Yunus Demiryürek

Destek

Mustafa Kabil

Sefa Şahin

Ali Mert Çavuşoğlu

Cemre Korkut

Katkıları için teşekkürler:

Turgut Kartal

Burak Arlı

Gamze Aydın

Melis Nur Koyuncu

Arcan Kavuzlu

Özge Yüksekaya

ve tüm MBB ekibi

MARUF25 Danışma Ağı

A. Faruk Göksu
Ahmet Hakan Atik
Alim Arlı
Aslı Ceylan Öner
Azime Tezer
Bahar Aksel
Burak Pak
Bülent Özcan
Celal Abdi Güzer
Cengiz Özdemir
Çağrı Yıldırım
Ece Ceylan Baba
Eda Yücesoy
Ela Babalık
Emre Oğuzöncül
Erbay Arıkboğa
Ervin Sezgin
Ezgi Orhan
Fatih Terzi
Gökhan Yılmaz
Güneş Cansız
Halil İbrahim Düzenli
Hande Sart

Hayrettin Günç
İtir Akdoğan
Koray Velibeyoğlu
Murat Erdoğan
Murat Şentürk
Mustafa Sarı
Nesli Kayalı
Oktay Kargül
Onur Atay
Osman Balaban
Özlem Ece
Savaş Zafer Şahin
Selva Gürdoğan
Sibel Bulay
Tamer Kılıç
Tarkan Oktay
Tülin Hadi
Yaşar Adanalı
Yunus Uğur
Zafer Yenal
Zeynep Enlil
Zeynep Günay
Zübeyir Nişancı

MARUF25 Gönüllüleri

Abdulla Kikati
Ahmet Burak Kara
Ahmet Efe Arslan
Ahmet Furkan Çetin
Amine Berra Güngör
Aras Enes Ekti
Arzu Haji Hasanlı
Aslı Durdu
Asya Dalan
Ayça Sinan
Aylin Kartal
Ayşe Yılmankaya
Ayşenaz Evin Yıldırım
Azra Kaya
Azra Yağmur Kartal
Bahar Töremen
Baraah Alhayek
Batuhan Sal
Belis Demirci
Beren Sude Karadağ
Berfin Baki
Beril Sevinç
Berk Yılmazpehlivan
Berkın Kor
Burak Ayaz
Burcu Kara
Burcu Korkut
Büşra Künkül
Cemre Bülbül
Cemre Onan
Ceren Cankurt
Ceren Özel
Ceyda Kartekin
Ceylin Kaya
Çağla Zeynep Kayaturan
Çağatay Turan Yıldırım
Deniz Gülbay

Dilara Sayıt
Dilara Tarakcı
Duru Günay
Duygu Yurteri
Dürdanenur Aşlayıcı
Ece Lal Kuddar
Ecenur Pehlivan
Eda Nur Çerli
Edanur Arslan
Edanur Sarılı
Efe Emirhan Karahan
Elif Lal Karacan
Elif Yavuz Özdemir
Emin Yıldız
Eren Can Sarıkaya
Erva Sümeyra Darbaz
Esmâ Deniz Deniz
Esmâ Yılmaz
Esmanur Serfice
Esra Çoban
Eylül Serep
Ezgi İliksiz
Fatih Mert Yaşar
Fatime Ateş
Fatma Zehra Kılıç
Firdevs Zehra Şimbil
Funda Tezcan
Gamze Şahin
Göksu Ekin Kavruk
Gülbahar Acap
Gülten Ece Akşit
Halil Akay
Hande Nur Karslı
Hatice Beyza Yıldırım
Hatice Kübra Civan
Hayrunnisa Demir
Hilal Daşcı

Huriye Çalışkan Mimarlar
İdil Zeynep Gerek
İlayda Bahşi
İlknur Kuvalı
İrem Bilgi
İrem Çıplak
İrem Gözaçık
İrem Korkmazer
Irmak Paksoy
Kemal Kaan Gülcenbay
Khudai Birdy Ghulam Nabi
Mehmet Toprak Gençler
Mehveş Ünal
Meliha Şevval Uysal
Melissu Damar
Merve Avran
Merve Azgın
Mine Karaman
Miray Özyurt
Nairi Ağay
Nazlı Kayar
Nefise Sena Usta
Nidanur Bozkurt
Nilsu Omrak
Nilüfer Yüce
Nisan Nigar Sağlam
Nur Eylül Topkaya
Nur Pelin Uras
Nursena Özdemir
Ömer Faruk Çakar
Ömrüm Neriman Özgün
Öykü Doğa Aras
Pelin Altıntaş
Rabia Aktaş
Rana Akyüz
Ruveyda Say
Sahar Meena Alkuzai

Sahra Bacanak
Sara Huseynova
Sare Nur Erenay
Sedanur Çelebi
Sedef Ülkü Yıldırım
Selin Öztürk
Selin Tümay
Sena Özemre
Siddika Sude Demirel
Sıla Bağ
Sude Aleyna Ülgen
Sueda Kara
Sümeyye Aytav
Şevin Ari
Şeyda Nur Daylak
Şeyma Sonkur
Şükran Büke Dülger
Tuana Bade Sarı
Tuba Can
Tuğçe Erol
Tuğçe Karaca
Ulaş Zal Akkaya
Umut Görkem Arslanbay
Utku Yıldız
Yağmur Kumsal Yılmaz
Yaren Sümeyra Toraman
Yasmeen Salem
Zeliha Telli
Zelihanur Gülçopur
Zeynep Durmuş
Zeynep Ferhan Kaya
Zeynep Nur Yürekli
Zeynep Sarıalioğlu
Zeynep Yergök
Zöhre İkbâl Kaya
Zuhal Şaman
Zulhude Oğuzhan

VERİ VE İSTATİSTİKLER

Etkinlikler ve Konuşmacılar

MARUF25 kapsamında “Zihninle Katıl”, “Uygulayarak Katıl” ve “Duyularınla Katıl” modları altında yaklaşık 21 etkinlik türünde 211 oturum gerçekleştirildi. İlgili oturumların, etkinlik modu ve türüne göre dağılımları tablodaki gibidir.

ZİHNİNLE KATIL

Etkinlik Türü	Sayısı
■ Açılış-Kapanış	2
■ Çarşı	8
■ Hızlı Bakış	7
■ Kapalı Toplantı	9
■ Nasıl'ın Araçları	7
■ Şehir Konuşmaları	2
■ Tartışma	13
■ Temelleri Sağlam At	5
■ Yerel Eylem	34
Toplam Etkinlik	87

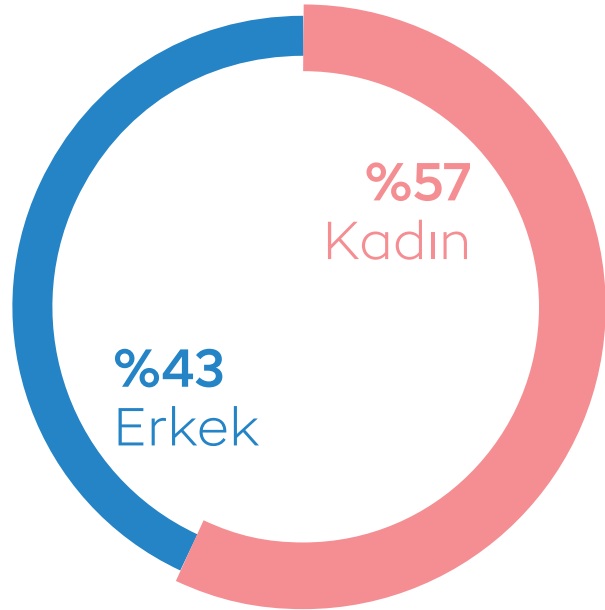
UYGULAYARAK KATIL

Etkinlik Türü	Sayısı
■ Ağ Kurma	16
■ Kent Atölyesi	30
■ Keşif Buluşması	9
■ Mümkünler Çemberi	5
■ Play Marmara	3
Toplam Etkinlik	63

DUYULARINLA KATIL

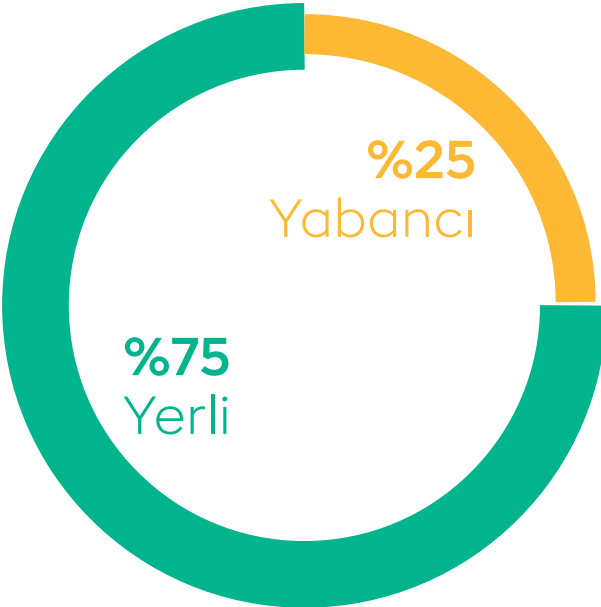
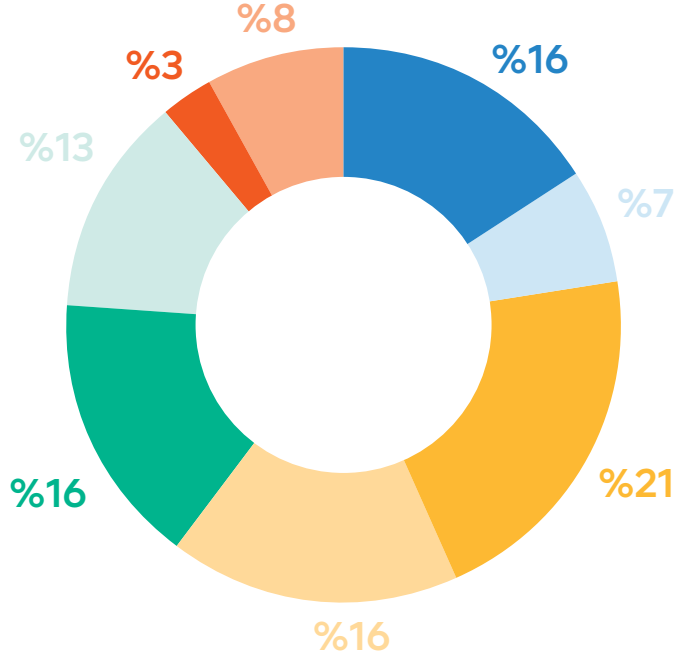
Etkinlik Türü	Sayısı
■ Kent Kütüphanesi	9
■ Kent Sineması	8
■ Kent Rotası	21
■ Kent Ritmi	4
■ Kolektif Çalışma	9
■ Sergi	10
Toplam Etkinlik	61

MARUF25 kapsamında gerçekleştirilen oturumlara moderatör ve konuşmacı olarak toplamda 500'ü aşkın isim katıldı; konuşmacıların %57'sini kadınlar, %43'ünü ise erkekler oluşturdu.

Konuşmacıların sektörel dağılımı incelendiğinde ilk sırada yerel yönetimler ve yerel yönetim birlikleri (toplam %23) geldi. Bunu ise sırasıyla üniversite/akademi (%21), özel sektör (%16), sivil toplum kuruluşları (%16), uluslararası kuruluşlar (%13) ve merkezi yönetim (%3) takip etti.

Sektör	%
■ Yerel Yönetim	%16
■ Yerel Yönetim Birliği	%7
■ Üniversite/Akademi	%21
■ Özel Sektör	%16
■ Sivil Toplum Kuruluşu	%16
■ Uluslararası Kuruluş / STK	%13
■ Merkezi Yönetim	%3
■ Diğer	%8

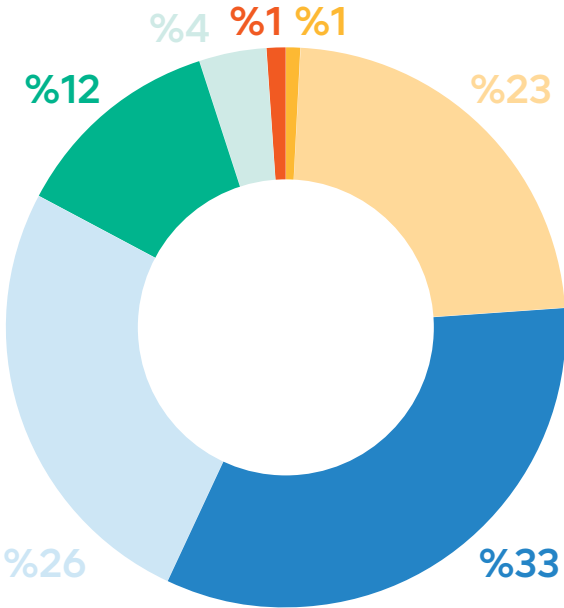
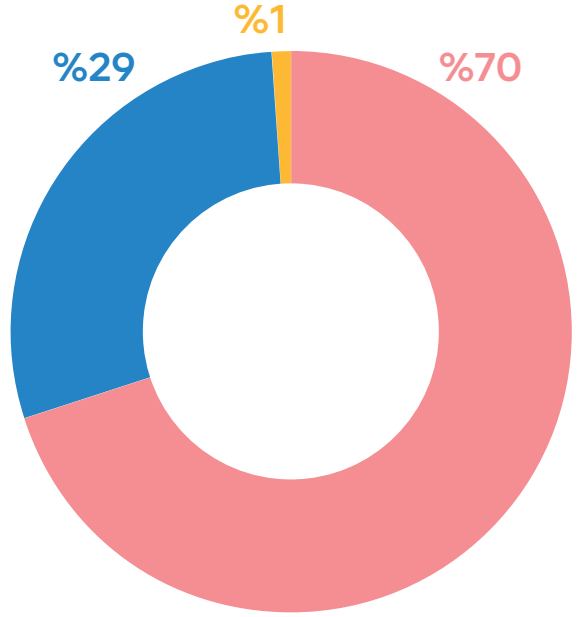

Konuşmacıların %75'i yerli olup yabancı konuşmacı oranı %25 olarak geręekleřti. Konuşmacıların uyruklarına bakıldığında şu ölkelerden katılım sağlandığı göröldü: Bu ölkeler; Afganistan, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arjantin, Arnavutluk, Avustralya, Avusturya, Belęika, Bosna Hersek, Brezilya, Çin, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Güney Kore, Gürcistan, Hindistan, Hollanda, Honduras, İngiltere, İran, İrlanda, İskoçya, İspanya, İsviçre, İtalya, Japonya, Kanada, Karadağ, Kenya, Kolombiya, Kosova, Kuzey İrlanda, Kuzey Makedonya, Macaristan, Malezya, Moldova, Norveç, Pakistan, Polonya, Portekiz, Romanya, Rusya, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, Suudi Arabistan, şili, Türkiye, Ukrayna ve Ürdün'dür.

Katılımcılar

1-3 Ekim 2025 tarihlerinde Haliç Kongre Merkezi'nde düzenlenen MARUF25'te toplamda 8.000'den fazla kişi katılım sağladı. MARUF25 katılımcılarının cinsiyet dağılımı %70 kadın, %29 erkek olarak gerçekleşti. Katılımcıların %1'inin cinsiyetlerini belirtmek istemediği görüldü.

Cinsiyet	%
Kadın	%70
Erkek	%29
Belirtmek istemiyorum	%1

Katılımcıların yaş dağılımına bakıldığında %33'ü 25-34 yaş aralığında oldu. Bunu ise sırasıyla 35-44 yaş (%26) ve 19-24 yaş (%23) takip etti. 19-44 yaş aralığındaki katılımcılar tüm katılımcıların yaklaşık %82'sini oluşturdu. Kalan %18'lik kısmı ise sırasıyla 45-54 yaş (%12), 55-64 yaş (%4), 0-18 yaş (%1) ve 65 yaş ve üzerinden (%1) oluştu.

Yaş Aralığı	%
0-18	%1
19-24	%23
25-34	%33
35-44	%26
45-54	%12
55-64	%4
+65	%1

Katılımcıların sektörel dağılımı incelendiğinde ilk sırada yerel yönetimler (%40) geldi. Bunu ise öğrenciler (%23), özel sektör (%8) ve üniversite/akademi (%8) takip etti. Kamu içerisinde yerel yönetimlere ek olarak merkezi yönetim (%2) ve yerel yönetim birlikleri (%1) katıldı. Ayrıca sivil toplum kuruluşları (%5), uluslararası kuruluşlar (%2) ve medya (%1) temsilcileri de forumda yer aldı. Belirtilen sektörler dışından gelen katılımcıların oranı %10 olurken bunun %4'ünü herhangi bir sektörde çalışmadığını, %6'sını ise "diğer" olarak belirten katılımcılar oluşturdu.

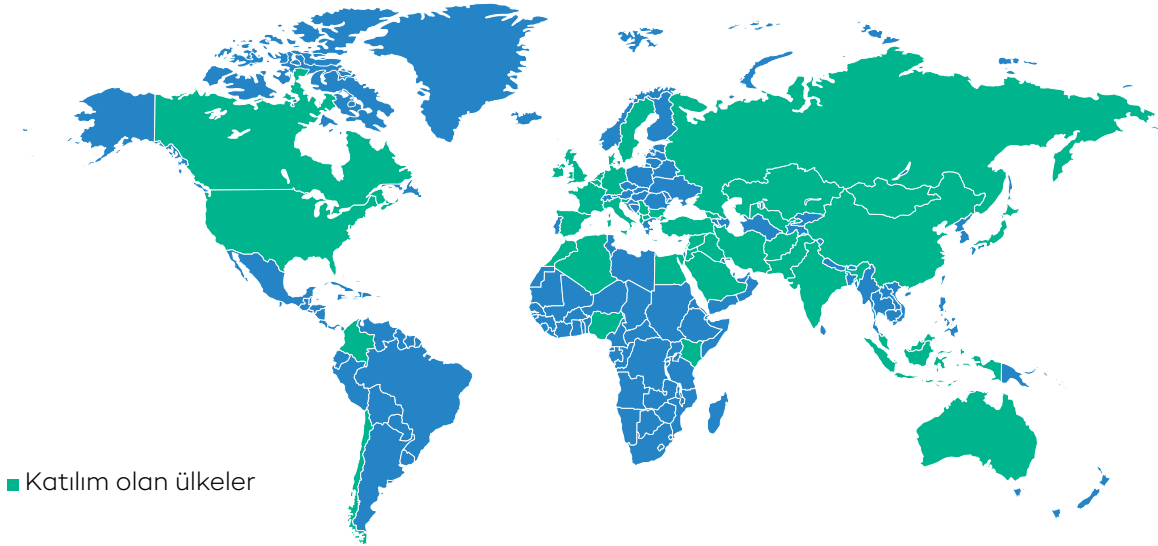
Sektör Dağılımı

%

■ Yerel Yönetim	%40
■ Öğrenci	%23
■ Üniversite/Akademi	%8
■ Özel Sektör	%8
■ Diğer	%6
■ Sivil Toplum Kuruluşu	%5
■ Çalışmıyor	%4
■ Uluslararası Kuruluş / STK	%2
■ Merkezi Yönetim	%2
■ Medya	%1
■ Yerel Yönetim Birliği	%1

MARUF25 katılımcılarının geldikleri ülkelere bakıldığında Afganistan, Almanya, Amerika Birleşik Devletleri, Arnavutluk, Avustralya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Cezayir, Çin, Danimarka, Endonezya, Fas, Filistin, Fransa, Galler, Gürcistan, Hindistan, Hollanda, Irak, İngiltere, İran, İrlanda, İskoçya, İspanya, İsveç, İtalya, Japonya, Kanada, Karadağ, Kazakistan, Kenya, Kolombiya, Kosova, Kuzey İrlanda, Kuzey Makedonya, Lübnan, Malezya, Mısır, Moğolistan, Nijerya, Özbekistan, Pakistan, Rusya, Sırbistan, Slovenya, Suriye, Suudi Arabistan, Şili, Türkiye, Turks ve Caicos Adaları ve Ürdün'den katılım sağladıkları görüldü.

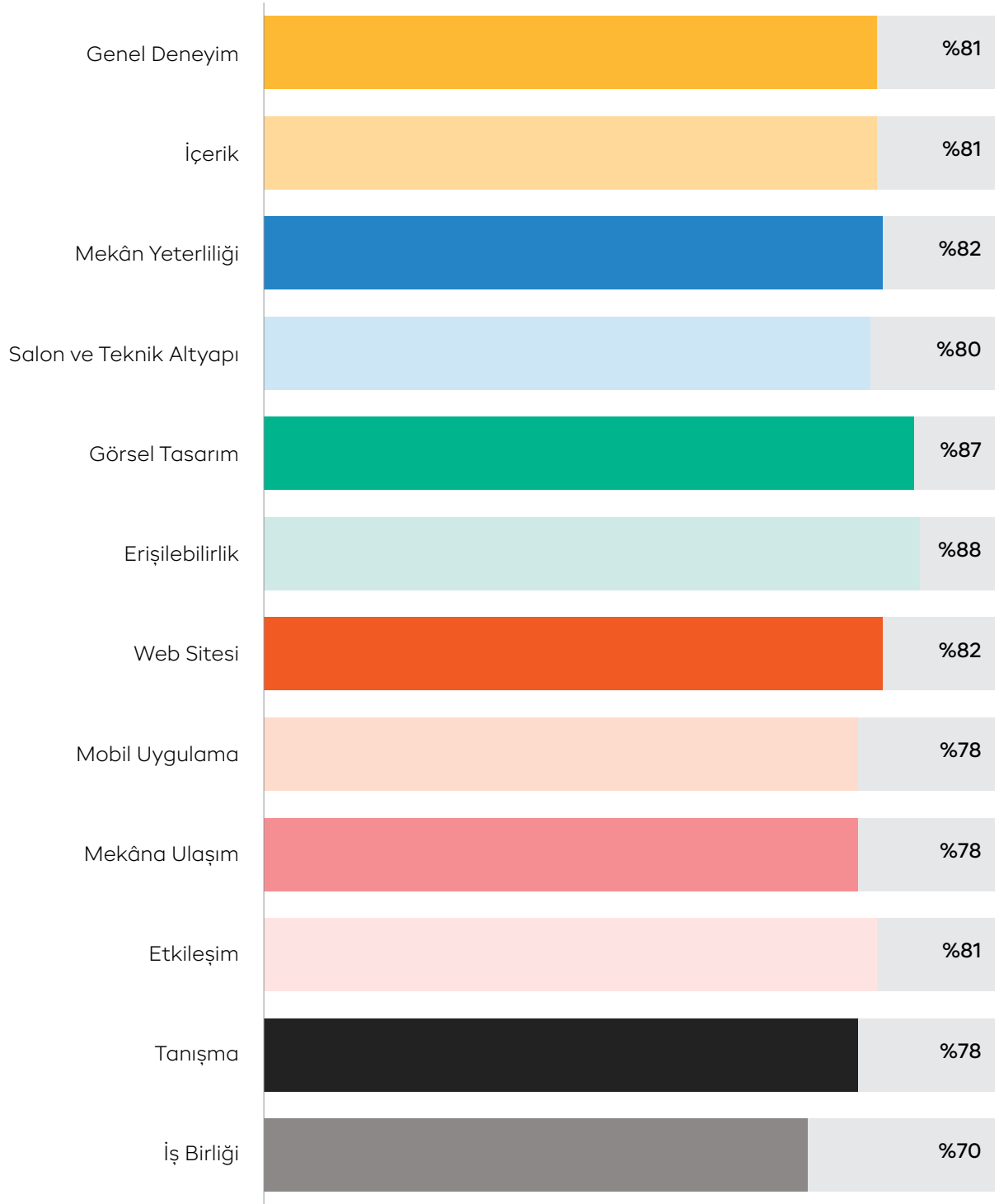
■ Katılım olan ülkeler

Katılımcı Değerlendirmeleri

MARUF25 sonrasında, forumu değerlendirmeleri için katılımcılara çevrim içi bir anket formu gönderildi. Gönderilen değerlendirme formu aracılığıyla katılımcıların MARUF25'ten genel memnuniyetleri, MARUF25'te sunulan içerikleri, MARUF25'ün gerçekleştirildiği mekânı, simultane tercüme ve işaret dili hizmetlerini ve MARUF25 mobil uygulamasını ne derece yeterli buldukları irdelenmek istendi. Formda katılımcıların "1" en az, "7" ise en çok olmak üzere 7'li Likert ölçeği ile MARUF25'i değerlendirmeleri ve ilgili başlıklar için memnuniyet düzeylerini aktarmaları istendi. Bu kapsamda katılımcılara sırasıyla aşağıdaki sorular yöneltildi:

- Genel olarak MARUF deneyiminizi nasıl değerlendirirsiniz?
- Oturum içeriklerinin yeterliliğini nasıl buldunuz?
- MARUF için kullanılan mekânın yeterliliğini nasıl değerlendirirsiniz?
- Salon düzeni ve teknik altyapının yeterliliğini nasıl değerlendirirsiniz?
- MARUF25'in görsel tasarım konseptini nasıl buldunuz?
- MARUF'un erişilebilirlik açısından yeterliliğini (simultane tercüme, işaret dili, canlı üst yazı, sesli betimleme, akıllı baston vb.) nasıl değerlendirirsiniz?
- MARUF web sitesini nasıl değerlendirirsiniz?
- MARUF mobil uygulamasını nasıl değerlendirirsiniz?
- MARUF etkinlik mekânına ulaşım/erişebilirliği nasıl değerlendirirsiniz?
- Etkinliklerin etkileşim açısından nasıl geçtiğini düşünüyorsunuz?
- Yeni kişiler/kurumlarla tanışmanıza MARUF ne kadar yardımcı oldu?
- Etkinlikte tanıştığınız kişilerle gelecekte iş birliği yapma ihtimaliniz nedir?

Kategorilere Göre Memnuniyet Oranı

Katılımcıların **genel MARUF25 deneyimine** verdikleri puanların dağılımına bakıldığında, yaklaşık **%38,8'inin** MARUF25'ten en üst düzeyde (**7 puan**) memnun oldukları görüldü. Ortalama skora bakıldığında ise **7 puan üzerinden 5,7 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 81 puanlık** bir memnuniyet yakalandığı hesaplandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olarak kabul edilen **4 puan ve üstünde** not veren katılımcılar ise toplam katılımcıların yaklaşık **%88,2'sini** oluşturdu.

Oturum içerikleri özelinde değerlendirme yapıldığında katılımcıların yaklaşık **%29,4'ü** oturum içeriklerinden en üst düzeyde (**7 puan**) memnun kaldıklarını belirtti. Ortalama skora bakıldığında ise **7 puan üzerinden 5,69 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 81 puanlık** bir memnuniyet yakalandığı görüldü. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde puan veren katılımcılar ise toplam katılımcıların yaklaşık **%92,9'unu** içerdi.

Mekânın kullanımı ve sunduğu imkânlar değerlendirildiğinde katılımcıların **%47,1'inin** kullanılan mekândan en üst düzeyde (**7 puan**) memnun olduğu görüldü. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,77 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 82 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise yaklaşık **%84,6** olarak ölçüldü.

Salon düzeni ve teknik altyapı değerlendirildiğinde katılımcıların **%40'ının** salon düzeni ve teknik ekipmandan en üst düzeyde (**7 puan**) memnun oldukları görüldü. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,59 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 80 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise **%85,8** olarak gerçekleşti.

MARUF25'in görsel tasarım konsepti incelendiğinde katılımcıların **%54,1'i** görsel kimliği en üst düzeyde (**7 puan**) beğendiklerini belirtti. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 6,07 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 87 puanlık** bir memnuniyet düzeyi hesaplandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise **%92,9** oldu.

Erişilebilirlik ve kapsayıcılık odağında; simultane tercüme, işaret dili, canlı üst yazı, sesli betimleme, akıllı baston vb. hizmetlerden memnuniyet değerlendirildiğinde ankete katılanların **%55,3'ünün** bu hizmetleri en üst düzeyde (**7 puan**) yeterli buldukları görüldü. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 6,19 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 88 puanlık** bir memnuniyet yakalandığı ölçüldü. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı **%97,6** olarak gerçekleşti.

MARUF25'i takip etmeyi ve bilgiye erişimi kolaylaştırmak üzere kullanılan MARUF web sitesi için katılımcıların **%41,2'si** en üst düzeyde **(7 puan)** memnuniyet bildirdi.

Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,72 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 82 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise yaklaşık **%91,8** oldu.

MARUF'u daha iyi deneyimlemek, forumu takip etmeyi ve etkileşime geçmeyi kolaylaştırmak üzere oluşturulan mobil uygulama içinse katılımcıların **%42,4'ü** uygulamadan en üst düzeyde **(7 puan)** memnun olduklarını belirtti. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,48 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 78 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcılar ise toplam katılımcıların yaklaşık **%87'sini** oluşturdu.

Etkinlik mekânına ulaşım ve erişilebilirlik değerlendirildiğinde katılımcıların **%31,8'inin** bu başlığa en üst düzeyde **(7 puan)** puan verdikleri görüldü. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,44 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 78 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde puan veren katılımcıların oranı ise yaklaşık **%87** olarak ölçüldü.

Etkinliklerin etkileşim düzeyi özelinde değerlendirme yapılması istendiğinde katılımcıların **%36,5'inin** etkileşim konusunda en üst düzeyde **(7 puan)** memnuniyet bildirdi. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,70 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 81 puanlık** bir memnuniyet yakalanmıştır. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise yaklaşık **%94'tü**.

MARUF25'in katılımcılara yeni kişiler ve kurumlarla tanışma imkânı sunma düzeyi değerlendirildiğinde, katılımcıların **%34,1'inin** bu imkândan en üst düzeyde **(7 puan)** memnun kaldıkları ölçüldü. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 5,43 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 78 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise yaklaşık **%89,5** olarak gerçekleşti.

Etkinlikte tanışılan kişilerle gelecekte iş birliği yapma ihtimali değerlendirildiğinde ise katılımcıların **%23,5'inin** bu başlığa en üst düzeyde **(7 puan)** puan verdikleri görüldü. Ortalama skora bakıldığında **7 puan üzerinden 4,89 ile 100 puan üzerinden yaklaşık 70 puanlık** bir memnuniyet yakalandı. Ortalama memnuniyet düzeyi olan 4 puan ve üstünde not veren katılımcıların oranı ise yaklaşık **%84,7** oldu.

İletişim ve Görünürlük

MARUF25 yalnızca üç gün süren bir forum olmanın ötesine geçerek, dijital platformlarında da kapsamlı bir bilgi ve etkileşim ağı oluşturdu. Forumun web sitesi, mobil uygulaması, sosyal medya hesapları ve açık hava kampanyaları aracılığıyla güçlü bir görünürlük elde edildi; ulusal ve uluslararası ölçekte geniş bir kitleye ulaşıldı.

Web Sitesi

Web Sitesi marmaraurbanforum.org, MARUF25 boyunca kapsamlı bir bilgi platformu olarak konumlandı. 150'den fazla partner, 500'den fazla konuşmacı, 21 kent rotası, 30 kent atölyesi olmak üzere 34 farklı konuda 20'den fazla etkinlik türü ve 200'den fazla etkinlik verisi siteye işlendi. 52 mekân noktasına dair verileri içeren 73 farklı detay sayısı; web sitesinde yer alan içerik büyüklüğünü, forumun çeşitliliğini ve bilgi yoğunluğunu yansıttı.

4 Ağustos – 4 Ekim 2025 tarihleri arasında web sitesine 48.000 ziyaretçi geldi, 366.000 sayfa görüntülendi ve toplam 864.000 etkileşim elde edildi. Bu veriler, MARUF25'in yalnızca etkinlik süresiyle sınırlı kalmayan, öncesi ve sonrasında da aktif bir dijital ekosistem oluşturduğunu gösteriyor.

Mobil Uygulama

Katılımcı deneyimini artırmak amacıyla geliştirilen MARUF25 mobil uygulaması, forum süresince bilgiye erişim ve kişiselleştirilmiş etkileşim için önemli bir araç oldu. Etkinlikten 1 hafta önce yayına alınan mobil uygulama, 1.300 iOS ve 500 Android indirilmesiyle toplam 1.800 kullanıcıya ulaştı.

Sosyal Medya

Etkinlik sürecinde sosyal medya kanalları, MARUF25'in görünürlüğünü artıran en önemli iletişim araçları oldu.

- **Instagram**, etkinlik haftasında en yüksek erişim ve etkileşim sağlayan kanal olarak öne çıktı. Görsel hikâyeler, sahne anları ve katılımcı paylaşımları üzerinden güçlü bir dijital topluluk etkileşimi sağlandı. 5 Eylül – 4 Ekim 2025 döneminde 4 milyon görüntüleme, 22.800 etkileşim, 4.471 yeni takipçi, 438 yorum veya paylaşım, 165 gönderi ve 37 reels ile toplam takipçi sayısı 11.500'e ulaştı.
- **LinkedIn**, MARUF25'in profesyonel çevrelerdeki görünürlüğünü güçlendirdi. Bu yıl ilk kez kullanılan MARUF'un LinkedIn hesabında 6 Eylül – 5 Ekim 2025 tarihleri arasında 93.000 görüntülenme, 2.494 reaksiyon, 87 yeniden paylaşımına ulaşıldı ve 2.000'den fazla takipçi kazanıldı.
- **X**, değişen algoritmalara rağmen etkin bir paylaşım kanalı olmaya devam etti. 4 Ağustos – 4 Ekim 2025 tarihleri arasında toplam 79.300 izlenme, 3.500 etkileşim, 333 beğeni, 173 yeniden paylaşım, 18 yorum, 65 paylaşım, 25 kaydetme, 337 profil ziyareti ve 90 yeni takipçi elde edildi. Etkileşim oranı %4,4 olarak gerçekleşti.

Açık Hava Uygulamaları

MARUF25, sekiz büyükşehirde yürütülen açık hava reklam çalışmalarıyla kent yaşamına yayıldı. İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Kocaeli, Tekirdağ, Antalya ve Eskişehir’de gerçekleştirilen billboard, dijital ekran ve toplu taşıma araçları uygulamalarıyla yüksek görünürlük sağlandı. Bunun yanında farklı şehirlerdeki belediyeler de yerel düzeyde destekleyici görünürlükler oluşturdu. 26 Eylül – 5 Ekim 2025 tarihleri arasında Modyo TV, YOVi, İBB TV ve Şehir Hatları ekranlarında yayınlanan içeriklerle kamusal alanda farkındalık genişletildi.

Basın Görünürlüğü

MARUF25, ulusal ve yerel basında güçlü bir görünürlük elde etti. **Görüntülü yayınlarda**, çeşitli kanallarda toplam 37 yayın yapıldı. Bu yayınlar medya takip verilerine göre 648.980 TL’lik reklam eşdeğerine ulaştı. **Dijital yayınlarda**, MARUF25 toplam 4.728 çevrim içi haberle geniş bir medya kapsama alanına erişti.

Kent, çevre, ekonomi, teknoloji, tarım ve inşaat temalı mecralarda içerik çeşitliliği sağlandı. MARUF25; Hürriyet, Karar, Dünya, Halk TV, İHA, Arkitera, EKOİQ, Sivil Alan ve Aposto gibi önde gelen mecralarda da kendine yer buldu. Ulusal basının yanı sıra yerel medyanın da MARUF’a yoğun biçimde yer vermesiyle 81 ilin tamamına yakın bir görünürlük elde edildi.

Basılı yayınlarda, toplam 102 haber yayımlandı. Bu haberler medya takip verilerine göre 9.635 cm² toplam alan kapladı, 350.673 tirajla okura ulaştı ve 238.221 TL reklam eşdeğeri oluşturdu. Cumhuriyet, Dünya, NB Ekonomi ve Tünaydın gibi gazeteler öne çıkan mecralar arasında yer aldı.

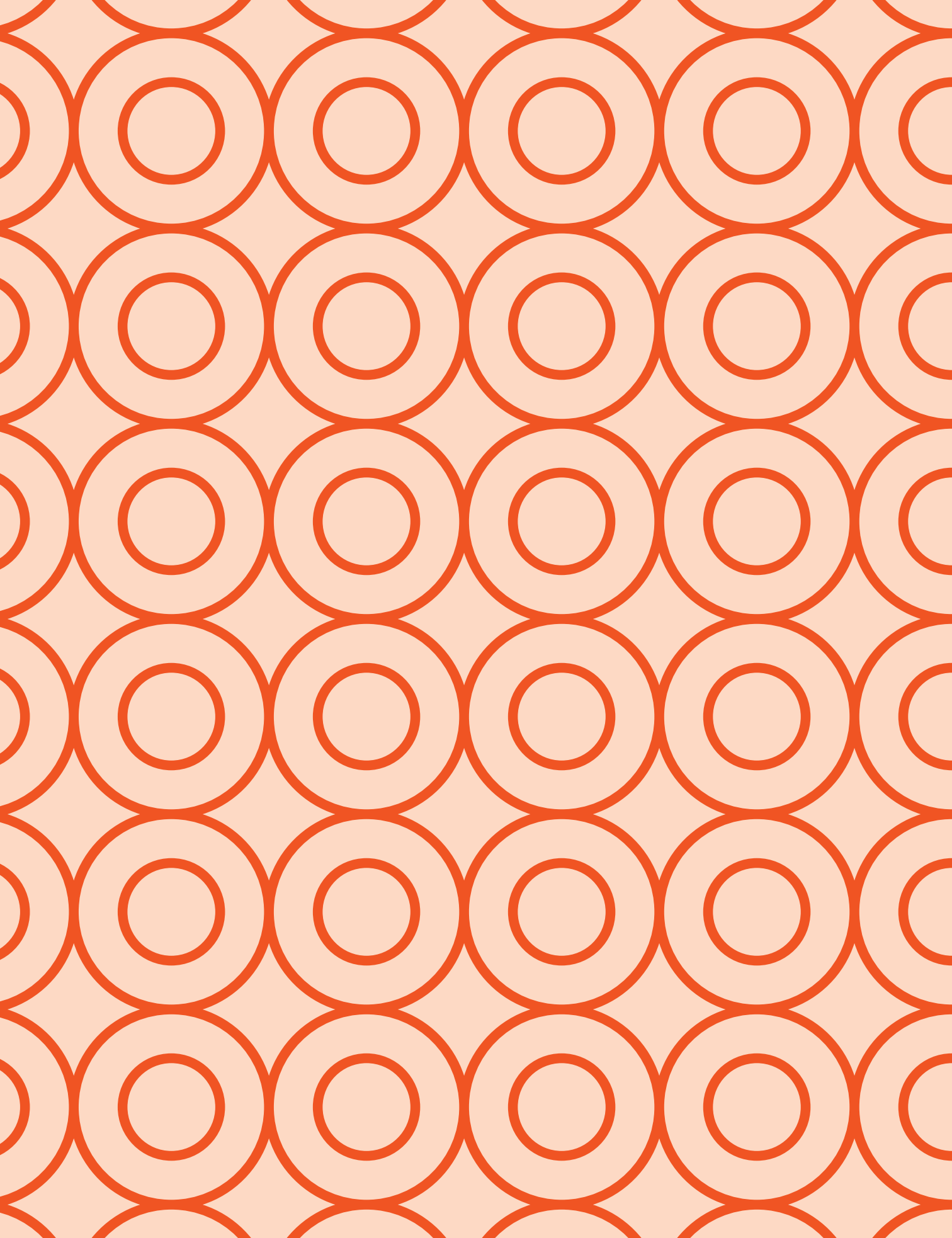

MARUF25 ETKİNLİK ÖZETLERİ

MARUF'A DOĞRU (MARUF ON THE GO)

MARUF'a Doğru (MARUF on the Go), Ekim ayında gerçekleşen MARUF'tan önce düzenlenen hazırlık etkinlikleridir. Atölyeler, yürüyüşler, saha yarışmaları, eğitim programları gibi çeşitli çalışmalar aracılığıyla kentlerin güncel sorunlarına ve geleceğe yönelik çözümlerine kolektif bir zemin sunar.

İşbirliği ve ortak üretim modellerini içeren ve farklı paydaşlarla düzenlenen MARUF on the Go etkinlikleri, MARUF sırasında zaman ve mekan sınırlarından taşan, forumu besleyen ve sonuçları MARUF'ta sunulan yapısı ile forumun buluşturucu özelliğinin ötesine geçerek araştırmacı ve süreklilik arayışındaki potansiyelini de zenginleştirir.

Her MARUF on the Go etkinliği, yerel bağlamdan doğan özgün fikirlerin gelişmesine ve farklı aktörler arasında kalıcı ilişkilerin kurulmasına zemin hazırlar. Bu süreçte ortaya çıkan çıktılar, MARUF'ta sergi, atölye, oyun, yarışma, çarşı, sunum gibi çeşitli biçimlerde yeniden görünür hâle gelir; kimi zaman da etkinlikler sırasında kurulan iş birlikleri, MARUF'ta farklı oturum ve projelerde yeni ortaklıklara dönüşür.

Bu yönüyle MARUF on the Go, sadece etkinliklerden oluşan bir dizi değil; sürekli bir öğrenme, üretme ve paylaşım ekosistemidir. Kentlerle ilgili meseleleri mercek altına alırken uygulamaya dönük ve katılımcı çözümler geliştirir, yerel bilgi üretimi ve ortak aklı güçlendirir.

2025 yılında MARUF on the Go kapsamında, Marmara Bölgesi'nde 6 ilde, 56 farklı noktada ve 43 partnerin katılımıyla; atölyelerden çalıştaylara, podcast'lerden ideathonlara uzanan 22 etkinlik gerçekleştirildi. Şehirlerin "tüm mümkünlerin kıyısında" yeniden şekillenmesine katkı sunan bu süreç, MARUF'un "Çözüm Üreten Kentler" vizyonunu yıl boyunca yaşayan bir deneyime dönüştürdü.

Atölye

Suyla Bütünleşen Marmara:

Kıyı Kentimin Öyküsü Atölyesi

📅 **Tarih:** Temmuz, Ağustos 2025

📍 **Yer:** Yalova Belediyesi, Bandırma Belediyesi, Eyüpsultan Belediyesi, Fatih Belediyesi, Gebze Belediyesi, Gelibolu Belediyesi, Mudanya Belediyesi, Pendik Belediyesi, Şarköy Belediyesi, Üsküdar Belediyesi

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, Arkki Türkiye, Türkiye Tasarım Vakfı

🛠️ **Yöntem:** Atölye

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** 8-14 yaş arası çocuklar, yerel yönetim temsilcileri

“Suyla Bütünleşen Marmara: Kıyı Kentimin Öyküsü” atölyesi, Marmara Denizi’nin ekolojik kimliğini ve kıyı kentlerinin suyla kurduğu ilişkiyi merkeze aldı. 7 şehirde, 10 belediyenin ev sahipliğinde 122 çocuk, deniz ekosistemine duyarlı bir bakış açısıyla suyla bütünleşen, kapsayıcı ve doğayla uyumlu kıyı kentleri için yenilikçi fikirler üretti, kentsel yaşam senaryoları geliştirdi.

Marmara kıyılarının zaman içindeki değişimini hayal eden çocuklar; kentlerindeki sorunları tasarım odaklı düşünme yöntemleriyle belirledi, çözüm önerilerini çizgi roman formatında hikâyeleştirip maketler tasarladı. Üretilen çizgi romanlar MA-RUF’ta “Kıyı Kentimin Öyküsü” sergisinde yer aldı. Atölye, çocukların yaşadıkları çevreyi yeniden değerlendirmelerini sağlarken; ortaya çıkan fikirlerin yerel yetkililerle paylaşılması, kıyı kentlerinin sürdürülebilir dönüşümüne yaratıcı katkılar sundu.

Model COP Atölyesi

📅 **Tarih:** 28 Ağustos 2025

📍 **Yer:** İstanbul, Marmara Belediyeler Birliği

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği

🛠️ **Yöntem:** Simülasyon ve rol canlandırma atölyesi

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Yerel yönetim temsilcileri, iklim uzmanları, genç profesyoneller

“Model COP Atölyesi”, yerel yönetim temsilcileri ve genç profesyonellere Birleşmiş Milletler İklim Müzakerelerinin (COP) işleyişini deneyimleme fırsatı sundu. En-ROADS İklim Eylemi Simülasyonu aracılığıyla katılımcılar, müzakereci roller üstlenerek küresel iklim politikalarının nasıl şekillendiğini tecrübe etti.

Atölye, yerel karar vericilerin küresel müzakere süreçlerini daha iyi anlamasını ve yerel düzeyde uygulanabilir iklim stratejileri geliştirilmesine katkı sağladı. Katılımcılar, sıcaklık artışını 1,5°C ile sınırlamak için farklı politika kombinasyonlarını test ederek iklim eylemlerinin etkilerini gözlemledi. Etkinlik, bilim temelli karar alma kültürünü güçlendirerek yerelden küresele uzanan iklim eylemi yaklaşımının önemini vurguladı.

Görüyorum, Duyuyorum, Anlatıyorum Atölyesi

📅 **Tarih:** 2, 3, 4 Eylül 2025

📍 **Yer:** Çevrimiçi

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği,
İzmir Film Lab

🛠️ **Yöntem:** Katılımcı görsel anlatı üretimi,
dijital hikâyeleştirme, duyuşal gözlem

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Sanatçılar, öğrenciler,
kent kültürüyle ilgilenen bireyler

Kent deneyimlerinin farklı duyularla algılanması ve yaratıcı dijital anlatılara dönüştürülmesini amaçlayan “Görüyorum, Duyuyorum, Anlatıyorum” atölyesi, katılımcılara şehir gözlemlerini ses ve görüntü aracılığıyla kişisel mikro hikâyelere dönüştürdükleri etkileşimli bir öğrenme süreci sundu. İki aşamalı tasarlanan programın ilk bölümünde; “Görüyorum”, “Duyuyorum” ve “Anlatıyorum” temalarında üç çevrimiçi beceri geliştirme atölyesi düzenlendi. Katılımcılar bu oturumlarda deneme çalışmalarını paylaşarak atölye yürütücüleriyle bire bir geri bildirim görüşmeleri gerçekleştirdi.

Programın ikinci bölümü ise MARUF25 sırasında İstanbul’da yapılan uygulamalı üretim süreciyle tamamlandı. Katılımcılar, “görme”, “duyma” ve “anlatma” temaları üzerinden kentle kurdukları kişisel bağları keşfederken, ürettikleri kısa videolarla hem bireysel hem de kolektif bir şehir anlatısına katkı sundular.

Şehrin Sıcaklığını Okumak:**Termal Yürüyüş**

📅 **Tarih:** 11 Eylül 2025

📍 **Yer:** Maltepe, İstanbul

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği,
Mekanda Adalet Derneği

🛠️ **Yöntem:** Saha deneyimi / Yürüyen atölye

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Belediye temsilcileri,
iklim ve çevre uzmanları, kent plancıları,
akademiyeşenler ve kent sakinleri

Kentlerde giderek artan aşırı sıcakların kamusal alanlarda yarattığı görünmez etkileri ortaya çıkarmak amacıyla düzenlenen “Şehrin Sıcaklığını Okumak: Termal Yürüyüş”, katılımcılara kenti farklı bir duyuşal deneyimle keşfetme olanağı sundu. Maltepe sokaklarında gerçekleştirilen yürüyüşte, termal kameralar ve sensörler aracılığıyla sıcaklık farkları ölçülerek kentsel ısı adalarının gündelik yaşama etkileri gözlemlendi.

Katılımcılar, bu verileri yerinde inceleme ve kentlerin aşırı sıcaklara karşı dayanıklılığını artırmak için geliştirilebilecek çözüm önerileri üzerine düşünme fırsatı buldu. Etkinlikte üretilen veriler ve edinilen gözlemler, MARUF’ta gerçekleştirilen “Aşırı Sıcaklarla Mücadelede Yurttaş Bilimi Yöntemleri” atölyesinde yeniden ele alınarak tartışmaya açıldı. Termal Yürüyüş; iklim krizinin kent ölçeğindeki etkilerini görünür kılmayı, yerel ölçekte veri temelli farkındalık ve toplumsal dayanıklılık oluşturmaya hedefledi.

Kapsayıcı Afet Yönetimi: Görme Engelliler İçin Bağımsız Hareket Atölyesi

📅 **Tarih:** 13 Eylül 2025

📍 **Yer:** İstanbul, Feshane Art

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Değiştiren Adımlar Derneği

🛠️ **Yöntem:** Empati Uygulaması ve Katılımcı Çalıştay

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Görme engelli bireyler, afet yönetimi uzmanları, teknik personel, öğrenciler

Afet anlarında görme engelli bireylerin bağımsız hareket edebilme kapasitesini artırmak amacıyla düzenlenen “Kapsayıcı Afet Yönetimi: Görme Engelliler İçin Bağımsız Hareket Atölyesi”, teknik uzmanları, öğrencileri ve engelli bireyleri bir araya getirdi. Katılımcılar, empati uygulamalarıyla afet koşullarında erişilebilirlik sorunlarını deneyimleyerek yeni çözüm önerileri geliştirdiler.

Atölyede, görme engelli bireylerin afet planlamalarında pasif değil, aktif paydaşlar olarak yer alması gerektiği vurgulandı. Etkinlik, toplumun her kesimini afet dayanıklılığının parçası olarak konumlandıran, erişilebilir ve kapsayıcı afet politikalarının oluşturulması için yeni bir diyalog alanı açtı.

Hayalimdeki Şehir:

Adalet, Ekoloji ve Sanat Atölyesi

📅 **Tarih:** 20 Eylül 2025

📍 **Yer:** İstanbul, İmalat-hane, İMÇ 5.Blok

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, The Spatial J/U/S/T

🛠️ **Yöntem:** Katılımcı sanat ve kolektif tasarım

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Sanatçılar, 6 yaş üzeri kent sakinleri

Kent, adalet, ütopya, sanat ve ekoloji kavramlarını bir araya getiren “Hayalimdeki Şehir: Adalet, Ekoloji ve Sanat Atölyesi”, katılımcılara hayallerindeki adil, ekolojik ve kapsayıcı kenti düşünme ve üretme olanağı sundu. Müzik ve görsel sanatların yaratıcı gücüyle ilerleyen atölyede, katılımcılar doğal ve geri dönüştürülmüş malzemelerle “hayal ettikleri şehri” birlikte tasarladılar.

Bedensel araştırmalar ve duyuşal deneyimlerle zenginleşen süreçte, doğayla uyumlu, eşitlikçi ve estetik bir kent vizyonu ortaya çıktı. Atölye, sanatın dönüştürücü etkisiyle kolektif yaratıcılığı, ekolojik duyarlılığı ve kentsel adalet kavramlarını bir araya getirerek hayal gücüyle şekillenen bir kent tahayyülü sundu.

Eğitim

Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik

Öğrenme Programı

- 📅 **Tarih:** 26-27 Ağustos 2025
- 📍 **Yer:** İstanbul
- 👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, EcoMuse
- 🔧 **Yöntem:** Öğrenme programı
- 🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Belediye personeli, ulaşım uzmanları, akademisyenler

Yerel yönetimlerin ulaşım politikalarında sürdürülebilirlik yaklaşımını güçlendirmek amacıyla düzenlenen “Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Öğrenme Programı”, EIT Urban Mobility RIS Education Programı desteğiyle yürütülen NUMA Projesi kapsamında gerçekleştirildi. İki gün süren programda katılımcılar; sürdürülebilir ulaşım planlamasının temel ilkelerini, veri odaklı analiz yöntemlerini ve yenilikçi mobilite çözümlerini uygulamalı olarak deneyimlediler. Etkinlik, belediyelerin kendi kentlerine uyarlanabilir stratejiler geliştirmelerine katkı sunarken, MARUF25 öncesinde somut hareketlilik eylem planlarının oluşmasını destekledi.

Saha Çalışması

Yaşlı Dostu Mahalle Deneyimi

- 📅 **Tarih:** Ağustos–Eylül 2025
- 📍 **Yer:** Kadıköy, Rasimpaşa Mahallesi
- 👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, Kadıköy Belediyesi
- 🔧 **Yöntem:** Katılımcı gözlem ve mahalle tabanlı araştırma
- 🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** 65 yaş üzeri mahalle sakinleri

Yaşlı bireylerin kent yaşamına aktif katılımını desteklemek ve sosyal kapsayıcılığı güçlendirmek amacıyla hayata geçirilen “Yaşlı Dostu Mahalle Deneyimi”, Kadıköy Rasimpaşa Mahallesi’nde uygulandı. Çalışma kapsamında 65 yaş üzeri mahalle sakinleri; odak grup görüşmeleri, gözlem formları ve “Birlikte Yürüyelim” başlıklı yürüyüş rotasıyla yaşadıkları çevreyi erişilebilirlik, güvenlik ve yaşanabilirlik açısından değerlendirdiler.

Elde edilen bulgular, yerel yönetimlerin yaşlı dostu mahalleler inşa etme süreçlerine rehberlik edecek bir raporda derlendi. Etkinlik; yaşlı bireylerin deneyimlerinden öğrenen, katılımcı ve kapsayıcı politika geliştirme yaklaşımlarının yaygınlaşmasına katkı sundu.

Kent Rotası

İstanbul Öğrenci Rotası: Şehre Ait Olmak

📅 **Tarih:** 4 Eylül 2025

📍 **Yer:** İstanbul

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD Türkiye), Ankara Üniversitesi ve Hasan Kalyoncu Üniversitesi

🔗 **Yöntem:** Yürüyüş ve saha deneyimi

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** AB bursiyeri üniversite öğrencileri

Avrupa Birliği tarafından desteklenen AB Bursları (EU Scholarships BEURs) Projesi kapsamında düzenlenen “İstanbul Öğrenci Rotası: Şehre Ait Olmak” etkinliği, AB bursiyerlerinin kentle kurdukları bağı yeniden düşünmeleri için tasarlandı.

Katılımcılar; kentin farklı bölgelerinde gerçekleştirilen yürüyüşte kamusal alanlarda aidiyet, erişim ve kapsayıcılık temalarını tartışarak sosyo-kültürel gözlemler yaptı. Bursiyerler, bireysel deneyimlerini kolektif bir anlatıya dönüştürerek “şehre ait olma” hissini ortak bir deneyim üzerinden yeniden tanımladılar. Etkinlik, gençlerin şehir hakkı perspektifini güçlendirirken kentle duygusal ve toplumsal bağ kurmalarına zemin hazırladı.

Toplantı

Yeni Avrupa Bauhaus Destek Aracı (NEB Facility)

Bilgilendirme Etkinliği

📅 **Tarih:** 13 Haziran 2025

📍 **Yer:** İstanbul, Marmara Belediyeler Birliği

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, TÜBİTAK, YTÜ Teknopark

🔗 **Yöntem:** Diyalog

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Tasarımcılar, mimarlar, şehir plancıları, politika yapımcılar

“Yeni Avrupa Bauhaus Destek Aracı (NEB Facility) Bilgilendirme Etkinliği”, NEB ilkelerinin Türkiye’deki kentlerde nasıl karşılık bulabileceğini tartışmaya açtı. Etkinlik; NEB’e temas eden paydaşlar arasında yeni iş birlikleri geliştirmeyi ve sürdürülebilir dönüşüm süreçlerinde estetik, kapsayıcılık ve toplumsal katılım ilkelerinin rolünü görünür kılmayı amaçladı. Katılımcılar, Avrupa’daki NEB girişimlerinden yola çıkarak Türkiye bağlamında uygulanabilir stratejiler üzerine fikir alışverişinde bulundu.

Avrupa’daki gelişmelerle uyumlu stratejik yaklaşımların belirlenmesine ve Türkiye’deki kurumların NEB kapsamında açılacak Avrupa Birliği hibe programlarına daha iyi hazırlanmasına destek olmayı hedefleyen etkinlik; mimarlık, tasarım ve kent politikası alanlarında disiplinler arası bir paylaşım zemini oluşturdu. NEB ilkelerinin Türkiye’deki kentlerde yerel uygulamalara nasıl dönüştürülebileceğine odaklanan buluşma, tasarım odaklı yenilikçi yaklaşımların yaygınlaşmasına katkı sundu.

Gönüllü Yerel Değerlendirme:**SKA Raporlamadan Eyleme**

📅 **Tarih:** 19 Haziran 2025

📍 **Yer:** Çevrimiçi

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, Filistin Belediyeler Birliği (APLA), SDG Cities Global Initiative

🎯 **Yöntem:** Webinar

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Yerel yönetim temsilcileri, SKA odaklı çalışan uzmanlar

Kentlerin sürdürülebilir kalkınma hedefleri doğrultusunda izleme ve raporlama kapasitelerini güçlendirmeyi amaçlayan “Gönüllü Yerel Değerlendirme: SKA Raporlamadan Eyleme” webinarı, Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA) yerel düzeyde eyleme dönüşümüne odaklandı. İstanbul, Ramallah, Fatih ve Niş şehirlerinden temsilcilerin katılımıyla gerçekleşen oturumda; gönüllü yerel değerlendirme (VLR) deneyimleri paylaşılırken yerelleştirme sürecinde karşılaşılan zorluklar, iyi uygulama örnekleri ve veri temelli karar alma yaklaşımları ele alındı.

VLR raporlamasının politika geliştirme süreçlerindeki rolü tartışılırken, iyi uygulamalar üzerinden yerel kapasitenin güçlendirilmesine yönelik fikir alışverişinde bulunuldu. Etkinlik, kentlerin sürdürülebilirlik politikalarında veri odaklı karar alma kültürünün yaygınlaşmasına ve SKA raporlamasının yerel düzeyde eyleme dönüşmesine katkı sundu.

Sürdürülebilir Ulaşımın Yol Haritası: Fizibilite, Finansman ve Erişilebilirlik Webinarı

📅 **Tarih:** 22 Temmuz 2025

📍 **Yer:** Çevrim içi

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği

🎯 **Yöntem:** Webinar

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Belediye personeli, ulaşım planlamacıları, teknik uzmanlar

EIT Urban Mobility RIS Education Programı desteğiyle hayata geçirilen NUMA Projesi (NextGen Urban Mobility Academy) kapsamında düzenlenen “Sürdürülebilir Ulaşımın Yol Haritası: Fizibilite, Finansman ve Erişilebilirlik” webinarı, kentlerde sürdürülebilir ulaşım projelerinin hayata geçirilmesinde karşılaşılan temel zorluklara odaklandı.

Uzman konuşmacılar, finansman modelleri, fizibilite analizleri ve erişilebilirlik standartları üzerine örnek vakalar paylaştı. Katılımcılar, kentsel hareketliliği sosyal adalet ve çevresel etki perspektifinden değerlendirme fırsatı buldu. Etkinlik, belediyelerin ulaşım projelerinde finansal sürdürülebilirliği ve kapsayıcılığı gözetken karar alma süreçlerine ışık tuttu.

Sessiz Forum: Katılımın Sınırlarını Genişletmek

📅 **Tarih:** 13 Eylül 2025

📍 **Yer:** İstanbul, İBB Florya Engelliler Kampı

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İBB Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, İBB Engelli Hizmetleri Şube Müdürlüğü, Özel Gereksinimli Bireyler Eğitim Merkezi (ÖZGEM)

🔄 **Yöntem:** Katılımcı Forum ve Deneyim Paylaşımı

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** İşitme ve konuşma engelli bireyler, yerel yönetim temsilcileri, sivil toplum örgütleri

“Sessiz Forum: Katılımın Sınırlarını Genişletmek”, işitme ve konuşma engelli bireylerin kendi dilleri olan Türk İşaret Dili aracılığıyla kent yaşamına dair deneyimlerini, sorunlarını ve çözüm önerilerini doğrudan ifade edebildikleri yenilikçi bir katılım modeli sundu. İstanbul’da ilk kez düzenlenen forum, engelsiz ve eşit katılımı mümkün kılan kapsayıcı bir diyalog alanı yarattı. Erişilebilir iletişimi bir hak olarak görünür kılmayı amaçlayan etkinlikte; katılımcılar gündelik yaşamdan eğitime, çalışma hayatından sosyal yaşama kadar farklı temalar altında deneyimlerini paylaştı.

Ortaya konan çıktılar; erişilebilirlik, istihdam, eğitimde fırsat eşitliği ve afet yönetimi gibi alanlarda yeni yaklaşımların gerekliliğine dikkat çekti. Forum, temsile dayalı modellerin ötesine geçerek doğrudan katılımın gücünü vurguladı ve yerel yönetimlerde kapsayıcı, iletişim hakkı temelli politikaların geliştirilmesine katkı sundu.

Gençliğin Kısıyında

📅 **Tarih:** 12–14 Eylül 2025

📍 **Yer:** Bursa, Göynükbelen Kamp Alanı

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, Bursa Kent Konseyi, Bursa Kent Konseyi Gençlik Meclisi, Bursa Büyükşehir Gençlik Kulübü

🔄 **Yöntem:** Kolektif kamp ve katılımcı forum

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Marmara Bölgesi Gençlik Meclisleri üyeleri

Marmara Bölgesi’ndeki Gençlik Meclislerini bir araya getiren “Gençliğin Kısıyında”, gençlerin yerel yönetim süreçlerine katılımını güçlendirmeyi ve ortak bir gençlik vizyonu oluşturmayı amaçladı.

Üç gün süren kampta atölyeler, forumlar ve değerlendirme oturumları düzenlendi; gençlerin beklentileri, önerileri ve geleceğe dair fikirleri tartışıldı. Etkinlik; gençlerin sözünü görünür kılan, meclisler arası iletişimi güçlendiren ve yerelde daha kapsayıcı bir gençlik politikası anlayışının inşasına katkı sunan kolektif bir öğrenme alanı yarattı.

Ciddi Oyun

Kız Çocukları İçin Hayal Kur:

Açık Alan Tasarım Oyunu

📅 **Tarih:** 19 Ağustos 2025

📍 **Yer:** İstanbul, Sancaktepe Meclis Metro Yuvarımız
İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi, Sancaktepe
Sarigazi Yuvarımız İstanbul Çocuk Etkinlik Merkezi

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, İstanbul
Büyükşehir Belediyesi Çocuk Hizmetler Şube
Müdürlüğü, İBB Çocuk, Yuvarımız İstanbul

🛠️ **Yöntem:** Oyun temelli katılımcı tasarım atölyesi

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** Kız çocukları

Kız çocuklarının güvenli, kapsayıcı ve eşitlikçi kamusal alanlara dair fikirlerini görünür kılmak amacıyla düzenlenen "Kız Çocukları İçin Hayal Kur: Açık Alan Tasarım Oyunu", katılımcıların hayal gücünü kentsel tasarımıyla buluşturdu. Oyun temelli oturumlarda çocuklar; güvenlik, erişim, doğa, sağlık, katılım ve eşitlik gibi temalar etrafında fikirler geliştirerek yaşadıkları şehirlerde kendilerini güvende ve özgür hissedebilecekleri mekânlar tasarladılar.

Etkinlik, çocukların kent yaşamına dair gözlemlerini çizim ve hikâyeleştirme yoluyla somutlaştırmalarına olanak tanırken, toplumsal cinsiyet eşitliği ve çocuk haklarına dair farkındalığı da güçlendirdi. Katılımcıların geliştirdiği öneriler, yerel yönetimlerin çocuk dostu politikalar ve eşitlikçi şehir stratejileri geliştirmesi için yol gösterici bir kaynak oluşturdu.

Çalıştay

Katılımcı Kentsel Dönüşüm İçin

Dijital Araç Tasarımı

📅 **Tarih:** 18 Eylül 2025

📍 **Yer:** İstanbul, Feshane Art

👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği,
İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kentsel Dönüşüm
Planlama Müdürlüğü, Yıldız Teknik Üniversitesi

🛠️ **Yöntem:** Katılımcı tasarım çalıştay

🎯 **Hedef Katılımcı Kitle:** İlçe belediye temsilcileri,
teknik personel, akademisyenler

"Katılımcı Kentsel Dönüşüm İçin Dijital Araç Tasarımı" çalıştay, kentsel dönüşüm süreçlerinde dijitalleşme, şeffaflık ve katılım kültürünü güçlendirmeyi amaçladı. Beş masa düzeninde yürütülen oturumlarda; 15 belediyeden 40 temsilci bir araya gelerek dönüşüm sürecindeki iletişim, koordinasyon ve güven eksikliklerini tartıştı. Gerçek zamanlı veri paylaşımı ve çevrim içi platformların potansiyelleri değerlendirildi; ortak bir dijital katılım modeline yönelik temel bileşenler tanımlandı. Çalıştay, iyi uygulamaların paylaşılması, ortak sorunların haritalanması ve çözüm önerilerinin dijital araçlarla ilişkilendirilmesi yoluyla kurumlar arası iş birliğini güçlendiren bir zemin sundu. Ortaya çıkan model önerisi, uzun vadede İstanbul genelinde şeffaf, kapsayıcı ve veri destekli bir dönüşüm kültürünün yerleşmesine katkı sağlamayı hedefliyor.

Sergi

Tüm Mümkünlerin Kıyısında: İllüstrasyon Sergisi Açık Çağrı

- 📅 **Tarih:** Ağustos 2025
- 📍 **Yer:** Marmara Bölgesi
- 👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, İstanbul İllüstrasyon Günleri
- 🔗 **Yöntem:** Açık çağrı ve sergi
- 🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** İllüstratörler, sanatçılar, kent kültürüyle ilgilenen üreticiler

Marmara Denizi'nin ekolojik, kültürel ve tarihsel katmanlarından ilhamla düzenlenen "Tüm Mümkünlerin Kıyısında: İllüstrasyon Sergisi Açık Çağrı", sanat aracılığıyla kent belleğini keşfetmeyi amaçladı. Açık çağrıya katılan illüstratörler; Marmara kıyılarının doğası, tarihi ve dönüşümleri üzerine özgün eserler üretti.

Seçici kurul tarafından belirlenen illüstrasyonlar, MARUF25 kapsamında gerçekleştirilen "Tüm Mümkünlerin Kıyısında: Marmara'ya Bakmak" sergisinde yer aldı. Sergi, kentlerin suyla ve doğayla kurduğu bağı görsel bir dille yeniden yorumlarken sanatın kolektif bir kentsel hafıza üretimindeki rolünü öne çıkardı.

Mirasın İzinde: Çizimler Buluşması ve Sergisi

- 📅 **Tarih:** 13 Eylül 2025
- 📍 **Yer:** İstanbul Sanat – Haliç Tersanesi (Botter Apartmanı (Casa Botter), Cendere Sanat Müzesi, Taksim Cumhuriyet Müzesi, Beykoz Çubuklu Siloları, Galata Surları, Müze Gazhane, Artıstanbul Feshane, Gülhane Sarnıcı (Gülhane Sanat), Bebek Sarnıcı Galerisi, Yerebatan Sarnıcı, Haliç Kara Surları, Kütüphane Trolleybüs, Beşiktaş İskele Kütüphanesi, Kadıköy İskele Kütüphanesi, Haliç Sanat, Moda İskele Kütüphanesi, Metrohan Kültür Sanat, Beyoğlu Sineması, Rumeli Hisarı, Taş Mektep (Büyükada), Yerebatan Sarnıcı, Bulgur Palas, Ataköy Baruthanesi, Yedikule Gazhanesi, Anadolu Hisarı Müzesi, İstanbul Tasarım Müzesi (Sıra Dükkanlar), İstanbul Sanat (Haliç Tersanesi))
- 👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği, Urban Sketchers İstanbul
- 🔗 **Yöntem:** Yerinde çizim etkinliği ve sergi
- 🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Çizerler, sanatçılar, kent kültürü meraklıları

"Mirasın İzinde: Çizimler Buluşması ve Sergisi", İstanbul'un çok katmanlı kentsel mirasını yerinde çizimlerle belgeleyen bir etkinlik olarak düzenlendi. Urban Sketchers İstanbul grubunun koordinasyonuyla gerçekleşen buluşmada, İBB Miras mekânları katılımcıların kaleminden yeniden yorumlandı.

Katılımcılar, kentin hafızasını çizgilerle kayda alırken geçmişle bugün arasında görsel bir köprü kurdu. Etkinlik sonunda üretilen çalışmalar, MARUF25 kapsamında "Mirasın İzinde Çizimler" sergisinde yer aldı. "Mirasın İzinde", sanatın kent belleğini koruma ve görünür kılmadaki gücüne dikkat çekti.

Podcast

Çözüm Üreten Kentler Podcast Serisi

- 📅 **Tarih:** Temmuz–Eylül 2025
- 📍 **Yer:** İstanbul (stüdyo ve çevrim içi)
- 👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği
- 🎧 **Yöntem:** Podcast serisi
- 🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Yerel yönetim profesyonelleri, akademisyenler, kent meraklıları

“Çözüm Üreten Kentler” podcast serisi, kentlerin geleceğini mekânsal olduğu kadar sosyal, kültürel ve politik bağlamlarıyla da ele alarak bu çok katmanlı tartışmayı herkesin gündelik yaşamına taşıdı. Alanında uzman konuklar; veri temelli kent politikalarından kamusal mekânın paylaşımına, ulaşım hakkından tartışma kültürüne uzanan geniş bir yelpazede kentlerin bugünü ve yarını üzerine fikirlerini paylaştı. Kentlerin sadece yapı taşlarıyla değil, sorularla, fikirlerle ve konuşmalarla da inşa edildiğine inanan “Çözüm Üreten Kentler” podcast serisi, MARUF’un çok aktörlü diyalog ortamını sesli bir deneyime dönüştürerek, kent üzerine düşünmeyi her an ve her yerde -metroda, bir kahve molasında ya da parkta yürürken- mümkün kılan bir paylaşım alanı yarattı.

- Kamusal Mekânın Sınırları Nedir? | Hayrettin Günç, Kıdemli Program Yöneticisi, Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi
- Veri Konuşur mu, Demokrasi Duyar mı? | İtir Akdoğan, Dr., Araştırma Direktörü, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı
- Erişilebilir kentler: dönüşüm kiminle başlar? | Hande Sart, Doç. Dr. Boğaziçi Üniversitesi
- Kenti Yapay Zekâ ile Planlamak Mümkün mü? | Fatih Terzi, Prof.Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi
- Kentin Aklı: Forumlar Ne İşe Yarar? | İlhan Tekeli, Şehir ve Bölge Planlama Profesörü & Sosyal Bilimci
- Kültürün İzinde, Şehrin İçinde | Özlem Ece, Kültür Politikaları Çalışmaları Direktörü, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)

Marmarathon

Marmarathon – İki Minik Kentli

- 📅 **Tarih:** 18, 19, 22 Ağustos 2025
- 📍 **Yer:** İstanbul, Marmara Belediyeler Birliği
- 👥 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği
- 🎧 **Yöntem:** Ideathon
- 🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Yazarlar, illüstratörler, kent araştırmacıları, çocuk alanında çalışan uzmanlar.

Marmarathon: İki Minik Kentli; çocukların kentle kurduğu bağdan ilham alan kolektif bir hikâye üretim süreci ortaya koydu. Marmara Belediyeler Birliğinin kültürel belleğinde önemli bir yere sahip “İki Minik Kentli” kitabından yola çıkan bu yaratıcı buluşma; yazarları, çizerleri, kent araştırmacılarını ve çocuk alanında çalışan uzmanları bir araya getirdi.

Üç güne yayılan süreç boyunca katılımcılar; atölyeler, mentorluk görüşmeleri ve ortak üretim oturumları aracılığıyla, bugünün kent yaşamını çocukların sesiyle yeniden anlatan özgün hikâyeler geliştirdi. Üretilen kısa çocuk kitapları jüri tarafından değerlendirildi; tüm ekiplerin çıktıları MARUF kapsamında sergilenirken finalistler çalışmalarını “Marmarathon: İki Minik Kentli Büyük Finali”nde jüriye sundu.

Final Jürisi

- Tan Oral
- Bahar Aksel
- Burcuhan Şener
- Lior Steinberg
- Nazlı Berivan Ak
- Selva Gürdoğan

Mentorlar

- Ayşe Göç Yalçinkaya
- Beyhan Gültaşlar
- Derya İyikül
- Ege Sevinçli
- Ezgi Küçük Çalışkan
- Görsev Argın Uz
- Müjde Başkale

Ön Jüri

- Beyhan Gültaşlar
- Ege Sevinçli
- Elif Songür Dağ
- Hatice Kübra Baştuğ
- Müjde Başkale

Uygulama

Eylül Ayı Boyunca Marmara'da

Sokaklar Dönüşüyor

📅 **Tarih:** Eylül 2025

📍 **Yer:** Bursa Büyükşehir Belediyesi,
Eyüpsultan Belediyesi, Kapaklı Belediyesi,
Tuzla Belediyesi, Yalova Belediyesi

🤝 **Paydaşlar:** Marmara Belediyeler Birliği,
Superpool ve Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi
(Global Designing Cities Initiative - GDCI)

🛠️ **Yöntem:** Saha uygulamaları ve açılış etkinlikleri

🎯 **Hedef Katılımcı Kitlesi:** Yerel yönetimler,
şehir plancıları, kent sakinleri

Araç hâkimiyetindeki kent sokaklarını, başta çocuklar ve bakım verenler olmak üzere herkes için yeniden düşünmek ve kamusal mekân olarak geri kazanmak amacıyla tasarlanan MBB Yerel Yönetim Akademisi'nin uygulama odaklı öğrenme programı "Sokaklar Dönüşüyor" kapsamında çalışan belediye ekipleri, pop-up, prova ve kalıcı sokak dönüşümlerinin açılışlarını Eylül ayında MARUF on the Go kapsamında gerçekleştirdi.

Farklı kentlerde düzenlenen etkinliklerde, yaya-laştırmadan geçici kamusal alan tasarımlarına kadar çeşitli müdahalelerle sokakların sosyal, ekolojik ve kültürel potansiyelleri ortaya çıkarıldı. Böylece, sokaklar birer geçiş alanı olmaktan çıkarak, birlikte üretmenin ve yaşamının mekânlarına dönüştü. Süreç MARUF25 kapsamında düzenlenen "Sokaklar Dönüşüyor" sergisinde paylaşıldı.

The background of the entire image is a repeating pattern of teal-colored diamonds. Each diamond is formed by two intersecting lines, creating a grid of diamond shapes across the entire frame.

**ZİHNİNLE
KATIL**

ZİHNİNLE KATIL

MARUF25'in bilgi, üretim ve duyuşal deneyimi birbirine örerek ilerleten bütüncül kurşusu içinde **Zihninle Katıl (Minds On)** modu, forumun yaratıcı ve yöntemsel yolculuğunun düşünsel başlangıç eşiğini oluşturdu. Katılımcıyı kente ve kente dair çok katmanlı meselelere zihinsel bir keşif üzerinden davet eden bu ilk durak, MARUF25 boyunca gelişecek tüm üretim ve deneyim süreçlerinin kavramsal temelini kurdu. Katılımcıların henüz temas etmedikleri alanlarda yeni bir bilgi ufku açmasını, aşına oldukları konularda ise farklı bağlamlar kurarak perspektiflerini genişletmelerini sağlayan bu mod, MARUF'un katılım ölçeğini aşamalı biçimde derinleştiren yapısında kritik bir başlangıç noktası işlevi gördü.

Zihninle Katıl modunun içerdiği etkinlik türleri ile birlikte MARUF katılımcıları, foruma adım attıkları andan itibaren dinleme, anlamlandırma, sorgulama ve analiz etme süreçlerinin içine yerleşti. Farklı disiplinlerden uzmanların, uygulayıcıların ve kent deneyimine yön veren profesyonellerin bilgi ve yaklaşımlarıyla karşılaşmak, forumun bilgi evrenine açılan bu ilk teması hem bireysel hem kolektif düzeyde düşünsel bir karşılaşma alanına dönüştürdü. Bu zemin, ilerleyen aşamalarda gerçekleşecek ortak üretim ve duyuşal katılım biçimlerinin sağlıklı bir şekilde inşa edilebilmesi için gerekli düşünsel altyapıyı güçlendirdi.

Zihninle Katıl modu, MARUF'un yıllar içinde olgunlaşan yöntemsel yaklaşımını ileriye taşıyarak forumun düşünsel omurgasını oluşturan kavramların, araştırmaların, iyi uygulamaların ve temel kent haklarının dolaşıma girmesine olanak tanırken katılımcıları yalnızca pasif bir dinleyici olarak değil; eleştirel düşünme, kavramsal sorgulama ve çeşitlenen öğrenme pratikleri aracılığıyla etkin bir özne olarak konumlandırdı. Bu mod, farklı düşünme biçimlerini tetikleyen zengin bir içerik yelpazesini bir araya getirdi. **Çarşı, Hızlı Bakış, Nasıl'ın Araçları, Şehir Konuşmaları, Tartışma, Temelleri Sağlam At, Yerel Eylem** ve açılış-kapanış oturumları bu mod altında yer aldı.

Bu modun sunduğu düşünsel hazırlık süreci, katılımcının **Uygulayarak Katıl (Hands On)** modunun üretim odaklı yapısına ve **Duyularınla Katıl (Senses On)** modunun duyuşal yoğunluğuna daha bilinçli ve donanımlı biçimde ilerlemesini sağladı. Böylece Zihninle Katıl, yalnızca bir başlangıç anı olmaktan çıkarak merakı tetikleyen, soruları çoğaltan, kavramsal çerçeveyi kuran ve katılımcının kendi MARUF yolculuğunu aktif biçimde yönlendirmesine imkân veren düşünsel bir eşik hâline geldi. MARUF25'in ardından geriye dönüp baktığında bu mod, forumun ritmini ve yönünü belirleyen, öğrenme temelli başlangıç enerjisini taşıyan merkezi bir durak olarak öne çıktı.

Açılış Oturumu & Karşılama Performansı | Tüm Mümkünlerin Kıyısında

1 Ekim 2025 | 10.00-11.30 | V1

Etiketler: Yaşam Kalitesi, Yerel Diplomasi, Yönetişim, Topluluk, Katılım

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatörler: M. Cemil Arslan, Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği & Genel Koordinatör, MARUF

Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Anacláudia Rossbach, İcra Direktörü, UN-Habitat

Başak Doğan, Koro Şefi & Kurucu, Vokal Akademi

Bernd Vöhringer, Yerel Yönetimler Meclisi Başkanı, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi

Inés Sánchez De Madariaga, Prof. Dr., Şehir Planlama Bölümü, ETSAM Mimarlık Okulu & Madrid Politeknik Üniversitesi

Madhusree Dutta, Küratör & Yönetmen

Mustafa Bozbey, Başkan, Marmara Belediyeler Birliği & Bursa Büyükşehir Belediyesi

Nuri Aslan, Başkan V., İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim Birimi Başkanı, UN-Habitat

Turan Konak, Yerel Yönetimler Genel Müdürü, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

MARUF25'in açılış oturumu hepimizi bir başlangıca çağırdı. Yalnızca sorunları tespit etmek için değil; yeniden düşünmek, birlikte hayal kurmak ve daha iyiyi aramak için kent üzerine düşündüğümüz üç günlük bir serüvenin başlangıcına... Özgün ve yaratıcı çözümlerin arayışına girmek, farklı bakış açılarını uzlaştıran düşünme biçimlerini deneyimlemek, birlikte üretmenin yollarını araştırmak ve hatta yeniden tanışmak ve bağlarımızı kuvvetlendirmek için tüm MARUF katılımcıları açılış oturumunda bir araya geldi. Açılış konuşmalarının ardından gerçekleşen panelde konuşmacılar; MARUF25'in dört akışına değinerek adil, dayanıklı, tüm canlıları gözetken ve birlikte yaşama imkân veren bir kentin nasıl mümkün olabileceğini tartıştı. Ardından Chromas korosu, gerçekleştirdiği müzik performansıyla, doğaçlamaya dayalı iletişim yöntemi "vocal painting" ile katılımcıları birlikte üretme deneyiminin bir parçası haline getirdi.

ÇARŞI

“Çarşı” konsepti kentsel fayda üreten iyi uygulamalar, araştırmalar, girişimler, projeler ve MARUF’a Doğru etkinliklerinin sınırlı sürede en etkili şekilde sunulmasına olanak tanıdı.

- **Doktora Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan doktora adayları, tezlerini jüri önünde 3 dakikada en etkili şekilde sunarak yarıştı.
- **İyi Uygulama Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan uygulamacılar, belediye tarafından veya belediye iş birliğiyle gerçekleştirdikleri uygulamalarını 5 dakikada en etkili şekilde sundu.
- **Start-up Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan start-up’lar yenilikçi ve yaratıcı çalışmalarını 5 dakikada en etkili şekilde aktardı.
- **Proje Çarşısı:** Ön değerlendirmeden geçerek sunum yapmaya hak kazanan proje ekipleri, projelerini 5 dakikada en verimli şekilde paylaştı.
- **MARUF’a Doğru Çarşısı:** MARUF25 öncesinde, MARUF’a Doğru kapsamında etkinlik düzenleyen kurumlar, gerçekleştirdikleri çalışmaları ve bu çalışmaların çıktılarını 5 dakikada öz bir şekilde sundu.

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

İyi Uygulama Çarşısı: Dayanıklı Kentler

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | S6

Etiketler: Afet, Yerel Kalkınma, Yaşam Kalitesi, İklim

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Büşra Yılmaz, Şehir Politikaları Uzmanı & Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

UYGULAMALAR VE KONUŞMACILAR:

MERCAN 100. Yıl İklim ve Çevre Bilim Merkezi

Arda Alp, İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Daire Başkanı V., Mersin Büyükşehir Belediyesi

YAYSİS (Yeşil Alan Yönetim Sistemi)

Ahmet Cemil Tepe, Uluslararası Fon Projeleri Komisyon Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Deprem Risk Azaltma ve Önleme Planlama Projesi

Duygu Yılmaz, Deprem ve Zemin İnceleme Şube Müdürü, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Doğa Tabanlı Metropolitan Stratejiler: İmrahor Vadisi Uygulama Projesi

Ergün Serdar Karaduman, Dernek Genel Sekreteri, KENT-LAB

Kocaeli Çevre Master Planı

Ekim Ateşer, Altyapı Planlama Portfolyo Lideri, ARUP

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

Start-up Çarşısı

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | S6

Etiketler: Yapay Zeka, Teknoloji, Veri, Yerel Kalkınma, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Büşra Yılmaz, Şehir Politikaları Uzmanı & Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

KONUŞMACILAR VE GİRİŞİMLER:

Ayselin Yıldız, Prof.Dr., Kurucu Müdür, Nefes AI Yazılım Teknolojileri Limited Şirketi, **Nefes**

Atakan Nalbant, Kurucu Ortak, **Binclusive**

Ayşe Melis Göksan, Yüksek Mimar, **Deeplay**

Mehmet Baylan, Kurucu Ortak, **Larry**

Mehmet Can İrhan, Kurucu Ortak, Ürün Pazarlaması & Büyüme, **Redi**

Halide Olgun Ak, Yönetim Kurulu Başkanı, **Regl Çemberi**

Mine Okyay, Kıdemli İş Geliştirme Uzmanı, **Wastespresso**

Ömer Faruk Akdağ, Kurucu Ortak, **Atık Nakit**

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

Proje Çarşısı: Dayanıklı Kentler

📅 1 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-17.00 | 📺 S6

Etiketler: İklim, Konut, Mekân, Afet, İnsan

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Meltem Özden, Şehir Politikaları Uzman Yardımcısı, Marmara Belediyeler Birliği

PROJELER VE KONUŞMACILAR:

AGROSHIELD “Güney Marmara Havzası’nda Kuraklığa Karşı Tarımsal Risk Değerlendirmesi ve Dayanıklılık Stratejileri”

Büşra İnce, Şehir Politikaları Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Afet Risk Yönetiminde Sivil Toplum Örgütlerinin Kapasitesinin Desteklenmesi Projesi

Sevim Kahraman, Proje Yöneticisi, Genel Sekreter, Afet Platformu

Afet ve Acil Durumlara Karşı Engellilerin Güçlendirilmesi

Oğuz Şen, Sosyal Destek Hizmetleri Müdürü, Avcılar Belediyesi

Afet Sonrası Yaşamın Yeniden Kurulması ve Dirençlilik İçin Ekoloji ve Yaşam Parkları

Bediz Yılmaz, Dr., Bağımsız Araştırmacı

TeamAware - Team Awareness Enhanced with Artificial Intelligence and Augmented Reality (Yapay Zeka ve Artırılmış Gerçeklikle Güçlendirilmiş Ekip Farkındalığı)

Merve Tunca Atay, Proje Geliştirme Uzmanı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Mor Merdiven: Afetlerde Yerel Kadın Liderliği

Ayşe Kaşıkırık, Dr., Küresel Eşitlik ve Kapsayıcılık Ağı Derneği (KAPI)

Solidarity-Driven Disaster Preparedness:

Activating Migrant Communities in Istanbul

(Dayanışma Odaklı Afet Hazırlığı: İstanbul’daki Göçmen Toplulukların Harekete Geçirilmesi)

Yamin Zeyna, Organizasyon Üyesi ve Eğitmen, SADA Kolektifi

Women for Women and Women for Water (Kadınlardan Kadına ve Kadınlar Su İçin)

Berrin Sevgi, BPW Uluslararası Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri Komitesi Üyesi, BPW

Malezya Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA) Şehirleri

Mohd Syafiq Subri, Malezya SDG Şehirleri Lideri, Kıdemli Yönetici Şehir Plancısı, Urbanice Malezya

NEUTRALPATH

Ahmet Cemil Tepe, Uluslararası Fon Projeleri Komisyon Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Enhancing Local Environmental Stewardship Through Environmental DNA-Based Techniques in the Golden Horn Estuary

Onur Doğan, Dr., Doktora Sonrası Araştırmacı, Çevre Bilimleri Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

Doktora Çarşısı

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | S6

Etiketler: Afet, Bakım, Hareketlilik, İklim, Mekan

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Büşra Yılmaz, Şehir Politikaları Uzmanı & Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

Jüri: Antonella Contin, Doç. Dr., Politecnico di Milano (Milano Politeknik Üniversitesi)

Aslı Ceylan Öner, Prof. Dr., Rektör Yardımcısı, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Azime Tezer, Emeritus Prof., İstanbul Teknik Üniversitesi

Cemil Arslan, Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği & Genel Koordinatör, MARUF

Ela Babalık, Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Erbay Arıkboğa, Prof. Dr., Marmara Üniversitesi

Güzide Miray Perihanoglu, Öğr. Gör., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi

Murat Erdoğan, Prof. Dr., GAV-TUDAM

Tarkan Oktay, Prof. Dr., İstanbul Medeniyet Üniversitesi

ARAŞTIRMACILAR VE TEZ KONULARI:

Modeling Complex Socio-Spatial System Behavior

Under Earthquake Shock: The Case of Istanbul

(Deprem Şokunda Karmaşık Sosyo-Mekânsal

Sistem Davranışının Modellenmesi: İstanbul Örneği)

Ali Yılmaz, İstanbul Teknik Üniversitesi

Reclaiming Urban Rooftops: A Comparative Study

on Rooftop Farming Practices (Kentsel Çatıların

Geri Kazanılması: Çatı Tarımı Uygulamaları Üzerine

Karşılaştırmalı Bir Çalışma)

Melis Yılmaz, İstanbul Teknik Üniversitesi

Evaluation of Mass Housing Open Spaces in the Context of Quality of Urban Life: Istanbul (Kentsel Yaşam Kalitesi Bağlamında Toplu Konut Açık Alanlarının Değerlendirilmesi: İstanbul Örneği)

Shaylan Oudeh, İstanbul Teknik Üniversitesi

Early Childhood in Public Space (Kamusal Alanda

Erken Çocukluk Dönemi)

Ayça Yazıcı Pınar, Yıldız Teknik Üniversitesi

Determination and Chemical Analysis of Stone

Degradation in Historic Stone Buildings in Hatay

Province (Hatay İlindeki Tarihi Taş Yapılarda Taş

Bozulmasının Belirlenmesi ve Kimyasal Analizi)

Ayşe Dolar, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

A Model Proposal Including Rental Housing

Provision and New Stakeholder Relationships

In Social Housing Policies (Sosyal Konut

Politikalarında Kiralık Konut Sağlanması ve Yeni

Paydaş İlişkilerini İçeren Model Öneri)

Efe Haşim Sezen, Yıldız Teknik Üniversitesi

Sustainable Ecological Neighborhood Model

Proposal in the Context of Urban Localization

Initiative (Kentsel Yerelleştirme Girişimi Bağlamında

Sürdürülebilir Ekolojik Mahalle Modeli Önerisi)

Esra Şentürk, İstanbul Üniversitesi – Cerrahpaşa

Quantifying and Monetizing Transport

Externalities: A Comprehensive Framework

for Policy Analysis (Ulaşımın Dışsallıklarının

Nicelendirilmesi ve Paraya Çevrilmesi: Politika

Analizi için Kapsamlı Bir Çerçeve)

Görkem Akyol, İstanbul Teknik Üniversitesi

A Comparative Study on Micro-Publics: Sitting

Outdoors in Istanbul, Athens and Naples (Mikro

Kamusal Alanlar Üzerine Karşılaştırmalı Bir Çalışma:

İstanbul, Atina ve Napoli'de Açık Havada Oturmak)

Liana Kuyumcuyan, Atina Ulusal Teknik Üniversitesi

A Research on Landscape Use of Some Natural

Plants Growing in İstanbul in Terms of Ecological

Memory and Sustainability (İstanbul'da Yetişen Bazı

Doğal Bitkilerin Peyzaj Kullanımı Üzerine Ekolojik

Hafıza ve Sürdürülebilirlik Açısından Bir Araştırma)

Nihan Sevinç Muşdal, İstanbul Üniversitesi –

Cerrahpaşa

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

İyi Uygulama Çarşısı: Adil Kentler

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 🗣️ S6

Etiketler: Mekân, Hareketlilik, Teknoloji, İklim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: **Ayşe Gümeç Karamuk**, Şehir Politikaları Uzman Yardımcısı, Marmara Belediyeler Birliği

UYGULAMALAR VE KONUŞMACILAR:

Sürdürülebilir Gıda Yolculuğu: Nilüfer Gıda Living Lab

Pelinsu Deveci, Kırsal Hizmetler Müdürlüğü Gıda ve Bitki İşleme Büro Sorumlusu, Nilüfer Belediyesi

Yurttaş Bilimi ile Sıcak Dalgalarına Karşı Kentsel Dayanıklılığı Artırmak

Bahadır Keşan, Strateji Geliştirme Müdürü, Maltepe Belediyesi

Uluslararasılaşma Stratejisi

Zeynep Tuğçe Çiftçi, Uluslararası İlişkiler Müdürü, Antalya Büyükşehir Belediyesi

Açık Yeşil (Açık Veri Platformu)

Kemal Demir, Bilgisayar Mühendisi, Akıllı Şehircilik Proje Sorumlusu, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Yalın Belediyecilik

Mehmed Akif Aslan, Strateji Geliştirme Müdürü, İnegöl Belediyesi

Afet Odaklı Dijital İkiz Projesi

Tevfik Furkan Doğan, Şehir Plancısı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Genç Başkan Danışmanları Projesi

Murat Karaca, Proje Koordinatörü, Bahçelievler Belediyesi

Metropolitan Social Forum (Metropolitan Sosyal Forum)

Oriol Estela Barnet, Barselona Metropol Stratejik Plan Genel Koordinatörü, Barselona Metropol Stratejik Planı

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

Proje Çarşısı: Birlikte Yaşanabilir Kentler

📅 2 Ekim 2025 | 🕒 14.00-15.00 | 📺 S6

Etiketler: Miras, Mekân, İklim

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Büşra Yılmaz, Şehir Politikaları Uzmanı & Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

PROJELER VE KONUŞMACILAR:

CFE Cycle Friendly Employer (Bisiklet Dostu İşveren)

Feridun Ekmekci, Ulusal EuroVelo Koordinatörü-Bisiklet Stratejileri Uzmanı, ENVERÇEVKO

Mimari Mirası Koruma Deneyim Aktarımı

Göksu Dinç, Dış İlişkiler Müdürü, Şişli Belediyesi

AIRMOB – Yenilikçi Hava Sahası için Yetenek ve Kapasite Geliştirme

İpek Ösken, Dr. Proje Yöneticisi, Havacılık ve Uzay Teknolojileri Uygulama ve Araştırma Merkezi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Değişim İçin Birlikte

Beril Sönmez, Program Koordinatörü, Anadolu Kültür Sanat Eğitim ve Araştırma Derneği

Get2Action

Nalan Kaya, Araştırmacı, Sosyal İnovasyon Ajansı

Developing a Prevention Model Against Addiction for Migrant Youth (Göçmen Gençler İçin Bağımlılığa Karşı Bir Önleme Modeli Geliştirilmesi)

Rukiye Gülerce, Dr., Proje Uzmanı, Türkiye Yeşilay Cemiyeti

Enhanced Accountability and Transparency of Palestinian LGUs (Filistin Yerel Yönetim Birimlerinde Hesap Verebilirlik ve Şeffaflığın Artırılması)

Abdallah Anati, Filistin Yerel Yönetimler Birliği İcra Direktörü

Sürdürülebilir Etkinlik Destek Ekibi, SEDES

Ayça Bayraktar Tayar, Hayat Boyu Öğrenme Şube Müdürü, Bursa Büyükşehir Belediyesi

ZİHNİNLE KATIL ÇARŞI

İyi Uygulama Çarşısı: Herkesi Gözeten Kentler

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-17.00 | 📺 S6

Etiketler: Mekân, Hareketlilik, Teknoloji, Konut, Bakım

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: **Büşra Yılmaz**, Şehir Politikaları Uzmanı & Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

UYGULAMALAR VE KONUŞMACILAR:

Kentsel Tasarım Rehberi

Cemile Öztürk, Kentsel Tasarım Müdür V., Mudanya Belediyesi

Kısa Mola

Yasemin Gözkonan Kahveci, Sosyal Destek Hizmetleri Müdürü, İzmit Belediyesi

Çevresel Gürültü Kontrol Sistemi

Fatih Yıldız, Çevre Mühendisi, Bursa Büyükşehir Belediyesi

İBB Kadın

Kezban Alacüçük, Kadın ve Aile Hizmetleri Şube Müdürü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Sürdürülebilir Kalkınma Yolunda Kentsel Yeşil Alanlarda Lavanta Kullanımı: Bilecik Uygulaması

Sevgi Akkoy, Eğitimci, Bilecik Belediyesi

Emekli Kültürevi

Betül Fırat, Strateji Geliştirme Müdürü, Çekmeköy Belediyesi

Cinsel Sağlık/Üreme Sağlığı Bilgilendirme ve Danışmanlık Merkezi (CİSAM)

Duygu Kahraman, Sosyolog, Kadıköy Belediyesi

Mahalleimde Yaşam Var! Kadınlar Morbüsle molada, çocuklar Mobil Kreş'te!

Zozan Cengiz, Eğitimci, Avcılar Belediyesi

Türkiye'de Elektrikli Ulaşımın Yaygınlaştırılması

Murad Gürmeriç, Kıdemli Ulaşım Mühendisi - Dünya Bankası Grubu & Esin Temelli, Kıdemli Ulaşım Plancısı - ARUP

SHORE: Empower students as agents of change (SHORE: Öğrencileri Değişimin Aktörleri Olarak Güçlendirmek)

Afşin Çetinkaya, SHORE Koordinatörü, Yıldız Teknik Üniversitesi

Children's Imagination as a Design Tool / Kamenica's Transit Oases (Tasarım Aracı Olarak Çocukların Hayal Gücü / Kamenica'nın Transit Vahaları)

İbrahim Beqiri, Mimar & Tasarımcı, Kurucu, SHAPE & SHADE

MARUF on the Go Çarşısı

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | S6

Etiketler: Katılım, Hareketlilik, İnsan, İklim, Ağlar

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Büşra Yılmaz, Şehir Politikaları Uzmanı & Sosyolog, Marmara Belediyeler Birliği

ETKİNLİKLER, UYGULAMACILAR VE KONUŞMACILAR:

Kapsayıcı Afet Yönetimi: Görme Engelliler için Bağımsız Hareket Atölyesi

Uygulamacı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Değişen Adımlar Derneği
Arda Gülbeyaz, Sosyolog, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Hayalimdeki Şehir, Adil Mekân, Ekoloji ve Sanat Atölyesi

Uygulamacı: The Spatial J/U/S/T
Damla Pehlevan Polat, Peyzaj Yüksek Mimarı, Spatial J/U/S/T

Yaşlı Dostu Mahalle Deneyimi

Uygulamacı: Kadıköy Belediyesi
Ece Çizel Girişken, Sosyolog, Kadıköy Belediyesi Sosyal Hizmetler Müdürlüğü

Katılımcı Kentsel Dönüşüm için Dijital Araç Tasarımı

Uygulamacı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Yıldız Teknik Üniversitesi
İlkin Markoç Ergün, Dr. Öğretim Üyesi, Yıldız Teknik Üniversitesi

NEB Türkiye Co-Learn & Connect

Uygulamacı: YTÜ Yıldız Teknopark, TÜBİTAK
Sonia Baghernezhad Irani, AB Fon Uzmanı, YTÜ Yıldız Teknopark

Bursa Gençlik Kent Konseyi

Uygulamacı: Bursa Kent Konseyi, Bursa Kent Konseyi Gençlik Meclisi, Bursa Büyükşehir Belediyesi Gençlik Kulübü
Sudem Duran, Başkan, Bursa Kent Konseyi Gençlik Meclisi

Duyulmayanları Duyur: Sessiz Forum

Uygulamacı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Suna Hayiroğlu, Engelli Hizmetleri Şube Müdürü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Kız Çocukları için Hayal Kur: Açık Alan Tasarım Oyunu

Uygulamacı: İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Şenay Gül, Çocuk Hizmetleri Şube Müdürü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

HIZLI BAKIŞ

Uzun ve detaylı açıklamalar yerine kısa ama öz bilgiye ulaşarak daha fazla kentsel mesele üzerine gitmek üzere tasarlanan “Hızlı Bakış” oturumları; çeşitli kentsel konulara ilişkin temel oluşturan, meselenin özüne odaklanan dinamik içerikler sundu.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ

Yeterli Konut için Metropolitan Planlama ve Finansman: Uzman Grup Toplantısı Açılışı

1 Ekim 2025 | 15.00-15.30 | D1

Etiketler: Konut, Mekân, Politika, Yaşam Kalitesi, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: UN-Habitat

Moderatör: Rafael H Forero H, Politika, Yönetişim ve Metropol Uzmanı, UN-Habitat

Konuşmacılar: M. Cemil Arslan, Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği & Genel Koordinatör, MARUF

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim Birimi Başkanı, UN-Habitat

Özet: “Yeterli Konut için Metropol Planlama ve Finansman” Uzman Grup Toplantısı’nın (EGM) temel amacı, yeterli konuta evrensel erişimi sağlayabilecek kamu politikalarının metropol ölçeğinde geliştirilmesi ve optimize edilmesi için kapsamlı bir analiz ortaya koyacak stratejik bir diyalog ortamı oluşturmaktır. EGM kapsamında katılımcılar, konut politikalarının metropol yönetim stratejileriyle nasıl bütünleştirilebileceğini tartıştı. Bu süreçte yeterli konutun yedi temel unsuru olan mülkiyet güvencesi, temel hizmetler, karşılanabilirlik, yaşanabilirlik, erişilebilirlik, konum ve kültürel uygunluk göz önünde alındı. EGM ile farklı bakış açılarının paylaşılmasıyla eşitliği, sürdürülebilirliği ve kentsel toplulukların refahını önceleyen bir yaklaşım çerçevesinde metropol konut politikalarının geliştirilmesini teşvik edecek yenilikçi stratejilerin belirlenmesi amaçlandı.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ

Görünmez Emek: Bakımı Görünür Kılmak

1 Ekim 2025 | 15.30-16.00 | C4

Etiketler: Bakım, İnsan, Yaşam Kalitesi

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Küresel Bakım Ağı

Moderatör: Ayşe Göç Yalçinkaya, Dış İlişkiler ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacı: Jacqueline Leduc Estrada, Program Görevlisi, Küresel Bakım Ağı

Özet: Bu oturum, bakım emeğinin neden görünür kılınması gerektiğine ve bakım krizinin toplumlar üzerindeki etkilerine odaklandı. Böylece, bakımı daha kapsayıcı ve dayanıklı şehirlerin inşasında vazgeçilmez bir unsur olarak öne çıkardı.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ

Konut Rejimlerinin Yönetiminde Fırsatlar ve Engeller

1 Ekim 2025 | 15.30-16.00 | D1

Etiketler: Konut, Politika, Yönetişim, Ekonomi, Yerel Kalkınma

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: UN-Habitat

Moderatör: Rafael H Forero H, Politika, Yönetişim ve Metropol Uzmanı, UN-Habitat

Konuşmacı: Joshua Maviti, Program Yönetim Sorumlusu, UN-Habitat

Özet: Bu oturumda, kentlerde konut rejimlerinin yönetiminde karşılaşılan güncel zorluklar ve fırsat alanları ele alındı.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ

Kreşendo x Roof Coliving: Bizi Buluşturan Mekânlar

1 Ekim 2025 | 16.30-17.00 | D3

Etiketler: Kültür, Mekân, Sanat, Katılım, Topluluk

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Kreşendo, Roof Coliving

Konuşmacılar: Beril Sarialtun, Kurucu & Direktör,
Kreşendo

Emre Güzel, Kurucu Direktör, Roof Coliving

Özet: “Bizi Buluşturan Mekânlar” dediğimizde aklımıza neler geliyor? Kreşendo’nun; Roof Coliving, Ataşehir Belediyesi, Maltepe Belediyesi ve Şişli Belediyesi ortaklığında, İKSV Ortaklaşa Hibe Programı desteğiyle yürüttüğü “Bizi Buluşturan Mekânlar” projesinde bu sorunun peşine düşerek kapsamlı bir rehber hazırlandı. Katılımcı ve kapsayıcı kültür politikalarının ve mekânların geliştirilmesine dair yaklaşımlar sunan ve belediyeler ile kültür-sanat aktörlerinin birlikte kullanabileceği pratik araçlar öneren rehberin lansmanı MARUF25 kapsamında gerçekleştirildi.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ

Griden Yeşile Kusursuz Bir Geçiş: Kentlerin Dönüşümü

2 Ekim 2025 | 11.30-12.00 | D1

Etiketler: Doğa, Mekân, İklim, Hareketlilik

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Mina Hasman, Sürdürülebilirlik Direktörü,
Skidmore, Owings & Merrill

Konuşmacı: Paul Lecroart, Kıdemli Şehir Plancısı, Paris
Bölge Planlama ve Çevre Ajansı (Institut Paris Region)

Özet: Dünya genelinde birçok kent, betonlaşan alanların doğayla nasıl yeniden hayat bulabileceğini ve dönüştürülebileceğini keşfetmeye çalışıyor. Bu oturum; Paris ve Avrupa kentlerinden çarpıcı örnekler eşliğinde birbirine bağlanan yeşil alanların oluşturduğu geniş ekosistem ağlarından otoyolların insanı ve tüm canlıları merkeze alarak dönüştürülmesine uzanan farklı ölçeklerdeki cesur uygulamalarla grinin yeşile dönüşümüne dair ilham verdi.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ, KENT KÜTÜPHANESİ

Kütüphane Konuşmaları: Bisiklet Olmak İsteyen Araba

2 Ekim 2025 | 11:30 - 12:00 | C11

Etiketler: Bakım, Kültür, Sanat, Hareketlilik, Çocuk

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Humankind

Moderatör: Beyza Gürdoğan, Mimar & Kentsel Tasarımcı, Superpool

Konuşmacı: Lior Steinberg, Şehir Plancısı & Kurucu Ortak, Humankind

Özet: Çocuk kitapları aracılığıyla, çocukların daha yaşanabilir ve insan odaklı kentler hayal etmeleri mümkün mü? Lior Steinberg'in "The Car That Wanted to Be a Bike" adlı kitabı etrafında şekillenen bu söyleşide, çocukların özgürce hareket ettiği, sürdürülebilir ve kapsayıcı kentleri hayal etme yolları ve hikâyelerin bu hayalleri şekillendirmedeki rolü ele alındı. Oturumda, hikayeler ve anlatılar aracılığıyla çocukların kenti duyumsama, algılama ve kentte hareket etme pratiklerine dair yeni olasılıkları keşfetmeleri üzerine tartışmalar yürütüldü.

ZİHNİNLE KATIL HIZLI BAKIŞ

Demografi 101

2 Ekim 2025 | 15.30-16.00 | C5

Etiketler: İnsan, Ekonomi, Yönetişim, Demografi, Göç

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Merve Ağca, Çevre Yönetimi Koordinatörü & Göç ve Sosyal Politikalar Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacı: Mehmet Doğu Karakaya, Dr., Uzman, Türkiye İstatistik Kurumu

Özet: Bu oturumda, katılımcılara nüfus olgusunu yalnızca niceliksel bir artış olarak değil, aynı zamanda mekânsal, ekonomik ve yönetsel sonuçları olan dinamik bir değişken olarak ele alma konusunda teorik ve analitik bir zemin sunuldu.

KAPALI TOPLANTI

Kapalı Toplantılar, belirli kurum ve paydaşların özel gündemleri çerçevesinde düzenlendi. Genel katılıma kapalı bu oturumlar, stratejik bilgi alışverişi ve kurumlar arası koordinasyon açısından önemli bir rol oynadı. Bu kapsamda; Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu, Marmara Belediyeler Birliği Meclis Toplantısı, Belediye Başkanları ve AFAD Yöneticileri Toplantısı ile İNŞA x CapaCITIES 2.0: İklim Nötr Şehirler için Üst Düzey Diyalog Toplantısı gibi önemli buluşmalar gerçekleştirildi. Toplantılarda; yönetim, iş birliği, iklim değişikliği ve afet yönetimi gibi stratejik konulara odaklanıldı.

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

Ulusal İklim Hedefinde Belediyelerin Rolü

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C10

Etiketler: İklim, Enerji, Yönetişim

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: WWF Türkiye, İklim için 350 Derneği

Moderatör: Tanyeli Behiç Sabuncu, İklim ve Enerji Programı Müdürü, WWF-Türkiye

Konuşmacılar: Efe Baysal, Direktör, İklim için 350 Derneği
İpek Tetik, Mimar, İklim Değişikliği Başkanlığı

Özet: Bu toplantı; belediyeleri Türkiye'nin yeni "Ulusal Katkı Beyanı" (NDC) konusunda bilgilendirmeyi, kentler için bilim temelli eylem planlaması ve iklim projeksiyonlarını ortaya koymayı ve belediyelerin NDC'nin uygulama sürecinde atabilecekleri adımları tartışmayı hedefledi. Ayrıca; NDC'nin uygulama sürecinde özellikle enerji dönüşümüne dair uygulamaların yaratacağı faydanın yerelde kalması için olası fırsatlar ve örnekler değerlendirildi. Bununla birlikte, belediyelerin ulusal iklim eylemine daha fazla katkı sağlamasının önündeki engeller ve ihtiyaçlar ele alındı. Toplantı; belediyeler, kamu kurumları ve sivil toplum arasında iklim eylemi için bir diyalog zemini oluşturdu.

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

MBB Meclis Toplantısı

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C10

Etiketler: Katılım, Yönetişim, Bölge

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Özet: Marmara Belediyeler Birliğinin kuruluşunun 50. yılında, 2025 yılı 2. Olağan Meclis Toplantısı MARUF25 kapsamında gerçekleştirildi. Toplantıda MBB Meclis Üyeleri ile MBB'nin 50 yıllık çalışmaları değerlendirilerek gelecek çalışmalar için istişarelerde bulunuldu.

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

Dayanıklılık ve Ötesi: Belediye Başkanları & AFAD Toplantısı

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C10

Etiketler: Afet, Roller, Yönetişim

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Partner: Afet ve Acil Durum Yönetimi
Başkanlığı (AFAD)

Konuşmacılar: Mustafa Bozbey, Başkan, Marmara
Belediyeler Birliği & Bursa Büyükşehir Belediyesi
Gökhan Yılmaz, Daire Başkanı, Afet ve Acil Durum
Yönetimi Başkanlığı (AFAD)

Özet: Bu oturum, belediye başkanları ile AFAD yöneticilerini bir araya getirerek afetlere hazırlık, müdahale ve iyileştirme süreçlerinde yerel ve merkezi yönetimlerin rollerini ele aldı. Dayanıklılığı artırmaya yönelik stratejiler tartışıldı ve kurumlar arası iş birliğini güçlendirecek iyi uygulamalar paylaşıldı.

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

MARUF x Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu | Açılış Oturumu

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C1

Etiketler: Roller, Yönetişim, Bölge

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri
Ağı (NALAS), UN Women

Özet: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS) ve UN Women iş birliğinde düzenlenen Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu kapsamında gerçekleşen oturumlarda, kadın belediye başkanlarının yerel düzeyde yönetim, kapsayıcı barış ve dayanıklılığı güçlendirmedeki rolleri ele alındı. Güneydoğu Avrupa bölgesinden belediye başkanları, belediye meclis üyeleri, seçilmiş yerel temsilciler ve yerel yönetim birlikleri temsilcileri, deneyimlerini ve iyi uygulama örneklerini paylaşarak bölgesel iş birliğine katkı sundu.

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

MARUF x Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu | Berlin Süreci ve AB'ye Üyelik Yerel Yönetimler İçin Ne Anlama Geliyor

📅 1 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-17.00 | 📍 C1

Etiketler: Roller, Yönetişim, Bölge

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri
Ağı (NALAS), UN Women

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

MARUF x Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu | Barış ve Güvenlik Gündeminin Yerelleştirilmesi: Kapsayıcı Barış ve Dayanıklılığın Geliştirilmesinde Belediye Başkanlarının Rolü

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C1

Etiketler: Roller, Yönetişim, Bölge

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri
Ağı (NALAS), UN Women

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

MARUF x Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu | Yerel Yönetişimde Kadın Liderler ve Katılım

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C1

Etiketler: Roller, Yönetişim, Bölge

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri
Ağı (NALAS), UN Women

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

MARUF x Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu | Kapanış Oturumu

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C1

Etiketler: Roller, Yönetişim, Bölge

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri
Ağı (NALAS), UN Women

ZİHNİNLE KATIL KAPALI TOPLANTI

İNŞA x CapaCITIES 2.0: İklim Nötr Şehirler için Üst Düzey Diyalog

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C10

Etiketler: İklim, Ağlar, Roller, Yönetişim

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: CapaCITIES

Moderatörler: Deniz Çelik Bulgurlu, İklim Nötr Şehirler Danışmanı, Climate KIC

Özge Sivrikaya, Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Merkezi Direktörü & Kıdemli Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Serhat Melik, Ufuk Avrupa Programı Küme 5: İklim, Enerji & Mobilite, AB Misyonları ve NEB Ulusal İrtibat Kişisi, TÜBİTAK

Thomas Osdoba, NetZeroCities Program Direktörü, Climate KIC

Özet: Bu kapalı toplantı; farklı sektörlerden kurumlar tarafından yürütülen iklim değişikliği çalışmalarının birbiriyle uyumlu ve iş birliği içinde olmasını sağlamak amacıyla düzenlendi. Toplantıda, sektörler arası rol paylaşımını tanımlayacak bir yönetim mekanizması olarak “ulusal iklim platformu”nun nasıl oluşturulabileceğine dair bir tartışma başlatıldı. Yerel yönetimlerin bu platforma nasıl katılım sağlayabileceğinin yanı sıra, platformun etkili bir şekilde tasarlanmasına yönelik engeller ve fırsatlar ele alındı. Yerel yönetimlerin, uluslararası kuruluşların ve merkezi yönetimin üst düzey temsilcilerini bir araya getiren bu oturum; potansiyel bir platformun kurulmasına yönelik önemli bir adım oldu.

NASIL'IN ARAÇLARI

Bu öz ama ilham verici konuşmalar, kentsel alanlarda yaratıcı ve kapsayıcı çözümler üreten ve değişimi tetikleyen profesyoneller için mümkünler çemberlerinden hemen önce başladı ve farklı konuların “nasıl başarılabilceğine” yönelik bilgi ve deneyimler sundu.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Nasıl Kolaylaştırıcı Olunur?

1 Ekim 2025 | 14.00-14.30 | D6

Etiketler: İnsan, Topluluk, Roller, Katılım, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Szilvia Zsargo, Yürütücü, Demnet

Özet: Karmaşık kentsel sorunların çözümünde çok aktörlü katılımcı süreçlerin gerekliliği odağında kurgulanan oturumda, çok sesli alanların etkili bir kolaylaştırıcılıkla nasıl yapıcı ve üretken bir zemine dönüşebileceği ele alındı. Kolaylaştırıcılığın araçları keşfedilerek fikir ayrılıklarının ve gerilimlerin kolaylaştırıcılık yöntemleri aracılığıyla yapıcı ve onarıcı süreçlere dönüştürülme olanakları değerlendirildi. Katılımcılara yeni perspektifler sunan ilham verici paylaşımların ardından, kolaylaştırıcılığa ilişkin deneyimlerin aktarıldığı ve farklı yaklaşımların paylaşıldığı Mümkünler Çemberi'ne zemin oluşturuldu.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Kutuplaşmış Bir Dünyada Ortak Bir Zemin Nasıl Kurulur?

1 Ekim 2025 | 15.30-15.50 | D6

Etiketler: Topluluk, Roller, Katılım, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Zakia Elvang, İcra Direktörü, We Do Democracy

Özet: Siyasal, toplumsal ve kültürel kutuplaşmaların derinleştiği bir bağlamda; katılımcılar "Demokrasi Fitness" aracılığıyla farklılıklar arasında diyalog kurmanın önemine odaklandı ve demokratik etkileşimleri güçlendirmeye yönelik yöntemleri keşfetti. Hem bedensel hem de zihinsel katılımın sağlandığı bu buluşmada; ortak bir zemin oluşturma yolları araştırılırken farklı görüşler, kimlikler ve öncelikler arasında yapıcı ilişki biçimleri geliştirildi. Katılımcılar, tartışmalarda farklı bakış açılarını anlamının ve fikir ayrılıklarını sağlıklı bir şekilde ifade etmenin yollarını uygulamalı olarak deneyimledi.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Değişimi Yaratırken Nasıl Dengede Kalınır?

1 Ekim 2025 | 15.50-16.10 | D6

Etiketler: İnsan, Topluluk, Bakım, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Kivılcım Kıran, Klinik ve Örgütsel Psikolog,
MindCare Akademi

Özet: Değişim yaratırken psikolojik kaynakların ele alındığı bu buluşmada, etkileyici paylaşımlar aracılığıyla katılımcılar, kendilerinin ve ilişkilerinin zihinsel ve duygusal iyi oluşunu destekleyerek dengede kalmanın yollarını keşfetti. Sunumda, dengeli bir yaşam sürmenin ve kendini yenilemenin önemi vurgulandı; katılımcılara rahatlatma yöntemleriyle enerjilerini tazeleme yolları gösterildi ve aşırı yüklenmenin yol açabileceği tükenmişlik riskleri tartışıldı. Oturum, katılımcıların kendi iyilik hâllerini ve ilişkilerini sürdürülebilir biçimde desteklemenin stratejilerini deneyimlemelerine olanak sağladı.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Kentsel Değişimin Aktörü Nasıl Olunur?

2 Ekim 2025 | 11.30-11.50 | D6

Etiketler: Roller, Yönetişim, Ağlar, İnsan, Topluluk

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Gerald Babel-Sutter, CEO & Kurucu, Urban
Future (UFGC)

Özet: Sürekli bir devinim içinde olan kentlerdeki değişimlere yön verebilmeye, yeni roller ve sorumluluklar üstlenmeye yönelik paylaşımların yapıldığı bu sunumda; kentlerdeki değişim sürecinde katılımcıların aktif birer özne olma yolları, stratejileri ve araçları paylaşıldı.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Değişim Nasıl Başlatılır ve Büyütülür?

2 Ekim 2025 | 11.50-12.10 | D6

Etiketler: Roller, Yönetişim, Ağlar, İnsan, Topluluk

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Andrea Torres, Program Desteği ve Öğrenme Direktörü, Van Leer Vakfı

Özet: Bu buluşmada, değişimin ilk kıvılcımından başlayarak onu büyütme ve sürdürülebilir kılma süreçleri ele alındı. Katılımcılarla, özellikle anne karından 5 yaşa kadar olan dönemde çocukların ve bakım verenlerinin refahını artırmaya yönelik etkili politika ve hizmetleri geliştirme ve ölçeklendirme stratejileri paylaşıldı.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Kentte Değişim Nasıl “Oldurulur”?

2 Ekim 2025 | 14.00-14.20 | D6

Etiketler: İnsan, Topluluk, Roller, Yönetişim, Katılım

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Ali Faruk Göksu, Şehir Plancısı, Kentsel Strateji

Özet: Buluşmada; kentteki dönüşümlerin yalnızca planlarla değil, insanları ve toplulukları merkeze alarak farklı olasılıkların hayal edilmesi, araştırmayla ilk adımların atılması ve çeşitli aktörlerin ortak iradesiyle nasıl “oldurulabileceği” örnekler üzerinden paylaşıldı. Oturumda; değişim için uygulanabilir stratejiler, süreci destekleyen araçlar ve aşılması gereken engeller ele alınarak değişim rehberi üzerine tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL NASIL'IN ARAÇLARI

Değişen Dünyada Urbanist Nasıl Olunur?

3 Ekim 2025 | 10.00-10.20 | D6

Etiketler: Topluluk, Roller, Ağlar, Kaynaklar, Katılım

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

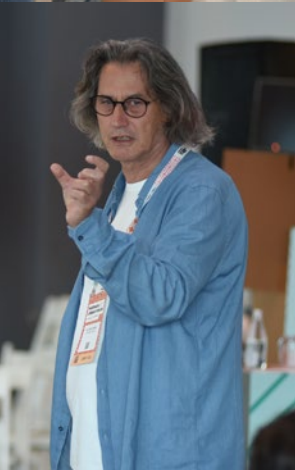
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: All Things Urban

Konuşmacı: Anastasia Sukhoroslova, CEO & Kurucu, All Things Urban

Özet: Küresel krizler, iklim değişikliği ve hızla dönüşen toplumsal dinamikler, kentlerde çalışan “urbanist”lerin rollerini yeniden tanımlamalarını gerektirdi. Bu bağlamda değişen dünyada urbanist olmanın; belirsizlikleri yönetmeyi, çok disiplinli yaklaşımları benimsemeyi, farklı aktörlerle iş birliği yapmayı ve esnek düşünmeyi gerektiren yeni bir beceri seti sunduğu vurgulandı. İlham verici bir sunuşun ardından, katılımcıların deneyimlerini paylaşımlarına ve farklı perspektiflerden beslenen ortak bir vizyon geliştirmelerine olanak sağlayacak Mümkünler Çemberi'ne zemin oluşturuldu.

ŞEHİR KONUŞMALARI

Özel konuklarla kent yaşamına dair gerçekleşen bu sohbet programında kent kültürü ve sosyoloji, edebiyat ve sanat gibi konular ele alındı. Seçkin konukların kişisel deneyimleri, uzmanlık alanları ve kente dair vizyonları aracılığıyla, kent yaşamının görünen ve görünmeyen farklı katmanları keşfedildi.

ZİHNİNLE KATIL ŞEHİR KONUŞMALARI, KENT SINEMASI

Yönetmen Söyleşisi: “Melik Külekci ile Manguel’in Türkiye Yolculuğu: Tanpınar’ın İzinde”

1 Ekim 2025 | 18.30-18.45 | D2

Etiketler: Mekân, Miras, Sanat, Kültür

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Moderatör: Nazlıcan Akci, Yönetim Geliştirme Merkezi Direktörü & Kıdemli Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacı: Melik Külekci, Yönetmen, Notias Film

Özet: MARUF25 programı kapsamında, Kent Kütüphanesi’nin ana destekçisi Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle Kent Sineması programına paralel özel bir gösterim gerçekleşti. Haziran 2025’te Yapı Kredi Kültür Sanat’ta ilk kez seyirciyle buluşan "Alberto Manguel’in Türkiye Yolculuğu: Tanpınar’ın İzinde" adlı belgeseli, bu kez MARUF25 izleyicisini Türkiye’nin edebiyat ve kültür coğrafyasında çok katmanlı bir yolculuğa davet etti.

Film, 2013 yılında İstanbul Tanpınar Edebiyat Festivali (İTEF) kapsamında Türkiye’ye davet edilen çok yönlü yazar Alberto Manguel’in gözlemlerinden beslendi. Manguel’in “Tanpınar’ın İzinde Beş Şehir” kitabını kaleme almak üzere ziyaret ettiği İstanbul, Erzurum, Konya, Ankara ve Bursa şehirlerinde tuttuğu izlenimlerden yola çıkan yapım, hem Tanpınar’ın mirasını hem de Manguel’in kendi entelektüel yolculuğunu sinemaya taşıdı.

Çekimlerine 2013’te Didem Şahin’in yönetmenliğinde başlanan film, Şahin’in zamansız kaybının ardından yönetmen Melik Külekci tarafından tamamlandı. Külekci, gösterimin sonunda izleyicilerle kısa bir söyleşide buluşarak bu yaratım sürecinin ardındaki hikâyeyi ve Tanpınar’ın izinde kurulan bu sinemasal yolculuğun katmanlarını paylaştı.

Şehir Konuşmaları: Kent Belleğinin İzinde

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 17.45-18.45 | 📺 V1

Etiketler: Miras, Mekân, İnsan, Kültür

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacılar: Merin Sever, Yönetici Editör & Araştırmacı, Can Yayınları

Ceren Sungur, Yayıncı, YouTube

Özet: Bir kentin belleğini korumak ne demektir?

Bu bellek nasıl inşa edilir, nasıl aktarılır, nasıl kaybolur? İstanbul gibi çok katmanlı bir şehirde belleğin izini sürmek neden önemlidir ve bize hangi süreklilikleri, hangi kopuşları gösterir? Bu soruların peşinden giden Şehir Konuşmaları, kentsel belleği yalnızca geçmiş kaydetmenin bir yolu olarak değil, şehrin bugünüyle ve geleceğiyle kurulan dinamik bir ilişki olarak ele aldı. Merin Sever ve Ceren Sungur, kentsel sürekliliklerin nasıl dönüşerek varlığını sürdürdüğünü, kopuşların hangi bağlamlarda ortaya çıktığını ve bu boşlukların nasıl okunabileceğini tartıştı. Söyleşi, mevcut durumu tespit etmenin ötesine geçerek, kentin belleğini canlı tutmak için neler yapılabileceğine dair ortak bir düşünme ve çözüm arayışı zemini sundu.

Şehir Konuşmaları

Urban Talk

Kent Belleğinin İzinde

Tracing Urban Memory

Speaker
**Merin
Sever**

Executive Editor, Researcher,
Can Publishing

Speaker
**Ceren
Sungur**

Streamer, Youtube

1-3 OCTOBER 2025

HALIÇ CONGRESS CENTER, İSTANBUL

marmaraurbanforum.org

TARTIşMA

“Tartışma” oturumları uzmanlara bir alandaki farklı teori, strateji, öneri veya çözümleri bir masa etrafında tartışma alanı açtı. Kentsel sorunlara yönelik farklı disiplinlerden gelen uzman görüşlerinin derinlemesine bir analize tabi tutulduğu, çözüm önerilerinin değerlendirildiği ve sentezlendiği bu oturumlar fikir alışverişini ve eleştirel düşüncüyü teşvik etti.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Ekonominin Renkleri: Krizler ve İhtimaller

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C5

Etiketler: Ekonomi, Bakım, Doğa, Enerji, Demografi

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?
Adil bir kent nasıl mümkün?

Moderatörler: Şebnem Şahin, Dr., Baş Ekonomist,
Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)

Konuşmacılar: Çağla Ünlütürk, Prof., Dr., Kadın
Çalışmaları Anabilim Dalı, Pamukkale Üniversitesi

Leonie Westhoff, Dr., İşgücü Piyasası Ekonomisti,
Ekonomi İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

Özet: Bu oturum, mevcut ekonomik sistemin yarattığı yapısal açmazları ve bu açmazların farklı alanlardaki etkilerini çok boyutlu bir şekilde ele almayı amaçladı. Yeşil dönüşüm, bakım ekonomisi ve demografik dönüşümler gibi birbiriyle ilişkili temalar bir araya getirilerek günümüzün ekonomik çıkmazları ve olasılıkları tartışmaya açıldı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA, YAN ETKİNLİK

Biraz Yüzsek Ayıp mı Olur? İstanbul Deniz Kültürünün Yeniden İnşası

📅 1 Ekim 2025 | ⌚ 12.00-13.00 | 📍 Shore-1-Kıyı Sahne

Etiketler: Katılım, Mekân, Su, Topluluk, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatörler: **Fatih Kala**, Mimar & Kurucu Ortak, Tabure KTS

Mervan Önen, Mimar & Kurucu Ortak, Tabure KTS

Zeynep Aybala Tümer, Mimar, Tabure KTS

Özet: Bu etkinlik kapsamında, İstanbul'un kıyılarına erişim sorunları ve bu alanlara dair mitler üzerinden denizle kurulan ilişkinin sınırlılıkları tartışıldı. Kıyıların pasif manzara alanlarına dönüşmesi ve denize dair önyargılar, veriler ve görseller eşliğinde katılımcılarla paylaşıldı. Denizle yeniden temas kurmanın önemi ve kolektif sahiplenmenin gücü vurgulandı. İnteraktif formatta gerçekleştirilen etkinlikte, sorular aracılığıyla katılımcı deneyimleri toplandı; yeni deniz-özne etkileşimleri tartışıldı ve hızlı, düşük maliyetli, kapsayıcı çözümler geliştirildi.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Savaş Zamanlarında Yerel Yönetişim ve Dayanıklılık: Ukrayna'da Yerelleşme, Reform ve Yeniden İnş

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C5

Etiketler: Yönetişim, Afet, Demografi, Topluluk, Demokrasi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: PLATFORMA, Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri (NALAS)

Moderatörler: Bella Tskhelishvili, Doğu Ortaklığı ve Coğrafi Diyaloglar Danışmanı, CEMR & PLATFORMA
Elton Stafa, Program Direktörü, NALAS

Konuşmacılar: Durmish Guri, Proje ve Programlar Direktörü, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR)
Iaroslav Tsvirkun, Başkan, Pereshchepyne Belediyesi
Kelmend Zajazi, İcra Direktörü, NALAS
Nataliya Lazarenko, Uluslararası İş Birliği Müdürü, Ukrayna Şehirler Birliği

Özet: PLATFORMA iş birliğinde düzenlenen oturumda, Ukrayna'da devam eden savaşın yerel yönetim üzerindeki etkilerini ve yerleşmenin, reformların ve yeniden inşa süreçlerinin rolü ele alındı. Ukrayna'daki yerel yönetimlerin kriz dönemlerinde hizmet sunumunu sürdürme, dayanıklılığı güçlendirme ve toplulukların yeniden inşasına liderlik etme konusundaki deneyimleri paylaşıldı. Ayrıca uluslararası iş birliklerinin ve çok düzeyli yönetişimin, barış ve sürdürülebilir kalkınma için nasıl kritik bir rol oynayabileceği tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Marmara Bölgesi Mekânsal Stratejiler Eşgüdüm Toplantısı

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C10

Etiketler: Yerel Kalkınma, Bölge, Mekân, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Fatih Terzi, Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

Cem Ocak, Müdür, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası

Ergül Halisçelik, Doç. Dr., Genel Sekreter, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Mehmet Çakılcıoğlu, Dr., Şehir Plancısı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Naki Çetin, Genel Sekreter, Balıkesir Büyükşehir Belediyesi

Nazlı Yazgan, Bursa Planlama Ajansı Başkanı & İmar ve Şehircilik Daire Başkanı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Suat Parıldar, İl Müdürü, İstanbul İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

Xavi Tiana Casablancas, Genel Müdürlük Bürosu Koordinatörü, Barcelona Metropolen Bölgesi

Ziya Taşkent, Dr., Genel Sekreter, İstanbul Kalkınma Ajansı

Özet: Marmara Bölgesi'nde hazırlanan Çevre Düzeni Planları ve diğer mekânsal planların yatırımlarla uyumlu olması, kentlerin sürdürülebilir gelişimi ve refahın adil paylaşımı açısından kritik bir dönüm noktasıdır. Bu oturumda; bölgedeki stratejik yatırım teşvikleri ile mekânsal planların ortak bir vizyonda buluşması için büyükşehir belediyeleri, kalkınma ve planlama ajansları, tarım ve orman müdürlükleri ve diğer ilgili kurumların üst düzey temsilcileri bir araya geldi ve bölgenin geleceğine yön veren kararları tartıştı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Tohumdan Yapıya Ahşap

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C5

Etiketler: Mekân, Doğa, İklim, Enerji, Politika

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: İsveç İstanbul Başkonsolosluğu, The Circle

Moderatör: Nesli Kayalı, Program Direktörü, The Circle

Konuşmacılar: Ahmet Topbaş, Kurucu ve Direktör, ATTEC Yapısal Tasarım

Ahmet Türer, Prof. Dr., İnşaat Mühendisliği Bölümü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ)

Demet Sürücü, Dr., Ahşap Yapı Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı, Bahçeşehir Üniversitesi

Göksel Korkmaz, Başkan, Türkiye Orman Ürünleri Sanayici ve İş Adamları Derneği

İrfan Filik, Daire Başkanı, Orman Genel Müdürlüğü

Kadir Doğacan Doğan, İnşaat Mühendisi, Ulusal Ahşap Birliği & Genç Ahşap Mühendisler ve Mimarlar Grubu

Mehmet Akif Asmaz, Yönetim Kurulu Başkanı, Asmaz Ahşap Karkas Yapılar

Selçuk Avcı, Kurucu Ortak, Avcı Architects

Susanne Rudenstam, Genel Müdür, Swedish Wood Building Council

Özet: İklim dostu kentlerin inşası hızlanırken, doğa temelli ve yenilenebilir malzemelerin kullanımı giderek daha fazla önem taşıyor. Bu oturumda, İsveç ahşap endüstrisinin ahşap yapı üretimine yönelik stratejilerinin Türkiye’de ahşabın yaygınlaştırılmasına nasıl ilham verebileceği ele alındı. Bu bağlamda yerel ormancılık politikaları, üretim zincirleri ve tasarım kültürüyle bütünleşme potansiyeli tartışıldı. Türkiye için nasıl bir yol haritası geliştirilebileceği sorusuna odaklanılarak tohumdan yapıya uzanan ahşabın yolculuğu; sürdürülebilir orman yönetimi, yapı teknolojileri ve tasarım politikaları perspektifinden incelendi.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Kentsel Dönüşümde Farklı Yollar Düşünmek: Konut Kooperatifleri

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C5

Etiketler: Konut, Topluluk, Yönetişim

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Mekanda Adalet Derneği (MAD)

Moderatörler: Bahar Bayhan, Kentsel Politikalar Programı Koordinatörü, Mekanda Adalet Derneği
Hüseyin Eryılmaz, Koordinatör, Mekanda Adalet Derneği

Konuşmacılar: Eren Onur, Mimar, Janu Mimarlık
Gizem Aksüner, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Haluk Levent, Prof. Dr., İşletme Fakültesi, Bilgi Üniversitesi
Kumru Çılgın, Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Yaşar Adnan Adanalı, Kurucu Direktör, Postane

Özet: Bu oturum, Türkiye'deki mevcut kentsel dönüşüm ve güçlendirme pratiklerine alternatif olasılıkları konut kooperatifleri çerçevesinde tartışmaya açtı. Yuvarlak masa formatında yürütülen oturumda; konut kooperatifleri dayanışma ve katılıma dayalı bir model olarak ele alınıp finansman, toplulukların örgütlenme biçimleri ve yerel yönetimlerin üstlenebileceği roller farklı yönlerden değerlendirildi.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Yerel Yönetimler “Birlik”te: Demokrasi, Diplomasi, Dayanışma

2 Ekim 2025 | 11.30-13.00 | C10

Etiketler: Ağlar, Bölge, Yerel Kalkınma, Yerel Diplomasi, Demokrasi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: M. Cemil Aslan, Dr., Genel Sekreter,
Marmara Belediyeler Birliği & Genel Koordinatör,
MARUF

Konuşmacılar: Abdallah Anati, İcra Direktörü,
Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA)
Adelina Farrici, İcra Direktörü, Arnavutluk Belediyeler
Birliği
Durmish Guri, Proje ve Programlar Direktörü, Avrupa
Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR)
Irina Luncasu, Projeler Koordinatörü & Toplumsal
Cinsiyet Odak Noktası, Moldova Yerel Yönetimler
Kongresi (CALM)
Kelmend Zajazi, İcra Direktörü, NALAS
Nataliya Lazerenko, Uluslararası İş Birliği Müdürü,
Ukrayna Şehirler Birliği
Sazan Ibrahim, İcra Direktörü, Kosova Belediyeler Birliği
Selahattin Yıldırım, Eski Genel Sekreter, Marmara
Belediyeler Birliği
Sergiu Târa, İcra Başkanı, Romanya Komünler Birliği
(ACoR)
Simona Bošković, Uluslararası İş Birliği ve AB
Entegrasyonu Komitesi Sekreteri, Karadağ Belediyeler
Birliği
Şengül Altan Arslan, Dr., Genel Sekreter Yardımcısı,
Türkiye Belediyeler Birliği

Özet: Bu oturumda; yerel yönetim birliklerinin yerel demokrasiyi güçlendirme çabalarından, sınır ötesi dayanışma ağları kurarak küresel ölçekte etki yaratmalarına uzanan yolculukları ele alındı. Katılımcılar; yerelden küresele çok katmanlı iş birlikleri ve yerel diplomasi pratiklerinin, daha kapsayıcı, dayanıklı ve esnek yerel yönetim için nasıl dönüştürücü bir rol oynayabileceğini tartıştı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Adil Dönüşüm İçin Değişim Aktörleri

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C5

Etiketler: Yerel Kalkınma, Bölge, Doğa

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Milano Politeknik Üniversitesi

Moderatör: Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Dicheng Yang, Araştırmacı, Milano Politeknik Üniversitesi

Eda Yücesoy, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Fiorabla Vela, Doç. Dr., İşletme Bölüm Başkanı, Avlonya İsmail Qemali Üniversitesi

Murat Güvenç, Prof. Dr., Yönetim Kurulu Başkanı, İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı

Rafael H Forero H, Politika, Yönetişim ve Metropol Uzmanı, UN-Habitat

Özet: Bu oturumda, kentte değişim yaratanların kendi perspektifinden yeni olasılıklar ele alındı ve adil geçişe yönelik uyumlu ve kolektif yaklaşımlar ön plana çıkarıldı. Genellikle göz ardı edilen bölgeler (post-endüstriyel alanlar, kırsal-metropolitan sınırlar ve çatışmalı ya da çatışma sonrası bölgeler) üzerinden edinilen deneyimlere odaklanılan oturumda, sivil aktörler ve kurumların nasıl yeni ekolojik ve kültürel yollar açtığı paylaşıldı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Yeterli Konut İçin Metropolitan Planlama Araçları

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C10

Etiketler: Konut, Mekân, Yaşam Kalitesi, Servisler, Yönetişim

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: UN-Habitat

Moderatör: Rafael H Forero H, Politika, Yönetişim ve Metropol Uzmanı, UN-Habitat

Konuşmacılar: Ahmet Büyükduman, Dr., Gayrimenkul Değerleme Uzmanı, İstanbul Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş.

Ali Emre Soner, Şehir Politikaları Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

And Akman, Dr., Kurucu Ortak, Yapı Biyolojisi ve Ekolojisi Enstitüsü

Aslı Ceylan Öner, Prof., Dr., Rektör Yardımcısı, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Bahar Bayhan, Kentsel Politikalar Programı Koordinatörü, Mekanda Adalet Derneği

Ceren Lordoğlu, Doç., Dr., Sosyoloji Bölümü, Mimar Sinan Üniversitesi

Elif Akay, Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Fioralba Vela, Doç. Dr., İşletme Bölüm Başkanı, Avlonya İsmail Qemali Üniversitesi

Gisela Labrador, Metropolitan ve Bölgesel Planlama Başkan Yardımcısı, Bogota Cundinamarca Metropolitan Bölgesi

Gizem Aksüner, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Gökтуğ Köseahmet, Araştırma Görevlisi, Gebze Teknik Üniversitesi

Haluk Levent, Prof. Dr., İşletme Fakültesi, Bilgi Üniversitesi

İşıl Erol, Prof., Dr., Uluslararası Finans Bölümü, Özyeğin Üniversitesi

Joshua Maviti, Program Yönetim Sorumlusu, UN-Habitat

Kerem Yavuz Arslanlı, Doç. Dr., Şehir Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Maria del Pilar Tellez S., Büyükşehir ve Bölgesel Kalkınma Uzmanı, UN-Habitat

Norliza Hashim, İcra Kurulu Başkanı, Urbanice Malaysia

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim Birimi Başkanı, UN-Habitat

Renata Nogueira Herculano, Şehir Planlama Genel Sekreter Yardımcısı, Belo Horizonte City Hall

Stephan Klempp, Yüksek Mimar, F64 Mimarlık Ofisi

Turan Hançerli, Başkan Vekili, İstanbul Planlama Ajansı (İPA)

Yaşar Adnan Adanalı, Kurucu Direktör, Postane

Şevket Ercan Kızılay, Dr., Sosyoloji Bölümü, Düzce Üniversitesi

Özet: Konutun metropol düzeyinde planlanması, kompleks kentsel alanların sıklıkla karşılaştığı idarî ve işlevsel parçalanmanın aşılmasına imkân tanır. UN-Habitat partnerliğinde düzenlenen bu oturumda, metropollerde yaşanan barınma krizlerine karşı yeterli konut sağlanması için planlama araçları yuvarlak masa etrafında tartışıldı. Temel hizmetlere erişim, yaşanabilirlik, erişilebilirlik ve kültürel uygunluk gibi temel ilkeler ışığında barınma hakkının, metropol ölçeğinde mekânsal planlama araçlarına nasıl entegre edilebileceğine yönelik stratejiler ele alındı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

MBB'nin 50. Yılı: Unutulmuş Kentsel Hizmetleri Yeniden Keşfetmek

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C5

Etiketler: Yaşam Kalitesi, Servisler, Politika, Mekân, Miras

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Hayrettin Güneç, Kıdemli Program Yöneticisi, Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi (GDCL)

Konuşmacılar: M. Cemil Arslan, Dr., Genel Sekreter, Marmara Belediyeler Birliği & Genel Koordinatör, MARUF

Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

Xavi Tiana Casabancas, Genel Müdürlük Bürosu Koordinatörlüğü, Barcelona Metropolitan Bölgesi

Özet: Kentler sürekli olarak kendilerini yeniden tanımlasa da ortaya çıkan fikirlerin tümü yeni değil. Geçmişte ütöpik ya da uygulanamaz olarak değerlendirilen yaya odaklılaştırma, karma kullanımlı mahalleler, yeşil altyapı ve kıyı alanlarının yeniden kazanılması gibi stratejiler, günümüzde iklim krizi, toplumsal adalet ve yaşam kalitesi gibi kritik gündemler çerçevesinde yeniden ön plana çıkıyor. Marmara Belediyeler Birliği (MBB) de 1975 yılından beri birçok kentte bu tür projelerin hayata geçirilmesinde önemli bir rol üstleniyor. Bu oturumda geçmişte imkânsız olarak görülen ve hayata geçirilen uygulamalar, bunlara ilişkin yaklaşımlar ve bu yıl 50. yılını kutlayan MBB'nin benzer projeleri masaya yatırıldı.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Metropolde Büyük Ölçekli Konut Çözümleri İçin Finansman

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C10

Etiketler: Konut, Ekonomi, Mekân

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: UN-Habitat

Moderatör: Rafael H Forero H, Politika, Yönetişim ve Metropol Uzmanı, UN-Habitat

Konuşmacılar: Ahmet Büyükduman, Dr., Gayrimenkul Değerleme Uzmanı, İstanbul Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A. Ş.

Ali Emre Soner, Şehir Politikaları Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

And Akman, Dr., Kurucu Ortak, Yapı Biyolojisi ve Ekolojisi Enstitüsü

Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

Aslı Ceylan Öner, Prof. Dr., Rektör Yardımcısı, İzmir Ekonomi Üniversitesi

Bahar Bayhan, Kentsel Politikalar Koordinatörü Mekanda Adalet Derneği

Ceren Lordoğlu, Doç. Dr., Sosyoloji Bölümü, Mimar Sinan Üniversitesi

Elif Alkay, Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Fioralba Vela, Doç. Dr., İşletme Bölüm Başkanı, Avlonya İsmail Qemali Üniversitesi

Gisela Labrador, Metropolitan ve Bölgesel Planlama Başkanı Yardımcısı, Bogota Cundinamarca Metropolitan Bölgesi

Göktaş Köseahmet, Araştırma Görevlisi, Gebze Teknik Üniversitesi

Haluk Levent, Prof. Dr., İşletme Fakültesi, Bilgi Üniversitesi

Joshua Maviti, Program Yönetim Sorumlusu, UN-Habitat

Kerem Yavuz Arslanlı, Doç. Dr., Şehir Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Maria del Pilar Tellez S., Büyükşehir ve Bölgesel Kalkınma Uzmanı, UN-Habitat

Norliza Hashim, İcra Kurulu Başkanı, Urbanice Malaysia

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim Birimi Başkanı, UN-Habitat

Renata Nogueira Herculano, Şehir Planlama Genel Sekreter Yardımcısı, Belo Horizonte City Hall

Şevket Ercan Kızılay, Dr., Sosyoloji Bölümü, Düzce Üniversitesi

Turan Hançerli, Başkan Vekili, İstanbul Planlama Ajansı (İPA)

Xavi Tiana Casablanças, Genel Müdürlük Bürosu Koordinatörü, Barcelona Metropolitan Bölgesi

Yaşar Adnan Adanalı, Kurucu Direktör, Postane

Özet: Finansman, sürdürülebilir konut politikalarının hayata geçirilmesi ve erişilebilir konut çözümlerinin sunulması için kritik bir yapı taşı. UN-Habitat iş birliğiyle düzenlenen bu yuvarlak masa toplantısında; arazi finansmanı mekanizmaları, konut erişilebilirliğini artırmaya yönelik araçlar, arazi değer artışını yakalama yöntemleri ile maliyet ve faydaların adil dağılımını içeren yenilikçi finansman modelleri ve araçları metropol ölçeğinde incelendi.

ZİHNİNLE KATIL TARTIŞMA

Nüfus Dinamikleri: Beşer Göçer, Politika Koşar

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 16.00-17.00 | 📺 C5

Etiketler: İnsan, Servisler, Yönetişim, Demografi, Göç

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Yasemin Akis Kalaylıoğlu, Dr., Program Koordinatörü, Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu (UNFPA)

Konuşmacılar: Dalkhat Ediev, Prof. Dr., Kuzey Kafkasya Devlet Akademisi

M. Murat Erdoğan, Prof. Dr., Emeritus, Hacettepe Üniversitesi

Stephanie Loose, Ülke Program Yöneticisi, UN-Habitat Afganistan

Özet: Bu oturumda demografi kavramı kent bağlamında çok boyutlu bir şekilde değerlendirildi. Nüfusun kentsel mekânın biçimlenmesi, kamu hizmetleri üzerindeki etkisi ve yönetim süreçleriyle ilişkisi tartışıldı. Nüfus artış hızı, yaşlanma, göç gibi temel eğilimlerin kentlere etkisi üzerine modeller, yoğunluk ve kapasite senaryoları gibi konular ve politika geliştirme süreçleri ele alındı.

Düzensiz Göçle Mücadelede Yerel Politikalar ve Gönüllü Geri Dönüş Sonrası Sosyal Uyum

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C1

Etiketler: Yerel Kalkınma, Yönetişim, Bölge, Göç

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Moderatör: Berkan Pazarıcı, Portföy Yöneticisi, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Konuşmacı: Mina Maqsood, Proje Yöneticisi, Uluslararası G. Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) İpek Yolu Bölge Ofisi

Katılımcılar: Amr Marei, Daire Başkanı, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu (UNHCR)

Aydın Söylemez, Yönetici, Beşiktaş Belediyesi

Beyza Akkuş, Kıdemli Koruma Asistanı, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu (UNHCR)

Burcu Akpınar, Uzman Yardımcısı, Yeşilay Cemiyeti

Büşra Dilan Çakır, Sosyal Hizmet Uzmanı, Büyükçekmece Belediyesi

Didem Danış, Doç. Dr., Galatasaray Üniversitesi

Dolf te Lintelo, Dr., IDS

Duygu Başoğlu, Mimar, ARUP

Eda Nur Çerli, Öğrenci, İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Elif Yücebaş, Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi

Emrah Kılınç, Göç ve Uyum Sosyal Hizmetler Uzmanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Esen Can Eyüboğlu, Uzman, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Gizem Külekçioğlu, Projeler Yöneticisi, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Gülsüm Akın, Sosyal Hizmet Uzmanı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

M. Murat Erdoğan, Prof., Emeritus, Hacettepe Üniversitesi

Melisa Taş, Sosyal Hizmet Şube Müdürü, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Merve Aksoy, Sosyal Hizmet Uzmanı, Büyükçekmece Belediyesi

Müge Dalkıran, Araştırmacı, İstanbul Koç Üniversitesi Göç Araştırmaları Merkez (MiReKoc)

Murat Altunbezer, Sosyal Hizmetler Uzmanı, Beylikdüzü Belediyesi

Nihal Eminoğlu, Dr., Ankara Üniversitesi

Öykü Selen Yüceçam, Sosyal Hizmet Uzmanı, Büyükçekmece Belediyesi

Recep Kırdar, Sosyal Çalışmacı, Tuzla Belediyesi

Rukiye Gülerce, Uzman, Yeşilay Cemiyeti

Selçuk Şatana, Kıdemli Mülteci Koruma Sorumlusu, Birleşmiş Milletler Mülteciler Yüksek Komiserliği Bürosu (UNHCR)

Songül Zeyrik, Sosyal Çalışmacı, Tuzla Belediyesi

Suna Gülfer İhlamur Öner, Prof., Marmara Üniversitesi

Umay Çarpan, Sosyal Hizmet Uzmanı, Büyükçekmece Belediyesi

Özet: Bu oturumda, gönüllü geri dönüş süreçlerinde yerel çözümlerin ve uluslararası iş birliğinin rolünü ele alındı. Göçmenlerin yeniden entegrasyonunu destekleyen iyi uygulamaların paylaşıldığı oturum kapsamında; farklı ülkelerden yerel yönetimler, merkezi yönetim kurumları, sivil toplum kuruluşları ve uluslararası aktörler bilgi ve tecrübe paylaşımında bulundu.

TEMELLERİ SAĞLAM AT

Kente dair temel haklarımızı yeniden hatırlamak üzere uzman konuşmacıların sunuşlarıyla şekillenen konuşmalarda su, enerji, nefes, zaman ve dijitalleşme gibi haklara odaklanılarak bu hakların tarihsel ve güncel bağlamları incelendi. Temel hak ve sorumlulukların kamuoyunda yeniden tartışmaya açılmasını hedefleyen bu sunumlar, kent yönetiminde adalet ve eşitlik ilkelerinin altını çizdi.

ZİHNİNLE KATIL TEMELLERİ SAĞLAM AT

Temelleri Sağlam At: Enerji Hakkı

1 Ekim 2025 | 15.30-16.00 PM | C6

Etiketler: Enerji, İnsan, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Eva Schwab, Politika Sorumlusu, Avrupa
Evsizlerle Çalışan Örgütler Federasyonu (FEANTSA)

Özet: Bu oturumda; enerjiye adil, yeterli ve sürekli erişiminin temel kentsel bir hak olduğu yaklaşımla kentlerde enerjiye erişimde yaşanan eşitsizliklerin sosyal, ekonomik ve sağlık üzerindeki etkileri kavramsal düzeyde ele alındı. Enerji yoksulluğunun tanımı; ölçüm yöntemleri ve temel göstergeleri aktararak enerji hakkı perspektifiyle yerel yönetimlerin planlama, düzenleme ve yönlendirme sorumlulukları tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL TEMELLERİ SAĞLAM AT

Temelleri Sağlam At: Zaman Hakkı

2 Ekim 2025 | 11.30-12.00 | D3

Etiketler: Bakım, Hareketlilik, Yaşam Kalitesi, Politika, Demografi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Time Use Initiative, Local and Regional Time Network

Konuşmacılar: Björn Gernig, Yönetim Kurulu Üyesi,
Alman Zaman Politikası Derneği (DGfZP)

Marc Martorell Escofet, Politika Sorumlusu, Time Use Initiative

Özet: Zamanın, modern kent yaşamında en görünmez ama en kıymetli haklardan biri olduğunu merkeze alan bu oturum; kentleri herkes için adil, erişilebilir ve zaman dostu mekânlara dönüştürmenin yollarını aradı. Oturumda; insanların gündelik yaşamlarında zamanı nasıl geri kazanabilecekleri ile birlikte ulaşım, bakım emeği ve iş-yaşam dengesi gibi alanlarda zaman hakkının nasıl savunulabileceği tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL TEMELLERİ SAĞLAM AT

Temelleri Sağlam At: Dijital Eşitsizlikler

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-12.00 | 🗺️ V1

Etiketler: Yönetişim, Yaşam Kalitesi, Katılım, Veri

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacı: Emre Eren Korkmaz, Dr., Oxford Teknoloji ve Kalkınma Merkezi

Özet: Dijital teknolojilere erişimin günümüzde temel bir eşitlik meselesi haline geldiğini merkeze alan bu oturumda dijital uçurumun eğitimden istihdamla, kamusal hizmetlerden toplumsal katılıma kadar farklı alanlarda nasıl derinleştiği ve yerel yönetimlerin bu eşitsizlikleri azaltmak için neler yapabileceği tartışıldı. Bu alanda herkes için kapsayıcı ve adil bir dijital gelecek inşa etmenin yolları konuşuldu.

ZİHNİNLE KATIL TEMELLERİ SAĞLAM AT

Temelleri Sağlam At: Su Hakkı

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-16.00 | 🗺️ D3

Etiketler: İnsan, İklim, Su, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Elif Kahraman, Çevre Yönetimi Uzman Yardımcısı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacı: Akgün İlhan, Dr., Turizm İşletmeciliği Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi

Özet: Bu oturumda küresel iklim krizi, hızlı kentleşme ve sosyal eşitsizlikler karşısında suyun yalnızca bir kaynak ya da ayrıcalık değil, aynı zamanda temel bir hak olduğu ele alındı. Güvenli, adil ve sürdürülebilir suya erişim hakkı kente ilişkin farklı boyutlarıyla tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL TEMELLERİ SAĞLAM AT

Temelleri Sağlam At: Nefes Hakkı

2 Ekim 2025 | 16.30-17.00 | D1

Etiketler: İnsan, Çocuk, İklim, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Van Leer Foundation

Konuşmacılar: Bhavreen Kandhari, Kurucu, Warrior Moms
Sean Maguire, Stratejik Ortaklıklar Genel Direktörü,
Temiz Hava Fonu

Özet: Temiz havanın en temel yaşam hakkı olduğu gerçeğinden yola çıkan bu oturum, çocuklar için temiz hava talep eden aktivistlerin sesini ve küresel ölçekte hava kirliliğiyle mücadele eden girişimlerin deneyimlerini bir araya getirdi. Herkes için en kısa sürede temiz havaya erişimin nasıl sağlanabileceğinin tartışıldığı bu oturumda, toplumsal hareketlerin gücü ile kurumsal ve hükümet iş birliklerinin birbirini nasıl tamamladığı ele alındı.

YEREL EYLEM

“Yerel Eylem” oturumları yerel, bölgesel veya küresel ölçekte olumlu etki yaratan kentsel uygulamaları sahneye taşıdı. İyi uygulama örneklerinin, vaka çalışmalarının ve başarı hikâyelerinin detaylı olarak sunulduğu bu format, yenilikçi ve sürdürülebilir kentsel çözümleri görünür kıldı. Yerel inisiyatiflerden doğan ve geniş ölçekte ilham verebilecek bu eylemlerin paylaşılmasıyla katılımcılar için eyleme dönük öğrenmeyi ve olumlu değişimi teşvik etmek amaçlandı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Kanıtla Dayalı Sosyal Kapsayıcılık İçin Sosyal Haritalama

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C4

Etiketler: Politika, İnsan, Servisler

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Alman Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ), Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS)

Moderatör: Biljana Dijanisieva, Bölgesel Program Görevlisi, Sosyal Koruma ve İnsan Ticareti Önleme Bölgesel Programı, Almanya Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ) GmbH

Konuşmacılar: Berk Çoker, İletişim, İş Birlikleri ve Dış İlişkiler Direktörü, İNGEV

Frosina Simonovska Antevski, Özel Eğitimci ve Rehabilitasyon Uzmanı, Association Poraka Nasha

Natalija Spasovska, Danışman, Almanya Uluslararası İş Birliği Kurumu (GIZ) GmbH

Özet: NALAS ve GIZ iş birliğiyle düzenlenen oturum, sosyal kapsayıcılığı yerel düzeyde güçlendirmek için sosyal haritalamanın kanıtla dayalı politika oluşturmadaki kullanımını ele aldı. Katılımcılar; kırılğan grupların ihtiyaçlarını belirleme, hizmetlere erişimini izleme ve örnekler ile iyi uygulamalar üzerinden kapsayıcı politikalar tasarlama yöntemlerini inceledi.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Veriler Dile Geldi!

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C6

Etiketler: Yapay Zeka, Teknoloji, Veri, Politika

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: KONDA

Moderatör: Aydın Erdem, Genel Müdür, KONDA

Konuşmacılar: Bürge Elvan Erginli, Araştırmacı, KONDA Dolf te Lintelo, Kıdemli Araştırma Görevlisi, Institute of Development Studies (IDS)

H. Murat Güvenç, Prof. Dr., İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı

Seçkin Karataş, Genel Müdür, Toplum Gönüllüleri Vakfı

Özet: KONDA iş birliğinde düzenlenen bu oturumda, veriye dayalı toplumsal çözümlemelerin karar alma süreçlerinde nasıl bir dönüştürücü güç yarattığı tartışıldı. Özel sektör, akademi ve sivil toplum temsilcileri, verinin karar mekanizmalarına sunduğu katkıları, yarattığı yeni imkânları ve sınırlılıklarını değerlendirdi. Bu oturumda yalnızca “veri” değil, yapay zekânın veriye kattığı akıl ve hız da gündeme geldi.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Savaş Günlerinde Şehirler: Yaşamak ve Yaşatmak

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | D3

Etiketler: Afet, Yönetişim, Kaynaklar, İnsan, Yerel Diplomasi

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Nihal Eminoğlu, Dr., Politika ve Ekonomi Bölümü, Ankara Üniversitesi

Konuşmacılar: Olha Pikula, Belediye Meclis Üyesi, Mariupol Belediyesi

Riyad Awad, Dr., Başkan, Tulkarm Belediyesi

Özet: Bu oturumda; savaş ve kriz dönemlerinde belediyelerin hem kent sakinlerinin güvenliğini sağlama hem de temel kamu hizmetlerini sürdürme konusundaki kritik rolü tartışıldı. Farklı ülkelerden belediye temsilcileri; yıkım, yerinden edilme ve kaynak kıtlığı gibi zorlu koşullar karşısında geliştirdikleri dayanıklılık stratejilerini ve dayanışma örneklerini paylaştı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM, YAN ETKİNLİK

Kalkınma İçin Stratejik Bir Alan: Kreatif Sektörler

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C3

Etiketler: Ekonomi, Kültür, Sanat, Yerel Kalkınma

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Sosyal İnovasyon Ajansı

Moderatör: Ali Güney, Sosyal İnovasyon Ajansı Direktörü, Konya Büyükşehir Belediyesi

Konuşmacılar: Berat Kuzu, Yaratıcı Endüstriler Komisyonu Başkanı, Ankara Ticaret Odası

Erman M. Demir, Doç. Dr., Film Tasarımı ve Yönetimi Bölümü, Başkent Üniversitesi

Funda Lena, Dr., Kurucu, KREKSA - ARTENPRENEUR

Özet: Bu oturum kapsamında, şehirlerin kültürel kimliğini şekillendiren ve ekonomik kalkınmada rol oynayan kültür endüstrileri çok yönlü bir bakış açısıyla ele alındı. Yaratıcı endüstrilerin kent yaşamına entegrasyonu ve kültür odaklı kalkınma modelleri tartışıldı. Farklı disiplinlerden gelen konuşmacılar, kendi deneyim ve araştırmalarından yola çıkarak sürdürülebilir, erişilebilir ve yenilikçi kültür politikalarına dair örnekler ve öneriler paylaştı. Oturum, kültür endüstrilerinin geleceğine dair ilham verici bir perspektif sundu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Bürokrasinin Ötesinde Kenti Birlikte Yönetmek

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C4

Etiketler: Politika, Roller, Yönetişim, Katılım

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: İstanbul Planlama Ajansı

Moderatör: Mehmet Çakılcıoğlu, Dr., İstanbul
Büyükşehir Belediyesi

Konuşmacılar: Arda Batu, Genel Sekreter, Türk İş
Dünyası Konfederasyonu (TÜRKONFED)

Laden Yurttagüler, Müttevelli Heyeti Üyesi, Sivil Toplum
için Destek Vakfı

Şengül Altan Arslan, Dr., Genel Sekreter Yardımcısı,
Türkiye Belediyeler Birliği

Özet: Bu oturumda; merkezi yönetim, yerel yönetimler, meslek odaları, sivil toplum ve özel sektör arasındaki ilişkilerin çoğu zaman katı prosedürler ve protokollerle sınırlandığı tespitinden yola çıkıldı. Tartışmalar bu sınırların ötesine geçerek farklı aktörler arasında daha esnek, güvene dayalı ve yenilikçi iş birliği modellerinin nasıl geliştirilebileceğine odaklandı. Kamu yönetimi, iş dünyası ve sivil toplum perspektiflerinden paylaşılan deneyimler, kent yönetiminde çok aktörlü diyalogun ve ortak çözüm üretme kapasitesinin önemini vurguladı.

Veriden Politikaya: Çocuk Odaklı Yerel Yönetişim

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C6

Etiketler: Yönetişim, Servisler, Afet, Çocuk

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV), UNICEF

Moderatör: İtir Akdoğan, Dr., Araştırma Direktörü, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı

Konuşmacılar: Andrea Torres, Program Destek ve Öğrenme Direktörü, Van Leer Foundation

Aysel Madra, Araştırma Koordinatörü, Suna'nın Kızları

Gökçen Yılmaz Tokgöz, Program Uzmanı & Acil Durum Koordinatörü, UNICEF

Hayriye Görkem Güner, Dr., Sosyal Politika Görevlisi, Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF)

Özet: TESEV ve UNICEF iş birliğinde düzenlenen bu oturumda, kentlerde çocuk odaklı yönetişimde veriye dayalı politika geliştirme, hizmet sunumu ve bütçelemenin önemi ele alındı. Katılımcılar, çocuklar için güvenli ve kapsayıcı öğrenme ortamlarının oluşturulması, erken çocukluk gelişimini destekleyen yerel politikalar ve afet risk azaltımı konularında örnek uygulamaları paylaştı. Oturum, çocuk haklarını ve refahını yerel yönetim süreçlerinin merkezine yerleştiren bütüncül yaklaşımların önemini vurguladı.

Dayanıklılığı Hayata Geçirmek: Çevresel Zorluklara Karşı Yerel Hazırlık

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | D1

Etiketler: Yönetişim, İnsan, Politika, Servisler, Demokrasi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi

Moderatör: Olga Krajewska, İklim Nötr Şehirler Uzmanı, ICLEI Europe

Konuşmacılar: Anthony Buchanan, Belediye Meclis Üyesi ve Çocuklar ile Gençlerden Sorumlu Sözcü, COSLA / Avrupa Konseyi

Baran Güneş, Başkan Yardımcısı, Mudanya Belediyesi

Bernd Vöhringer, Yerel Yönetimler Meclisi Başkanı, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi

Tamara Snofl, Başkan, Kungota Belediyesi (Slovenya)

Teuvo Hatva, Bölge Meclis Üyesi, Kainuu (Finlandiya); "Su Kaynakları Baskı Altında" Raporu Eş Raportörü

Özet: Avrupa Konseyi iş birliğinde düzenlenen bu oturumda; yerel ve bölgesel yönetimlerin çevresel riskleri öngörme, yönetme ve bu risklere etkili biçimde yanıt verme kapasitesi ele alındı. Panelistler; su kaynaklarının yönetimi, kıyı erozyonu ve iklim değişikliğine bağlı artan riskler gibi yerel çevre yönetiminin farklı boyutlarını tartıştı. Tartışmalarda hazırlık ve müdahale süreçlerinin güçlendirilmesi, yerel dayanıklılığın artırılması ve çevresel yönetimde çok düzeyli iş birliğinin önemi vurgulandı.

Odadaki Fil: Kent Yoksulluğu

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | D3

Etiketler: Ekonomi, Konut, Hareketlilik, Servisler, Demografi

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?
Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: Oxfam Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV)

Moderatör: Alim Arlı, Prof. Dr., Marmara Üniversitesi

Konuşmacılar: Ersin Kopuz, Program Direktörü, Habitat Derneği

Gökçen Durutaş, Proje Koordinatörü, Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı (KEDV)

Önder Uçar, Dr., Araştırma ve Savunu Koordinatörü, Derin Yoksulluk Ağı

Taís Herig, Urban95 Danışmanı, Van Leer Vakfı

Özet: Bu oturumda kent yoksulluğu, yalnızca ekonomik bir mesele olarak değil; barınma, ulaşım, temel hizmetlere erişim ve sosyal kapsayıcılık gibi çok boyutlu yönleriyle ele alındı. Katılımcılar, yoksulluğun kent yaşamının farklı kesimlerinde nasıl deneyimlendiğini ve yerel yönetimlerin bu sorunu bütüncül politikalarla nasıl ele alabileceğini tartıştı. Oturum; kent yoksulluğunun sosyal adalet, toplumsal katılım ve dayanışma perspektiflerinden yeniden düşünülmesi gerektiğini vurguladı.

Kentte İyilik Hali: Hak mı Ayrıcalık mı?

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | V1

Etiketler: Mekân, Bakım, İnsan, Yaşam Kalitesi, Kültür

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Ece Ceylan Baba, , Prof. Dr., Mimarlık
Fakültesi Dekanı, Yeditepe Üniversitesi

Konuşmacılar: Fevzi Alp Atar, Genel Müdür, İSTON
Mario Raimondi Pruss, Partner & Direktör, Humankind
Renata Nogueira Herculano, Şehir Planlama Genel
Sekreter Yardımcısı, Belo Horizonte Belediye Başkanlığı
Sena Nur Gölcük Taşkiran, Kentsel Politikalar Programı
Uzmanı, Mekanda Adalet Derneği

Özet: Bu oturumda kentsel iyilik hâli, bireylerin potansiyellerini gerçekleştirme kapasitesini belirleyen temel bir hak mı yoksa belirli kesimlerin ayrıcalığı mı olduğu bağlamında ele alındı. Tartışmalar, erişilebilirlik, adalet, tasarım, kültür ve estetik gibi çok katmanlı konuları kapsayarak kentsel iyilik hâlinin yalnızca bireysel yaşam kalitesiyle değil; yapı çevre, kamusal alanlar ve toplumsal, kültürel, ekonomik, ekolojik ve psikolojik boyutların bütünsel etkileşimiyle şekillendiğini ortaya koydu. Katılımcılar, kentin fiziksel, dijital ve sosyal düzlemlerindeki çoğalan eşiklerin, ortak yaşam olanaklarına ve kapsayıcı iyilik hâline nasıl dönüştürülebileceğini tartıştı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM, YAN ETKİNLİK

Dinleyen ve Öncü Kentler: Filistin'in Yerel Cephesinden Hikayeler

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C3

Etiketler: Bölge, İnsan, Yerel Kalkınma, Yönetişim

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA)

Moderatör: Oday Jabari, Yerel Yönetimler Uzmanı, Belçika Uluslararası İş Birliği Ajansı - Enabel

Konuşmacılar: Abdalkarim Zubaydi, Başkan, Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA)

Abdallah Anati, İcra Direktörü, Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA)

Riyad Awad, Dr., Başkan, Tulkarm Belediyesi

Özet: Bu oturum kapsamında, yönetsel açıdan dünyanın en zorlu bölgelerinden biri olan Filistin'de kapsayıcı kalkınma ve yerel dayanıklılık konuları ele alındı. Filistinli belediye başkanları ve ulusal aktörlerin deneyimlerinin paylaşıldığı oturumda; topluluk temelli planlama, belediyeler arası iş birliği ve yerel liderlik örnekleri üzerinden Filistin şehirlerinin zorluklarla nasıl başa çıktığı ve küresel hedeflerle uyumlu yerel çözümler geliştirdiği tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Adil Bir Kenti Kültür ve Sanatla Birlikte Örmek

1 Ekim 2025 | 15.30-16.30 | D3

Etiketler: Kültür, Sanat, Topluluk, Yönetişim, Katılım

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)

Moderatör: Görgün Taner, Genel Müdür, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)

Konuşmacılar: A.Muttalip Gürel, Başkan, Küçükkuşu Belediyesi

Aydın Dinçer, Başkan, Marmara Adalar Belediyesi

Utku Cihan, Başkan, Hopa Belediyesi

Özlem Ece, Kültür Politikaları Çalışmaları Direktörü, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)

Özet: Bu oturum kapsamında kültürel adaletin yerel düzeyde nasıl hayata geçirilebileceği tartışmaya açıldı. Avrupa Birliği'nin desteklediği "Ortaklaşa: Kültür, Diyalog ve Destek Programı" kapsamında yürütülen kültür-sanat projelerinden edinilen deneyimler paylaşıldı ve bu çalışmaların yerel kültür politikalarına etkileri değerlendirildi.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM, YAN ETKİNLİK

Toplumsal Kalkınmayı Güçlendirmede SKA'ların Uygulanması

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C3

Etiketler: Ekonomi, Politika, Yerel Kalkınma

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Moderatör: Norzailawati Mohd Noor, Prof. Dr., Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi

Konuşmacılar: Fatih Eren, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi
Iliyani Binti Ibrahim, Doç. Dr., Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi
M. Zainora Binti Asmawi, Doç. Dr, Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi
Syakir Amir Ab Rahman, Prof. Dr., Malezya Uluslararası İslam Üniversitesi

Özet: Bu oturum kapsamında; Malezya'da hükümet, özel sektör ve sivil toplum arasında kurulan ortaklıklar aracılığıyla Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarının (SKA) ulusal düzeyde etkin biçimde nasıl hayata geçirildiği ele alındı. Oturumda paylaşılan anket bulguları ile; araştırma sonuçlarını küresel paydaşlarla buluşturmak, ulusal ve uluslararası düzeyde sanayi-üniversite iş birliklerini güçlendirmek ve akademik çalışmaların toplumsal yaşama yansımalarını görünür kılmak amaçlandı.

Bakım Veren Şehirler

1 Ekim 2025 | 16.00-17.00 | C4

Etiketler: Bakım, İnsan, Politika, Yönetişim, Hareketlilik

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Küresel Bakım Ağı, European Social Network

Moderatör: Ayşe Göç Yalçinkaya, Dış İlişkiler ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Enif Yavuz Dipşar, Sosyal Hizmetler Daire Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Inés Sánchez de Madariaga, Prof. Dr., Madrid Politeknik Üniversitesi

Jacqueline Leduc Estrada, Program Görevlisi, Küresel Bakım Ağı

Özet: Bu oturumda Latin Amerika, Avrupa ve İstanbul'dan iyi uygulama örnekleri sunulurken, bakımın kamusallaşması ve şehir yaşamına entegre edilmesi konuları derinlemesine tartışıldı. Katılımcılar, yalnızca sosyal hizmetler alanına odaklanmanın ötesine geçerek, bakım odaklı şehir planlaması, kentsel altyapı ve ulaşım sistemlerinin rolünü ele aldı. Özellikle, bu alanlarda yapılan düzenleme ve yatırımların, şehirde yaşayan tüm bireyler için daha kapsayıcı, erişilebilir ve adil yaşam olanakları yaratmadaki önemi vurgulandı. Oturum, yerel yönetimlerin bakım politikalarını şehir planlama süreçleriyle bütünleştirerek toplumsal eşitlik ve adaletin güçlendirilmesine nasıl katkıda bulunabileceğini ortaya koydu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Modern Prometheus: Enerji Politikalarını Yeniden Düşünmek

1 Ekim 2025 | 16.00-17.00 | C6

Etiketler: Enerji, İklim, Kaynaklar, Ekonomi, Yönetişim

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: ECHO

Moderatör: Ozan Erdiñ, Prof. Dr., Yıldız Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Emre Oğuzöncül, Sürdürülebilir İş ve Altyapı Yöneticisi, EBRD

Ioanna-Mirto Chatzigeorgiou, Proje Müdürü, Electra Enerji
Jakub Kuşach, Daire Başkanı, Warsaw Belediye Başkanlığı

Sermin Onaygil, Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi

Özet: Bu oturum, adil geçiş sürecinde enerji alanında ortaya çıkan enerji toplulukları, enerji kooperatifleri ve yenilenebilir enerji gibi yeni eğilimlere odaklandı. Katılımcılar, enerji uygulamalarının finansmanı ve yerel düzeyde enerji sistemlerinin yeniden şekillendirilmesi konularını tartıştı. Akademi, merkezi yönetim, sivil toplum ve uluslararası finans kuruluşlarından temsilcilerin bir araya geldiği oturumda, enerji dönüşümü sürecinde çok paydaşlı iş birliğinin önemi vurgulandı ve yerel düzeyde uygulanabilir stratejiler ele alındı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Sahibinden Satılık Haklar: Barınma

1 Ekim 2025 | 16.00-17.00 | D1

Etiketler: Konut, Yönetişim, Politika, Katılım, Bölge

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: UN-Habitat

Moderatör: Rafael H. Forero H, Politika, Yönetişim ve Metropol Uzmanı, UN-Habitat

Konuşmacılar: Elif Alkay, Prof. Dr., İstanbul Teknik Üniversitesi

Gisela Labrador Araujo, Metropolen ve Bölgesel Planlama Başkan Yardımcısı, Bogota-Cundinamarca Metropolitani Bölgesi

Gürkan Kaya, Genel Müdür, KİPTAŞ

Özet: Çok düzeyli yönetişimin, konut politikalarının farklı idari bölgelerde uyum içinde uygulanmasına nasıl katkı sağladığının ele alındığı bu oturumda hesap verebilirlik, adalet ve katılımın güçlendirilmesi vurgulandı. UN-Habitat iş birliğiyle düzenlenen oturumda, metropol ve bölgesel alanlarda tutarlı konut stratejilerinin oluşturulmasını mümkün kılan kurumsal çerçeveler, yasal mekanizmalar ve çok düzeyli yönetim modelleri tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Dijital Gelecek: Küresel Gündemden Yerel Eyleme

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C4

Etiketler: Yerel Kalkınma, Topluluk, Politika, Yönetişim, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: UNDP

Moderatör: Ceyda Alpay, Deneyleme Yöneticisi, UNDP

Konuşmacılar: Bilal Uludağ, Sarıçam Belediye Başkanı
ve Çukurova Belediyeler Birliği Başkanı

Biljana Cvetanovska Gugoska, Yerel/Kentsel Bölgesel Program Uzmanı, UNDP

Özet: Bu oturum, sürdürülebilir ve dayanıklı şehirlerin oluşumunda yerel kalkınmanın kritik rolünü vurguladı. Farklı aktörleri bir araya getiren iş birliğine dayalı çabaların kapsayıcı büyümeyi nasıl destekleyebileceği tartışıldı. Oturumda paylaşılan somut proje örnekleri, katılımcılara pratik stratejiler sağlarken, yerel kalkınmaya yönelik yenilikçi yaklaşımları keşfetmeleri için ilham verdi. Dijital beceriler, küçük ölçekli işletmeler ve yerel projeler gibi alanlarda uygulanan çözümler ön plana çıktı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Sosyal Adalet ve Kamu Politikaları için Yerel Yönetişimi Yeniden Tasarlamak

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C6

Etiketler: Yönetişim, Politika, Katılım, Demokrasi

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: Türkiye Belediyeler Birliği

Moderatör: Şengül Altan Arslan, Dr., Genel Sekreter Yardımcısı, Türkiye Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Akif Argun Akdoğan, Prof. Dr., Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi

Aslıhan Aykaç Yanardağ, Prof. Dr., Ege Üniversitesi
Çağlar Keyder, Prof. Dr., Boğaziçi Üniversitesi

Özet: Sosyal adaletin güçlendirilmesi ve kapsayıcı kamu politikalarının uygulanması için yerel yönetim modellerinin nasıl yeniden tasarlanabileceğine odaklanan oturumda, katılımcılar, yerel yönetimlerin eşitsizlikleri azaltmada ve demokratik katılımı güçlendirmede üstlenebileceği yenilikçi rolleri tartıştılar. Akademi ve yerel yönetim temsilcilerinin katkılarıyla, adil, katılımcı ve dayanıklı kent yönetişimine yönelik yeni yaklaşımlar değerlendirildi.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

MARUF x Güneydoğu Avrupa Kadın Belediye Başkanları Forumu | Eşitlik İçin Akıllı Finansman: Adil ve Kapsayıcı Fırsatları Geliştirmek

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 10.00-11.00 | 📍 D3

Etiketler: Ekonomi, Roller, Yönetişim, Topluluk, Yerel Kalkınma

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS), UN Women

Moderatör: Ermira Lubani, Program Uzmanı, Cinsiyete Duyarlı Bütçeleme, UN Women

Konuşmacılar: Elton Stafa, Program Direktörü, NALAS

Marija Savovska, İcra Direktörü, Akcija Zdruzenska, Kuzey Makedonya

Tanja Spičanović, Başkan Yardımcısı, Bar Belediyesi, Karadağ

Özet: Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetim Birlikleri Ağı (NALAS) tarafından UN Women iş birliğinde düzenlenen oturumda, kadın belediye başkanlarının liderliğinde kamu bütçeleri ve finansal araçların eşitlikçi politikaları destekleyecek biçimde kentleri nasıl dönüştürebileceği tartışıldı. Katılımcılar, eşitliği merkeze alan “akıllı finansman” yaklaşımlarının adil kalkınma ve toplumsal dönüşüm için yarattığı potansiyel üzerine görüş alışverişinde bulundu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

MARUF x CIVICSHIP FORUM |

İyi Uygulamalar ve Perspektifler:

THE:PLACE Programı

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C4

Etiketler: Ağlar, Yerel Kalkınma, Kültür, Topluluk, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Urban.koop, Stiftung Mercator

Moderatör: Hüseyincan Eryılmaz, Koordinatör,
Mekanda Adalet Derneği

Konuşmacılar: Begüm İntepeler, Başkan, Pi Gençlik
Derneği

Emre Güzel, Kurucu Direktör, Roof Coliving

Esra Karadağ Ekinci, Genel Koordinatör, Mezopotamya
Vakfı

Gizem Fidan Kaya, Proje Yürütücüsü, Türkiye Ekonomik
ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)

Kemal Vural Tarlan, Yönetim Kurulu Başkanı & Genel
Koordinatör, Kırkayak Kültür

Özet: THE:PLACE programı kapsamında geliştirilen projelere odaklanan oturumda, sivil toplum ile belediyeler arasındaki iş birliğinin somut örnekleri paylaşıldı. Farklı şehirlerden gelen uygulamalar aracılığıyla kültürel üretim, katılımcı yönetim, sosyal kapsayıcılık ve kentsel dönüşüm alanlarında hayata geçirilen başarılı modeller tanıtıldı. Oturum, bu deneyimlerin sunduğu ortak öğrenme fırsatlarını ve kentler arası etkileşimi güçlendiren iyi uygulamaların önemini ortaya koydu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Doğadan Oku, Kente Yaz

2 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | D1

Etiketler: Doğa, Mekân, İklim, Gıda

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Azime Tezer, Emeritus Prof., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Joao Dinis, İklim Eylemi Direktörü, Cascais Şehri

Mina Hasman, Sürdürülebilirlik Direktörü, Skidmore, Owings & Merrill

Simon Racé, Biyoçeşitlilik ve Doğa Temelli Çözümler Uzmanı, ICLEI Europe

Özet: Bu oturumda, katılımcıların şehirlerin doğayla uyumlu şekilde nefes almasını sağlayacak uygulamaları ve stratejileri keşfetmesi amaçlandı. Konuşmacılar doğa tabanlı çözümler kavramını küresel bağlamda ve kent ölçeğinde ele aldı. Katılımcılarla, doğadan ilham alarak üretilen kentsel çözümler ve ekolojik dönüşüm süreçleri çeşitli örnekler üzerinden tartışmaya açıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Saatlerinizi Ayarlayın: Yerelde Zaman Kullanım Politikaları

2 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | D3

Etiketler: Yaşam Kalitesi, Bakım, Hareketlilik, Yerel Kalkınma, Demografi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Time Use Initiative, Local and Regional Time Network

Moderatörler: Björn Gernig, Yürütücü Yönetim Kurulu Üyesi, Alman Zaman Politikası Derneği (DGfZP)

Marc Martorell Escofet, Politika Sorumlusu, Time Use Initiative

Konuşmacılar: Prof. Dr. Inés Sánchez de Madariaga, İmarlık Fakültesi, ETSAM – Madrid Politeknik Üniversitesi

Laura de Caralt, Toplumsal Cinsiyet ve Zaman Politikaları Uzmanı, Barcelona Belediyesi

Özet: Oturumda, farklı şehirlerden temsilciler zamanın adil ve verimli kullanımını destekleyen politika ve uygulamalarını paylaştı. Gündelik yaşamı kolaylaştıran yenilikçi yaklaşımlar ve iyi uygulama örnekleri üzerinden, “zaman dostu şehir” kavramının nasıl hayata geçirilebileceği tartışıldı. Katılımcılar; bu yaklaşımların kent yaşamında eşitlik, refah ve sürdürülebilirlik hedeflerine nasıl katkı sunabileceğini değerlendirdiler.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Senden Önce, Senden Sonra: Yapay Zeka

2 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | V1

Etiketler: Teknoloji, Veri, Yapay Zeka**Akışlar:** Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: British Council, Beyond Studio**Moderatör:** Sam Michel, Direktör, BEYOND Studio**Konuşmacılar:** Gillian Easson, İcra Direktörü, Creative Dundee

Guy Gadney, CEO & Kurucu, Charismatic.ai

Jocelyn Burnham, Bağımsız Yapay Zekâ ve Kültür İletişimcisi

Özet: Oturumda, yapay zekanın kent yaşamı ve yaratıcı endüstriler üzerindeki etkisi farklı disiplinlerden gelen konuşmacıların perspektifleriyle ele alındı. Yaratıcı sektörlerden, teknoloji alanından ve kültür politikalarından uzmanlar; yapay zekanın üretim süreçlerini dönüştürme, katılımı artırma ve kültürel erişimi genişletme potansiyeline dikkat çekti. Tartışmalarda yapay zekanın kentlerin sosyal ve kültürel yaşamını zenginleştirecek biçimde nasıl kullanılabileceği, kamu ve özel sektör iş birlikleriyle nasıl kapsayıcı çözümler üretilebileceği üzerinde duruldu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Yaşlanan Şehirler Çağına Hoş Geldiniz

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C6

Etiketler: Bakım, İnsan, Servisler, Mekân**Akışlar:** Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Murat Şentürk, Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi**Konuşmacılar:** Ayşe Ünlüce, Başkan, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi

Pınar Okyay, Prof. Dr., Genel Sekreter Yardımcısı, İzmir Büyükşehir Belediyesi

Shereen Hussein, Prof. Dr., The London School of Hygiene & Tropical Medicine

Özet: Oturumda, yaşlanan nüfusun artan ihtiyaçları doğrultusunda kentlerin daha yaşlı dostu hâle getirilmesi ele alındı. Belediyeler ve ilgili kurumlar tarafından geliştirilen hizmetler, sosyal politikalar ve mekânsal düzenlemeler, halk sağlığı ve bakım gibi farklı perspektiflerle değerlendirildi. Katılımcılar, ulusal ve uluslararası iyi uygulama örneklerinden ilham alarak kapsayıcı ve erişilebilir şehirler için deneyim paylaşımında bulundu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Geçmiş Geçmedi: Kültürel Mirası Dijitalleşmeyle Yeniden Şekillendirmek

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | D1

Etiketler: Mekân, Miras, Kültür, Teknoloji, Veri

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün

Partnerler: British Council, Beyond Studio

Moderatör: Denise Waddingham, Türkiye Ülke Direktörü, British Council

Konuşmacılar: Chiara Mignani, Dr, Sosyal Etki Danışmanı ve Araştırmacı, King's College London
Georgia Haseldine, Dr., Kıdemli Kûratör, V&A East Storehouse

Lucrezia Gigante, Dr., Araştırma Görevlisi, Glasgow Üniversitesi

Özet: Oturumda, dijitalleşmenin kültürel miras üzerindeki fırsatları ve riskleri ele alındı. Katılımcılar, dijital çağda kültürel mirası yeniden tasavvur etmenin hem olanaklarını hem de kayıp, dışlanma ve aşırı basitleştirme gibi potansiyel tehlikelerini değerlendirdi. Yaratıcı yaklaşımların, kentlerin inovasyon hedeflerini sorumlulukla dengelemesine ve geçmişin gelecekte anlamını korumasına nasıl katkı sağlayabileceği tartışıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Bi' Daha mı Gelicez Dünyaya?: Kentlerde Yaşam Kalitesini İyileştirmek

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | D3

Etiketler: Politika, Topluluk, Yaşam Kalitesi, Yönetişim, Veri

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: UN-Habitat Yaşam Kalitesi Girişimi

Moderatör: Agata Krause, Dr., Yaşam Kalitesi Girişimi
Kıdemli Danışmanı, UN-Habitat

Konuşmacılar: Abdulrahman Ibrahim, Veri ve İnovasyon
Direktörü, Medine Bölgesi Kalkınma İdaresi

Hasan Taşçı, Dr., Başkan Yardımcısı, Esenler Belediyesi

Tanja Obradovic, Dr., Planlama Denetim Dairesi Başkanı,
Sırbistan İnşaat, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

Zübeyir Nişancı, Doç. Dr., Marmara Üniversitesi

Özet: Oturumda; yerel veriler, kapsayıcı politikalar ve çok paydaşlı iş birlikleri aracılığıyla kentlerde yaşam kalitesinin artırılması ele alındı. Katılımcılar; yaşam kalitesine ilişkin temel zorlukları, ortaya çıkan eğilimleri ve başarılı uygulamaları tartışarak UN-Habitat Yaşam Kalitesi İnisiyatifi'nin daha dayanıklı ve adil kent vizyonuna katkısını ve potansiyelini ortaya koydu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Araba Sevdası: Bir Kentsel Hareketlilik Dramı

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | V1

Etiketler: Mekân, Hareketlilik, İnsan, İklim, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Görsev Argın Uz, Dr., Eğitim ve Projeler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Lior Steinberg, Şehir Plancısı & Kurucu Ortak, Humankind

Paul Lecroart, Kıdemli Şehir Plancısı, Paris Bölge Planlama ve Çevre Ajansı

Shreya Gadepalli, Kurucu & Yönetici Mütevelli, Urban Works Institute

Utku Cihan, Başkan, Hopa Belediyesi

Özet: Oturum, araç odaklı kentleri yaşam odaklı hâle getirme konusuna odaklandı. Farklı şehirlerden katılımcılar, aktif mobilite ve insan merkezli çözümlerle hayata geçirdikleri yerel uygulamaları paylaştı. Katılımcılar; bu deneyimler üzerinden kentlerin sokaklarını, kamusal alanlarını ve ulaşım sistemlerini insanların ihtiyaçlarına göre yeniden tasarlamamanın yollarını tartıştı. Oturum, alternatif bir hareketlilik anlayışının sadece ulaşım modellerini değil; aynı zamanda toplumsal etkileşimleri, çevresel sürdürülebilirliği ve yaşam kalitesini nasıl etkileyebileceğini ortaya koydu.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Afetten Sonra Yaşam

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C4

Etiketler: Mekân, Topluluk, Afet, Konut, İnsan

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Ezgi Orhan, Doç. Dr., Çankaya Üniversitesi

Konuşmacılar: Abdurrahman Tutdere, Başkan, Adıyaman Belediyesi

Gonzalo Lizarralde, Dr. Mimar, Montréal Üniversitesi

Ülge Uğurlu, Ekip Lideri, Hollanda Belediyeler Birliği
Uluslararası İş Birliği Ajansı (VNG International)

Özet: Bu oturumda, afetlerin ardından kurulan geçici barınma alanlarının insan hakları temelli bir yaklaşımla tasarlanması ve yıkıcı deneyimlerin ardından yaşamı onurlandıran, iyileştirici mekânların yaratılması ele alındı. Katılımcılar, farklı coğrafyalardan kendi iyileşme süreçlerini ve uygulama deneyimlerini paylaştı. Dünyanın çeşitli kentlerinde büyük afetlerin ardından yaşamın yeniden inşasına dair pratikler ve çıkarılan dersler tartışıldı; afet sonrasını planlamak üzere atılabilecek adımlar değerlendirildi.

Minik Kentliler: Şehirle Büyümek

2 Ekim 2025 | 15.30-16.30 | D1

Etiketler: Çocuk, Bakım, Yaşam Kalitesi, Politika, Servisler

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Van Leer Foundation

Moderatör: Selva Gürdoğan, Kurucu, Superpool

Konuşmacılar: Andrea Torres, Program Desteği ve Öğrenme Direktörü, Van Leer Vakfı

Hande Pasin, Uzman Psikolog, Bebek95

Larissa Menescal, Şehir Plancısı & Kamu Politikası Uzmanı, Fortaleza Araştırma ve Planlama Enstitüsü (IPPLAN-Fortaleza)

Mohammad Nemrawi, Bakım Dairesi Başkanı, İrbid Büyükşehir Belediyesi

Özet: Bu oturumda, erken çocukluk döneminin kentlerin geleceğini şekillendirmedeki kritik rolü ele alındı. Belediyeler, sivil toplum ve diğer paydaş kurumların uygulamaları üzerinden erken çocukluğa yönelik politikalar, hizmetler ve mekânsal düzenlemeler tartışıldı. Oturumda, çocukların güvenli, erişilebilir ve destekleyici ortamlarda büyüebilmesi için geliştirilen iyi uygulama örnekleri sunuldu. Katılımcılar, farklı ülkelerden ve şehirlerden elde edilen deneyimlerden ilham alarak, kendi kentlerinde çocuk dostu stratejileri hayata geçirme konusunda fikir alışverişinde bulundu. Ayrıca, bu politikaların uzun vadeli sosyal ve ekonomik etkileri ve kapsayıcı kentsel planlamadaki yeri üzerine değerlendirmeler yapıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

İki İç Denizin Hikayesi: Marmara ve Baltık

2 Ekim 2025 | 16.00-17.00 | D3

Etiketler: Doğa, İklim, Su, Bölge, Kaynaklar

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Prof. Dr. Mustafa Sarı, Dekan, Denizcilik Fakültesi, Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi

Konuşmacılar: Fatma Bayram Partal, Dr., Kıdemli Uzman Araştırmacı, TÜBİTAK MAM

Lasse Kurvinen, Biyoçeşitlilik, Koruma ve Restorasyon Çalışma Grubu Başkanı & Kıdemli Uzman, Metsähallitus Parks & Wildlife Finland

Sera Tolgay Marshall, Araştırmacı, Cambridge Üniversitesi

Özet: Bu oturumda, Marmara Denizi ve Baltık Denizi örnekleri üzerinden iç deniz ekosistemlerinin durumu ve karşılaştıkları sorunlar ele alındı. Katılımcılar; her iki denizde yürütülen çalışmalar üzerinden ekosistemlerin karşılaştığı tehditleri, biyoçeşitlilik kayıplarını ve kirlilik kaynaklarını tartıştı. Oturum boyunca farklı iç deniz ekosistemlerinden edinilen bilgiler ve yerel uygulamalar karşılaştırmalı bir perspektif sundu. Katılımcılar; iyi uygulama örneklerinin paylaşımı sayesinde, ekosistem yönetimi ve restorasyonu için gelecekte uygulanabilecek stratejiler üzerine fikir alışverişinde bulundu.

Ortak Kullanım Tesisleri: Yerelde Kapsayıcı Ekonomik Kalkınma ve Ortak Gelecek için Bir Model

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C4

Etiketler: Yerel Kalkınma, Ekonomi, Yönetişim, Göç

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Moderatör: Pinar Yapanoğlu, Portföy Yöneticisi,
Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Konuşmacılar: Ali Berker, Prof. Dr., İktisadi ve İdari Bilimler, Hacettepe Üniversitesi

Beverly Hurley, Yönetim Kurulu Başkanı, TKO:
Supporting Entrepreneurs & Growth Businesses

Hüseyin Özmen, Ar-Ge Müdürü, Gürsu Belediyesi

Meryem Yılmaz, Proje Yönetimi Uzmanı, Üsküdar Belediyesi

Nursema Çiftçi, Proje Geliştirme Uzmanı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Özet: Bu oturumda, ENHANCER Projesi kapsamında geliştirilen Ortak Kullanım Tesisleri modelinin yerel ve kapsayıcı ekonomik kalkınmaya olan katkısı ele alındı. Katılımcılar, modelin yarattığı somut faydaları gözlemlemeye yönelik iyi uygulama örneklerini paylaştı. Oturum boyunca, yerel yönetimlerin modelin sürdürülebilirliği ve yaygınlaştırılmasındaki kritik rolü ile farklı bölgelere uyarlanabilirliği üzerine değerlendirmeler yapıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

Daha Karpuz Ekecektik: Metropolde Gıda Temini

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C6

Etiketler: Gıda, Ekonomi, Yerel Kalkınma

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Zafer Yenil, Prof. Dr., Sabancı Üniversitesi & İstanbul Politikalar Merkezi

Konuşmacılar: Dalya Hazar, Doç. Dr., Genel Sekreter Yardımcısı, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Fikret Adaman, Prof. Dr., Ekonomi Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi

Merve Anıl, Araştırmacı, Royal College of Art

Özet: Bu oturumda, gıda konusunda ana gündemi belirleyen gıda enflasyonu, sağlıklı gıda ve gıda güvenliği konularında geline nokta değeriendirildi. Katılımcılar, kentlerde gıda sistemlerinin mevcut durumunu tartışarak kentsel tarım uygulamalarının önemine vurgu yaptılar. Ayrıca, gıda tedarik zincirlerine ilişkin iyi uygulama örnekleri ve yerelde geliştirilen somut çözümler paylaşıldı.

ZİHNİNLE KATIL YEREL EYLEM

İyilik Halini Tasarlamak İçin Mimarlık

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | D1

Etiketler: Konut, Mekân, Yaşam Kalitesi, Doğa, Kültür

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Burcu Kütükçüoğlu, Doç. Dr., Öğretim Üyesi, Bilgi Üniversitesi

Konuşmacılar: Selçuk Avcı, Kurucu, Avcı Mimarlık
Stephan Klemp, Proje ve Ekip Lideri, f64
Ünal Karamuk, Kurucu Ortak, Karamuk Kuo

Özet: Pandemi dönemi, evleri yalnızca barınma alanı olmaktan çıkarak çalışma, eğitim ve sosyal yaşamın iç içe geçtiği çok işlevli merkezlere dönüştürdü. Bu süreçte mekânsal kalitenin bireylerin iyilik hâlini belirleyen temel unsurlardan biri olduğu daha görünür hale geldi. Oturumda, mimarlığın artık yalnızca bağımsız yapılar üretmekle sınırlı olmadığı; fiziksel, duygusal ve sosyal iyilik hâlini destekleyen, sürdürülebilir ve doğayla bütünleşik tasarımlar aracılığıyla kentsel ve kırsal arasındaki uçurumu kapatmada dönüştürücü bir rol üstlenmesi gerektiği vurgulandı. Katılımcılar, “metrekarenin ötesinde” yaşanabilirlik kavramını tartışarak tasarımın bireysel olduğu kadar kolektif gelişimi de nasıl güçlendirebileceğine dair değerlendirmelerde bulundular.

Tüketimden Korumaya: Miras Alanlarında Turizme Yeni Bakış

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | D3

Etiketler: Miras, Kültür, Mekân, Ekonomi, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: İrem Kurtuluş Korkmaz, Şehir Politikaları

Kıdemli Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Dimitris Manoukas, Proje Lideri,

Rural Radicals

Lucrezia Gigante, Dr., Müze Çalışmaları Araştırmacısı,

Glasgow Üniversitesi

Mehmet Yıldız, Genel Sekreter Yardımcısı, Bursa

Büyükşehir Belediyesi

Tolga Volkan Aslan, Kültür Dairesi Başkanlığı Daire

Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Tülin Hadi, Başkan, İstanbul Kent Konseyi

Özet: Bu oturumda, turizm faaliyetleri ile kültürel ve doğal mirasın korunması arasındaki hassas denge ele alındı. Katılımcılar, turizmin kentler üzerindeki ekonomik katkısının yanı sıra kent kimliği ve mirası üzerinde yarattığı baskılara dikkat çektiler. Oturumda; kültür turizmi, miras yönetimi ve sürdürülebilir turizm başlıkları çerçevesinde kırsal ve metropol alanlarda koruma-kullanma dengesini gözetilen yaklaşımlar değerlendirildi.

ZİHNİNLE KATIL YAN ETKİNLİK, YEREL EYLEM

Doğal Afetlerin Gölgesinde Metropoldeki Tarihi Alanlar

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C5

Etiketler: Afet, İklim, Mekân, Miras

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Heritopolis, MetroHUB, Habitat UNI, İTÜ

Moderatör: Lana Kudumovic, Doç. Dr., Mimarlık Fakültesi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

Mehmet Küçükmeahmetoğlu, Prof. Dr., Mimarlık Fakültesi, İstanbul Teknik Üniversitesi

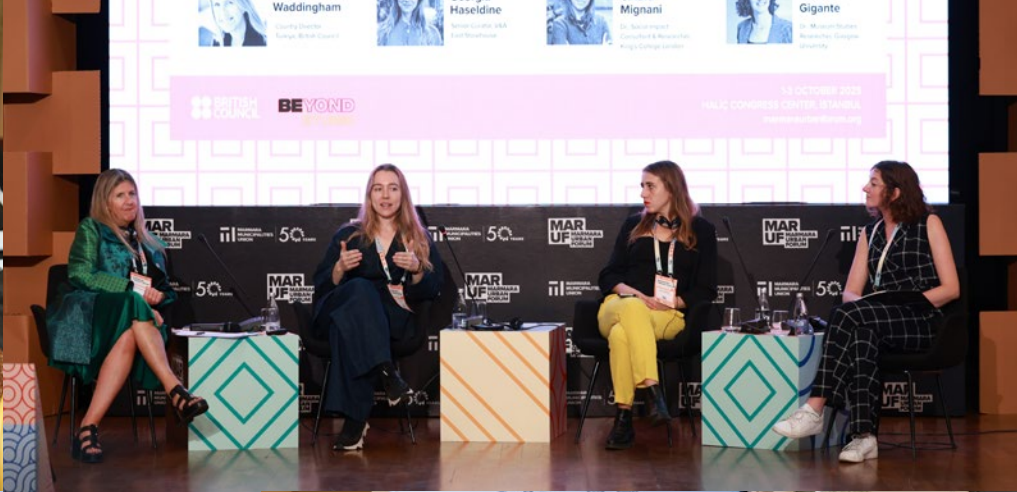
Muhammed Ziya Paköz, Doç. Dr., Şehir Plancısı, İstanbul Teknik Üniversitesi

Ömer Dabanlı, Doç. Dr., Mimarlık Fakültesi Dekan Yardımcısı, İstanbul Teknik Üniversitesi

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim Birimi Başkanı, UN-Habitat

Özet: Bu oturum kapsamında, doğal afetlere yatkın tarihi kentsel bölgelerde, özellikle İstanbul'un Tarihi Yarımadası'nda kentsel planlama, tarihi mirasın korunması ve afet sonrası yeniden yapılanma yaklaşımları ele alındı. Oturum, metropolün rolünü ve topluluk katılımı, kültürel hafıza ile somut olmayan mirasın iyileşme süreçlerine dahil edilmesinin önemini vurgulayarak dayanıklılık ve sürdürülebilir yeniden yapılanma için insan odaklı bir yaklaşımı ortaya koydu. Uluslararası vaka çalışmaları ve uzman analizleri, deprem ve iklimle ilgili zorluklar karşısında karmaşık ve çok boyutlu kentsel iyileşme süreçlerine yönelik kapsayıcı politikaların geliştirilmesine rehberlik etti.

The background of the entire image is a repeating pattern of teal-colored diamonds. These diamonds are formed by thin lines that intersect to create a grid of diamond shapes. The pattern is consistent across the entire frame.

KAPANIŞ,

Kapanış Oturumu | Yeni Mümkünlerin İzinde

3 Ekim 2025 | 11.30-12.30 | D6

Etiketler: Ağlar, Topluluk, Yönetişim, Katılım

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatörler: Burcuhan Şener, Dış İlişkiler Müdürü,
Marmara Belediyeler Birliği

Ezgi Küçük Çalışkan, Dr., Şehir Planlama & Şehir
Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Görsev Argın Uz, Dr., Eğitim ve Projeler Müdürü,
Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: M. Cemil Arslan, Dr., Genel Sekreter,
Marmara Belediyeler Birliği & Genel Koordinatör, MARUF

Mehmet Yıldız, Genel Sekreter Yardımcısı, Bursa
Büyükşehir Belediyesi

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim
Birimi Başkanı, UN-Habitat

Kelmend Zajazi, İcra Direktörü, NALAS

Onur Atay, Kurucu Ortak, Urban.koop

Andrea Torres, Program Desteği ve Öğrenme Direktörü,
Van Leer Vakfı

Selva Gürdoğan, Kurucu Ortak, Superpool

Hayrettin Günc, Kıdemli Program Yöneticisi, Küresel
Kentleri Tasarlama Girişimi

Ervin Sezgin, Dr., Şehir Plancısı

İlhan Tekeli, Şehir ve Bölge Planlama Profesörü & Sosyal
Bilimci

Samet Keskin, Veri ve Teknoloji Merkezi Direktörü,
Marmara Belediyeler Birliği

Ceren Ay, İşaret Dili Eğitmeni ve Tercümanı

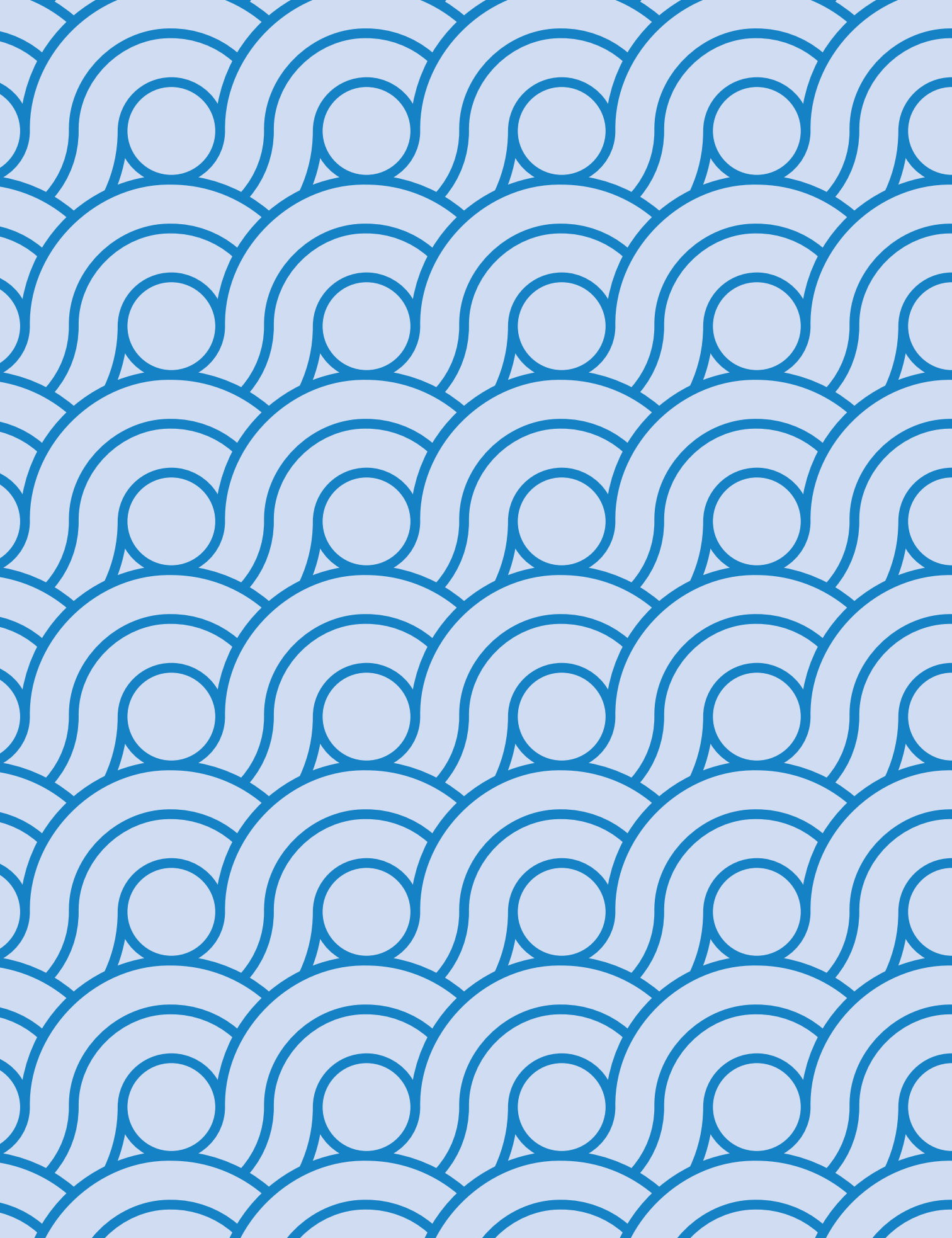
Özet: Forumun son gününde, Haliç Kongre Merkezi'nden kente dağılmadan hemen önce MARUF25 katılımcılarıyla son kez bir araya geldik. Üç gün boyunca birlikte düşünmenin, konuşmanın, hayal kurmanın ve kentlerimizi yeniden tasavvur etmenin ardından kapanış oturumunda, bu ortak üretime tüm mümkünlerin kiyısından baktık. MARUF'ta gerçekten derinleşip derinleşemediğimizi birlikte sorguladık. MARUF25'in kapanış oturumu, geride bıraktığımız deneyimleri değerlendirirken kentlerin ve toplumların geleceği için "yeni mümkünlerin izini" sürmeye kapı araladı. Buradan yanımda neler götüreceğimizi, gelecekte atacağımız adımları ve bir dahaki buluşmalarımızın nerelerde olabileceğini birlikte hayal ettik. Bu buluşma bir veda değildi, ortak bir yolculuğun sonraki adımlarına atılan ilk adımdı.

UYGULAYARAK

KATIL

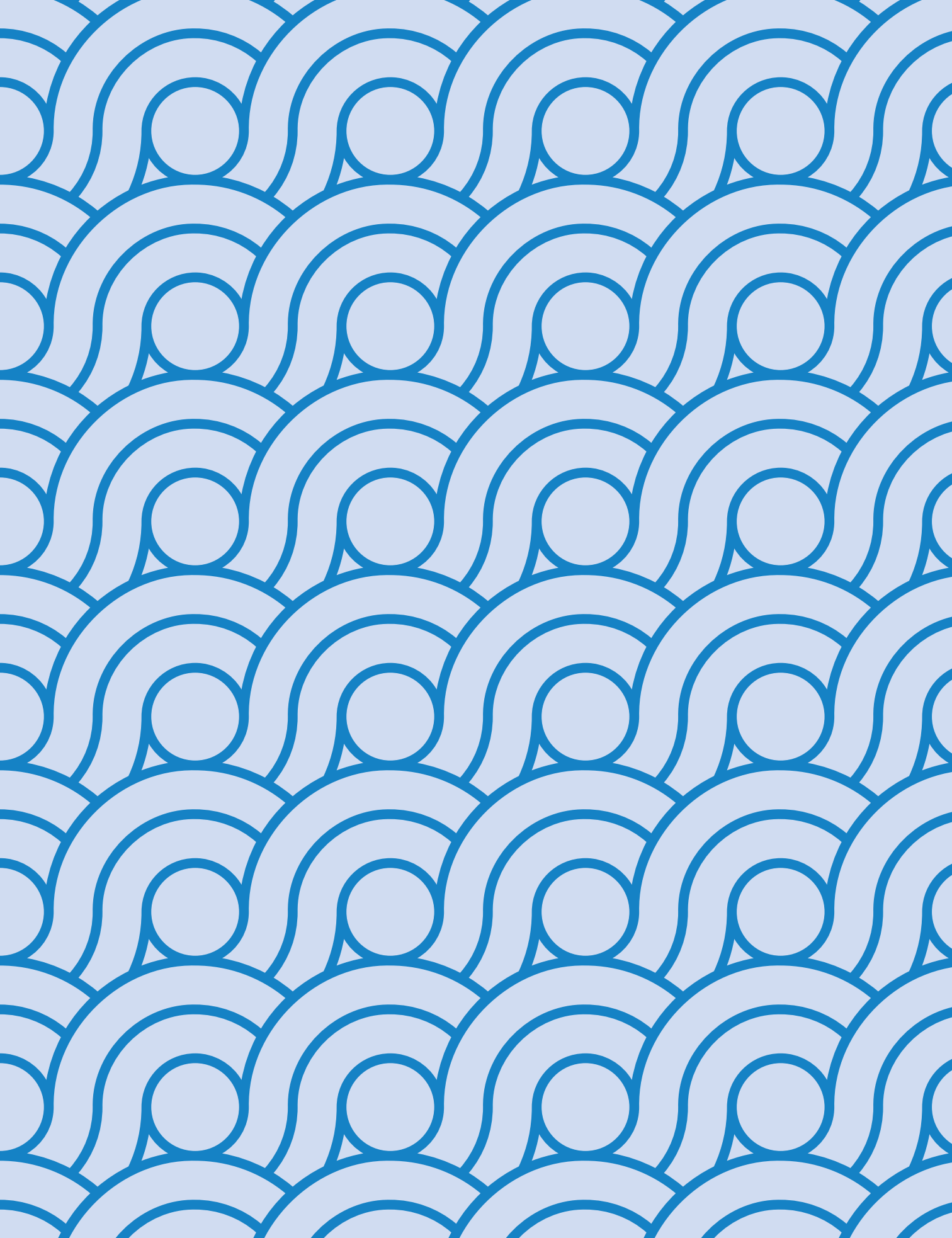
UYGULAYARAK KATIL

Deneyim tasarımının ikinci aşamasını oluşturan "**Uygulayarak Katıl (Hands On)**" modu; katılımcıların dinleyerek edindikleri bilgiyi üretime, tartışmalara ve diyaloga dönüştürmelerini mümkün kılan bir katılım düzeyi olarak tasarlandı ve MARUF'un katılım ölçeğinde bir **derinleşme evresini** temsil etti. Bu modda katılımcılar, pasif dinleyicilikten çıkarak forumun bilgi ve deneyim ekosistemine yön veren **aktif üreticiler ve düşünsel ortaklar** hâline geldiler. Bilgi, düşünceden uygulamaya; kavramsal farkındalıktan üretken eyleme evrildi. Bu mod; zihinsel keşiflerle başlayan öğrenme sürecinin yalnızca kavramsal bir düzlemde kalmamasını; katılımcının bilgiyi bedenle, araçlarla ve kolektif üretim süreçleriyle bütünleştirerek yeniden şekillendirmesini mümkün kıldı.

Katılımcılar "Uygulayarak Katıl" modunda sunulan etkinlik türleri ile birlikte üretmenin farklı biçimlerini deneyimlediler: çizdiler, yazdılar, tartıştılar, bozup yeniden kurdular. Forumun üretken ve etkileşimli doğasını somutlaştıran bu mod; **kolektif üretim, diyalog ve deneysel düşünme** biçimlerini destekleyen güçlü bir zemin sundu.

"Uygulayarak Katıl", MARUF25'in bütüncül deneyim mimarisinde yalnızca üretim odaklı bir ara durak değil; kente dair düşüncelerin somut biçimlere dönüştüğü, katılımcının kendi bilgisini diğerlerinin bilgisiyle ördüğü, kolektif yaratımın görünür hâle geldiği yaratıcı bir eşik oldu. Bu mod sayesinde katılımcılar, forumun yalnızca izleyicisi değil; yön veren, dönüştüren, tartışan ve yeniden kuran öznesi hâline geldiler. MARUF25'in deneysel bütünlüğü içinde Uygulayarak Katıl, kente dair düşüncelerin elle temas ettiği, bedenle etkileşime girdiği ve kolektif hafızaya dönüştüğü üretken bir alan olarak merkezi bir rol üstlendi.

Bu üretken yapı, forumun etkileşimli doğasını somutlaştırmakla kalmadı; stratejik düşünme, ortak akıl geliştirme ve deneysel üretim biçimlerini besleyen güçlü bir zemin de sağladı. "Uygulayarak Katıl" modunda yer alan etkinlikler, katılımcıların etkileşim, üretim ve ortak öğrenme deneyimlerini çoğaltmak amacıyla çeşitli yöntemsel yaklaşımlar üzerinden kurgulandı. Bu kapsamda "**Keşif Buluşması**", "**Mümkünler Çemberi**", "**Ağ Kurma (Networking)**", "**Kent Atölyesi**" ve "**Play Marmara**" türündeki etkinlikler düzenlenerek katılımcının elini, zekâsını, sezgilerini ve deneyimleme cesaretini aynı anda harekete geçiren bir forum alanı oluşturuldu.

AĞ KURMA

Ağ Kurma (Networking) etkinlikleri, farklı alanlardan uzmanları ve ilgilileri aynı masada buluşturarak tanışma, iş birliği ve ortak öğrenme imkânı sundu. Bu etkinlikler, MARUF'un diyalog odaklı yapısını güçlendirirken disiplinler arası temasın en görünür biçimini oluşturdu. Bu yıl hem sektörel hem de tematik olarak planlanan oturumlar paydaşları ilgili odak gruplarıyla bir araya getirdi. Sektörel ağ kurma kapsamında; yerel yönetimlerin yararlanabileceği fonlar, proje çağrıları, üye olabilecekleri uluslararası kent ağları ve küresel kent etkinlikleri gibi fırsatlar değerlendirildi. Buna ek olarak; afet yönetimi, dayanıklılık, kültür ve yaratıcı endüstriler, akıllı şehirler, inovasyon, iklim, ulaşım ve enerji yoksulluğu gibi pek çok başlıkta tematik ağ kurma oturumları gerçekleştirildi.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Yerel Yönetimler ve Uluslararası Kent Ağları Buluşması

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | D6

Etiketler: Ağlar, Yerel Diplomasi, Yönetişim, Politika

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Burcuhan Şener, Dış İlişkiler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Antonella Valmorbida, Genel Sekreter, Avrupa Yerel Demokrasi Birliği (ALDA)

Blandine Pidoux, Kıdemli Proje Müdürü, Avrupa Enerji Kentleri

Carlotta Inserra, Üyelik & İletişim Müdürü, POLIS

Duygu Kayaalp An, Proje Koordinatörü, Fark Labs

Edanur Dursun, Proje Asistanı, Foodback

Jacqueline Leduc Estrada, Program Görevlisi, Küresel Bakım Ağı

Lokman Atasoy, Teknik Koordinatör, Cittaslow Türkiye & Başkan Danışmanı, Antalya Büyükşehir Belediyesi

Marc Martorell Escofet, Politika Sorumlusu, Zaman Kullanım Girişimi (Time Use Initiative)

Marine Francois, Üye İlişkileri Uzmanı, Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler (ICLEI Europe)

Özet: Bu ağ kurma etkinliğiyle uluslararası kent ağlarını belediyelere tanıtılması, belediyelerin ağlara katılma süreçlerinin kolaylaştırılması ve karşılıklı faydaya dayalı iş birliklerinin güçlendirilmesi hedeflendi. Etkinlikte uluslararası kent ağları kendilerini ve çalışma alanlarını tanıttı, ardından bu ağların temsilcileri ve katılımcılar birebir görüşmeler yaparak küresel ölçekte stratejik ilişkiler geliştirme fırsatı buldu.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Kodlama ile Yarının Kentleri: Çocuklar için Robotik ve VR

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | V2

Etiketler: Çocuk, Teknoloji, Doğa, Veri

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Habitat Derneği

Moderatörler: Büşra Arslan, Sosyal Dayanıklılık Programı & Proje Asistanı, Habitat Derneği

Fatih Mehmet Güneş, Proje Asistanı, Habitat Derneği

Sema Kayhan, Sosyal Dayanıklılık Programı, Proje Asistanı, Habitat Derneği

Özet: 11–14 yaş arası çocukların katılımıyla gerçekleştirilen atölyede, geleceğin şehirlerini şekillendiren teknolojiler keşfedildi. Katılımcılar, Sphero Bolt robotlarıyla algoritmik düşünme ve takım çalışması becerilerini geliştirdi; VR gözlüklerle ise doğanın geçmişten bugüne yaşadığı değişimleri deneyimleme fırsatı buldu. Hem eğlenceli hem de öğretici olan bu atölyede, yarının kentlerine dair hayaller teknolojiyle buluştu.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Sürdürülebilir'e Ulaşım: Ortak Deneyimler

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | V3

Etiketler: Hareketlilik, İklim, Yerel Kalkınma, Politika

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Ela Babalık, Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Aişe İçli, Şehir ve Ulaşım Plancısı, Konya Büyükşehir Belediyesi

Alara Ürey, Avrupa İşletmeler Ağı (EEN) Sorumlusu, Avrupa Yenilik ve Teknoloji Enstitüsü - Kentsel Hareketlilik - Bölgesel Inovasyon Programı Türkiye (EIT UM RIS Hub Türkiye)

Cüneyt Çetintaş, Ulaşım Planlama Şube Müdürü, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi

Dilara Öztaşkın, Yüksek Şehir Plancısı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Egehan İmamoğlu, Elektronik Ekip Lideri, Munulus Teknoloji A.Ş.

Serhat Altunoğlu, Operasyon Direktörü, İnvamar A.Ş.

Tuğçe Işık, Pazarlama Direktörü, Parabol

Özet: Bu ağ kurma etkinliğinde, Türkiye'nin farklı illerinde yürütülen veya tamamlanan Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Planları'nda (SKUP) kazanılan deneyimlerin paylaşılması için ortak alanlarda çalışan uzmanlar bir araya geldi.

Projeler Fonlarını Buluyor

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | V3

Etiketler: Ekonomi, Ağlar, Yerel Kalkınma

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkese ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Özge Sivrikaya, Sürdürülebilirlik ve İklim Değişikliği Merkezi Direktörü & Projeler Kıdemli Uzmanı, MBB

Konuşmacılar: Alara Ürey, Avrupa İşletmeler Ağı (EEN)

Sorumlusu, Avrupa Yenilik ve Teknoloji Enstitüsü -

Kentsel Hareketlilik - Bölgesel Inovasyon Programı

Türkiye (EIT UM RIS Hub Türkiye)

Ayşe Deniz Arıcan, AB İşleri Uzmanı, Türkiye Cumhuriyeti

Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı

Çağrı Yıldırım, Avrupa Birliği Çerçeve Programlar

Müdürü, TÜBİTAK

Elif Ergin, Uzman, Kültür ve Yaratıcılık Birimi, İstanbul

Kalkınma Ajansı

İlknur Şahin, Proje Yöneticisi, Foodback (EIT Food RIS

Hub Türkiye)

Leyla Barlas Aslan, MATRA Programı Sorumlusu, Kıdemli

Müşavir, Hollanda Başkonsolosluğu İstanbul

Merve Demirtaş, Kıdemli Uzman Araştırmacı, TÜBİTAK

ULAKBİM

Selen Akçalı, Dr., Proje Yöneticisi, Kültür Politikaları

Çalışmaları, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)

Sinem Bölükbaşı, AB İşleri Uzmanı, Türkiye Cumhuriyeti

Dışişleri Bakanlığı AB Başkanlığı

Tansu Toprak, MADakademi Programı Uzmanı,

Mekanda Adalet Derneği

Özet: Bu ağ kurma etkinliğinde; projelerin hayata geçirilmesi sürecinde gerekli olan finansman sorununa çözüm olarak hibe veren kuruluşların ve irtibat kişilerinin ilgili kuruluş ve aktörlerle buluşturulması hedeflendi. Etkinlikte hibe programları ve başvuru süreçleri tanıtıldı, katılımcılar bire bir görüşmelerle uygun fırsatları keşfederek doğru paydaşlarla bağlantı kurabildi. Böylece projeler için yeni finansman yolları ve iş birliği imkânları açıldı.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Dayanıklılık ve Ötesi: Afet Yönetimi İçin Bir Arada

1 Ekim 2025 | 15.30 -17.00 | V2

Etiketler: Afet, Yönetişim, Yerel Diplomasi, Ağlar

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Afet ve Acil Durum Başkanlığı (AFAD)

Moderatör: Gökhan Yılmaz, Marmara Afet Risklerini Azaltma Daire Başkanı, AFAD

Özet: Bu ağ kurma etkinliğinde AFAD, yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, akademi ve özel sektörden dayanıklılık ve afet yönetimi alanında faaliyet gösteren temsilciler bir araya geldi. Katılımcılar bu ağ kurma etkinliği kapsamında kendi uzmanlık alanları ve sektörlerine dair deneyim paylaşımlarında bulundu. Katılımcıların dayanıklı kentler için birlikte hareket etmek ve afet yönetimi konusunda koordinasyonu artırmak amacıyla yeni iş birlikleri geliştirmesine yönelik zemin hazırlandı.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

İklim Nötr Şehirler Ağı (İNŞA) Kuruluyor

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | V3

Etiketler: İklim, Ağlar, Yerel Diplomasi, Politika, Roller

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Hazan Sertkaya, Eğitim ve Projeler Uzman Yardımcısı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Ali Cem Deniz, Proje Müdürü, UNDP
Deniz Çelik Bulgurlu, İklim Nötr Şehirler Danışmanı, Climate KIC

Görsev Argın Uz, Dr., Eğitim ve Projeler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Laura Hetel, İklim-Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu Politika Sorumlusu, Avrupa Komisyonu

Neslihan Ağartan, İklim Değişikliği Uzmanı, İklim Değişikliği Başkanlığı

Özet: NetZeroCities'in Türkiye'deki Şehir Uzman Destek Mekanizması kapsamında Marmara Belediyeler Birliği tarafından hayata geçirilen İklim Nötr Şehirler Ağı'nın (İNŞA) açılışının da yapıldığı bu etkinlikte, ağa dahil edilen Öncü Kentlerin ve Takipçi Kentlerin temsilcileri ile ilgili bakanlık temsilcileri ve uluslararası organizasyonların temsilcileri bir araya geldi. Ağ kurma etkinliği kapsamında İNŞA'yı farklı paydaşlara tanıtılması ve bu paydaşlar arasında iklim özelinde diyalog geliştirilmesi hedeflendi.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

MARUF x CIVICSHIP FORUM | Yerel Yönetimler İçin Birbirinden Öğrenme ve Kardeş Şehir Programları

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 10.00-11.00 | 📍 C3

Etiketler: Yönetişim, Yerel Diplomasi, Topluluk, Ağlar

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Urban.koop, Stiftung Mercator

Moderatör: Nihal Eminoğlu, Dr., Politika ve Ekonomi Bölümü, Ankara Üniversitesi

Konuşmacılar: Burcuhan Şener, Dış İlişkiler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Durmish Guri, Proje ve Programlar Direktörü, Avrupa Belediyeler ve Bölgeler Konseyi (CEMR)

Esin Köymen, Başkan, Maltepe Belediyesi

Jannes Tessmann, İstanbul Ofis Müdürü, Stiftung Mercator

Nilüfer Çınarlı Mutlu, Başkan, Konak Belediyesi

Özet: Bu ağ kurma etkinliğinde, şehirler arası iş birliğinin günümüz kentsel yönetimindeki ve diplomasideki artan rolü ele alındı. Belediye başkanlarının ve şehirler için birbirinden öğrenme araçları sunan kuruluşların temsilcilerinin katılımıyla gerçekleştirilen oturumda kentlerin deneyimleri üzerinden bilgi paylaşımı, ortak kaynak kullanımı ve küresel sorunlara birlikte çözüm üretme potansiyelleri tartışıldı. Şehir eşleştirme yaklaşımının kültürel etkileşim, sürdürülebilirlik, sosyal kapsayıcılık ve dirençlilik alanlarında nasıl somut iş birliği modelleri sunduğu örneklerle aktarıldı. Bu iş birliklerinin yerel yönetimler için yenilikçi ve ölçeklenebilir bir model oluşturabileceği vurgulandı.

Uluslararası Kent Etkinlikleri Diyalogda

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | D6

Etiketler: Ağlar, Roller, Topluluk, Yerel Diplomasi, Katılım

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Ezgi Küçük Çalışkan, Dr., Şehir Planlama Koordinatörü & Şehir Politikaları Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Carlotta Inserra, Üyelik & İletişim Müdürü, POLIS

Gerald Babel-Sutter, CEO & Kurucu, Urban Future (UFGC)

Marine Francois, Uzman, Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler (ICLEI Europe)

Norliza Hashim, İcra Kurulu Başkanı, Urbanice Malaysia

Olga Krajewska, İklim Nötr Şehirler Uzmanı, NetZeroCities Programme

Tanja Obradovic, Uluslararası Şehir Planlama Konferansı (ICUP) Kurucusu & Sırbistan Kent Forumu Düzenleme Komitesi Üyesi

Tara Solesbury, Direktör, BEYOND Studio

Zeynep Enlil, Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Yıldız Teknik Üniversitesi

Özet: Bu ağ kurma etkinliği, kentler için ortak çözümler geliştiren ve bilgi paylaşımını teşvik eden çok paydaşlı ve çok sektörlü iş birliklerinin gelişmesi için fırsat yaratan önemli organizasyonları bir araya getirdi. Katılımcılar, söz konusu çalışmalarla ilgili detaylı bilgiye ulaşma ve kurum temsilcileriyle görüşme imkânı buldu. Buluşma, farklı ülkelerden uluslararası forum, konferans ve platformların temsilcilerinin birlikte hareket etme kapasitelerini güçlendirmenin, küresel ve yerel düzeyde daha etkili çözümler üretmelerine katkı sağlamanın imkanlarını sorguladı. Yapıcı etki yaratmak, katılımı ve işbirliklerini güçlendirmek amacıyla organize ettikleri etkinliklerindeki deneyimlerini katılımcılarla paylaştı.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Sokak Dönüştürücüler Buluşması

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 10.00-11.00 | 📍 Shore-1

Etiketler: Hareketlilik, Ağlar, Mekân, İnsan, İklim

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Moderatörler: Dila Toprak, Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Hatice Kübra Baştuğ, Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Özet: Sokaklar kime aittir? Bu soruya yanıt olarak, araçların hâkimiyetini reddedenler ve sokakları geri almak için harekete geçenler bir araya geldi. Sokaklar Dönüşüyor mezunlarını Türkiye'den ve dünyadan sokak dönüştürücüleriyle buluşturan bu ağ kurma etkinliği, dönüşüm için kafa yoran herkesi ortak sorular sormaya ve yeni yanıtlar aramaya teşvik etti: Dönüşüm nasıl büyütülür ve kalıcılık nasıl sağlanır?

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Akıllı Şehirler ve İnovasyon: Üniversite–Yerel Yönetim Buluşması

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 10.00-11.00 | 📍 V3

Etiketler: Teknoloji, Yapay Zeka, Veri, Yönetişim

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: NeurotechEU

Moderatörler: Begüm Özkaynak, Prof. Dr., Ekonomi Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi

Can Yücesoy, Prof. Dr., Biyomedikal Mühendisliği Enstitüsü, Boğaziçi Üniversitesi

Konuşmacılar: Birce Demiryontar, Dr., Bilimsel Koordinatör, Koç Üniversitesi

Çağatay Edemen, Dr., İletişim ve Bilgi Teorisi, Özyeğin Üniversitesi

Eda Yücesoy, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi

Mehmet Erdem Samut, Genel Müdür, İSBK A.Ş.

Ozan Erözden, Prof. Dr., Kamu Hukuku, Kadir Has Üniversitesi

Sinan Öztimur, Genel Müdür Vekili, İBB İSTTELKOM A.Ş.

Özet: Akıllı şehirler ve inovasyon alanında bilgi, deneyim ve iş birliğini güçlendirmeyi amaçlayan bu buluşma, üniversiteler ile yerel yönetimleri aynı masa etrafında bir araya getirdi. Katılımcılar; şehirlerin karşılaştığı güncel sorunlara yönelik yenilikçi çözümleri tartışma, akademik bilgi ile pratik uygulamaları buluşturma ve ortak projeler için yeni iş birlikleri geliştirme fırsatı yakaladı. Etkinlikle geleceğin şehirlerini daha sürdürülebilir, kapsayıcı ve akıllı kılmak için ortak bir vizyon oluşturulması hedeflendi.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Enerji Yoksulluğu İçin Diyalog

2 Ekim 2025 | 11.30-13.00 | V3

Etiketler: Topluluk, Enerji, Yaşam Kalitesi, Yönetişim

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Mekanda Adalet Derneği (MAD)

Moderatörler: Hülya Çeşmeci Cengiz, Program Uzmanı,
Mekanda Adalet Derneği

Yağız Eren Abanus, Program Uzmanı, Mekanda Adalet
Derneği

Özet: Enerji yoksulluğu, kentlerde farklı toplum-
sal kesimleri ve yaşam pratiklerini etkileyen önem-
li bir sorun alanı. Bu ağ kurma etkinliğinde, kentin
farklı aktörleri ile çeşitli sektör ve ölçeklerden pay-
daşlar bir araya gelerek diyalog yoluyla çözüm im-
kânlarını tartıştı. Bu sayede ilgili etkinlikle bilgi pay-
laşımı ve ortak diyalog alanlarının geliştirilmesine
zemin hazırlanması hedeflendi.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

İki Lagün Arasında

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | V2

Etiketler: Doğa, Ağlar, Su, İklim, Bölge

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Gebze Teknik Üniversitesi

Moderatör: Nüket İpek Çetin, Dr. Öğretim Üyesi, Şehir
ve Bölge Planlama, Gebze Teknik Üniversitesi

Özet: Küçükçekmece-Terkos Gölleri arasındaki
kritik su havzası bölgesi özelinde tartışmalar yürü-
tüldü. Etkinlikte su kaynaklarının korunması, kent-
sel baskılar ve ekolojik dirençlilik bağlamında ge-
leceğe dair olası senaryolar tartışıldı. Buluşmada
bölgenin ekolojik ve kentsel dinamikleri değeri-
lendirilerek su ile ilişkili temalar üzerinde fikir alışveri-
şinde bulunuldu.

UYGULAYARAK KATIL YAN ETKİNLİK, AĞ KURMA

Planlamaya Bakış: Stratejik, Katılımcı ve Yenilikçi Ufuklar Işığında Bursa

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-15.00 | 📺 V3

Etiketler: Bölge, Katılım, Mekân, Politika, Yerel Kalkınma

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Bursa Planlama Ajansı

Moderatör: Nur İşcan Pekçalışır, Şehir Plancısı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Konuşmacılar: Fatih Terzi, Prof. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, İstanbul Teknik Üniversitesi
Nazlı Yazgan, Bursa Planlama Ajansı Başkanı & Genel Sekreter Yardımcısı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Özet: Bu ağ kurma oturumu kapsamında Bursa Planlama Ajansı, 2050 Bursa Çevre Düzeni Planı'nın farklı paydaş seslerini bir araya getiren katılımcı yolculuğunu aktardı. Oturumda planın stratejik ufukları, yenilikçi fikirleri ve kentin ruhunu harmanlayan yaklaşımı katılımcılarla paylaşıldı; Bursa'ya yalnızca çizgilerle değil, yaşamın dokusuyla bakmayı ve geleceği birlikte tasarlamayı amaçlayan perspektif üzerinden olası iş birlikleri için paylaşım-cı bir alan oluşturuldu.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Yaratıcılığın Tam Ortasında: Kent ve Kültür Ağ Buluşması

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | V2

Etiketler: Kültür, Sanat, Ekonomi, Ağlar, Katılım

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Culture Unleashed

Yürütücüler: Burcu Yılmaz Deniz, Üye, Culture Unleashed

Emre Erbirer, Kurucu Ortak, Culture Unleashed

Gökçe Okandan, Üye, Culture Unleashed

Mustafa Gül, Kurucu Ortak, Culture Unleashed

Konuşmacı: Samet Keskin, Veri ve Teknoloji Merkezi
Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Özet: “Yaratıcılığın Tam Ortasında: Kent ve Kültür Ağ Buluşması” ile tüm mümkünlerin kısıyında yaratıcılığın tam ortasında buluşularak kent, kültür ve yaratıcılık etrafında sınırları zorlayan fikirlerin çarpıştığı, birlikte üretmenin ve yepyeni iş birliklerinin mümkün kılındığı yollar keşfedildi. Etkinlik ile katılımcıların tanışması, (b)ağ kurması, iş birliği olanaklarını keşfetmesi ve kent, kültür ve yaratıcılık arasında bir ilişki kurması amaçlandı.

Yapımın Yenilikçi Yolları İçin Diyalog

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-17.00 | 📺 V3

Etiketler: Mekân, Kaynaklar, Doğa, Yaşam Kalitesi

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Biyolojisi & Ekolojisi Enstitüsü

Moderatör: Nurgül Yardım Meriçliler, Dr., Araştırmacı & Mimari Tasarımcı, Oxford Brookes Üniversitesi

Konuşmacılar: Adil Orçun Kaya, Kalite ve Ar-Ge Müdürü, İSTON

Ahmet Cemil Tepe, Peyzaj Mimarı, Peyzaj Mimarları Odası Türkiye

And Akman, Yapı Biyoloğu, Sürdürülebilir Yapı Uzmanı, Kurucu Ortak, Yapı Biyolojisi ve Ekolojisi Enstitüsü

Burcu Arıkan, Kurucu Ortak, Myconom

Farnaz Fattahi, Eğitim Lideri, ARC Centre for Next-Gen Architectural Manufacturing

Nilüfer Kart Aktaş, Doç. Dr., Peyzaj Mimarlığı Bölümü, İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa,

Nilüfer Kozikoğlu, Mimar, Urban Atölye & Tuşpa

Servet Maydar, Kurucu Ortak, Kerpeech

Tolga Kalcıoğlu, Mimar, Kurucu Ortak, Studio Blai

Tuba Şehitoğlu, Yüksek Mimar, Yuva Projesi

Ziya Tuncay Doruk, Kurucu Ortak, Strade Sürdürülebilir Çözümler ve Danışmanlık

Özet: İnşaat ve tasarım alanında farklı disiplinlerden profesyonelleri bir araya getiren bu ağ kurma etkinliğinde, sektördeki yenilikçi yöntemler ve malzemeler ele alındı. Projeler ve malzemeler üzerinden sürdürülebilir ve dayanıklı kentler için geliştirilen çözümler paylaşıldı ve katılımcılar ile konuşmacıların geleceğin yeniliklerinin temellerini atabilmesi için alan sağlandı.

UYGULAYARAK KATIL AĞ KURMA

Birikim ve Tarih: Su, Şehirlerimizi Nasıl Biçimlendirdi?

 3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | V3

Etiketler: Mekân, Su, Teknoloji, Sanat, Kültür

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Urban.koop

Konuşmacılar: Onur Atay, Kurucu Ortak, Urban.koop
Suk-Jun Kim, Besteci, Ses Sanatçısı, Yazar, Prof.
Dr., Elektroakustik Müzik ve Ses Sanatı, Aberdeen
Üniversitesi

Özet: Su, sadece insanlık için hayati bir kaynak olarak değil, aynı zamanda doğa ve yapılı çevre üzerinde dönüştürücü gücü olan bir araç olarak da şehirler için önemli bir olgu. Bu etkinlikte, kentsel alanda suyun değişen rolüyle ilgili bir dizi yeni proje sunuldu ve proje temsilcileri tarafından değerlendirildi. Geniş bir bağlam ve içerik yelpazesindeki bu projeler kalkınma, şehircilik, teknoloji, sanat ve kültür alanları arasındaki ilişkileri daha görünür kılmayı amaçladı.

KENT ATÖLYESİ

MARUF25, deneyim tasarımı ve mekânsal düzenlemeleri, açık ve kapalı alanlarla kurduğu ilişkiyi ve katılımcıların dokunuşlarıyla değişen etkileşim alanlarını bir araya getirerek kenti yalnızca tartışılan bir mesele değil; birlikte düşünen, üreten ve dönüştüren bir kolektif alan olarak ele aldı. Bu anlayışın en canlı yansımalarından biri, forumun üretim ve uygulama eksenini temsil eden “Uygulayarak Katıl” (Hands On) modundaki Kent Atölyeleri oldu.

Kent Atölyeleri programı, MARUF ekibinin birçok ulusal ve uluslararası ortakla birlikte düşünerek ve çalışarak hazırladığı atölyeler ile açık çağrı süreci üzerinden gelen önerilerin uyumlu birleşimiyle şekillendi; böylece her boyutuyla katılımcı ve çoğulcu bir içerik üretim süreci sonucunda zengin bir içerik serisi oluşturuldu. MARUF25 Kent Atölyelerinin mekânsal boyutu da her bir atölyenin içeriği, gereklilikleri ve kurgusuna göre şekillendi. Kapalı, yarı açık ve açık alanlarda eş zamanlı yürütülen atölyeler, katılımcının mekânla etkileşimini farklı düzeylerde deneyimlemesine imkân verdi. Mekânın değişen karakteri, üretim ve deneyim süreçlerini güçlendirerek hem zihinsel hem de duyuşsal katılımı derinleştirdi.

Atölye katılımcıları, üç gün boyunca geçmişten geleceğe İstanbul’u sinema ve edebiyat yoluyla okumaktan, iyi kamusal alanları gözlemleyip yeniden tasarlamaya; doğal oyun alanlarını çocuk odaklı çözümlerle kurgulamaktan toplumsal adalet, erişilebilirlik, iklim ve kesişimsellik meselelerini disiplinler arası yaklaşımlarla ele almaya kadar uzanan tematik bir yelpazede yol aldı. Her atölye, farklı bakış açıları ve yöntemlerle kente dokunma, düşünceyi somut üretime dönüştürme ve kolektif aklı görünür kılma imkânı sundu.

Tasarım, çizim, oyun, modelleme ve kolektif problem çözme araçları; fikirlerin somut çıktılara dönüşmesini sağlarken katılımcılar arasında köprüler kurulmasına ve deneyimin çoğulcu bir karakter kazanmasına alan açtı. Sonuç olarak, MARUF25 Kent Atölyeleri, kente dair pek çok uzmanlık alanı ve temayı kapsayan çeşitliliğiyle kenti yeniden düşünmenin, tartışmanın ve üretmenin alanı oldu. Bilgi, deneyim ve iş birliğinin kesiştiği bu dinamik merkez, forumun üretken ve ilham verici bileşeni olarak katılımcıları hem gözlemci hem de birlikte üretici olarak kentin içine davet etti; kentin ritmini birlikte hisseden bir deneyim alanı yarattı.

Şehirde Karşılaşmalar: Gençlik Buluşması

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C7

Etiketler: İnsan, Yaşam Kalitesi, Topluluk, Göç

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Yürütücü: Nurşah Özdemir, Genel Koordinatör & Çocuk Gelişimci, Öğrenme Tasarımları

Konuşmacı: Meltem Hamit, Portföy Yöneticisi, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Özet: İstanbul, kültürel çeşitliliği, dinamizmi ve sunduğu fırsatlarla milyonlarca öğrencinin yaşamına ev sahipliği yapıyor. MARUF25 kapsamında gerçekleştirilen bu atölye, “İstanbul ne kadar öğrenci şehri?” sorusundan yola çıkarak, kentin gençler için sunduğu yaşam koşullarını tartışmaya açtı. AB Bursları Projesi bursiyerlerinin katılımıyla gerçekleşen oturumda, katılımcılar İstanbul’da öğrenci olmanın anlamını kendi deneyimleri üzerinden değerlendirdiler. Günlük yaşamda karşılaşılan zorluklar, mevcut uygulamaların etkileri ve kentin öğrenciler için sunduğu olanaklar tartışıldı. Katılımcılar; barınmadan ulaşım kolaylıklarına, sosyokültürel imkânlardan kentteki aidiyet duygusuna kadar pek çok boyutta fikir alışverişinde bulundu. Düşünceler İstanbul’un bir öğrenci kenti olma potansiyelinin yüksek olduğu, ancak bu potansiyelin daha kapsayıcı politikalar, uygun yaşam koşulları ve gençlerin kentsel kararlara daha fazla dahil edilmesiyle güçlendirilebileceği yönünde birleşti. Atölye, öğrencilerin kent deneyimlerini paylaşarak birbirlerinden öğrenmelerine olanak tanıdı ve gençlerin sesinin duyulduğu katılımcı bir diyalog ortamı yarattı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Kentsel Adalet İçin “Memetivizm”

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C8

Etiketler: Veri, Kültür, Sanat, Katılım**Akışlar:** Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Feminist Design**Yürütücüler:** Efe Kağan Yurt, Kolaylaştırıcı, Feminist Design**Mustafa Gökberk Tektek,** Kreatif Stratejist ve Araştırmacı, Feminist Design**Sıla Kartal Al,** Kolaylaştırıcı & Mimar, Feminist Design**Sinem Görücü,** Kurucu & Araştırmacı & Tasarımcı, Feminist Design & King's College London

Özet: Meme'ler (caps'ler), mizahi ve hızla yayılan yapıları sayesinde güncel meseleleri tartışmamıza ve anlamamıza aracılık eden güçlü bir çevrim içi ifade biçimine dönüşürken, aynı zamanda politik ifade, toplumsal savunuculuk ve eleştirel okur-yazarlık için etkili bir araç sunuyor. Kentsel adalet odağıyla yürütülen atölyede katılımcılar, kendi deneyimlerinden ve MARUF25'teki tartışmalardan beslenerek diyalog, düşünce paylaşımı ve kolektif tasavvur aracı olarak eleştirel meme'ler üretti.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Kent Çizerliği 101

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C9

Etiketler: Mekân, Sanat, Kültür**Akışlar:** Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Urban Sketchers Istanbul**Yürütücüler:** Aysun Altındağ, İllüstratör & Çocuk Kitapları Yazarı, İstanbul Bilgi Üniversitesi**Burcu Aslan Okat,** Dr., Araştırma Görevlisi, Kocaeli Üniversitesi

Özet: Kentin hafızasını yerinde çizimlerle kayıt altına alan Urbansketchers İstanbul ekibi, MARUF25 kapsamında gerçekleştirdiği bu atölyede katılımcıları kent çiziminin kentsel bir anlatım biçimi olarak gücünü keşfetmeye davet etti. Atölye, ekip üyelerinin urbansketching pratiğinin felsefesini, tarihini ve yaklaşımını anlattıkları kısa bir sunumla başladı. Ardından, Haliç Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen uygulamalı çizim çalışmasıyla katılımcılar, kentin mimarisini, atmosferini ve detaylarını kendi bakış açılarıyla yorumlama fırsatı buldu. Her seviyeden çizim meraklısına açık olan atölye, katılımcıların çizim yoluyla kente dair kişisel bir bağ kurmalarını teşvik etti. Katılımcılar yanlarında getirdikleri defter, fırça, kalem ve boyalarla kenti gözlemlediler; çizdiler, renklerle yeniden anlattılar. Oturumun sonunda ortaya çıkan çizimler, MARUF25'in mekânını ve ruhunu yansıtan kolektif bir görsel hafıza olarak bir araya geldi.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Çiğdem Odabaşı ile Yaratıcı Okuma Atölyesi: Yaşar Kemal'in “Deniz Küstü” Romanı Üzerine

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C7

Etiketler: Kültür, Sanat, Bakım, Doğa

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Yürütücü: Çiğdem Odabaşı, Yazar ve Yaratıcı Okuma ve Drama Eğitmeni, Çiğdem Odabaşı Eğitim Danışmanlık & Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Özet: Kent Kütüphanesi ana destekçisi Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle gerçekleştirilen yaratıcı okuma atölyesinde katılımcılar metinleri yaratıcı okuma yöntemleriyle deneyimledi. Atölyede Yaşar Kemal'in Deniz Küstü romanı yalnızca bir edebi metin olarak değil, denizle kurduğumuz ilişkinin aynası olarak ele alındı. Katılımcılar metni farklı gözlerle deneyimleyerek kentlerin doğayla bağı üzerine kendi sorularını tartışmaya açtı. Yalnızca edebiyatla sınırlı kalmayan yaratıcı okuma sürecinde ekoloji, sosyoloji, felsefe ve sanat perspektifleriyle yaşam hakkı, adalet, bakım ve kentlerin geleceği gibi konular tartışmaya açıldı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Teknoloji ve Yapay Zeka Kentleri Nasıl Şekillendirecek?

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C8

Etiketler: Demokrasi, Yönetişim, Yapay Zeka, Teknoloji, Veri

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?
Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Friedrich Naumann Foundation, İnsan Hakları Akademisi, Konuşmamız Gereken Şeyler

Yürütücüler: Elif Menderes, Kurucu, İnsan Hakları Akademisi

Gülçin Sinav, Kurucu, Konuşmamız Gereken Şeyler

Konuşmacı: Samet Keskin, Veri ve Teknoloji Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Özet: Bu buluşmada; teknolojik dönüşümün kentler üzerindeki etkileri, yapay zekâ ve açık veri gibi araçların karar alma süreçleri, afet hazırlığı, mahremiyet ve katılımcı yönetim üzerindeki yansımaları farklı bakış açılarıyla tartışıldı. Etkinlik, My City Talks modelinden esinlenerek farklı düşüncelere sahip katılımcıların bire bir eşleşmelerle bir araya gelmesini sağlayarak kentlerin dijital dönüşümüne dair derinlikli sohbetler yürütmeyi hedefledi. Bu süreç; teknolojiye dair kutuplaştıran algıları yumuşatmayı, birlikte yaşam kültürünü ve dijital demokrasiyi güçlendirmeyi amaçladı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Street Fighters: Müzakere Yoluyla Sokak Dönüşüm Oyunu

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C9

Etiketler: Hareketlilik, Bakım, Mekân, Roller, Çocuk

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Superpool

Yürütücüler: Beyza Gürdoğan, Mimar & Kentsel Tasarımcı, Superpool

Görsev Argın Uz, Dr., Eğitim ve Projeler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Özet: Sokak dönüşümü planların ve politikaların ötesinde, insanlarla ilgili bir süreç. Bu interaktif atölyede katılımcılar; belediye görevlisi, esnaf, bakım veren veya çocuk gibi farklı roller üstlenerek, sürpriz olaylarla şekillenen bir oyun senaryosunu deneyimledi. Marmara Belediyeler Birliği (MBB), Türkiye-Danimarka merkezli Superpool ve GDCl (Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi) iş birliğiyle yürütülen “Sokaklar Dönüşüyor” Programı kapsamında bugüne kadar yaklaşık 10.000 m² sokak alanı dönüştürüldü. Atölye, bu deneyimlerden yola çıkarak katılımcıların farklı paydaş perspektiflerini anlamasını, sokak dönüşümünde karşılaşılan zorlukları deneyimlemesini ve yaratıcı çözüm önerileri geliştirmesini sağladı.

Birlikte Konuşalım: Erişilebilirlik İçin Nasıl Bir Kent?

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C8

Etiketler: Mekân, İnsan, Servisler, Yaşam Kalitesi, Katılım

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Friedrich Naumann Foundation, İnsan Hakları Akademisi, Konuşmamız Gereken Şeyler

Moderatörler: Çiğdem Üstün, Prof. Dr., Genel Sekreter, Ekonomi ve Dış Politikalar Araştırma Merkezi (EDAM) & İstanbul Nişantaşı Üniversitesi

Halenur Dönmez, Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Konuşmacılar: Elif Menderes, Kurucu, İnsan Hakları Akademisi

Gamze Sofuoğlu, Pazarlama & Kullanıcı Deneyimi Direktörü, WeWALK

Serim Berke Yarar, Kurucu Ortak & Makine Mühendisi, Erişilebilir Her Şey

Özet: Farklı erişilebilirlik gereksinimlerine sahip bireyler ile yerel yönetim temsilcilerini bir araya getiren atölyede, tüm katılımcıların eşit söz hakkına sahip oldukları çok sesli bir diyalog alanı oluşturulması hedeflendi. Atölye kapsamında, engellilik alanında çalışan paydaşlar ve bireyler deneyimlerini görünür kıldı; günlük yaşamda karşılaşılan görünmez engeller tartışmaya açıldı ve birlikte çözüm önerileri üretildi. Katılımcılar, farklı perspektiflerin kesiştiği, deneyim paylaşımı ve kolektif problem çözümünün ön plana çıktığı bir öğrenme sürecine dahil oldu.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Şehirde Oyun | Oyun Kuruculuğuna Giriş

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C9

Etiketler: Yaşam Kalitesi, Bakım, Çocuk

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücüler: Ece Sözer, Oyunkurucu & Oyun Parkı Müfettişi, Superpool

Ege Sevinçli Çubukcu, Sosyolog, Nordic Oyun Parkları Enstitüsü Türkiye (Nordic Playground Institute Türkiye)

Özet: Bir dakikalığına gözlerinizi kapatın ve çocukluğunuzdaki oyun anısına gidin. Nerede oynuyorsunuz? Ne oynuyorsunuz? Ve yanınızda kimler var? Katılımcıların çocukluk oyunlarına dönmelerini sağlayan bu sorularla başlayan ve serbest parçalarla çocuk güdümlü oyunun önemine odaklanan atölye, müdahalesiz oyunun nasıl mümkün olabileceğine dair yeni fikirler geliştirilmesini sağladı. Katılımcılar, kendi deneyimlerinden yola çıkarak bugünün çocuklarına benzer oyun özgürlükleri sunup sunamadığımızı tartıştılar. Özellikle kent yaşamının çocukların oyun hakkı üzerindeki etkileri ele alınırken, şehirdeki tüm çocuklara yaratıcı ve erişilebilir oyun alanları sağlamak için yeni yaklaşımlar geliştirildi.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ, KENT SİNEMASI

İstanbul'u Filmlerle Düşünmek, Geleceği Sinemayla Hayal Etmek

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C7

Etiketler: Kültür, Miras, Sanat, Mekan

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

Yürütücü: Ayça Çiftçi, Dr., Sinema Bölümü, İstanbul Bilgi Üniversitesi

Özet: İstanbul'u yeniden görmeye ve birlikte hayal etmeye çağıran atölye; sinemayı, kent üzerine düşünmenin, kentle kurduğumuz ilişkiye bakmanın ve geleceğe dair alternatif senaryolar üretmenin bir aracı olarak sundu. Geçmişten bugüne sinemada kurulmuş İstanbul portreleri ve bu sinematik imge albümünü bugün açmanın anlamı ve olanakları araştırıldı. Katılımcılar yapılandırılmış oyunlar ve yaratıcı sorularla birlikte geleceğin İstanbul'una dair imgeler üretti.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Hayvanlara Yönelik Şiddet: Kesişimleri Birlikte Düşünmek

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C7

Etiketler: Bakım, Roller, Topluluk

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Dört Ayaklı Şehir

Yürütücü: Selinay Duman, İletişim Koordinatörü, Dört Ayaklı Şehir Kent, Doğa, Hayvan Çalışmaları Derneği

Özet: Kesişimsellik perspektifinden şiddetin farklı biçimlerini birlikte düşünmeye davet eden bu atölyede; kadına ve hayvana yönelik şiddet arasındaki yapısal benzerlikler, kırılganlık kavramı ve dayanışma olanakları tartışıldı. Katılımcılar; akademik bulgular ve vaka çalışmaları ışığında paylaştıkları yorum ve gözlemlerle, şiddetin gündelik yaşamda nasıl yeniden üretildiğini görünür kılan ortak kavramsal haritalar oluşturdu.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

En-ROADS İklim Eylemi Atölyesi - 1.5°C Hedefi için Birlikte Bir İklim Senaryosu Deneyimi

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C8

Etiketler: İklim, Afet, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün? Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Pınar Öncel, Kurucu Ortak, ClaimCarbon

Özet: Bu atölyede, MIT Sloan ve Climate Interactive tarafından geliştirilen En-ROADS İklim Modeli kullanılarak katılımcılarla birlikte etkileşimli bir iklim senaryosu oluşturuldu. Katılımcılar, önerdikleri iklim eylemlerinin küresel ölçekteki etkilerini anlık olarak gözlemlenebilir fırsatı buldular. Paris İklim Anlaşması'nda kabul edilen 1.5°C hedefine ulaşmak için izlenebilecek olası yollar tartışıldı. Senaryo çalışmasının ardından, ortaya çıkan küresel eğilimlerin yerel yönetimler üzerindeki yansımaları ele alındı ve yerel düzeyde etkili olabilecek stratejik iklim eylemlerine dair içgörüler paylaşıldı.

Çocukların Hayal Dünyasına Uygun Bir Kent

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C9

Etiketler: Bakım, Topluluk, Kültür, Çocuk

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Yürütücüler: Hande Pasin, Psikolog, Bebek95
Nihal Yeniad, Dr., Eğitim Bilimleri Bölümü, Boğaziçi Üniversitesi

Özet: Şehrin kaosu ve günlük hayatın koşuşturması içinde çocukların hayal dünyalarına portallar açmanın yollarını ele alan atölyede, ihtiyaç duyulan araçlar ve yöntemler tartışıldı. Boğaziçi Üniversitesi bünyesinde bir araya gelen Bebek95 ekibi, etkileşimli kitap okuma üzerine yürüttükleri eğitim ve araştırmalardan yola çıkarak bu soruyu resimli çocuk kitapları aracılığıyla ele aldı. Yazısız kitaplar, yani sessiz kitaplar, çocukların merak ve ilgi alanlarını anlamak, onlarla yakınlık kurup birlikte eğlenebilmek ve yaratıcılık, empati ile duygu kuryazarlıklarını desteklemek için maliyeti düşük ve etkili araçlar olarak kullanıldı. Atölyede, mümkün olduğunca çok sayıda çocuğun ve ailenin kitapların ilişkisel gücünü deneyimleyebilmesi ve bu kaynağa erişebilmesi için birlikte akıl yürütmenin ve iş birliği kurmanın önemi vurgulandı. Bu amaçla, özellikle yerel yönetimler bünyesinde çocuk ve ailelere yönelik çalışan tüm profesyoneller atölyeye davet edildi.

UYGULAYARAK KATIL YAN ETKİNLİK, KENT ATÖLYESİ

Kıyıdaki Bank: Sosyal Etkileşimi Tetikleyen Mikro Müdahaleler

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C3

Etiketler: Mekân, Topluluk, Katılım

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Pelin Günay, Doktora Adayı, Özyeğin Üniversitesi

Özet: Kamusal bir alandaki bir bank, yabancıları bir araya getiren bir sosyal etkileşim merkezine nasıl dönüşebilir? Bu soruyu merkeze alan atölyede, yürütücünün doktora çalışmasından geliştirilen Sosyal Etkileşim için Tasarım Kartları, profesyonel tasarımcılarla yürütülen kolektif yaratım sürecinin temel aracı olarak kullanıldı. Katılımcılar, İstanbul'un "kıyıda olma" deneyimini yansıtan kamusal alanlardaki mevcut kentsel donatıları küçük gruplar hâlinde analiz ederek sosyal dokuyu güçlendirecek yaratıcı mikro müdahale konseptleri geliştirdi. Atölye, nesneleri paylaşmanın ötesine geçip deneyimleri paylaşma potansiyelini ortaya çıkararak "birlikte yaşama" kültürünü besleyen tasarım çözümleriyle kentin sosyal altyapısını güçlendirmeyi amaçladı.

Dönüşümün Kıyısındaki Personalar

2 Ekim 2025 | 11.30-13.00 | Shore-1

Etiketler: Doğa, Roller, Mekân, Topluluk, Su

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Katılımcılar: Ayşe Naz Almeman, Şehir ve Bölge

Planlama Öğrencisi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Rabia Ceren Ulanmış, Şehir ve Bölge Planlama

Öğrencisi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Fatma Berfin Arabulan, Şehir ve Bölge Planlama

Öğrencisi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Samet Bayram, Şehir ve Bölge Planlama Öğrencisi,

İstanbul Teknik Üniversitesi

Melek Dilman, Şehir ve Bölge Planlama Öğrencisi,

İstanbul Teknik Üniversitesi

Kader İrem Kavak, Şehir ve Bölge Planlama Öğrencisi,

İstanbul Teknik Üniversitesi

Sanem Özçelik, Mimarlık Öğrencisi, İstanbul Teknik

Üniversitesi

Çağla Pırmıt, Şehir ve Bölge Planlama Öğrencisi,

İstanbul Teknik Üniversitesi

Mert Sarı, Şehir ve Bölge Planlama Öğrencisi, İstanbul

Teknik Üniversitesi

Mehmet Anıl Yıldırım, Şehir ve Bölge Planlama

Öğrencisi, İstanbul Teknik Üniversitesi

Özet: Atölyede katılımcılar, kentsel meseleleri farklı personaların bakış açılarıyla, alışılmışın dışında tartıştı ve yaratıcı çıktılar üretti. Tartışmalar sırasında her persona grubunun Marmara Denizi ile etkileşimi üzerine odaklanıldı. Bu süreç, katılımcıların “Dönüşümün Kıyısındaki Personalar”ı görünür kılmalarına ve kentsel kararların beklenmedik yönlerine dair farkındalık geliştirmelerine olanak sağladı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

İklim Dirençli Politikalar İçin Doğa Temelli Çözümler

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C7

Etiketler: Doğa, İklim, Afet, Yönetişim

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: WRI Türkiye

Yürütücüler: Ece Ömür, Kentsel Dirençlilik Yöneticisi, WRI Türkiye

Cemil Oğuz, Kentsel Hareketlilik Yöneticisi, WRI Türkiye

Tuğçe Üzümoğlu, Entegre İklim Eylem Yöneticisi, WRI Türkiye

Özet: WRI Türkiye'nin her yıl düzenlediği Yaşanabilir Şehirler Sempozyumu kapsamında, bu yıl özel bir çalıştay MARUF çatısı altında gerçekleştirildi. İklim Dirençli Politikalar İçin Doğa Temelli Çözümler (NBS) başlıklı çalıştayda; şehirleri iklim krizine karşı daha dirençli kılmak amacıyla NBS'nin şehir politikalarına entegrasyonu, farklı dirençlilik ihtiyaçları, karşılaşılan engeller, ortaya çıkan fırsatlar ve uygulanabilir çözümler tartışıldı. Çalıştay, Avrupa Birliği destekli NBS-CORES Projesi kapsamında; GIPA, Ecolution Georgia, WRI Türkiye ve FRI iş birliğiyle düzenlendi. Proje, Gürcistan'ın Acara Bölgesi ile Türkiye'nin Marmara Bölgesi'ndeki yedi ili (İstanbul, Tekirdağ, Edirne, Kırklareli, Kocaeli, Sakarya ve Yalova) odağına aldı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

İstanbul, Nasıl Hareket Ediyorsun?

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C8

Etiketler: Hareketlilik, İnsan, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Viviana Fernandez Prajoux, Dr., Araştırmacı, Şili Üniversitesi

Özet: İstanbul'da hareket etmenin anlamını keşfetmeye odaklanan bu atölye; kentsel hareketlilikle ilgili deneyimlerini, yaklaşımlarını ve bedensel pratiklerini paylaşmak isteyen herkese açık bir buluşma alanı sundu. İstanbul'da yaşamayı bir ön koşul olarak görmeyen etkinlik, her bedenin kendi kentindeki hareketine değer verirken bireylerin kentsel hareketlilik konusundaki biricik deneyimlerini paylaşımlarına imkân tanıyan içgörüler üretti. Kentsel hareketliliği tüm kent sakinleri için daha erişilebilir ve işlevsel hâle getirme yollarını araştıran süreç; katılımcılara sosyal statü, meslek ya da günlük rutinlerinden bağımsız olarak gündelik yaşamda mobilitenin nasıl iyileştirilebileceğini düşünme ve yaratıcı çözümler geliştirme fırsatı sundu.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Sürdürülebilir Kentsel Çevreleri Birlikte Tasarlamak: Bir AR/VR Deneyimi

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 11.30-13.00 | 📍 C9

Etiketler: Teknoloji, İklim, Mekân, Veri, Katılım

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Oxford Brookes University

Yürütücüler: Avar Almukhtar, Doç. Dr., Oxford Brookes Üniversitesi

Nurgül Yardım Meriçliler, Dr., Araştırmacı & Mimari Tasarımcı, Oxford Brookes Üniversitesi

Özet: Atölye, immersif/sürükleyici teknolojiler aracılığıyla katılımcılara yaşanabilir ve iklim dirençli mahalleler için olası gelecek senaryolarını deneyimleme fırsatı sundu. Katılımcılar, farklı paydaşların dahil olduğu katılımcı bir ortak tasarım sürecinin parçası oldu; böylece fikirlerini paylaşma, kolektif olarak çözüm üretme ve geleceğe dair alternatif perspektifler geliştirme imkânı buldu. Bu deneyim, ENACT15mC projesi kapsamında Oxford Urban Living Lab'in çalışmalarının bir parçası olarak gerçekleştirildi.

UYGULAYARAK KATIL YAN ETKİNLİK, KENT ATÖLYESİ

Tadı Duy! – Ses, Tat ve Kent Deneyimi

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-15.00 | 📍 C3

Etiketler: Gıda, Kültür, Mekân

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Seda Kulak Dalkılıç, Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniversitesi

Özet: Bu atölye kapsamında, “Tadı Duy!” deneyimi aracılığıyla tat ve işitme duyuları arasındaki etkileşim keşfedildi. Katılımcılar, farklı ses ortamlarında aynı tatları deneyimleyerek duyuşsal algılarındaki değişimleri gözlemledi. Atölye, kamusal alanlardaki yeme-içme deneyiminin işitsel boyutunu tartışmaya açarak şehirleri daha kapsayıcı ve yaşanabilir kılabilecek yaratıcı fikirlerin geliştirilmesini amaçladı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Kent Hakkı ve Müşterekler Üzerinden Birlikte Yaşamamanın İmkânı

2 Ekim 2025 | 14.00-14.30 | C7

Etiketler: Topluluk, Doğa, Mekân, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Yürütücü: Dalya Hazar, Doç. Dr., Genel Sekreter

Yardımcısı, Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Özet: Atölyede, kent hakkı, kentsel yeşil alanlar ve sağlıklı kentler arasındaki ilişki tartışıldı; ayrıca müşterekler ve topluluk temelli uygulamalar ele alındı. Katılımcılara mekânsal hakçılık, Tek Sağlık (One Health), ağaç adaleti (tree equity), kentsel akupunktur ve taktiksel kentleşme gibi kavramlar aktarıldı. Katılımcılar, kendi kentlerindeki yeşil alanları niceliksel ve niteliksel olarak değerlendirdi ve topluluk deneyimlerini paylaştı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Şehirde Oyun: Doğal Oyun Alanları Tasarımı ve Oyun Parkı Güvenliği

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C8

Etiketler: Mekân, Bakım, Yaşam Kalitesi, Çocuk

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Superpool, Nordic Oyun Parkları Enstitüsü
Türkiye (Nordic Playground Institute Türkiye)

Yürütücüler: Derya İyikül, Mimar, Superpool

Ege Sevinçli Çubukcu, Sosyolog, Nordic Oyun Parkları Enstitüsü Türkiye (Nordic Playground Institute Türkiye)

Özet: Şehirlerde çocuklar için tasarlanmış alanların en başında oyun parkları gelir. Ancak oyun parkları bile çoğunlukla en küçük çocukları düşünmeden tasarlanır. Bu atölyede, katılımcılar, üç yaşındaki bir çocuğun gözünden, yani yaklaşık 95 cm yükseklikten şehre bakarak tasarımda hangi değişikliklerin yapılabileceğini tartıştı. Oyun parklarına küçük çocuklar ve bakım verenlerinin ihtiyaçlarını dikkate alarak ve TS/EN 1176 oyun parkı güvenlik standartlarını göz önünde bulundurarak bakıldığında fark edilen detaylar ve potansiyel tasarım çözümleri üzerinde çalışıldı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Aşırı Sıcaklarla Mücadelede Yurttaş Bilimi Yöntemleri

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C9

Etiketler: İklim, Afet, Katılım, Teknoloji, Veri

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Mekanda Adalet Derneği (MAD)

Yürütücüler: Duygu Dağ, Çevre Adaleti Programı
Koordinatörü, Mekanda Adalet Derneği
İlteber Uçar, Program Asistanı, Mekanda Adalet Derneği
Yağız Eren Abanus, Program Uzmanı, Mekanda Adalet Derneği

Özet: Sıcak hava dalgaları, dünya genelinde en fazla can kaybına yol açan afetler arasında yer alıyor. İklim krizinin derinleşmesi ve rant odaklı kentleşme, şehirlerde bu sorunu daha da ağırlaştırıyor. Diğer yandan, farklı coğrafyalarda iklime uyum politikalarına katkı sağlayan taban girişimleri de artıyor. Bu atölyede, aşırı sıcaklarla mücadelede sahada uygulanabilir ve kapsayıcı bir yöntem olarak yurttaş bilimi ele alındı. Katılımcılar, MARUF on the Go kapsamında 11 Eylül'de gerçekleştirilen “Şehrin Sıcaklığını Okumak: Termal Yürüyüş” etkinliğinde üretilen veriler ve edinilen deneyimler üzerinden yurttaş bilimi yöntemlerinin sunduğu olanakları doğrudan gözlemledi ve tartıştı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Bilimsel Bilgi Kente Nasıl Yansır?

2 Ekim 2025 | 14.30-15.00 | C7

Etiketler: Yaşam Kalitesi, Afet, Hareketlilik, Veri

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Türkiye Sağlıklı Kentler Birliği

Yürütücü: Cem Türkay, Dr., Direktör, Sağlıklı Kentler Birliği

Özet: Bilgi temelli politika geliştirme süreçleri ve kent laboratuvarı deneyimlerini kapsamlı şekilde ele alan atölyede, katılımcılar kısa bir sunumun ardından senaryo temelli mini çalışmalar ve Metimetre tabanlı tartışmalar aracılığıyla ulaşım, afet dayanıklılığı ve veri yönetimi alanlarında öneriler geliştirdi. Elde edilen çıktılar, “5 Dakikalık Manifesto: Bilim & Kent” ve “Kente Bilimi Dahil Etmenin 3 Yolu” başlıkları altında derlenerek katılımcılarla paylaşıldı.

UYGULAYARAK KATIL YAN ETKİNLİK, KENT ATÖLYESİ

Sosyal Politika Simülasyonu: Kısıtlı Kaynak, Sınırsız İhtiyaç

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C3

Etiketler: Katılım, Kaynaklar, Politika, Servisler

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Yürütücüler: İrem Durdu, Proje Yöneticisi & Diyetisyen, Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Burcu Keleş, Proje Yöneticisi, Sosyal Hizmetler Daire Başkanlığı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Özet: Katılımcıların bir Sosyal Hizmetler Bütçe Komisyonu rolünü üstlenerek kaynak tahsisi süreçlerini deneyimlediği bu masaüstü simülasyon, sınırlı kamu bütçesiyle alınan kararların toplumsal etkilerini görünür kılmak amacıyla kurgulandı. Gerçek yaşamdan uyarlanan senaryolar aracılığıyla, farklı hizmet alanları arasında önceliklendirme yapılırken sosyal fayda, adalet ve sürdürülebilirlik dengesi üzerine kolektif bir tartışma yürütüldü. Karar alma süreci boyunca katılımcılar, her tercihin ardında yatan etik, ekonomik ve toplumsal boyutları çok yönlü biçimde ele aldı. Oturumun sonunda, alınan kararlar değerlendirildi; öngörülen sosyal etkiler ve olası iyileştirme önerileri tartışmaya açıldı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

MARUF x CIVICSHIP FORUM | Kentsel Mekânda İş Birliklerini Yeniden İnşa Etmek

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C7

Etiketler: Yönetişim, Katılım, Kaynaklar

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Urban.koop, Stiftung Mercator

Yürütücüler: Alp Arısoy, Dr., Proje Koordinatörü, Urban.koop

Onur Atay, Kurucu Ortak, Urban.koop

Özet: Sınırlı kaynaklara sahip kurgusal bir ortamda rol yapma yoluyla sivil toplum kuruluşları ile yerel otoriteler arasında yeni iş birliği türleri geliştirmeyi amaçlayan oyun, oyunculara verilen karakter kartları ve kaynak kartları ile şekillendi. Katılımcılar, farklı roller ve kaynaklar üzerinden daha iyi kentler için sürdürülebilir, yüksek etkili ve somut çıktılar üretecek fikirler geliştirdi.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

LEGO® x Serious Play® | Yaratıcılık Şantiyesi

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C8

Etiketler: Sanat, Katılım, Topluluk

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: PlayStrategy

Yürütücü: Abdullah Aydın, Genel Müdür, PlayStrategy

Özet: LEGO® SERIOUS PLAY® Yaratıcılık Şantiyesi, farklı disiplinlerden yaratıcı bireyleri bir araya getirerek geleceğe ilişkin ortak bir vizyonun birlikte tasarlanmasını amaçlayan interaktif bir atölye olarak gerçekleştirildi. Katılımcılar, LEGO® SERIOUS PLAY® yönteminin sunduğu araçlar aracılığıyla yaratıcı düşünme, iş birliği ve ortak hayal gücü süreçlerini deneyimledi.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

İstanbul'da İyi Kamusal Mekân

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C9

Etiketler: İnsan, Mekân, Yaşam Kalitesi, Katılım, Veri

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Humankind

Yürütücüler: Lior Steinberg, Şehir Plancısı & Kurucu Ortak, Humankind

Mario Raimondi Pruss, Partner, HumanKind

Nihan Oya Memlük Çobanoğlu, Dr., Şehir Plancısı, Gazi Üniversitesi

Özet: Kamusal mekânları, insanları merkeze alarak nasıl gözlemleyebiliriz? İnsan odaklı İyi Kamusal Mekân metodolojisini temel alarak kamusal mekânları kullanıcı perspektifinden bütüncül bir biçimde değerlendirmeyi amaçlayan bu atölyede, katılımcılar yürüyüşler ve interaktif gözlemler aracılığıyla mekânın çok katmanlı yapısını keşfetti. Erişilebilirlik, güvenlik, deneyim, sosyallik, aktivite ve doğa gibi temel bileşenler detaylı olarak analiz edildi. Atölye, Mekân Analizi ve Vatandaş Katılımı temaları etrafında yapılandırıldı ve katılımcılara kamusal mekânların niteliğini ve toplumsal anlamını doğrudan deneyimleyerek kavrama imkânı sağladı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Şehrimin Hikayesinde Tuzum Var: Jane Jacobs Gözlüğünden Bakış

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C3

Etiketler: Hareketlilik, Topluluk, Mekân, Katılım

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Yürütücüler: Devran Bengü, Dr., İstanbul Kent Üniversitesi

Refika Boz, Şehir Plancısı, Nofa Planlama ve Yapı

Özet: Atölye kapsamında katılımcılar, Jane Jacobs'un şehircilik prensiplerini ve Jane's Walk yürüyüşlerinin yaklaşımını inceledi ve yaşadıkları semti Jacobs'un bakış açısıyla gözlemleme fırsatı buldu. Küçük gruplar hâlinde İstanbul'un farklı semtlerinde yürüyüş rotaları tasarlama sürecine katıldılar ve ardından Kadıköy'de gerçekleştirilen Jane's Walk yürüyüşüne katkı sağlamak üzere öneriler geliştirdiler. Atölye, katılımcıların gündelik mekânları farklı bir perspektifle değerlendirmelerini, kolektif düşünce üretmelerini ve şehrin hikâyesine kendi katkılarını eklemelerini sağladı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Kentsel Mekânı Dinlemek, Sesin Sığınağını Tasarlamak

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C7

Etiketler: Kültür, Mekân, Sanat

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Urban.koop

Yürütücüler: Gascia Ouzounian, Doç. Dr., Müzik Bölümü, Oxford Üniversitesi

Sena Karahan, Mimar & Araştırmacı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet: Atölyede Gascia Ouzounian, sesin, titreşimin ve atmosferin çatışma ve kriz dönemlerinde şehirleri nasıl dönüştürdüğünü inceledi. Katılımcılar, yakında yayımlanacak The Trembling City (MIT Press, Sonbahar 2026) kitabından hareketle "titreşimsel savaş" ve "atmosferik işgal" kavramlarını öğrendi; kentsel mekânların şiddetin araçlarına dönüşme biçimleri, sesin şok etkisini büyütmesi ve gündelik yaşamın sürekli bir tedirginlik atmosferiyle kuşatılması tartışıldı. Atölye kapsamında mekân çevresinde bir "karşı-dinleme" egzersizi gerçekleştirildi; katılımcılar sesin izlerini, basınç değişimlerini ve gündelik dalgalanmaları deneyimledi ve duyulmayanı, artıkları ve altyapısal unsurları fark etmeye yönelik teknikleri uyguladı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Çiğdem Odabaşı İle Yaratıcı Okuma Atölyesi: Marianne Brooker'ın “Eşikler” Kitabı Üzerine

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C8

Etiketler: İnsan, iklim, Kültür, Sanat, Doğa

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Yürütücü: Çiğdem Odabaşı, Yazar ve Yaratıcı Okuma ve Drama Eğitmeni, Çiğdem Odabaşı Eğitim Danışmanlık & Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Özet: Kent Kütüphanesi ana destekçisi Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle gerçekleşen yaratıcı okuma atölyesinde katılımcılar metinleri farklı disiplinlerin ışığında deneyimledi. Atölyede Marianne Brooker'ın Eşikler kitabı bakım, adalet ve dayanışma üzerine kolektif bir düşünme alanı olarak ele alındı. Katılımcılar metnin ipuçlarından yola çıkarak hem kendi deneyimlerini hem de kentlerin sosyal politikalarını, iklim, çevre, sorumluluk ve kentlerin geleceği bağlamında tartışmaya açtı.

UYGULAYARAK KATIL KENT ATÖLYESİ

Kreşendo x Roof Coliving | “Kent İmgesi”

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C9

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Kreşendo, Roof Coliving

Yürütücü: Emre Güzel, Kurucu Direktör, Roof Coliving

Özet: Bu atölyede, Kevin Lynch'in Kent İmgesi eseri temel alınarak, kentin hafızalarda bıraktığı izler katılımcılarla birlikte incelendi. Katılımcılar, kişisel deneyimlerine dayanan kent imgelerini tartıştı; çizim ve kısa notlar ile görsel hikâye yöntemlerini kullanarak bireysel kent haritalarını oluşturdu. Haritalar üzerinden, değişen kentsel imgeler ve kentsel mekânla olan ilişkiler değerlendirildi; bu imgelerin deneyimi nasıl şekillendirdiği ve kentsel politikalarla nasıl etkileşime girdiği ele alındı. Atölye, katılımcıların kent algısındaki değişimleri yaratıcı yollarla belgelemelerini ve bireysel deneyimlerden yola çıkarak kentsel belleğin derinliklerindeki imgelerde ortaklaşmayı deneyimlemelerini sağladı.

KEŞİF BULUŞMASI

Keşif Buluşması etkinliklerinde konuların farklı bakış açılarıyla tartışmaya açıldığı; konuşmacıların ve katılımcıların birlikte değerlendirme sürecinin bir parçası olduğu oturumlar olarak uygulandı. Bu format, fikirlerin çok sesli bir biçimde ele alınmasını ve tartışmaların ortaklaşa şekillenmesini sağladı. Bu etkinlik türü kapsamında demokrasi ve katılımçılık, afet yönetimi ve iklim değişikliği, veriye dayalı politika üretimi ve planlama süreçleri gibi çeşitli konular gündeme alındı.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI

Demokrasiyi Yeniden Keşfetmek: Yozlaşma Uzlaş

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | D1

Etiketler: Yönetişim, Katılım, Topluluk, Demokrasi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: We Do Democracy

Konuşmacılar: Johan Galster, Direktör & Kurucu Ortak,
We Do Democracy

Zakia Elvang, İcra Direktörü, We Do Democracy

Değerlendiriciler: Savaş Zafer Şahin, Prof. Dr., Tapu
Kadastro Yüksek Okulu Bölüm Başkanı, Ankara Hacı
Bayram Veli Üniversitesi

Tülin Hadi, Başkan, İstanbul Kent Konseyi

Özet: Bu oturumda demokrasinin yerel düzeyde nasıl daha işler hâle getirilebileceği üzerine odaklanıldı ve müzakereci demokrasinin sunduğu imkânlar keşfedildi. Katılımcılar, bu yaklaşımın ne olduğu, hangi durumlarda ve nasıl uygulanabileceğine yönelik genel bir çerçeve edindiler. Dünyanın farklı bölgelerinden çeşitli örnekler üzerinden yönetimin kentlerdeki karar alma süreçlerine nasıl katkı sunduğu tartışıldı. Türkiye’de yerel düzeyde demokrasiyi güçlendirme olanakları değerlendirildi. Uzmanların katkılarıyla kentsel gelişimde karşılaşılan zorluklar, yurttaş meclislerinin hangi konularda etkili olabileceği ve gündelik bilgiyle uzman bilgisinin nasıl bir araya getirilebileceği ele alındı. Tüm katılımcıların sürecin bir parçası olabildiği interaktif bir tartışma ortamı yaratılarak müzakereci demokrasinin farklı bağlamlarda nasıl uygulanabileceğine dair yeni fikirler paylaşıldı.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI, YAN ETKİNLİK

Kentte Güven, Muhabbet, Dayanışma Üzerine

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | Shore-1

Etiketler: İnsan, Katılım, Mekân, Topluluk

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Hazal Acar, Program Koordinatörü, Avrupa Siyaset Okulu

Konuşmacılar: Elif Avcı, Yerel Stratejist, Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği (YERELİZ)

Liana Kuyumcuyan, Araştırmacı, Atina Ulusal Teknik Üniversitesi

Zeynep Kaçar, Peyzaj Yüksek Mimarı, İnegöl Belediyesi

Özet: Bu oturum kapsamında; şehirde nelerde bir araya geldiğimiz, nerelerde kendimizden farklı olanlarla karşılaştığımız ve kentsel yaşamda güveni, muhabbeti ve dayanışmayı artırmak için neler gerektiği soruları üzerine birlikte düşünülerek tartışmalar yürütüldü.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI

Barometre: Veriye Dayalı Kent Yönetimi

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | V1

Etiketler: Demokrasi, Yönetişim, Katılım, Politika, Veri

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: İstanbul Planlama Ajansı (İPA)

Moderatör: Beyza Polat, Kurucu, SEAL Danışmanlık

Konuşmacılar: Abdulrahman İbrahim, Veri ve İnovasyon Direktörü, Medine Bölgesi Kalkınma İdaresi

Murat Güvenç, Prof. Dr., İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı

Özge Acar, Teknoloji Geliştirme Genel Müdür Yardımcısı, İhtiyaç Haritası Sosyal Kooperatifi

Özet: Oturumda, İstanbul Barometresi üzerinden elde edilen verilerin nasıl yorumlanabileceği ve bu verilerin karar alma süreçlerinde ve kent politikalarını geliştirmede nasıl bir rol üstlenebileceği ele alındı. Verinin yalnızca teknik bir ölçüt olmanın ötesine geçerek demokratik kent yönetimini besleyen katılımcı bir araç olarak nasıl kullanılabileceği tartışıldı. Farklı veri setlerinin çakıştırılmasıyla yeni sentezler üretilmesi ve bu sentezler üzerinden veriye dayalı diyalogların nasıl geliştirilebileceği değerlendirildi. Oturum boyunca, katılımcıların verilerle doğrudan etkileşim kurabildiği interaktif bir paylaşım ortamı oluşturuldu; böylece verinin yalnızca izlenen bir çıktı değil, birlikte düşünülen ve yorumlanan bir süreç aracı olabileceği deneyimlendi.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI

İklim101,5°: Geleceğin Kaynama Noktası

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | D1

Etiketler: İklim, Yönetişim, Politika, Bölge

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği
Bakanlığı İklim Değişikliği Başkanlığı, NetZeroCities

Moderatör: Thomas Osdoba, NetZeroCities Program
Direktörü, Climate KIC

Konuşmacılar: Ayşen Erdiñler, Çevre Koruma ve
Kontrol Daire Başkanı, İstanbul Büyükşehir Belediyesi
Koray Velibeyoğlu, Yönetim Kurulu Başkanı, İzmir
Planlama Ajansı

Jakub Kuşach, Daire Başkanı, Varşova Belediyesi

Özet: Bu oturumda iklim krizi ve krizin kentlere olan yansımaları ele alındı. Katılımcılar, farklı iklim senaryolarını inceledi ve kentlerin iklim krizinin mevcut durumunu ve etkilerini nasıl deneyimlediklerini tartıştılar. Krizin çözümünde ulusal ve yerel düzeyler arasındaki iş birliğinin nasıl yapılandırılması gerektiği üzerine görüş alışverişinde bulunuldu. Ayrıca, Misyon Şehirleri'nin iklim nötr hedefleri doğrultusunda yürüttükleri yenilikçi uygulamalar ve dönüşüm süreçleri paylaşıldı. Oturumda; kentlerin enerji, ulaşım ve sosyal kapsayıcılık gibi farklı alanlardaki iklimle ilişkili eşik noktaları değerlendirildi. Her kent, kendi bağlamında en kritik dönüşüm alanlarını aktarırken, yenilikçi yaklaşımlar ve çok paydaşlı iş birliği modelleri tartışıldı. Katılımcılar, yerel düzeydeki deneyimlerin ulusal politikalarla nasıl bütünleşebileceğini ve bu sürecin iklim nötrlüğe geçişte nasıl ivme kazandırabileceğini değerlendirdiler.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI

Afet Unutkanlığı: Neden Hazırlıklı Olamıyoruz?

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | V1

Etiketler: Afet, Yönetişim, Yaşam Kalitesi, İklim, Topluluk

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Afet ve Acil Durum Daire Başkanlığı (AFAD)

Moderatör: Osman Balaban, Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Cassidy Johnson, Prof. Dr., University College London

Gökhan Yılmaz, Marmara Afet Risklerini Azaltma Daire Başkanı, AFAD

Güven Fidan, Genel Müdür, Alkazar

Stefan Greiving, Prof. Dr., Dortmund Teknik Üniversitesi

Özet: Bu oturumda, çoklu afet riskleri karşısında bireylerin, kurumların ve şehirlerin neden yeterince hazırlık yapamadığı tartışıldı. Deprem, taşkın ve kuraklık gibi afetler; hafıza kaybı, risk algısının zayıflığı ve planlama-yönetişim eksiklikleri bağlamında ele alındı. Katılımcılar, afetlere hazırlıkta toplumsal farkındalık, kurumsal kapasite ve kent dayanıklılığını artırmaya yönelik stratejileri farklı perspektiflerden değerlendirdi. Etkileşimli tartışmalar ve katılımcı paylaşımlar yoluyla, afetlere karşı ortak sorumluluk bilincinin nasıl güçlendirilebileceği üzerine fikir alışverişi yapıldı.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI, YAN ETKİNLİK

Kamusal Bir Hak Olarak Hayvan Hakları

2 Ekim 2025 | 11.30-12.30 | C6

Etiketler: Doğa, Roller, Servisler

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Konuşmacılar: Hülya Yalçın, Avukat, İstanbul Barosu & Hayvanlara Adalet Platformu (HAD)

Nazım Çapkın, Dr., İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü, İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi

Taci Karan, Hayvan Hakları Çalışma Grubu Üyesi, Beyoğlu Kent Konseyi

Özet: Bu oturum kapsamında, hayvan hakları kamusal bir hak olarak ele alındı ve yerel yönetimlerin vizyonu ile hizmet standartlarını bu çerçevede nasıl iyileştirebileceğine dair bir endeks oluşturulması ve çözüm yolları geliştirilmesi amaçlandı.

UYGULAYARAK KATIL KEŞİF BULUŞMASI

MARUF x CIVICSHIP FORUM | Kentler İçin Sivil Toplum İş Birliğini Yeniden Düşünmek

2 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C4

Etiketler: Roller, Katılım, Yönetişim, Topluluk, Demokrasi

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Urban.koop, Stiftung Mercator

Moderatör: Jan Schierkolk, Kolaylaştırıcı

Konuşmacılar: Antonella Valmorbida, Genel Sekreter, ALDA

Beril Sönmez, Program Koordinatörü, Anadolu Kültür

Neslihan Cankara, Proje Müdürü & Baş Teknik Danışman, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP)

Ulaş Bayraktar, Doç. Dr., İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Mersin Üniversitesi

Özet: Bu keşif buluşmasında, kentlerin geleceğinde sivil toplumun oynayacağı rol ve yeni iş birliği biçimleri tartışmaya açıldı. Ulusal ve uluslararası uzmanların katılımıyla gerçekleşen oturumda, sivil toplum kuruluşlarının kentsel yönetim süreçlerine nasıl daha etkin biçimde dahil olabileceği ve belediyelerle birlikte ortak çözümler üretme kapasitelerinin nasıl artırılabilceği ele alındı. Demokratik katılımı güçlendiren, yenilikçi ve sürdürülebilir iş birliği modelleri öne çıkarılarak, geleceğin kentsel ortaklıklarına dair vizyoner bir perspektif sunuldu. Katılımcıların da aktif katkılarıyla sivil toplumun kent yönetiminde üstlenebileceği yeni roller ve iş birliği alanları üzerine etkileşimli bir tartışma yürütüldü.

Plan Tamam, Ya Sonra?

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | C6

Etiketler: Roller, Hareketlilik, İklim, Yönetişim

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Karbon Saydamlık Projesi (CDP), Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)

Moderatör: İtir Akdoğan, Dr., Araştırma Direktörü, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı

Konuşmacılar: Canan Pala Giliğ, Uluslararası İlişkiler Müdürü, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Emre Oğuzöncül, Sürdürülebilir İş ve Altyapı Yöneticisi, EBRD (Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası)

Lea Busch, Şehirler, Eyaletler ve Bölgeler için Kıdemli Üye İlişkileri Yöneticisi, Karbon Saydamlık Projesi (CDP)

Osman Balaban, Prof. Dr., Orta Doğu Teknik Üniversitesi

Özet: Bu oturumda, başta iklim değişikliği, sürdürülebilir hareketlilik ve cinsiyet eşitliği olmak üzere kent düzeyinde hazırlanan planların uygulamadaki yansımaları incelendi. Planların çıktılarının ne ölçüde hayata geçirilebildiği ve kentteki dönüşümlerin önünü nasıl açtığı tartışıldı. Ayrıca, bu planların uygulanmasını takip etme ve değerlendirmeye yönelik raporlama ve izleme süreçleri de özel bir odakla ele alındı. Oturum, iki turlu etkileşimli bir formatta kurgulandı. İlk turda konuşmacılar, “planların gerçekten nasıl dönüşüm yaratabileceği” üzerine deneyimlerini paylaştılar; ikinci turda ise “planların sahadaki somut etkileri” tartışıldı. Katılımcılar, kentlerinde gözlemledikleri değişimleri paylaşarak oturuma aktif biçimde katıldı. Bu yöntem sayesinde, hem panelistler hem dinleyiciler arasında dinamik bir fikir alışverişi gerçekleşti ve planlamadan uygulamaya geçişin zorlukları ile başarılı örnekler çok yönlü biçimde değerlendirildi.

Kıyı Bizim! Biz Kimiz?

2 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | D6

Etiketler: Mekân, Katılım, Topluluk, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Hayrettin Günc, Kıdemli Program Yöneticisi,
Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi (Global Designing
Cities Initiative - GDCl)

Konuşmacılar: Büşra Al, Kurucu & Mimar, PLUGOFIS

Yasin Çağatay Seçkin, Prof. Dr., Peyzaj Mimarlığı,
İstanbul Teknik Üniversitesi

Paul Lecroart, Kıdemli Şehir Plancısı, Paris Bölge
Planlama ve Çevre Ajansı

Sinem Dedetaş, Belediye Başkanı, Üsküdar Belediyesi

Özet: Bu oturum kıyı alanlarının kamusal mekân olarak nasıl şekillendiğini ve yönetildiğini, bu alanlara gerçekten kimin erişebildiğini ve bu erişimin zaman içinde nasıl dönüştüğünü ele aldı. Farklı şehirlerden ve çeşitli sektörlerden gelen konuşmacılar, kıyı dönüşümüne ilişkin deneyimlerini paylaşarak kamusal kıyıların toplumsal, mekânsal ve ekolojik boyutlarını tartıştı. Sunumlar ve moderatörün yönlendirmesiyle ilerleyen oturumda erişim ve adalet, tasarım ve kullanıcı deneyimi, yönetim ve sürdürülebilirlik ile gelecek ve dayanıklılık temaları etrafında derinleşen bir tartışma yürütüldü. Katılımcılar, rekreasyon, ekoloji, kültür ve ticari kullanım öncelikleri arasındaki gerilimleri birlikte değerlendirirken, kamu otoriteleri, sivil toplum ve yerel topluluklar arasındaki başarılı iş birliği örneklerini de vurguladılar. Kıyıların gelecekte daha kapsayıcı, davetkar ve dirençli kamusal alanlar olarak yeniden tahayyül edilmesini teşvik eden etkileşimli bir diyalog ortamı yarattı.

MÜMKÜNLER ÇEMBERİ

Katılımcıların eş rollerde etkinliğin direkt parçası olduğu Mümkünler Çemberi MARUF'un bu yılki yeni etkinlik türlerindendi. Belirli bir konu hakkında uzman sunumunu takiben bir çember etrafında toplanarak kolaylaştırıcının yönlendiriciliğı eşliğinde paylaşım alanı açan bu etkinlik türü ile katılımcıların MARUF25 birikimine doğrudan dahil olması amaçlandı. Böylece bilgi, tek yönlü aktarımın ötesine geçerek birlikte düşünmeye ve üretmeye dönüştü. MARUF25 kapsamında 5 ayrı Mümkünler Çemberi kuruldu.

UYGULAYARAK KATIL MÜMKÜNLER ÇEMBERİ

Kolaylaştırıcılar İçin Mümkünler Çemberi

1 Ekim 2025 | 14.30-15.00 | D6

Etiketler: İnsan, Topluluk, Roller, Katılım, Yönetişim

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Kolaylaştırıcı: Szilvia Zsargo, Yürütücü, Demnet

Özet: Karmaşık kentsel sorunlar, çok sayıda aktörü bir araya getiren katılımcı süreçler olmadan çözülüyor. Bu çok sesli alanlar, ancak etkili bir kolaylaştırıcılıkla yapıcı ve üretken bir zemine dönüşebiliyor. Kolaylaştırıcılığın araçlarını keşfe çıkan bu buluşma, fikir ayrılıklarının ve gerilimlerin kolaylaştırıcılık araçlarıyla yapıcı ve onarıcı süreçlere dönüşürmenin olanaklarını araştırdı. Katılımcılara yeni perspektifler açan bir bağlam sunuşunun ardından kolaylaştırıcılığa dair mümkünlerin araştırıldığı ve deneyimlerin paylaşıldığı bir çember kuruldu.

UYGULAYARAK KATIL MÜMKÜNLER ÇEMBERİ

Denge İçin Mümkünler Çemberi

1 Ekim 2025 | 16.10-17.00 | D6

Etiketler: İnsan, Topluluk, Bakım, Katılım, Yaşam Kalitesi

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Kolaylaştırıcı: Miray Özkan, Dr., Şehir Plancısı, Mesken
Şehircilik ve Araştırma

Özet: Farklı aktörler arasında denge kurmaya ve bu süreçte iç dengemizi korumaya dair ilham veren sunuşların ardından başlayan bu Mümkünler Çemberi, katılımcılara kendi farkındalıklarını paylaşabilecekleri samimi bir diyalog alanı açtı. Çemberde, katılımcılar kendi deneyimlerini paylaşarak kentsel üretimin stresli alanında dengede kalmanın yollarını birlikte sorguladı.

UYGULAYARAK KATIL MÜMKÜNLER ÇEMBERİ

Değişim İçin Mümkünler Çemberi

2 Ekim 2025 | 12.10-13.00 | D6

Etiketler: Roller, Ağlar, İnsan, Topluluk, Katılım**Akışlar:** Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Kolaylaştırıcı: Elif Avcı, Yerel Stratejist, Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği (YERELİZ)

Özet: Her değişim süreci, mevcut sınırların ötesini görebilmeyi ve yeni imkânlar hayal etmeyi gerektirir. Kentlerde değişimin aktörü olmanın yolları ile değişimin ilk kıvılcımından başlayarak onu ölçeklendirmeye dair ilham verici sunumların ardından başlayan bu Mümkünler Çemberi, katılımcıları kentlerde açılacak olasılıkları birlikte keşfetmeye davet etti. Hayal gücü ve deneyimlerini bir araya getiren katılımcılar, değişim için ortak bir "mümkünlük" yolculuğuna çıktılar.

UYGULAYARAK KATIL MÜMKÜNLER ÇEMBERİ

İmkânlar İçin Mümkünler Çemberi

2 Ekim 2025 | 14.20-15.00 | D6

Etiketler: İnsan, Topluluk, Roller, Yönetişim, Katılım**Akışlar:** Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Kolaylaştırıcı: Sila Akalp, Stratejik Tasarım Yöneticisi, Anadolu.ma & Kentsel Strateji

Özet: Kentteki değişimler, insanı ve toplulukları odağına alan dönüşümler, yalnızca planlarla şekillenmiyor; farklı mümkünlerin hayal edilmesi, araştırmayla ilk adımların atılması ve çeşitli aktörlerin ortak iradesiyle hayata geçirilmesi yoluyla "olduruluyor". Bu ilham verici çember, kentte değişimin hangi stratejilerle oldurulabileceğini, süreci destekleyen araçları ve aşılması gereken engelleri ele aldı. Katılımcılar, kendi kent deneyimlerinden beslenerek kolektif bir "değişim rehberi" oluşturma fırsatı buldu.

Urbanistler İçin Mümkünler Çemberi

3 Ekim 2025 | 10.20-11.00 | D6

Etiketler: Topluluk, Roller, Ağlar, Kaynaklar, Katılım

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: All Things Urban

Kolaylaştırıcılar: Anastasia Sukhoroslova, CEO & Kurucu, All Things Urban

Ervin Sezgin, Dr., Şehir Plancısı

Özet: Küresel krizler, iklim değişikliği ve hızla dönüşen toplumsal dinamikler, kentlerde çalışan “urbanist”lerin rollerini yeniden tanımlamalarını zorunlu kılıyor. Değişen dünyada urbanist olmak; belirsizlikleri yönetmeyi, çok disiplinli yaklaşımları benimsemeyi, farklı aktörlerle iş birliği yapmayı ve esnek düşünmeyi gerektiren yeni bir beceri seti gerektiriyor. İlham verici bir sunuşun ardından kurulan bu çember, katılımcıların deneyimlerini paylaşmalarına ve farklı perspektiflerden beslenen ortak bir vizyon geliştirmelerine olanak tanıdı.

PLAY MARMARA

Marmara Bölgesi için özel olarak geliştirilen bir oyun formatı olan Play Marmara, katılımcıların oyunlaştırılmış bir süreçte stratejik düşünme, karar alma ve çözüm üretme deneyimini yaşamasını sağladı. Bölgesel dinamiklerden gıda sistemlerine kadar geniş bir yelpazede çeşitli konulara odaklanan ciddi oyun Play Marmara, bu yıl 2021'de olduğu gibi yeniden Marmara Denizi konusuna odaklandı. Play Marmara "Denizi" oyunu noktasal ve yayılı kaynaklar aracılığıyla Marmara Denizi'yle buluşan atık suyun sürdürülebilir yönetimine, deniz suyu kalite parametrelerindeki değişikliklere ve buna bağlı olarak deniz ekosistemindeki gelişmelere odaklandı. Marmara Denizi'ndeki biyoçeşitlilik, kirlilik, kentleşmenin oluşturduğu baskı ve balıkçılık faaliyetleri gibi pek çok başlığı gündeme aldı. Deniz ekosisteminde sürdürülebilirliğin nasıl mümkün kılınabileceğine dair ortak karar alma süreçleri ve olası sonuçlar; bölgedeki karar alıcılar, uzmanlar ve ilgililerin katkıları ile ortaya konuldu. MARUF25 boyunca üç farklı seansta gerçekleşen Play Marmara "Denizi" ciddi oyunu sırasıyla belediye başkanlarını, uzmanları ve MARUF25 katılımcılarını bir araya getirdi.

UYGULAYARAK KATIL PLAY MARMARA

Play Marmara “Denizi” | Belediye Başkanları

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | S3

Etiketler: Doğa, Su, Yönetişim, Bölge

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Play the City, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Moderatör: Merve Ağca, Çevre Yönetimi Koordinatörü & Göç ve Sosyal Politikalar Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Kolaylaştırıcı: İrem Özdarendeli, Kentsel Tasarımcı, Play the City

Konuşmacılar: Mustafa Bozbey, Başkan, Marmara Belediyeler Birliği & Bursa Büyükşehir Belediyesi

Gökhan Yüksel, Başkan, Kartal Belediyesi & Encümen Üyesi, Marmara Belediyeler Birliği

Zinnur Büyükgöz, Başkan, Gebze Belediyesi & Encümen Üyesi, Marmara Belediyeler Birliği

UYGULAYARAK KATIL PLAY MARMARA

Play Marmara “Denizi” | Uzmanlar

2 Ekim 2025 | 11.30-13.00 | S3

Etiketler: Doğa, Su, Yönetişim, Bölge

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Play the City, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Moderatör: Merve Ağca, Çevre Yönetimi Koordinatörü & Göç ve Sosyal Politikalar Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Kolaylaştırıcı: İrem Özdarendeli, Kentsel Tasarımcı, Play the City

Konuşmacı: Ahmet Cihat Kahraman, Dr., Çevre Koruma ve Kontrol Daire Başkanı, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Play Marmara “Denizi” | Katılımcılar

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-15.00 | 📍 S3

Etiketler: Doğa, Su, Yönetişim, Bölge

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Play the City, Bursa Büyükşehir Belediyesi

Moderatör: Merve Ağca, Çevre Yönetimi Koordinatörü & Göç ve Sosyal Politikalar Merkezi Direktörü, Marmara Belediyeler Birliği

Kolaylaştırıcı: İrem Özdarendeli, Kentsel Tasarımcı, Play the City

Play Marmara "Denizi" Oyunu Süreçleri

Hazırlık

Her katılımcı bir alt bölge takımına katılır (Çanakkale, Kuzey Marmara, İstanbul, İzmit Körfezi, Güney Marmara). Takımlar oyun tahtası üzerinde kendi bölgelerini bulur, bölge formu ve tabletlerinde MARMOD arayüzünü açar.

Tur 1: MARMOD Projesi Modellemesi

Takım içinde hangi metotların kullanılacağı tartışılır, alt bölge formuna not alınır. Noktasal ve yayılı kaynaklar için yüzdeler azaltım oranı seçilir. Belirlenen oranlar MARMOD arayüzüne girilir ve sonuçlar ekrana yansıtılır. Her takım metotlarını ve azaltım oranlarını açıklar. Kirlilik azaltım oranları kolaylaştırıcı tarafından MARMOD arayüzüne kaydedilir. MARMOD'da bölgesel olarak Marmara Denizi'nin temizlenip temizlenmediği kontrol edilir.

Tur 2: Eylem Planı Önceliklendirme

Eylem Planı Kartları incelenir.

Başlıklar: Kontrol, Çevre Koruma, Yenilikçi Mevzuat, Yenilikçi Uygulamalar

Takımlar ilk turdaki metotlara uygun 4 kart seçer ve kartları önceliklendirir. Kartlar oyun tahtasında ilgili bölgeye yerleştirilir. Tur sonunda her takım seçilen kartların neden öncelikli olduğunu anlatır.

Tur 3: Gerçeklerle Yüzleşme

İlk turdaki metotlar ve ikinci turdaki eylemler uzmanlar tarafından değerlendirilir ve geri bildirim verilir.

Tur 4: Ortaklık

Her alt bölge, diğer bölgelerin projelerini inceler. Her takım kendi dışındaki bir bölgeyle ortaklık kurmaya çalışır. Önceliklendirdikleri eylemleri hangi ortaklıklar ile yapacaklarını tartışırlar. Marmara Denizi için ortak önceliklendirilmiş eylem planı ortaya çıkar.

Oyun Özeti

1. İzmit Körfezi Bölgesi (Doğu Marmara Stratejisi)

Noktasal kirlilik azaltım hedefi: %99

Noktasal kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Bölgede tüm arıtma tesislerinin kapasite artırımı; %60'ı tamamlanan 1000–5000 m³/gün kapasiteli ileri biyolojik arıtma tesisinin tamamlanması ve bu tip tesislerin yaygınlaştırılması hedeflendi.
2. Endüstriyel suların yeniden kullanımına yönelik projelendirme yapılması kararlaştırıldı.
3. %30 seviyesinde olan evsel atıksuların geri kazanım oranının artırılması ve bu suların endüstriyel faaliyetlerde kullanılabilir olması hedeflendi.
4. Noktasal yükleri azaltmak için şehir altyapısında “ayrık sistem”e geçilmesi önceliklendirildi.

Yayılı kirlilik azaltım hedefi: %60

Yayılı kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Halihazırda devam eden dere temizlikleri, tarımsal ilaç denetimleri ve körfez dip temizliği çalışmalarının sürdürülebilir hale getirilmesi önerildi.
2. Gemilerin atıksu deşarjının engellenmesine yönelik “Eylem 22” uygulamaya alındı.
3. Sulak alan koruma ve dip çamuru temizliği, bölgenin öncelikli ekolojik eylemleri olarak belirlendi.
4. Barajlar ve Sapanca Gölü’nde su kullanımını azaltmak ve kirliliği önlemek önceliklendirildi.
5. Besi çiftliklerinin denetimlerinin zamanında yapılması ve denetim sıklığının artırılması kararlaştırıldı.
6. Zirai ilaç kullanımlarının denetiminin yerinde yapılması kararlaştırıldı.

2. Çanakkale Bölgesi

Noktasal kirlilik azaltım hedefi: %50

Noktasal kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Liman işletmelerinin çevre etkisinin ölçülmesi ve bu ölçümlerin açık veri olarak paylaşılması önerildi.
2. Saros Körfezi’ne yapılması planlanan liman projesinin etkisinin ölçülmesi önerildi.

Yayılı kirlilik azaltım hedefi: %50

Yayılı kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Susurluk bölgesinde tarım alanlarında bilinçli su kullanımının denetlenmesi önerildi.
2. Deniz çayırı ve Pina gibi türlerin belirli noktalarda çoğaltılması önerildi.

3. Kuzey Marmara Bölgesi

Noktasal kirlilik azaltım hedefi: %50

Noktasal kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Üniversitelerle ortak “yeşil dönüşüm” planları hazırlanması kararlaştırıldı.
2. Noktasal kaynaklar için sıfır atık ve geri dönüşüm projeleri ile bunlara yönelik fonların artırılması önerildi.
3. Sanayi ve endüstriyel atık programlarının, nehir kaynaklarından gelen yüklerin ilgili mevzuatlarda yeniden ele alınması önerildi.
4. İleri arıtma tesisleri ve ayrık kanalizasyon sistemi önerildi.

Yayılı kirlilik azaltım hedefi: %10

Yayılı kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Denetimlerin artırılması ve devlet–yerel yönetim iş birliğinde çevre politikalarının güçlendirilmesi gerektiği vurgulandı.
2. Tarımda eğitim ve farkındalık çalışmalarıyla kirlilik azaltımı hedeflendi.
3. Bölgesel eylem planlarının sayısının artırılması talep edildi.
4. Temiz su kaynaklarının korunması, teşvik mekanizmalarının güçlendirilmesi ve işlenmeyen tarım arazilerinin üretime kazandırılması gerektiği belirtildi.
5. Sürdürülebilir tarım uygulamalarının teşvik edilmesinin gerekliliği vurgulandı.
6. İşlenmeyen tarım arazilerinin devlet kontrolünde, inovatif tarım çalışmaları ile işlenmesi önerildi.

4. Güney Marmara Bölgesi

Noktasal kirlilik azaltım hedefi: %85

Noktasal kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. İleri biyolojik arıtma kapasitesinin artırılması ve mevcut sistemlerin modernizasyonu önceliklendirildi.
2. Endüstriyel denetimler sıklaştırılması ve kaçak deşarjların tespit edilerek önlenmesi önerildi.
3. OSB'lerde geri kazanım oranının artırılması ve tesis kapasitelerinin güçlendirilmesi hedeflendi.
4. Dijital gözetim sistemlerinin kurulması planlandı.

Yayılı kirlilik azaltım hedefi: %85

Yayılı kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Tampon bölgelerin belirlenmesi, yeşil alanların artırılması ve yağmur suyu yönetimine yönelik faaliyetler yürütülmesi amaçlandı.
2. Mavi Bayrak uygulamaları ve çevre bilincini artırmaya yönelik faaliyetlere önem verildi.
3. Balıkçılıktan kaynaklanan kirliliği önlemek amacıyla hayalet ağ temizliği (Eylem 14–16) önerildi.
4. Susurluk tarım havzasında zirai ilaç kullanımının engellenerek çevresel etkilerin azaltılmasına yönelik planlama yapıldı.
5. Deterjan kullanımını azaltmaya yönelik farkındalık kampanyaları yapılması önerildi.
6. Deniz çayırı ve pına gibi türlerin yaşam alanlarının artırılması planlandı.

5. İstanbul Bölgesi

Noktasal kirlilik azaltım hedefi: %20

Noktasal kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

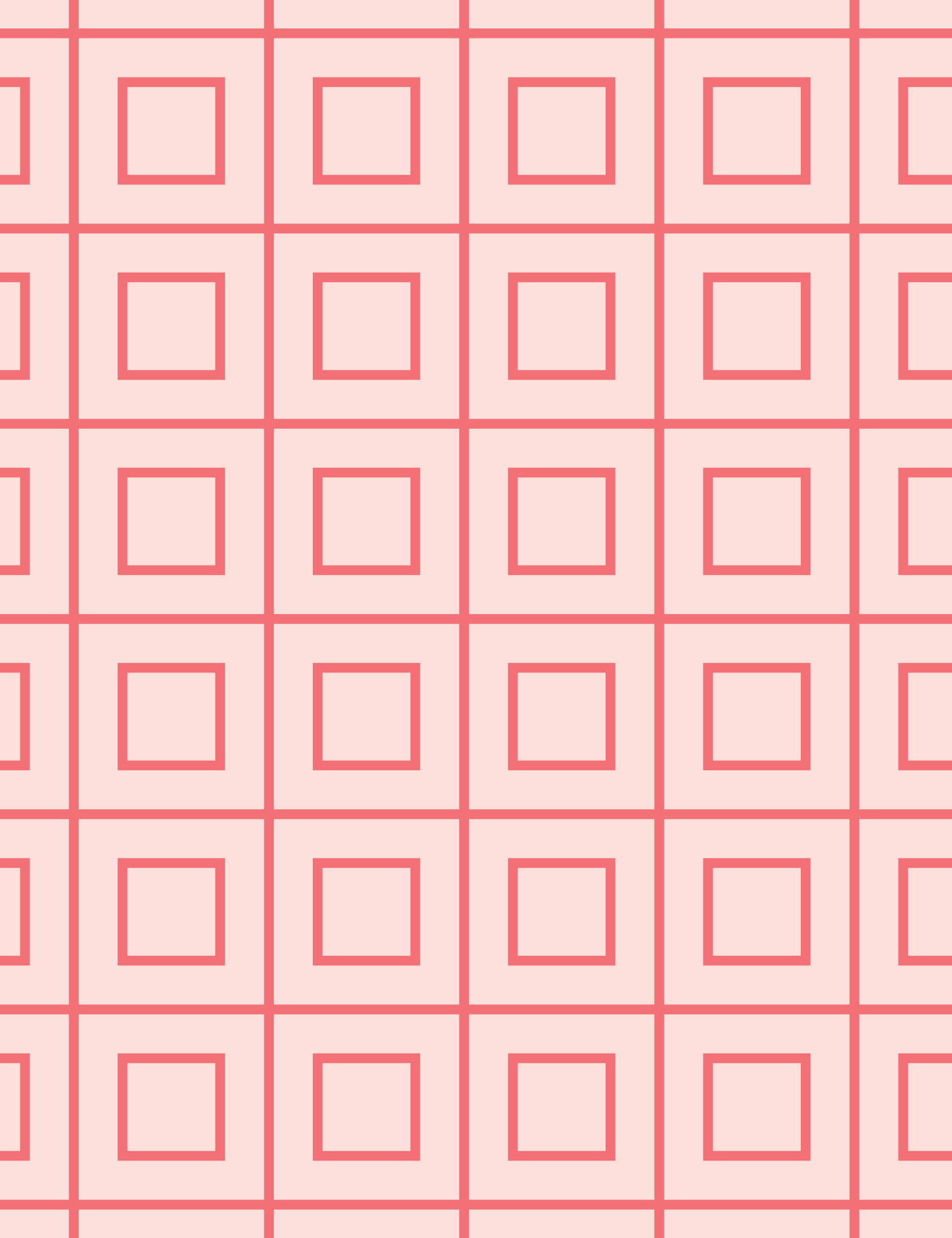
1. Nüfus yoğunluğunu azaltmak ve sanayi faaliyetlerini şehir dışına taşımak hedeflendi.
2. Havza içinde deterjan kullanımını azaltmaya yönelik farkındalık kampanyaları planlandı.
3. Karar verici ekiplerde teknik uzmanların etkin rol alması gerektiği vurgulandı.
4. Cezai yaptırımların güçlendirilmesi önerildi.
5. Atıksu izleme noktalarının artırılması ve yeniden kullanım oranlarının yükseltilmesi hedeflendi.
6. Komşu illerle havza ölçeğinde iş birliği ve eylem planı uyumu sağlanmasının önemi belirtildi.

Yayılı kirlilik azaltım hedefi: %20

Yayılı kirlilik azaltımına yönelik stratejiler:

1. Tarımsal sulamada değişiklik ve organik tarım teşviki stratejiye eklendi.
2. 15 ve 17 numaralı Marmara Denizi Koruma Eylem Planı kapsamında atıksu azaltımı, halk bilinçlendirilmesi ve tarım faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler planlandı.

**DUYGULARINLA
KATIL**

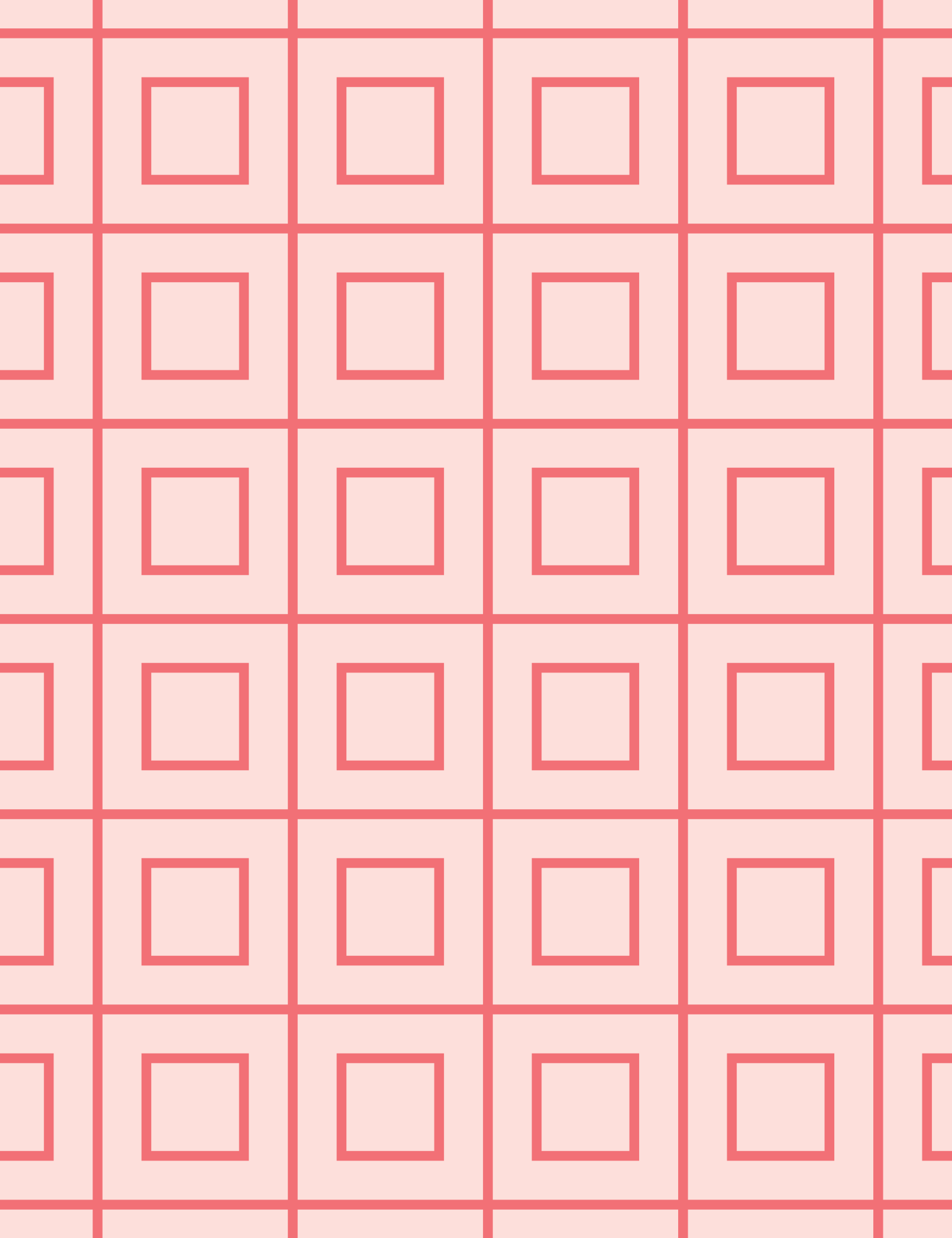
DUYULARINLA KATIL

MARUF'un deneyimsel yolculuğu, yıllar içinde yalnızca bilgi paylaşımının sınırlarını aşarak, kenti çoklu boyutlarla duyumsamaya dayanan bütüncül bir katılım anlayışına evrildi. MARUF25'in hazırlık süreci boyunca yürütölen ortak çalışmalar, forumun deneyim tasarımına yeni bir katman ekleyerek katılımının yalnızca zihniyle değıl, tüm duyularıyla kentle temas kurabileceğı bir alanın nasıl yaratılabileceğıne odaklandı. "Zihninle Katıl" ile başlayan kavramsal keşiflerin, "Uygulayarak Katıl" ile somutlaşan üretim süreçlerinin ötesine geçen üçüncü bir yaklaşım olarak "**Duyularınla Katıl (Senses On)**" modunun tasarlanmasına ilham verdi.

"Duyularınla Katıl" modu, MARUF25'in deneyimsel kurgusunun en fiziksel, en beden odaklı ve en duysal evresi oldu. Bu mod, forumun ritmini beden ritmiyle, bilginin akışını duyuların akışıyla buluşturan bir katılım düzeyi olarak tasarlandı. Katılımcılar yalnızca bir konuyu tartışan değıl, aynı zamanda mekânla, seslerle, görüntülerle, dokularla ve hareketle kurduğı ilişki üzerinden kentsel mese-

leleri bizzat hisseden bir deneyimin öznesine dönüştü. Nasıl ki kent, gündelik hayatımızda düşünsel bir çerçevenin ötesinde yürüdüğü-müz, dokunduğumuz, dinlediğimiz, kokladığımız ve gördüğümüz çok boyutlu bir ortam ise bu mod da forumun öğrenme ve keşif alanını duyuların aracılığıyla genişleterek kentin çok duyulu doğasına bir karşılık üretti.

Bu kapsamda "Duyularınla Katıl" modu, katılımcının şehirle temas kurabileceğı bir dizi etkinliğı içerdi. Bu mod altında "**Kent Kütüphanesi**", "**Kent Sineması**", "**Sergi**", "**Kolektif Çalışma**", "**Kent Ritmi**" ve "**Kent Rotası**" etkinlikleri yer aldı. Bu etkinliklerde bilgi, kavramsal bir çerçeveden çıkarak duysal bir deneyimin parçası hâline geldi; tartışmalar, mekânın sunduğı atmosferle bütünleşerek öğrenme, beden hareketi ve duyuların uyarılmasıyla derinleşti. Katılımcılar kimi zaman mekânın ışığıyla, sesiyle, dokusuyla buluşarak kendi kent algılarını yeniden düşünürken kimi zaman bir sergi, yürüyüş, performans ya da kolektif bir çalışma üzerinden şehre yeni açılardan bakmanın yollarını keşfettiler.

KENT KÜTÜPHANESİ

Kent Kütüphanesi, kent üzerine bilgi, araştırma ve deneyimleri bir araya getiren ortak bir düşünme alanı olarak tasarlandı. Farklı disiplinlerden süreli ve süresiz yayınların, görsel ve dijital içeriklerin bulunduğu bu alan katılımcılara kentin çok katmanlı yapısını keşfetme, okumaları derinleştirme ve yeni bağlantılar kurma imkânı sundu. Kent Kütüphanesi, forumun düşünsel evrenini besleyen bir kaynak oldu.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Kütüphane Konuşmaları: Bir Binayı, Mahalleyi, Şehri... Nasıl Yapmalı?

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C11

Etiketler: Mekân, Kültür, Sanat

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Konuşmacılar: Tansel Korkmaz, Prof. Dr., Mimarlık

Bölümü, Beykoz Üniversitesi

Nevzat Sayın, Mimar, NSMH

Özet: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle gerçekleşen bu söyleşide, mimar Nevzat Sayın ile şehir ve mimarlık üzerine ufuk açıcı bir sohbet gerçekleştirildi. Sayın'ın Yapı Kredi Yayınları'ndan çıkan kitapları ekseninde, MARUF'un bu yılki çerçevesiyle ilişkili olarak şehir, mimarlık pratiği ve kültürel üretim bağlamları ele alındı.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Kent Yayıncıları Konuşuyor

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | C11

Etiketler: Kültür, Mekân, Topluluk

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: MBB Kültür Yayınları

Moderatör: Melis Oğuz Çevik, Doç. Dr., Gebze Teknik Üniversitesi

Konuşmacılar: Ceren Yartan, Genel Koordinatör, Mekanda Adalet Derneği

E. Furkan Düzgiden, Kurumsal İletişim Koordinatörü, Marmara Belediyeler Birliği

Emir Osmanoğlu, Genel Direktör, Kent Araştırmaları Enstitüsü ve İdealKent Yayınları

M. Mesut Kaya, Yönetici, YEM Yayın & Kitabevi

Özet: Bu panelde kent çalışmalarına odaklanan yayıncılar bir araya gelerek kentle kurdukları ilişkiyi ve yayıncılığın bu alandaki dönüştürücü gücünü paylaştılar. Oturumda, kitapların kent yaşamını yalnızca yansıtmakla kalmayıp onu şekillendirdiği, kamu tartışmalarına yön verdiği ve kolektif belleğe katkı sunduğu vurgulandı.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Kütüphane Konuşmaları: RIBA İklim Rehberi

1 Ekim 2025 | 15.30-16.10 | C11

Etiketler: İklim, Kültür, Mekân, Doğa

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: YEM Kitabevi

Moderatör: Görkem Volkan, Genel Müdür, GVDS
Mimarlık

Konuşmacı: Mina Hasman, Dr., Sürdürülebilirlik
Direktörü, Skidmore, Owings & Merrill

Özet: Bu oturumda, yapı çevresi profesyonellerine iklim değişikliğiyle mücadelede temel bilgiler sunan RIBA İklim Rehberi tanıtıldı. Katılımcılar, rehberin mimarlık ve yapı sektöründe sürdürülebilir tasarım anlayışını nasıl güçlendirdiğini ve mesleki uygulamalara nasıl yön verdiğini tartışma fırsatı buldular. Oturum, iklim krizi karşısında mimarlığın dönüştürücü rolüne dikkat çekti.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Kütüphane Konuşmaları: Sahada

1 Ekim 2025 | 16.20-17.00 | C11

Etiketler: Kültür, Miras, Roller

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Bilim Akademisi

Moderatör: Cengiz Özdemir, İçerik Üreticisi

Konuşmacı: Müsemma Sabancioğlu, Editör, Bilim Akademisi

Özet: Bu oturumda, Cumhuriyet'in ilk yıllarında saha çalışmaları yürüten on iki kadın bilim insanının hikâyelerini anlatan Sahada kitabı tanıtıldı. Katılımcılar, bu öncü kadınların hem bilime hem de Türkiye'nin büyük ölçüde keşfedilmemiş coğrafyasına yaptıkları katkıları keşfettiler.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Kütüphane Konuşmaları: Faruk Duman'la “Balıklarla İlgili Rivayet”

2 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C11

Etiketler: Doğa, Mekân, Sanat, Kültür

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Moderatör: Ahsen Erdoğan Demirtaş, Etkinlikler Yöneticisi, Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Konuşmacı: Faruk Nazif Duman, Yazar, Alakarga Sanat Yayınları

Özet: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık'ın sunduğu bu özel söyleşide, usta yazar Faruk Nazif Duman, önümüzdeki ay yayımlanacak İstanbul merkezli yeni kitabı Balıklarla İlgili Rivayet'i tanıttı. Oturumda, şehrin derinliklerinde gizli kalmış hikâyeler MARUF'un temasıyla harmanlanarak ele alındı.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Marmarathon: “İki Minik Kentli” Büyük Finali

2 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | C11

Etiketler: Sanat, Kültür, Bakım, Topluluk, Çocuk

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Büşra İnce, Şehir Politikaları Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Jüri: Tan Oral, Çizer

Bahar Aksel, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Burcuhan Şener, Dış İlişkiler Müdürü, Marmara Belediyeler Birliği

Lior Steinberg, Şehir Plancısı & Kurucu Ortak, Humankind
Nazlı Berivan Ak, Yayın Yönetmeni, April Yayıncılık, Türkiye Yayıncılar Birliği

Selva Gürdoğan, Kurucu Ortak, Superpool

Özet: Marmara Belediyeler Birliği'nin kültürel belleğinde özel bir yere sahip olan, Tan Oral'ın 1979 tarihli İki Minik Kentli kitabından ilhamla şekillenen Marmarathon, MARUF'ta final yaptı. Farklı disiplinlerden gelen katılımcılar, çocukların gözünden kenti yeniden düşünerek “MARUF on the Go” sürecinde üç gün boyunca yeni hikâyeler ve illüstrasyonlar ürettirler. Final oturumunda jüri, “Bu Şehir Kaç Adım?” kitabını birincilikle ödüllendirdi.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Kenti Yazarken Çizmek, Çizerken Yazmak

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-15.00 | 📍 C11

Etiketler: Mekân, İnsan, Kültür, Sanat, Miras

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Moderatör: Banu Uçak Güneş, Kurucu, Banu Uçak Studio

Konuşmacılar: Aysun Altındağ, İllüstratör & Çocuk Kitapları Yazarı, İstanbul Bilgi Üniversitesi
Ertuğ Uçar, Mimar & Ortak, Teğet Mimarlık

Oğul Can Öztunç, Mimar & Kurucu Ortak, Piknik Works
Mimarlık ve Tasarım

Özet: Tarih, mimari ve coğrafya gibi alanlarda kentler üzerine sayısız kitap yazıldı. Ancak kenti çizerek, yazarak ve kişisel belleği kayda geçirerek anlatan kitapların sayısı oldukça az. Bu oturumda, bu durumun nedenleri tartışıldı. Katılımcılar, sözcükler ve çizgiler aracılığıyla kenti anlatmanın farklı yollarını keşfettiler. Panel, kenti hissetmenin ve aktarmanın alternatif biçimlerine ışık tuttu.

DUYULARINLA KATIL KENT KÜTÜPHANESİ

Bir Kamusal Alan Olarak Kent Kütüphaneleri

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-17.00 | 📍 C11

Etiketler: Kültür, Sanat, Topluluk, Mekân, Katılım, Demokrasi

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Türk Kütüphaneciler Derneği

Moderatör: Bahar Biçen Aras, Bilgi Kaynakları ve Kütüphane Daire Başkanı & İstanbul Şube Başkanı, İstinye Üniversitesi & Türk Kütüphaneciler Derneği

Konuşmacılar: Ali Şafak Özdemir, Kütüphane ve Müzeler Müdürü, İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Ertuğrul Çimen, Kütüphane Direktörü & Küresel Konsey Başkanı ve Yönetim Kurulu Üyesi, MEF Üniversitesi & IFLA
Jasmina Ninkov, Müdür Vekili, Sırbistan Ulusal Kütüphanesi

Özet: Kütüphaneler artık yalnızca bilgiye erişim sağlanan yerler değil; aynı zamanda toplumsal etkileşimin, ortak öğrenmenin ve kültürel paylaşımın mekânları. Modern kentlerde kütüphaneler, insanların bir araya geldiği, demokratik katılımın güçlendiği ve toplumsal hafızanın korunduğu kamusal alanlar olarak öne çıkıyor. Bu oturumda, ulusal ve uluslararası örnekler üzerinden kütüphanelerin kamusal alan olarak rolü ele alındı ve şehir yaşamındaki önemleri tartışıldı.

Kütüphane Konuşmaları: İlhan Tekeli ile “Gündelik Yaşam, Yaşam Kalitesi ve Yerellik”

3 Ekim 2025 | 10.00-11.00 | C11

Etiketler: Yaşam Kalitesi, Kültür, Sanat, Yerel Kalkınma

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: İlhan Tekeli Şehircilik Kültürü Vakfı

Moderatör: Zeynep Aslı Gürel, Doç. Dr., Şehir Plancısı,
Gazi Üniversitesi

Konuşmacı: İlhan Tekeli, Şehir ve Bölge Planlama
Profesörü & Sosyal Bilimci

Özet: İlhan Tekeli ile Gündelik Yaşam, Yaşam Kalitesi ve Yerellik kitabı ekseninde gerçekleşen bu söyleşide, ulus-devlet odaklı yaklaşımların ötesine geçilerek gündelik hayatın, yerelliğin ve yaşam kalitesinin kentlerimizi nasıl şekillendirdiği tartışıldı. Oturumda, tüketimden uzak, tatmin edici ve sürdürülebilir bir yaşamın mümkün olup olmadığı sorgulandı ve katılımcılar yeni bir bakış açısına davet edildi.

KENT SİNEMASI

MARUF'un hem içerik hem de deneyim tasarımı temel amaç, yalnızca panellerden ibaret olmayan; kentle, kentsel bellekle ve kültür-sanatla doğrudan ilişki kurabilen kamusal bir forum oluşturmaktır. Bu doğrultuda MARUF25 mekânı, kütüphanesi, etkileşim alanları ve Kent Sineması ile forum boyunca hayali kurulan kentin bir prototipi olarak kurgulandı. Katılımcıların ücretsiz, erişilebilir, kapsayıcı ve nitelikli bir kültür-sanat diyalogunun içinde yer alabilmesi, forumun öncelikli hedeflerinden biri olarak belirlendi.

MARUF25 Kent Sineması programı, bir yandan kentleri sinemasal birer mekân olarak ele alarak, festivallerin içine doğdukları kentlerin hafızasına nasıl kazındığını; kentin kimliğiyle nasıl bütünleştiğini ve yaşam kültürünün ayrılmaz bir parçasına nasıl dönüştüğünü inceledi. Öte yandan bakışını, savaşlar, krizler ve kısıtlı özgürlükler nedeniyle yapılamaz hale gelen festivallere ve bu festivallerin farklı kentlerde seyirciyle buluşmasını mümkün kılan dayanışma pratiklerine yöneltti.

Bu yıl da, tıpkı MARUF23'te olduğu gibi, Altyazı Sinema Derneği ortaklığıyla hayata geçirilen Kent Sineması programı; kentleri festivaller, sinema mekânları ve seyircilik biçimleri üzerinden ele aldı. Hem Türkiye'de hem de uluslararası ölçekte film kültürünün geçmişte ve bugün kentlerle kurduğu ilişkileri tartışmaya açtı. Sinemaya gitmenin, sinemayla düşünmenin, büyümenin ve direnmenin yakın tarihine farklı örneklerle bakarken; farklı toplulukların sesini çoğaltan, dayanışmayı büyüten hikâyeleri merkeze aldı. Saraybosna, Beyrut, İstanbul, Berlin, Mumbai, Belfast, Adana, Diyarbakır ve Ankara'nın sinema deneyimlerini konu edinen gösterimler ve paneller, Filistin'in sesini dünyaya taşıyan Filistin Sinema Günleri'nin birikimini de odağa aldı. Program kapsamında gençlerle birlikte kentin geçmişindeki sinemasal imgeleri geleceğin tasarımlarıyla bir arada ele alan yaratıcı bir film atölyesi de gerçekleştirildi.

İki gün boyunca Türkiye'den ve dünyadan güç veren hikâyelerin ve tartışmaların heyecanıyla yürütülen bu yolculuk, "tüm mümkünlerin kıyısında" sinemanın dayanışma kurmaktaki gücünü, iyileştirici ve dönüştürücü olanaklarını araştırdı.

DUYULARINLA KATIL KENT SİNEMASI

Sinemayı Düşlemek, Sinemayla Direnmek: Film Seçkisi

- Saraybosna Film Festivali Filmi, Johan van der Keuken, 1993, 14'
- Beyrut'tan Mektup, Jocelyn Saab, 1978, 52'

1 Ekim 2025 | 12.00-13.00 | D2

Etiketler: Topluluk, Mekân, Kültür, Sanat, Miras

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

Özet: MARUF25 Kent Sineması programı için bir önsöz niteliği taşıyan bu seçkide, iki farklı dönemden ve coğrafyadan iki belgesel yer aldı. Seçki, çatışma altında kaydetmenin hayati önemine vurgu yaparken, sinemanın zor zamanlarda üstlenebileceği role dair güçlü bir içgörü sundu. Seçkinin ilk filmde, Saraybosna Film Festivali'nin kuruluşundan birkaç yıl öncesine, festivalin geleceğini haber

veren bir döneme gidildi. Ateş altında bir kentin sakinleri için film gösterimleri düzenleyen genç bir sanatçının düşünceleriyle, bu filmlerin binlerce seyircisinden biri olan genç bir mimarlık öğrencisinin duyguları paralel olarak aktarıldı. 1990'ların başında Saraybosna'da, silahların her şeyi bastırarak sesine rağmen, hayatta kalmaya dair güçlü bir refleksin varlığına tanıklık edildi. Bu filmin ardından seçki, Lübnanlı belgeselci Jocelyn Saab'ın kamerasıyla 1970'lerin sonundaki Beyrut'a uzandı. Saab'ın belgeseli, bugün hâlâ süren çatışmalara tarihsel bir arka plan kazandırırken, kentin çok katmanlı tarihine ve kimliğine dair sunduğu değerlendirme ile öne çıktı. Aynı zamanda, sayısız şarkıya ve filme konu olmuş Beyrut'un geleceğine Saab'ın dilinden yazılmış bir mektup niteliği taşıdı.

DUYULARINLA KATIL KENT SİNEMASI

Ateş Altında Kentler ve Dayanışmanın Sineması

1 Ekim 2025 | 14.00-15.00 | D2

Etiketler: Mekân, Topluluk, Kültür

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

Moderatör: Övgü Gökçe, Sinema Yazarı & Kültür

Yöneticisi, Altyazı Sinema Derneği

Konuşmacılar: Ola Salama, Yürütücü & Direktör, Filmlab

Palestine

Stuart Sloan, Program Direktörü, Docs Ireland

Özet: Kent Sineması programı kapsamında gerçekleştirilen bu panel, sinemanın yalnızca bir sanat formu değil, aynı zamanda çatışma ve direniş koşullarında dayanışmanın, tanıklığın ve ortak hafızanın taşıyıcısı olduğuna işaret eden güçlü bir tartışma zemini sundu. "Ateş altındaki kentlerle dayanışma içinde film üretimi ve gösterimi" teması etrafında şekillenen panelde, çatışma bölgelerinde yürütülen film üretimlerinin koşulları ve bu üretimlerin çatışma alanlarının ötesine uzanan gösterim ağlarıyla kurduğu ilişkiler çok katmanlı bir biçimde ele alındı.

Oturumda, 2014 yılından bu yana düzenlenen ve Filistin sinemasına odaklanan en kapsamlı uluslararası program olarak kabul edilen Filistin Sinema Günleri ile Filmlab Palestine'in deneyimleri paylaşıldı. Bu iki yapının, ateş altındaki kentlerin sesini sinema aracılığıyla dünyaya duyurma yönündeki birikimleri aktarılırken, görsel anlatının bir direniş biçimi ve toplumsal hafıza alanı olarak işlevi üzerinde duruldu.

Gazze'de süregelen savaş ve soykırıma paralel olarak, 2023'ten itibaren dünyanın yaklaşık yüz şehrine yayılan Filistin Sinema Günleri'nin sinema üzerinden yeni bir küresel dayanışma pratiği oluşturma biçimleri tartışıldı. Panelin devamında, Filistin Sinema Günleri'nin farklı şehirlerdeki ev sahiplerinden biri olan Docs Ireland'ın deneyimi üzerinden, Avrupa'daki belgesel festival ağlarının mevcut politik gelişmelerle ilişkilenebilecek biçimleri değerlendirildi.

Panel genelinde, film üretimi ve gösteriminin politik bağlamı, dayanışmanın estetik ve etik boyutlarıyla birlikte ele alınarak, sinemanın kriz zamanlarında kolektif bir vicdan ve dayanışma alanı kurma potansiyeli vurgulandı.

DUYULARINLA KATIL KENT SİNEMASI

Aşk, Ateş ve Anarşi Günleri: Onat Kutlar ve Türk Sinematek'i, Önder Esmer, 2023, 76'

1 Ekim 2025 | 15.30-17.00 | D2

Etiketler: Mekân, Topluluk, Miras, Sanat

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

MARUF25 Kent Sineması programı kapsamında gösterilen Aşk, Ateş ve Anarşi Günleri, Türkiye'de sanat sinemasının yükselişinde ve sinema kültürünün oluşumunda öncü bir rol üstlenen Sinematek'in hikâyesini MARUF25 katılımcılarıyla buluşturdu. Film, Sinematek'in kurularından olan Onat Kutlar'ın 1961 yılında Paris'te felsefe eğitimi aldığı dönemde Fransız Sinematek'i'ni keşfetmesiyle başlayan süreci ve bu ilhamla 1965 yılında bir grup aydının katılımıyla İstanbul'da kurulan Türk Sinematek Derneği'nin tarihini izleyiciye sundu.

Belgesel, yalnızca dünya sinemasının önemli örneklerini Türkiye'deki izleyicilerle buluşturan bir kurumun hikâyesini anlatmakla kalmadı; aynı zamanda Sinematek'in entelektüel bir film kültürünün geliştiği, yeni kuşak sinemacıların, eleştirmenlerin ve sınıfların bir araya geldiği bir düşünsel paylaşım mekânı olarak nasıl dönüştüğünü de gözler önüne serdi.

Onat Kutlar'ın edebiyat alanındaki üretimleriyle İstanbul Film Festivali'ndeki kurucu ve yöneticisi rolü arasındaki bağı da işlendiği yapım, Türkiye sinemasının kültürel belleğinde önemli bir döneme ayna tutuyor. Belgeselde, yıllar boyunca sinemaya emek veren yazar ve yönetmenlerin anlatımları aracılığıyla yalnızca bir kurumun tarihi değil, aynı zamanda farklı düşünsel ve politik arka planlara sahip sinema çevrelerinin karşılaşmaları ve çatışmaları da incelenmekte. Bu yönüyle Aşk, Ateş ve Anarşi Günleri, Kent Sineması'nın sinema-kent ilişkisinde kültürel miras, entelektüel üretim ve kamusal hafıza başlıklarına temas eden açılış filmlerinden biri olarak programın düşünsel çerçevesini güçlendirdi.

DUYULARINLA KATIL KENT SİNEMASI

Kent Kütüphanesi X Kent Sineması | Özel Gösterim: Manguel'in Türkiye Yolculuğu: Tanpınar'ın İzinde, Melik Külekci, 2025, 60'

📅 1 Ekim 2025 | ⌚ 17.30-18.30 | 📺 D2

Etiketler: Mekân, Sanat, Miras, Kültür

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık

Özet: MARUF25 programı kapsamında, Kent Kütüphanesi'nin ana destekçisi Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık iş birliğiyle Kent Sineması programına paralel özel bir gösterim gerçekleştirildi. Haziran 2025'te Yapı Kredi Kültür Sanat'ta gerçekleştirilen ilk gösteriminin ardından, Alberto Manguel'in Türkiye Yolculuğu: Tanpınar'ın İzinde adlı belgesel film bu etkinlikte daha geniş bir izleyici kitlesiyle buluştu.

Belgesel, 2013 yılında İstanbul Tanpınar Edebiyat Festivali (İTEF) kapsamında Türkiye'ye davet edilen çok yönlü yazar Alberto Manguel'in izini sürüyor. Manguel, bu ziyaret sırasında Tanpınar'ın İzinde Beş Şehir kitabını kaleme almak üzere İstanbul, Erzurum, Konya, Ankara ve Bursa şehirlerini dolaşmıştı. Film, yazarın bu yolculuğundan yola çıkarak hem Türkiye ile kurduğu kişisel bağa hem de edebiyat aracılığıyla gerçekleştirdiği entelektüel keşfe odaklanıyor.

Çekimlerine 2013 yılında yönetmen Didem Şahin'in öncülüğünde başlanan yapım, Şahin'in vefatının ardından yönetmen Melik Külekci tarafından tamamlandı. Külekci, MARUF25 kapsamındaki gösterime katılarak izleyicilerle film sürecine ve tamamlanma hikâyesine dair bir söyleşi gerçekleştirdi.

DUYULARINLA KATIL KENT SİNEMASI

Benimle Sinemaya Gel – Gregorlar, Alice Agneskirchner, 2022, 155'

2 Ekim 2025 | 10.30-13.00 | D2

Etiketler: Sanat, Kùltür, Miras, Mekân, Topluluk

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altıyazı Sinema Derneği

Özet: MARUF25 Kent Sineması programı kapsamında gösterimi yapılan Benimle Sinemaya Gel – Gregorlar, Berlin'de bağımsız sinemanın kalbi olarak kabul edilen Kino Arsenal'in kurucuları Erika ve Ulrich Gregor'un sinemayla örölü uzun yaşamına bir pencere açtı. Film, Gregor çiftinin altmış yılı aşan birlikteliğini, sinemaya duydukları tutkuyu ve yalnızca Berlin'de değil, dünyanın farklı merkezlerinde bağımsız yönetmenler için bir yuva hâline gelen Arsenal'i nasıl bir paylaşım platformuna dönüştürdüklerini aktarıyor.

Belgesel, bu yaratıcı enerjinin Berlinale'de sıradışı filmlere alan açan Forum bölümüne nasıl evrildiğini izleyiciye sunarken, Peter Greenaway, Aki Kaurismäki, Jim Jarmusch ve Wong Kar-Wai gibi bağımsız sinemanın önemli isimlerinin Berlin'de seyirciyle buluşmasına aracılık eden Gregor çiftinin vizyonunu ve katkılarını çok sayıda röportaj eşliğinde görünür kılıyor.

Almanya'nın farklı dönemlerde yaşadığı kültürel ve toplumsal dönüşümler fonunda ilerleyen film, Gregorların sinema sevgisini ve bağımsız sinemaya bıraktıkları kalıcı mirası derinlikli bir anlatımla paylaşıyor. Zengin arşiv görüntüleri ve tanıklıklarla örülen bu yapım, sinema tarihine ilgi duyan MARUF25 izleyicilerine hem bir bellek yolculuğu hem de sinemanın birleştirici gücüne dair ilham verici bir deneyim sundu.

DUYULARINLA KATIL KENT SİNEMASI

Özgürleşen Seyirci: Emek Sineması Direnişi, Emek Bizim İstanbul Bizim İnisiyatifi, 2016, 48'

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-15.00 | 📺 D2

Etiketler: Mekân, Sanat, Kültür, Miras, Katılım

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

Özet: MARUF25 Kent Sineması programı kapsamında gösterilen Özgürleşen Seyirci: Emek Sineması Direnişi belgeseli, İstanbul'da kentsel ve kültürel direnişin önemli bir tanıklığı olarak izleyiciyle buluştu. 2010 yılında Emek Sineması'nın yıkımına karşı başlayan ve 2013 yılına kadar süren mücadele sürecinde çekilen görüntülerden oluşturulan belgesel, kent hakkına sahip çıkan seyircilerin kayıtlarından derlenen kolektif bir anlatı sundu. Belgesel, sokağa açılan bir sinemayı savunma mücadelesi etrafında şekillenen tartışmaların yalnızca İstanbul'un önemli bir kültürel miras mekânına değil, aynı zamanda o mekânın yaşattığı ve onu yaşatan hayal gücüne dair olduğunu görünür kıldı. Emek Sineması'nın temsil ettiği ortak hayal gücü ve dayanışma ruhu üzerinden ilerleyen belgesel, kenti savunurken sinemayla direnmenin mümkün yollarına dair güçlü bir örnek ortaya koydu. MARUF25 kapsamında gösterimi yapılan bu yapım, izleyicilere yalnızca bir mekânın yıkım hikâyesini değil, aynı zamanda kamusal alanın ve kültürel belleğin savunusuna dair kolektif bir hafıza deneyimi sundu.

Sinema Kentler, Sinematekler ve Topluluk Sinemaları

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 15.30-16.15 | 🎬 D2

Etiketler: Mekân, Topluluk, Miras, Kültür, Sanat

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

Moderatör: Engin Ertan, Küratör ve Sinema Yazarı,
Sinema Yazarları Derneği & Goethe-Institut Istanbul

Konuşmacılar: Can Sungu, Sanat Yönetmeni, SİNEMA
TRANSTOPIA

Elif Ergezen, Genel Koordinatör, Sinematek / Sinema Evi

Madhusree Dutta, Küratör & Yönetmen

Özet: Sinemanın kentle kurduğu ilişkiyi yalnızca bir sanat biçimi olarak değil, aynı zamanda kültürel hafızayı, toplumsal etkileşimi ve kamusal alan deneyimini şekillendiren bir güç olarak ele alan bu panel, şehirlerin sinema aracılığıyla kendilerini nasıl ifade ettiklerine dair derinlikli bir tartışma sundu. Dünyanın sinemayla anılan önde gelen kentlerinin sinematek ve film geleneklerini, günümüzde ortaya çıkan yeni sinema mekânları ve topluluklarıyla ilişkilendirerek inceleyen oturumda İstanbul, Berlin ve Mumbai kentleri odak noktası oldu.

İstanbul bağlamında, sinematek geleneğinin mirası üzerinden kentin festival kültürü ve alternatif sinema mekânlarının geçirdiği dönüşüm değeri

lendirildi. Katılımcılar, bu dönüşümün izleyiciyle kurulan ilişkileri nasıl yeniden tanımladığını ve sinema deneyimini toplumsal bir etkileşim alanına dönüştürdüğünü tartıştılar. Bu değerlendirmeler, sinemanın İstanbul'da yalnızca bir gösterim pratiği değil, aynı zamanda kent belleğinin ve kültürel üretimin bir parçası olduğunu ortaya koydu.

Berlin örneği üzerinden, kentin sinema kültürüne yeni bir soluk kazandıran Sinema Transtopia girişiminin deneyimi ele alındı. Topluluk sineması fikrini merkezine alan bu yapı, farklı izleyici gruplarıyla kurduğu ilişkiler ve alternatif programlama anlayışıyla sinemanın sosyal bir buluşma ve ortak üretim alanı olarak nasıl yeniden tanımlanabileceğini gösterdi.

Mumbai'nin zengin sinema birikimi ise panelin tartışma çerçevesine küresel bir perspektif kazandırdı. Kentin sinema kültürünün toplumsal yapıyla kurduğu organik bağ ele alınırken, sinema ve kent odaklı çalışmalardan örnekler paylaşıldı. Bu bağlamda, yalnızca Mumbai değil, farklı Avrupa kentlerinde de film kültürünün aktörlerinin deneyimleri ve bu aktörlerin çeşitli coğrafyalarla sömürsüzleş(-tir)me ekseninde kurdukları ilişkiler değerlendirildi.

Panel, sinema kültürünün mekân, topluluk ve temsil üzerinden kent yaşamıyla kurduğu çok katmanlı ilişkiyi görünür kılarak, sinemanın günümüz şehirlerinde hem estetik hem de politik bir diyalog alanı olarak taşıdığı dönüştürücü potansiyele dikkat çekti.

Türkiye'de Film Kültürünün Yakın ve Uzak Tarihi

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 16.15-17.00 | 📺 D2

Etiketler: Mekân, Topluluk, Sanat, Kültür, Miras

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Altyazı Sinema Derneği

Moderatör: Evrim Kaya, Yazar, Altyazı Sinema Dergisi

Konuşmacılar: Aydın Çam, Doç. Dr., İletişim Fakültesi, Çukurova Üniversitesi

Bilge Taş, Festival ve Sivil Toplum Uzmanı

Özkan Küçük, Koordinatör & Yönetmen, Diyarbakır Sanat Merkezi

Özet: Türkiye'de film kültürünün yakın ve uzak tarihine odaklanan oturumda, Adana, Diyarbakır ve Ankara örnekleri üzerinden kentlerde geçmişten bugüne film kültürünün mekânları, kurumları ve seyircisiyle birlikte nasıl dönüşümler geçirdiği tartışıldı. Katılımcılar, sinemanın kimi zaman dağıtım ve gösterim pratikleri, kimi zaman festivaller, kimi zamansa üretime yönelik destekleyici kurumsallaşmalar aracılığıyla kentlerin kültürel kimliğiyle kurduğu ilişkilere odaklandı. Farklı toplumsal koşullara ve tarihsel arka planlara sahip kentlerin film üretimi ve gösterimini tarihsel olarak çeşitli biçimlerde deneyimlediği; sinemadan beslendikleri kadar onu besleyen bir yapıya da sahip oldukları vurgulandı. Oturum boyunca, film kültürünün dönüşümünün kentlerin kültürel kimliği ve gelecek tasarımlarıyla nasıl iç içe geçtiği üzerinde duruldu. Kentlerin yeterince görünür olmayan zengin sinema deneyiminin izleyiciyle paylaşılması, bu tartışmaların merkezinde yer aldı.

KOLEKTİF ÇALIŞMA

MARUF25'in kolektif çalışmaları, kentleri birlikte düşünme, üretme ve yeniden hayal etme süreçlerini deneyimleyen, katılımcı ve paylaşımcı üretim pratikleridir. Ortak düşünmeyi ve birlikte üretimi odağına alan bu yaratıcı buluşmalar, katılımcıların kentlere dair deneyim, fikir ve hayallerini ortak bir üretim sürecine dönüştürdükleri etkileşimli alanlar olarak MARUF25 mekânında yer buldu.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Atıkla Yeniyi Dokumak

1-2-3 Ekim 2025 | S4

Etiketler: İklim, Doğa, Sanat, Katılım, Topluluk

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Çöpüne Sahip Çık Vakfı

Küratör: Fırat Neziroğlu, Dr., Sanatçı, Çöpüne Sahip Çık Vakfı

Özet: Atık olarak görülen malzemelerin yeniden değerlendirilebileceğini ve yeni anlamlar kazana-
bileceğini göstermeyi amaçlayan bu kolektif ça-
lışma, etkinlik boyunca tekstil atıklarının dokuma
tezgahındailmekilmek işlenerek yeniden biçimlen-
dirildiği; sürdürülebilirlik, katılım ve üretim kavram-
larını içeren bir süreci temsil etti. Katılımcılar, hem
kendi getirdikleri malzemeleri hem de sanatçının
sağladığı atıkları birlikte dokuyarak ortak emeğin
ve yaratıcılığın simgesini oluşturdu.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Caps İstasyonu

1-2-3 Ekim 2025 | C15

Etiketler: Kültür, Sanat, Katılım

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: Feminist Design

Küratör: Sinem Görücü, Kurucu, Feminist Design

Yürütücüler: Efe Kağan Yurt, Kolaylaştırıcı, Feminist Design

Mustafa Gökberk Tektek, Kreatif Stratejist ve

Araştırmacı, Feminist Design

Sıla Kartal Al, Kolaylaştırıcı, Mimar, Feminist Design

Özet: Caps İstasyonu, katılımcıların kentle ilgi-
li düşüncelerini, gözlemlerini veya MARUF25 de-
neyimlerini yansıtan meme'leri (caps'leri) dijital ve
analog yöntemlerle tasarımlarına olanak tanı-
yan bir duraktı. Yaratıcı ve etkileşime açık bu alan-
da fikirlerini mizahi bir dille ifade eden katılımcılar,
istasyonun devamı niteliğindeki duvarda caps'lerini
sergileyerek seslerini görsel bir diyalogun parçası
hâline getirdi ve bu duvarı kent deneyimlerinin pay-
laşılmasının kolektif bir aracına dönüştürdü.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Görüyorum. Duyuyorum. Anlatıyorum.

1-2-3 Ekim 2025 | C22

Etiketler: Kültür, Sanat, Katılım, Veri**Akışlar:** Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: İzmir Film Lab**Yürütücü:** Gülen Saygı, Direktör, İzmir Film Lab

Özet: MARUF on the Go etkinliklerinin bir parçası olarak, çevrim içi buluşmalarda kenti kaydetme ve kent deneyimlerini dijital bir anlatıya dönüştürme tekniklerini keşfeden katılımcılar, MARUF25'te bu deneyimleri anı yakalama ve dijital anlatılar üretme süreci içinde forumun görüntü ve seslerini kaydederek hayata geçirdi. Yazı, ses ve video aracılığıyla oluşturulan dijital anlatılar, yapılan düzenlemelerle MARUF25'in dijital hafızasına katkı sağladı. Katılımcıların her biri, forum süresince bir çekim ve yaratım deneyimi yaşayarak sürecin sonunda kendi özgün MARUF25 anlatısını ortaya çıkardı.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Kenti Konuşmak İster Misin?

1-2 Ekim 2025 | D8

Etiketler: Katılım, Topluluk, Yönetişim, Yaşam Kalitesi**Akışlar:** Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: Konuşmamız Gereken Şeyler**Yürütücüler:** Elif Menderes, Kurucu, İnsan Hakları Akademisi**Gülçin Sinav,** Kurucu, Konuşmamız Gereken Şeyler

Özet: Bu diyalog köşesi, MARUF25 boyunca katılımcıları kısa ama derin sohbetlere davet eden interaktif bir alan oldu. Katılımcılar, yalnızca dinleyen değil; düşünen, konuşan ve katkı sunan birer aktör olarak hem fikirlerini paylaşma ve tanışma fırsatı buldu hem de kentleri birlikte düşünmeyi deneyimledi.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Kolektif Çember

1-2-3 Ekim 2025 | D4

Etiketler: Katılım, Topluluk

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği (YERELİZ)

Özet: MARUF25'in temel akışlarından "Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?" sorusundan ilham alan Kolektif Çember, katılımcılara adil, dayanıklı, kapsayıcı ve herkes için erişilebilir kentlere dair düşüncelerini ortak bir zeminde buluşturabilmeleri için bir alan açtı.

Katılımcılar, İlham Kavanozu'ndan kente dair düşündürücü soruları rastgele çekerek yazı, çizim ve renklerle desteklenmiş anlatılar yarattılar. Bu anlatıları, dairesel modüllerin üzerine işleyerek bir üretime dönüştürdüler. Oluşan çemberler bir araya geldikçe etkileşimsel ve katmanlı bir hafızaya dönüştü ve bireysel ifadeler kolektif bir yapının parçası haline geldi. Çemberler yan yana geldikçe içeriklerinde ortak temalar belirmeye başladı. Farklı sorulara verilen yanıtların aslında benzer duyguları, talepleri ve hayalleri taşıdığı görüldü. Üç günün sonunda birleşen modüller, ortak hayallerin simgesi hâline gelerek kolektif üretimle sürekli büyüyen ve bir sürecin sonucu olarak şekillenen "bir araya gelişin heykeli"ni ortaya çıkardı.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Kolektif Kent

1-2-3 Ekim 2025 | V5

Etiketler: Mekân, Hareketlilik, Roller, Su, Katılım

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Arkki Türkiye

Özet: Katılımcıların dilediği zaman dahil olabildiği bu serbest zamanlı atölye, her yaştan kentliyi yaşamak istediği kıyı kentini çeşitli malzemelerin de kullanımıyla hayal ederek üç boyutlu hale getirmeye davet etti. Marmara Denizi'nin karşı karşıya olduğu çevresel sorunlara ve Marmara Bölgesi'nde artan hızlı şehirleşmeye dikkat çekerek katılımcıların sürdürülebilir kıyı tasarımlarına yönelik yaratıcı fikirler oluşturmalarına teşvik etti. Atık malzemeler kullanılarak üretilen kent öğelerinin maketleri, Harliç haritası üzerine yerleştirilerek etkinlik boyunca sergilendi.

MARUF Ağına Takılanlar

1-2-3 Ekim 2025 | Shore-2

Etiketler: Ağlar, Katılım, Topluluk, Mekân

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Yerel İzleme Araştırma ve Uygulamalar Derneği (YERELİZ)

Özet: MARUF25'in bu noktası, teması ile bağlantılı olarak katılımcıların kendi deneyimlerini ve üretimlerini görünür kılan kolektif bir eylem alanı olarak tasarlandı. Katılımcılar, oturumlarda ve atölyelerde derin dalış defterlerinde biriktirdikleri kelimeleri, soruları, çizimleri ve küçük objeleri bu ağda paylaştı. Yazı, çizim ve obje eklenerek sürekli beslenen ağ, etkinlik boyunca katılımcıların ve gönüllülerin katkılarıyla zenginleşerek hem bireysel bir iz hem de ortak bir hikâyenin aktarım aracı oldu.

Ağa takılan notlar, kent ve MARUF25 üzerine çok sesli ama aynı ritimde akan bir koroya dönüştü. Yüzlerce farklı el, düşünce ve ifade “bağ kurma”, “doğa ve direnç” ile “umut ve dönüşüm” olarak üç baskın sezgiyi ortaya çıkardı. Ağa bırakılan eller,

kalpler, akıp giden çizgiler gibi küçük işaretler, insanların birbirine ve kente nasıl temas ettiğini ve “bağ kurma”yı görünür kıldı. Birbirine yaklaşmış her çizgi, yan yana duran her kelime, ortak bir ritimde buluşan görünmez bağlara dönüştü. Notlarda yinelenen ağaçlar, dalgalar ve çiçeklerse kentin sert dokusu içinde hâlâ nefes almayı mümkün kılan alanların işareti olarak doğanın yapılar arasına sıkışsa da varlığını sürdürme direncini, kırılğan ama ısrarlı sesini hatırlattı. Kağıtlarda tekrar eden “birlikte”, “yeniden” ve “mümkün” kelimeleri ise tüm farklılıklara rağmen kentin geleceğine duyulan ortak inancın göstergesi olarak dönüşümün hâlâ mümkün olduğunun bir hatırlatmasıydı.

“MARUF'un Ağına Takılanlar”, bireysel anlatıların birbirine dolanarak oluşturduğu kolektif bir mümkünler atlasıydı. Yalnızca bir yüzey ya da strüktürün ötesinde bir topluluk, birbirine değme ihtimali ve bir aradalığın sembolüydü. Kentler gibi hiçbir zaman tamamlanmayacak bu ağ her yeni dokunuş ve yeni fikir ile yeniden örülen, her eklenen notla hem geçmişin hem geleceğin parçası olan dinamik bir yapıydı. Kıyıda konumlanarak denizle de ilişki kuran bu yapı, katılımcıların deneyim ve katkılarını ortak bir birikime dönüştürdü.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Mümkünleri Keşfet

1-2-3 Ekim 2025 | S5

Etiketler: Katılım, Topluluk, Mekân, Veri

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Adil bir kent nasıl mümkün?

Küratörler: Emre Güzel, Kurucu Direktör, Roof Coliving

Esra Özgür, Deneyim Tasarımcısı, Dijital Esenlik

Gülin Çavuş, Deneyim Tasarımcısı, Yapay Gündem

İpek Lalin Tunç, Roof Coliving

Özet: Mümkünlere odaklanan bu kolektif çalışma, katılımcılara kentin farklı katmanlarını keşfetmeye yönelik interaktif bir deneyim sundu. Katmanlar üst üste bindikçe bilginin kırılabilirliği ve dönüştürücü gücü ortaya çıkarken, kentsel gerçeklikler yeniden şekillendi. Kentte yaşayanlar olarak katılımcılar, tüm parçaları birleştirerek görünen ile görülemeyenler arasındaki farkı sorgulama imkânı buldu.

DUYULARINLA KATIL KOLEKTİF ÇALIŞMA

Suyun Çizgisinde Yeri Anlamak

1-2-3 Ekim 2025 | Shore-3

Etiketler: Mekân, Doğa, Katılım, Sanat, Topluluk

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Roof Coliving

Küratör: Emre Güzel, Kurucu Direktör, Roof Coliving

Özet: Bu placemaking (yer yapma) etkinliğinde, değişen kıyıları anlamak ve geleceğe dair yeni vizyonlar geliştirmek amacıyla katılımcılar, fiziksel objeler kullanarak üç boyutlu sembolik heykeller oluşturdu. Katılımcılar içi boş prizmalar, küpler ve kumaşlar yardımıyla kentin yapı taşlarını düşünerek mevcut durumu ve gelecek projeksiyonlarını somutlaştırdı ve sistemi farklı bakış açılarından inceleme fırsatı buldu. Bu yolla gerçekleri, varsayımları, hislerini ve amaçlarını keşfettiler. Elde edilen içgörüler doğrultusunda heykeller yeniden ve yeniden düzenlenerek Haliç kıyısında, kıyıların dönüşümünün kritik noktalarını değerlendirmenin aracı oldu.

SERGi

MARUF25 sergileri, kentleri ve kente dair konuları farklı ölçek ve bakış açılarından ele alan, araştırma, bellek ve yaratıcılığı buluşturan noktalar olarak kurgulandı. Her biri, toplumsal etkileşimden ortak hayal kurma pratiklerine, kentsel bellekten yapım teknikleri ve malzemeye uzanan çeşitli temalar etrafında kentin geçmişi, bugünü ve yarını arasında bir diyalog kurmayı amaçladı. Sergiler, MARUF25'in akışlarıyla paralel olarak düşünsel zeminini görselleştiren, çözümleri, ortak üretim ve paylaşım deneyimlerini görünür kılan birer keşif alanı sundu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

50 Yıldır “Birlik”te

1-2-3 Ekim 2025 | S1

Etiketler: Miras, Kültür, Bölge, Yerel Diplomasi, Servisler

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Özet: 1975 yılında kurulan Marmara Belediyeler Birliğinin yarım asırlık yolculuğunu fotoğraflar, belgeler ve yayınlarla gözler önüne seren bu sergi ile geçmişin izleri geleceğin şehirlerine ve MARUF25'e taşındı.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Cumhuriyet'in 100 Yıllık Serüveninde Yerel Yönetimler ve Şehircilik

1-2-3 Ekim 2025 | C13

Etiketler: Miras, Kültür, Yönetişim, Mekân

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: MBB Kültür Yayınları

Özet: Marmara Belediyeler Birliği tarafından Cumhuriyet'in 100. yılına özel olarak hazırlanan “Cumhuriyet'in 100 Yıllık Serüveninde Yerel Yönetimler ve Şehircilik” adlı beş ciltlik eserden yola çıkan bu sergi, Türkiye'nin yerel yönetim ve şehircilik tarihine ışık tutarak kentlerin dününü, bugününü ve geleceğini anlamak üzere bir referans noktası sundu. Sergi, belediyelerin hukuki gelişiminden kent planlama deneyimlerine, toplumsal dönüşümden altyapı ve toplulukların gelişimine uzanan geniş bir yelpazede ele alınan konulara dair 80'den fazla uzmanın katkısıyla hazırlanan makalelerden seçilmiş kesitleri paylaşarak bu kapsamlı yayının önizlemesi oldu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Ahşapla Mümkün!

1-2-3 Ekim 2025 | C16

Etiketler: Mekân, Doğa, Enerji, İklim

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Ulusal Ahşap Birliği, The Circle, Asmaz, Attwood, HSCT, Rothoblaas, ATTEC

Küratörler: Demet Sürücü, Dr., Ahşap Yapı Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdür Yardımcısı, Bahçeşehir Üniversitesi

Nesli Kayalı, Program Direktörü, The Circle

Özet: Doğal kökenli, ancak endüstriyel süreçlerle yüksek taşıyıcılık ve hassasiyet kazanan yapısal ahşap, günümüz inşaat anlayışında giderek daha fazla yer buluyor. Bu sergi, CLT ve glulam gibi modern üretim teknikleriyle şekillenen yeni nesil yapı elemanlarını, malzeme örnekleri, bağlantı çözümleri ve tam ölçekli bir mekânsal kurgu üzerinden inceleme imkânı sundu. Katılımcıları yapısal ahşaba, sürdürülebilir ve dayanıklı kentler için güçlü bir yapı alternatifi olarak birlikte bakmaya ve düşünmeye davet etti.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

İki Minik Kentli'nin İzinde: Yeni Hikâyeler

1-2-3 Ekim 2025 | C14

Etiketler: Bakım, Mekân, Sanat, Kültür, Çocuk

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Küratör: Melis Nur Koyuncu, Şehir Plancısı & Mimar

Özet: Tan Oral tarafından yazılan ve çizilen, aynı zamanda Marmara Belediyeler Birliğinin yayınladığı ilk çocuk kitabı olan 1979 tarihli "İki Minik Kentli" kitabı ve bu yayından ilhamla düzenlenen Marmarathon kapsamında üretilen çocuk kitapları içerikleri bu sergi kapsamında katılımcılarla buluştu. Çocukların gözünden kentin yeniden yorumlandığı bu sergide yer verilen hikâye ve illüstrasyonlar, bugünün kentlerini geçmişin mirasıyla buluşturan yaratıcı birer yorum sundu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Kıyı Kentimin Öyküsü

1-2-3 Ekim 2025 | V4

Etiketler: Çocuk, Bölge, Su, Mekân, Topluluk

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Partner: Arkki Türkiye

Özet: MARUF on the Go kapsamında Marmara Bölgesi'ndeki 10 belediyenin ev sahipliğinde çocuklarla gerçekleştirilen atölyelerin çıktılarında oluşan bu sergi Marmara Denizi'ni, kıyı yaşamını ve birlikte varoluşu çocukların gözünden anlattı. Çocukların çizgi romandan ilhamla oluşturdukları eskiz çalışmaları, "denizle karşılaşma", "kirliliğe şaşkınlık" ve "kıyılarımıza umut" başlıkları altında katılımcıları kıyılara ve birlikte yaşama dair yeni mümkünleri düşünmeye çağırdı.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Mirasın İzinde Çizimler

1-2-3 Ekim 2025 | D7

Etiketler: Miras, Kültür, Mekân, Sanat

Akışlar: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?
Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Urban Sketchers İstanbul

Özet: İstanbul'un hafızasında yer eden ve dönüştürülerek işlevlendirilmesiyle yeniden hayat bulan kültürel miras mekânlarının, çizim meraklılarının kâğıtlarındaki yansımaları bu sergide paylaşıldı. MARUF on the Go etkinlikleri kapsamında tekil üretimlerle çizgilere dönüşen kentin farklı noktalarındaki tarihi yapılar, MARUF25 mekânında bir araya gelerek kent hafızasının kesişim kümesini oluşturdu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Sağlıklı Yaşam Alanları İçin Doğal Yapılar

1-2-3 Ekim 2025 | C19

Etiketler: Doğa, İklim, Yaşam Kalitesi, Enerji, Mekân

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Doğal Yapı Malzemeleri ve Yöntemleri Derneği (DYMD)

Özet: Doğal, sağlıklı ve enerji etkin yapıların öne çıktığı bu sergi, Türkiye'deki çağdaş tasarım ve üretim yaklaşımlarının nasıl hayata geçirildiğini gözler önüne serdi. Sergi; sadece projeleri paylaşmakla kalmadı, aynı zamanda çeşitli uygulamalarla doğal yapı malzemelerini ve bu alandaki yenilikçi yaklaşımları katılımcılarla buluşturarak bir keşif yolculuğu sundu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Sokaklar Dönüşüyor

1-2-3 Ekim 2025 | V6

Etiketler: Çocuk, Bakım, Hareketlilik, Mekân, Yaşam Kalitesi

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi (Global Designing Cities Initiative - GDCI), Superpool

Küratör: Dila Toprak, Eğitim ve Projeler Uzmanı, Marmara Belediyeler Birliği

Özet: Sokaklar Dönüşüyor; Marmara Belediyeler Birliği Yerel Yönetim Akademisinin, Superpool ve Global Designing Cities Initiative iş birliğiyle 2022'de başlattığı uygulama odaklı bir öğrenme programıdır. Araçların hâkimiyetindeki sokakları özellikle çocuklar ve bakım verenler için güvenli, sağlıklı ve kapsayıcı kamusal mekânlara dönüştürmeyi amaçlayan program, dördüncü dönemini tamamladı. Programın bu yolculuğu ve 20'den fazla belediyenin taktiksel kentleşme yöntemleriyle gerçekleştirdiği sokak dönüşümleri, sergi kapsamında MARUF25 katılımcılarıyla buluştu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Tüm Mümkünlerin Kıyısında Marmara'ya Bakmak

1-2-3 Ekim 2025 | C18

Etiketler: Su, Doğa, Mekân

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: İstanbul İllüstrasyon Günleri

Küratör: Hakan Dağ, Kurucu, İstanbul İllüstrasyon Kolektifi

Özet: Hem sınırlılığı hem de Boğazlar aracılığıyla daha büyük denizlere açılan geçitleriyle bir iç deniz olan Marmara Denizi, eşikleri, geçişleri ve dönüşümleri ile simgesel anlamlar taşıyor ve çeşitli mümkünleri barındırıyor. Bu anlamların bir parçası olarak kıyıda olmak; karada kalmak ile denizin genişliğine ulaşmak arasında bir yerde, hem merkezde hem sınırda olmak demek. Sergi; Marmara kıyılarındaki flora ve faunadan kadim kültürel temsillere, kıyı kentlerinin suyla kurduğu ilişkiden kentsel dönüşümlere kadar uzanan geniş bir düşünsel ve görsel yelpazede üretime alan açma üzerine kurgulandı. MARUF on the Go etkinliklerinin bir parçası olarak üretilen çalışmalar, bu kapsamda katılımcılarla buluştu.

DUYULARINLA KATIL SERGİ

Woodlife Sweden

1-2-3 Ekim 2025 | C17

Etiketler: Mekân, Doğa, İklim, Teknoloji

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: İsveç İstanbul Başkonsolosluğu

Özet: Mumluklardan taburelere, 3B baskılı mobilyalardan eğitim yapılarına, gökdelenlere ve hatta tüm kentsel öğelere kadar kullanılabilen ahşap, dünyadaki az sayıdaki yenilenebilir yapı malzemelerinden biridir. Bu sergi, ahşap konusunda yenilikçiliği ve teknolojik gelişmeleriyle öne çıkan bir ülke olan İsveç'in dört bir yanından farklı ölçeklerdeki güncel ahşap projelerini bir araya getirdi. Bu projeler mimarlık, tasarım ve şehircilik alanlarındaki yapı ve ürünlerin iklim üzerindeki etkilerinin nasıl azaltılabileceğini göstermenin yanı sıra Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları doğrultusunda gelişime nasıl katkı sağlanabildiğini de gözler önüne serdi.

KENT RİTMİ

Müzik ve dans, kent yaşamında insanların bir araya gelmesini, duygularını ifade etmesini ve ortak bir dil kurmasını sağlayan güçlü araçlardır. MARUF25'te gerçekleştirilen Kent Ritmi etkinlikleri, müzik aracılığıyla kentteki etkileşim, hareket ve birlikte üretme süreçlerini görünür kıldı. Program kapsamında hem müzik performansları hem de etkileşimli atölyeler yer aldı. Müzisyenler; kentin temposuna, seslerine ve çeşitliliğine göndermede bulunan canlı performanslar sergilerken dans atölyeleriyle katılımcılar ritim, ses ve beden hareketi üzerine kolektif bir atmosferi paylaştı. Kent Ritmi; MARUF25'in kültür, sanat ve şehir yaşamını bir araya getiren etkinliklerinden biri olarak katılımcılara paylaşım ve etkileşim odaklı özgün bir deneyim sundu.

DUYULARINLA KATIL KENT RİTMİ

Kreşendo Canlı Performans

1 Ekim 2025 | 17.30-18.00 | Shore-1

Etiketler: Sanat, Kültür, Topluluk

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?

Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Kreşendo

Özet: Kreşendo; müziği herkes için ifade, ilham ve keşif alanına dönüştüren bir müzik kurumudur. MARUF25 Kent Ritmi etkinlikleri kapsamında sahne alan Kreşendo Orkestrası ise Ezgi Karadayı, İpek Ektaş, Nihal Saruhanlı, Seda Kireççi ve Ceren Deniz'in katılımıyla topluluğun dinamik ve zengin repertuvarını katılımcılarla buluşturdu. Orkestra, farklı müzik tarzlarını harmanlayarak şehrin enerjisini ve hareketliliğini yansıtan etkileyici bir deneyim sundu. Performans, müziğin kamusal alanları canlandırma ve katılımcıları şehrin ritmiyle etkileşimde bulunmaya davet etme potansiyelini gözler önüne serdi.

DUYULARINLA KATIL YAN ETKİNLİK, KENT RİTMİ

Miras: Kuşların Seslerinden Bir Albüm

2 Ekim 2025 | 12.30-13.00 | C6

Etiketler: Doğa, Roller, Yaşam Kalitesi

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücüler: Kerem Feyzi, Müzisyen, Kuş Kolektifi

Suat Akın Orbay, Müzisyen, Kuş Kolektifi

Yaz Güvendi, Kurucu, Kuş Kolektifi

Özet: Kuş Kolektifi; nesli tehlike altındaki kuşların sesleri ve kaybolmaya yüz tutmuş geleneksel çalgıları bir araya getirerek doğa ile sanatı buluşturdu. "Miras" albümünün tanıtıldığı bu etkinlik, kısa bir video gösterimi, sunum ve dinletiyi kültürel-ekolojik mirasın korunmasının önemine dikkat çekti. Katılımcılar, müzik aracılığıyla kentlerde doğa ile bağ kurmanın yeni yollarını deneyimleme fırsatı buldu.

DUYULARINLA KATIL KENT RİTMİ

Half Break: Solo Caz Dans

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 13.15-13.45 | 📺 S6

Etiketler: Sanat, Kültür

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Mustafa Said Cengiz

Özet: Kent, her gün adımlarımızla yeniden yazılan bir ritme sahiptir; sokakların, kaldırımların ve meydanların temposu, şehirde yaşayan herkesin günlük hareketleriyle şekillenir. Dans, bu ritmi doğrudan bedenle deneyimlemenin bir yoludur; her adım, her duraklama ve her dönüş, kentin hareketliliğini hissetmemizi sağlar. Bu anlayışla tasarlanan atölye, cazın özgür ve doğaçlamaya dayalı adımlarıyla kent ritmini deneyimleme fırsatı sundu ve öğle arasında katılımcılara kısa bir soluklanma alanı açtı. Katılımcılar hem ritmi hissetmeye hem de kendi adımlarını kentle birlikte atmaya davet edildi.

DUYULARINLA KATIL KENT RİTMİ

Kent Ritmi Konseri: Peradi Ensemble

📅 2 Ekim 2025 | ⌚ 19.00-19.30 | 📺 Shore-1

Etiketler: Topluluk, Sanat, Kültür

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Sanatçı: Peradi Ensemble

Özet: Peradi Ensemble, 2019 yılında İstanbul'da dokuz kadının bir araya gelmesiyle kurulan ve çok sesli, çok dilli repertuvarıyla tanınan bir vokal topluluğudur. Anadolu'dan Balkanlar'a, Kafkasya'dan dünyanın farklı bölgelerine uzanan halk ezgilerini yaklaşık 25 dilde seslendiren topluluk, MARUF25'te Kent Ritmi kapsamında sahne aldı. Performanslarında kendi özgün vokal düzenlemeleri ve geleneksel enstrümanlarını kullanan Peradi Ensemble, katılımcılara hem kentin ritmini deneyimleme hem de farklı kültürlerin bir aradalığını gözlemleme fırsatı sundu. Repertuvarlarındaki bu zenginlik, MARUF25'in "farklılıkları kucaklayan, dayanışma halinde ve birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?" akışıyla doğrudan ilişkili olarak birlikte yaşamanın imkânlarını yeniden düşündürdü.

KENT ROTASI

MARUF25 kapsamında Kent Rotaları, İstanbul'u farklı yönleriyle deneyimleme olanağı sunan tematik gezi ve yürüyen atölyeler olarak gerçekleştirildi. Kent Rotaları, yalnızca birer gezi olarak değil; karşılaşmaların, diyalogların, yürüyüşlerin ve ortak üretimlerin mümkün olduğu deneyim alanları olarak tasarlandı. Rotalar, katılımcıların kentin ritmini yerinde hissetmelerini ve alanında uzmanlar eşliğinde çok katmanlı kent hikâyelerine tanıklık etmelerini sağladı. İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı (İKSv), Şehrin Panoları, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB), Fatih Belediyesi, Eyüpsultan Belediyesi, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) ve Parabol gibi çeşitli MARUF paydaşlarının iş birliği ile rotalar kurgulandı. "Yürüyen Atölyeler"de katılımcılar, hem gözlem yapma hem de izleri takip etme ve kamusal alanı inceleme fırsatı buldu, deneyime dayalı yürüyüşler ile İstanbul'un farklı mekânlarını yerinde inceledi.

MARUF'un ikinci günü, 2 Ekim akşamı, İBB iş birliğiyle konuşmacılara özel, olarak Yerebatan Sarnıcı ve Dijital Deneyim Müzesi olmak üzere iki özel rota gerçekleştirildi. Forumun son günü ise konuşmacı ve katılımcılara özel 4 İngilizce rota ve 15 Türkçe rota düzenlendi. MARUF'un kapanış oturumunun ardından, 3 Ekim 2025 saat 14.00'te başlayan rotalar, Beyoğlu'ndan Balat'a, Kapalıçarşı'dan Haliç çevresindeki endüstri mirasına kadar uzanan geniş bir yelpazede kentin tarihini, kültürel çeşitliliğini, sosyal belleğini ve mekânsal dönüşümünü sahada keşfetme olanağı sağladı. MARUF boyunca toplam 21 rota gerçekleştirildi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Özel Rota | Yerebatan Sarnıcı

2 Ekim 2025 | 19.00-22.00

Etiketler: Kültür, Mekân, Miras

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün? Herkesi ve tüm canlıları gözeten bir kent nasıl mümkün?

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Özel Rota | Dijital Deneyim Müzesi

2 Ekim 2025 | 19.00-22.00

Etiketler: Teknoloji, İnsan, Kültür

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün? Herkesi ve tüm canlıları gözeten bir kent nasıl mümkün?

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Apartmanlar, Hanlar ve Hikayeler: Galata-Pera-Beyoğlu

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân, Miras, İnsan

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Volkan Arkun, İstanbul Tükenmeden

Partner: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Özet: İstanbul Büyükşehir Belediyesi iş birliğinde, MARUF25 konuşmacılarına özel olarak rehber eşliğinde Yerebatan Sarnıcı ziyareti gerçekleştirildi. Ziyaret sırasında yapının mekânsal düzeni, sütunları ve taş işçiliği gibi detaylar hakkında bilgi verildi. Katılımcılar aynı zamanda sarnıcın kentin tarihsel ve kültürel dokusundaki önemi yerinde deneyimledi.

Partner: İstanbul Büyükşehir Belediyesi

Özet: İstanbul Büyükşehir Belediyesi iş birliğiyle gerçekleştirilen Dijital Deneyim Müzesi rotası, MARUF25 konuşmacılarına özel olarak düzenlendi. Katılımcılar, müzenin dijital sergi ve interaktif alanlarını deneyimleyerek teknolojinin kültürel içeriklerin sunumundaki rolünü yerinde gözlemledi.

Özet: İstanbul Tükenmeden ekibinin rehberliğinde gerçekleştirilen bu rotada, Beyoğlu'nda başlayarak 19. yüzyıldan itibaren Batılı yaşam biçimiyle şekillenen Pera'nın ara sokaklarından tarihî apartmanlardan hanlara, okullardan dükkânlara uzanan mekânlar, semtin gündelik yaşamına dair hikâyelerle birlikte keşfedildi. Rota, kentin farklı dönemlerini temsil eden katmanlarını izleyerek Galata Kulesi'nde sonlandı.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

18. İstanbul Bienali: Galata Rum Okulu ve Zihni Han

📅 3 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân, Miras

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV)

Özet: 18. İstanbul Bienali kapsamında, İKSV iş birliğiyle MARUF'a özel bir rehberli tur gerçekleştirildi. Tur kapsamında katılımcılar, rehber eşliğinde Galata Rum Okulu ve Zihni Han'ı ziyaret ederek bienal eserlerini keşfetme fırsatı buldu.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Eyüpsultan Sokaklar Dönüşüyor Uygulaması

📅 3 Ekim 2025 | ⌚ 14.00-17.00

Etiketler: Bakım, Çocuk, Hareketlilik, Mekân

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Eyüpsultan Belediyesi

Yürütücü: Aslı Yüksekdağ, Peyzaj Mimarı, Eyüpsultan Belediyesi

Özet: Marmara Belediyeler Birliği (MBB) Yerel Yönetim Akademisi'nin, Superpool ve Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi (Global Designing Cities Initiative - GDCI) iş birliğiyle yürüttüğü Sokaklar Dönüşüyor Programı'nın dördüncü dönem katılımcılarından biri olan Eyüpsultan Belediyesi'nin uygulaması yerinde ziyaret edildi. Eyüpsultan Kemerburgaz-Mimarsinan Mahallesi'nde, Okul Caddesi üzerinde gerçekleştirilen dönüşüm kapsamında çift şeritli yol tek şeride indirilerek çocuk ve bakım verenleri önceliklendirildi ve okul çıkış saatinde katılımcılar ile alan kullanımı üzerine değerlendirmeler yapıldı.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Eyüpsultan'ın Kültürel Mirası

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Miras, Mekân, Kültür

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Eyüpsultan Belediyesi

Özet: Eyüpsultan Belediyesi ev sahipliğinde, MARUF katılımcılarına özel olarak düzenlenen bu rotada, Eyüpsultan'ın kültürel mirası ve tarihi alanları ziyaret edildi. Katılımcılar, Culus Yolu'ndan başlayarak Eyüpsultan Camii ve Külliyesi, Hamam Müzesi, Galeri Eyüpsultan ve Ahmet Kekeç Kütüphanesi, Zal Paşa Külliyesi ve Nişancı Mahallesi sokaklarını rehber eşliğinde keşfetti.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Haliç Emek ve Endüstri Hafıza Rotası

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Bakım, Miras, Mekân, Kültür

Akışlar: Adil bir kent nasıl mümkün?
Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Aslı Odman, Dr., Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet: Bu rotada, İstanbul'un "darüssınai" kimliğini şekillendiren doğal ve yapılı çevre unsurları, ekolojik bağlantılar ve emek tarihi suyun üzerinden incelendi. Haliç'in iki yakasında konumlanan fabrikaların mekânsal düzenleri, su ile ilişkileri ve dönemin emek yapısı gözlemlendi. Katılımcılar; Bizans, Osmanlı ve Cumhuriyet dönemlerine ek olarak edebiyat, sinema, müzik ve görsel sanatlar aracılığıyla Haliç'in dönüşümünü farklı açılardan değerlendirdi. Endüstri kültüründen kültür endüstrilerine uzanan bu yolculukta değişen aktörler ve peyzajlar karşılaştırıldı. Rota, Karaköy'den Haliç Hattı vapuruyla başlayıp İstanbul'un ilk elektrik santrali olan bugünkü Silahtarağa Kampüsü'nde sona erdi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

İstanbul Modern: Yüzen Adalar Koleksiyonu

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân

Akışlar: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Özet: İstanbul Modern'in dokuzuncu koleksiyon sergisi "Yüzen Adalar", 1945'ten günümüze Türkiye sanatının gelişimini ve çeşitliliğini keşfetmek üzere rehber eşliğinde ziyaret edildi. Sanatçıların özgün ve aykırı hayal güçlerine, aynı zamanda yerel aidiyetleriyle, sınır ve coğrafyalar ötesi etkilerine odaklanan sergi, soyut ve figüratif eserlerden yerleştirme ve videolara uzanan zengin bir seçki sundu. Katılımcılar, bu kapsamlı sergi aracılığıyla müzeyi deneyimledi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Kapalı Çarşı Çatısı ve Hanlar

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân, Miras

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: Fatih Belediyesi

Özet: Fatih Belediyesi ev sahipliğinde gerçekleştirilen bu rotada, 550 yılı aşkın süredir kültür, tarih ve ticaretin buluştuğu Kapalıçarşı'nın çatısına çıkıldı. İstanbul'un en önemli simgelerinden biri olan Kapalıçarşı ile göz alıcı mimarisiyle öne çıkan tarihî hanlar keşfedildi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Mimarlık ve Sanatın Buluştuğu Şehir Panoları: İstanbul Manifaturacılar Çarşısı

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Mekân, Miras, Sanat

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Şehrin Panoları, Kale Tasarım Sanat Merkezi

Yürütücü: Mustafa Ergül, Araştırma Projeleri Yöneticisi, İstanbul Araştırmaları Enstitüsü

Özet: İstanbul Manifaturacılar Çarşısı, Türkiye’de mimarlık ve sanat iş birliğinin erken dönem örneklerinden biridir. Mimar Doğan Tekeli ve Sami Sisa tarafından 1958-1967 yılları arasında tamamlanan yapı kompleksinde; Füreyâ Koral, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Eren Eyüboğlu, Sadi Diren, Nedim Günsür ve Ali Teoman Germaner’in seramik ve mozaik panoları yerinde incelendi. Şehrin Panoları iş birliği ve Kale Tasarım ve Sanat Merkezi desteğiyle gerçekleştirilen bu mimarlık-sanat rotasında, sekiz sanatçının dokuz eserine odaklanılarak bir dönemin kimliğini şekillendiren “kamusal alanda sanat” örnekleri yerinde değerlendirildi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Mimarlık ve Sanatın Buluştuğu Şehir Panoları: Kadıköy

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Mekân, Miras, Sanat

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partnerler: Şehrin Panoları, Kale Tasarım Sanat Merkezi

Yürütücü: Nurtaç Buluç, Sanat Tarihçisi, Şehrin Panoları

Özet: Kadıköy’ün Bağdat Caddesi, Feneryolu ve Fenerbahçe gibi bölgelerinde, 1970–2000’ler arasında bir dönemin toplumsal hafızasını şekillendiren panolar, bugün hâlâ apartman cephelerinde ve girişlerinde görülebilmektedir. Bedri Rahmi Eyüboğlu, Eren Eyüboğlu, Cevdet Altuğ, Erdinç Bakla, İlgi Adalan, Taci Alpaslan, Yalçın Tokay ve isimsiz birçok sanatçıya ait bu eserler, adeta bir açık hava müzesi niteliği taşımaktadır. Bu rotada; Bağdat Caddesi ve çevresindeki sokaklarda yer alan on civarında seramik ve mozaik pano incelendi, dönemin mimarlık-sanat ilişkisi, sanatçılar ve panoların hikayeleri üzerine değerlendirmeler yapıldı.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Şehrin Belleğinde Yürümek

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Gıda, Hareketlilik, Miras, Kültür, Mekân

Akışlar: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Herkesi ve tüm canlıları gözetten bir kent nasıl mümkün?

Partner: Karaköy Güllüoğlu

Yürütücü: Merin Sever, Yönetici Editör & Araştırmacı, Can Yayınları

Özet: Bizans, Osmanlı ve Cumhuriyet izlerini taşıyan Eminönü-Karaköy rotasında katılımcılar; kentin katmanlarını gözlemledi, görme biçimlerini sorguladı ve her gün yanından geçilen yapılara farklı bir perspektiften baktı. Yürüyüş; Yeni Cami Meydanı'ndan başlayarak sırasıyla Kurukahveci Han, Galata Köprüsü, Karaköy Palas, Karaköy İskelesi ve Galataport güzergahında ilerledi. Rota, bahçesinde Cenevizlilerden kalma tonoz ve taş duvarları barındıran, İstanbul'un katmanlı geçmişini yansıtan özel bir örnek olan 1930'lar yapımı Karaköy Güllüoğlu binasında sona erdi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Tarihi İzler, Renkli Sokaklar: Cibali-Fener-Balat

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân, Miras

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Aleksandır Masev, İstanbul Tükenmeden

Özet: İstanbul Tükenmeden ekibinin rehberliğinde gerçekleştirilen bu rota, katılımcıları Haliç kıyısının tarihî semtlerinde bir yolculuğa çıkardı. 1960'lı yıllara dek varlığını sürdüren kadim kültürlerin izleri ve birlikte yaşama gelenekleri çeşitli mekânlarda hissedildi. Cibali, Fener ve Balat'ın dar sokaklarında geçmişin mahalle hayatı adım adım keşfedilirken aynı zamanda semtlerin bugünkü renkleri ve yaşam biçimleri de deneyimlendi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Tarihi Yarımada'nın Hanları ve Kapalı Çarşısı

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, Mekân, Miras

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Mustafa Meriç, İstanbul Tükenmeden

Özet: İstanbul Tükenmeden ekibinin rehberliğinde gerçekleştirilen bu rota, katılımcıları Kapalı Çarşı'nın hanlar bölgesini keşfetmeye davet etti. Zanaatkârların izinden ilerleyen yolculuk, hanların ve bedestenlerin tarihinden başlayarak Osmanlı'dan günümüze İstanbul'un ticaret yaşamının dönüşümünü deneyimleme fırsatı sundu. Rotada Beyazıt Camii, Sahaflar Çarşısı, Yağlıkçılar Caddesi, Bedesten, hanlar ve Nuruosmaniye Camii gibi önemli noktalar ziyaret edildi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Yedinci Tepe: Paşalar ve Azizler

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Miras, Mekân, İnsan

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücüler: Ebru Kurt-Özman, Dr., Kentsel Yönetişim Uzmanı & Politika ve Ağ Analisti, Amsterdam Üniversitesi
Oktay Özman, Doç. Dr., Memorial Bahçelievler Hastanesi

Özet: İstanbul'un hikâyesi en iyi yollar üzerinden anlatılır. Bu rotada, şehrin yedinci tepesinde uzanan antik Mese Yolu'nun güney kolu takip edilerek Altın Kapı'dan giriş yapıldı ve Bizans ile Osmanlı dönemlerinin topografyası ve demografisi incelendi. Katılımcılar, camiler ve kiliseler, paşalar ve azizler arasındaki dikkat çekici rakım farklarını gözlemledi; Roma-Bizans dönemi Konstantinopolis'in geometrik yapısı ile Osmanlı döneminde şekillenen İslam şehri Konstantiniyye'nin izlerini keşfetti. 19. yüzyılda tren ve tramvay gibi yeniliklerle dönüşen yedinci tepe, uzun geçmişi izlerinin bugüne taşındığı bir alan olarak deneyimlendi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

YTÜ Yıldız Teknopark: IMEHub Projesi

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Teknoloji, Yerel Kalkınma, Ekonomi, Ağlar, Göç

Akış: Dayanıklı bir kent nasıl mümkün?

Partner: Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD)

Yürütücüler: Mehtap Yalçın Tahiroğulları, Uzman, Yıldız Teknopark
Özgür Altıntop, Uluslararası Projeler Birimi Uzmanı, Yıldız Teknopark

Özet: Bu rotada katılımcılar, ICMPD'nin ENHANCER Projesi Yerel Ortak Kullanım Tesisleri (YOKT) Hibe Programı yararlanıcısı olan Yıldız Teknik Üniversitesi Teknopark'ı ziyaret etti. Teknopark bünyesinde yürütülen IMEHub Projesi kapsamında bilişim ve teknoloji alanındaki girişimcilere sağlanan ortak kullanım alanları, ekipman, mentorluk, iş geliştirme desteği ve iş birliği fırsatları tanıtıldı.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Yürüyen Atölye | Haliç'in Görünmez Çizgilerini Yürümek: Fener-Balat-Ayvansaray

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Hareketlilik, Mekân, Doğa

Akış: Herkesi ve tüm canlıları gözetken bir kent nasıl mümkün?

Yürütücüler: Bahar Aksel, Doç. Dr., Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi
Melih Birik, Doç. Dr., Şehir Plancısı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet: İstanbul'un topografyası, kentin kimliğini belirleyen çok katmanlı anlamsal bağlantılar barındırır. Tarihî Yarımada'nın anıtsal yapıları, topografik çizgilerle kurdukları ilişki sayesinde kentin özgün silüetini oluşturmuş; bu silüetin korunması amacıyla zamanla +40 kotu üzerindeki yapılaşmalara sınırlamalar getirilmiştir. İklim krizine bağlı deniz seviyesinin yükselmesi senaryoları, kentin gelecekteki kurgusu ve kıyı kullanımları açısından önemli ipuçları sunmaktadır. Bu rotada, kıyı ile kurulan ilişki yalnızca kıyı hattı üzerinden değil, farklı kotlardaki kullanımlar ve arka plan etkileşimleri üzerinden okunarak iklim krizinin neden olabileceği kıyı çizgisi değişimleri ve buna bağlı mekânsal dönüşümler değerlendirildi.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Yürüyen Atölye | Galata'nın Gündelik Akustik Palimpsestleri

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Hareketlilik, Mekân

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Yürütücü: Sena Karahan, Mimar & Araştırmacı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi

Özet: Gündelik Akustik Palimpsest araştırma pratiği kapsamında düzenlenen ses yürüyüşü, daha önce aynı rotada alınmış ses kayıtlarının dinlenmesiyle eş zamanlı olarak yürünmesi şeklinde kurgulandı. Bu çalışma, duyulan, görülen ve yürünen arasındaki senkronizasyonu bilinçli biçimde bozarak mekân algısında bir “zaman-mekân kırılması” yaşanmasına olanak sağladı. Olağanın dışına çıkan bu yürüyüş, katılımcılara gündelik hayat ve kamusal mekân üzerine yeniden düşünme ve tartışma alanı sundu.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Yürüyen Atölye | Güvenli Yürüyüş Alanları Keşfi

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Hareketlilik, İnsan, Mekân, Yaşam Kalitesi, Veri

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: Parabol

Yürütücüler: Aişe İçli, Şehir ve Ulaşım Plancısı, Konya Büyükşehir Belediyesi

Elif Çora, Şehir Plancısı, Parabol

Tuğçe Işık, Pazarlama Direktörü, Parabol

Özet: EIT Urban Mobility tarafından desteklenen SAFELY projesi kapsamında gerçekleştirilen bu yürüyen atölye, trafik güvenliği analizinde vatandaş katılımını odağına aldı. Haliç Kongre Merkezi'nden başlayan yürüyüşte katılımcılar, şehrin güvenli ve kapsayıcı ulaşım olanaklarını farklı gözlem odaklarıyla inceledi. Her durakta QR kodlar aracılığıyla Mapalyse anketine erişilerek gözlemler paylaşıldı, riskli noktalar harita üzerinde işaretlendi. Böylece katılımcılar hem farkındalık kazandı hem de yerel yönetimlerin daha güvenli yürüyüş alanlarının oluşturmaya katkı sağladı.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Yürüyen Atölye | Jane's Walk: Fikirtepe'yi Yürüyerek Keşfetmek

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Hareketlilik, Mekân, Yaşam Kalitesi

Akış: Adil bir kent nasıl mümkün?

Partner: Jane's Walk

Yürütücü: Refika Boz, Şehir Plancısı, Nofa Planlama ve Yapı

Özet: “Şehrimin Hikayesinde Tuzum Var - Jane Jacobs Gözlüğünden Bakış” atölyesinin ardından gerçekleştirilen yürüyen atölye, Jane's Walk ruhundan ilham aldı. Jane Jacobs'un şehircilik anlayışı doğrultusunda, katılımcılar Kadıköy Fikirtepe'de kentsel yaşamın izlerini keşfetti; eski mahalle dokusundan yeni yapılarla, boş alanlardan toplumsal etkilere kadar şehrin dönüşüm hikâyesi birlikte ele alındı. Yürüyüş boyunca, katılımcıların katkılarıyla şekillenen duraklar ve gözlemler, Walkability uygulaması üzerinden dijital bir haritaya dönüştürülerek herkesin erişimine açıldı.

DUYULARINLA KATIL KENT ROTASI

Yürüyen Atölye | O'film Rotası: Muhsin Bey'in İzinde

3 Ekim 2025 | 14.00-17.00

Etiketler: Kültür, Sanat, İnsan, Mekân

Akış: Birlikte yaşama imkân veren bir kent nasıl mümkün?

Partner: O'film Route

Yürütücü: Ali Gençoğlu, Dr., Araştırma Görevlisi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

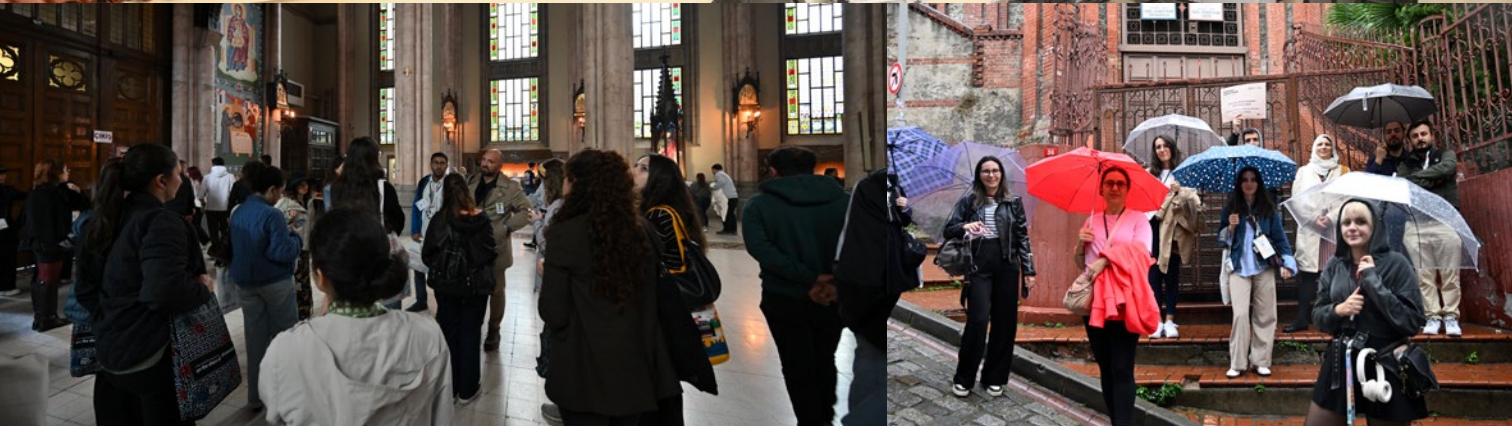
Özet: İstanbul, özellikle Beyoğlu, Türk sinemasının önemli sahnelerinden biridir. “Muhsin Bey”, yönetmenliğini Yavuz Turgul'un yaptığı ve başrollerini Şener Şen ile Uğur Yücel'in paylaştığı, 1980'ler İs-

tanbul'undaki sosyolojik dönüşümü, göç olgusunu ve kültürel çatışmayı resmeden önemli filmlerden biridir. Rota ile katılımcılar, filmde ilhamla Muhsin Bey'in ayak izlerini takip ederek sinema, toplumsal bellek ve kent sosyolojisinin iç içe geçtiği bir deneyim yaşadı. Tarlabası Bulvarı'ndan başlayan yürüyüşte katılımcılar, İstiklal Caddesi'nin arka sokaklarından Galata'ya uzanan güzergâhta filmin mekânlarını ziyaret ederek hem mekânların bireysel hikâyelerini hem de filmle kesişen öykülerini dinledi. Yürüyüş sırasında katılımcılar, anlık bildirimlerle duygularını mekâna işaretledi ve atölye sonunda Muhsin Bey'in duygu haritasını oluşturdu. “Kadraj içinde kadraj” uygulaması sayesinde katılımcılar sahnelerin içine adım atarak hem mekânın geçmişiyle hem de film karakterleriyle bağ kurdu.

DEĞERLENDİRMELER

Gökhan Yılmaz, Marmara Afet Risklerini Azaltma Daire Başkanı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD)

Marmara Belediyeler Birliği tarafından düzenlenen Marmara Uluslararası Kent Forumu (MARUF) kapsamı, katılımcı sayısı, etkinlik çeşitliliği, uluslararası katılım düzeyi ile Türkiye'deki önemli forum ve birlikteliklerden biri olarak değerlendirilmektedir. Özellikle düzenlenen etkinlikler ve işlenen konular içinde kentsel dirençlilik ve afet yönetimi başlıklarına yer verilmiş olması tüm dünyada afetlerin yaşanma sıklığının arttığı bu zamanlarla ilişkilendirildiğinde hem ülkemiz hem de AFAD'ın çalışmalarına katkısı açısından değerlidir. Forumun düzenleme aşamasında AFAD'ın katkı sağlayacak şekilde hazırlık sürecine ve sonrasında etkinliklere dahil edilmesi oldukça önemlidir. AFAD'ın afet yönetimindeki yeri, görev ve sorumlulukları ile örtüşecek bir zeminde Marmara Belediyeler Birliğince düzenlenen bu foruma katılmak AFAD açısından da yeni olanaklar ve fırsatlar sunmuştur.

Marmara Bölgesi barındırdığı nüfus, yapı ve araç yoğunluğunun yanında ekonomik faaliyet çeşitliliği ve altyapısıyla tüm Türkiye için çok önemlidir. Marmara Bölgesi içinde yer alan İstanbul ise üç imparatorluğa başkentlik yapmış ve bugün de dünyanın en önemli metropollerinden biri durumundadır. Bütün bunlar Marmara Bölgesi'nin afet riskleri ile birlikte ele alındığında AFAD Başkanlığı bünyesinde kurulan Marmara Afet Risklerini Azaltma Daire Başkanlığı olarak Marmara Bölgesi'ndeki risk azaltma çalışmalarına odaklanılmakta, bu bölgedeki şehirlerimizin ve insanlarımızın güvenliği açısından ilgili tüm kuruluş ve kurumlar ile birlikte ortak çalışmalar yürütülmektedir. AFAD olarak afet risklerini belirleyip kamuoyu gündemine taşıyarak, kamuyla birlikte bu riskler hakkında konuşmak amacıyla MARUF gibi platformlarda yer almak kurumsal olarak önem arz etmektedir.

Bu açıdan AFAD Başkanlığı olarak yer aldığımız etkinlikleri değerlendirdiğimizde, destek verdiğimiz bir dizi etkinlik ile afete ilişkin konuşmalar yaparak bir kent forumunda yer almanın AFAD ve MARUF

kimliklerine olumlu katkıları olduğunu düşünmekteyiz. Bu bağlamda katılımcılar afet yönetimi yaklaşımını ülkenin ulusal otoritesinin bakış açısıyla dinleme imkânı bulmuş oldukları gibi AFAD da uluslararası bir kent forumunda farklı disiplinlerden profesyonellerin dikkatini çekme imkânı bulmuştur.

Bununla birlikte ülkenin politikaları gereği yerel yönetimlerin de afet yönetim sisteminde aktif şekilde yer alması için gerçekleştirilen kurumsal yapılanma sonucunda ulusal afet otoritesi ile yerel yönetimlerin ilgili profesyonelleri ve yönetim kadrolarının bir araya gelmesini sağlayan bu gibi platformlar ulusal afet yönetimi politikalarının yerel düzeye aktarılması açısından önem arz etmektedir. MARUF25 kapsamında gerçekleştirilen yönetici ve karar alıcılar düzeyindeki kapalı toplantı ve farklı disiplin ve sektörlerden gelen çeşitli aktörlerin katılımı ile gerçekleştirilen ağ kurma etkinliğinin amacına ulaştığı değerlendirilmektedir. Marmara Belediyeler Birliği ile iş birliği içinde, gelecek forumlarda da yer almak ve iş birliğini devam ettirmek arzusundayız.

Bu süreçte MARUF25'te bize mihmandarlık eden MBB ekibine ek olarak yerel yönetimlerin afet alanındaki yönetici, karar alıcı ve uzmanları ile ortak etkinlikler yapılabileceğini öngörmekteyiz. Nitekim platformun doğası gereği böyle bir iş birliğinin ortak çalışma kültürünü destekleyeceğini ve etkinliklerin sahiplenilmesini de artıracığını düşünmekteyiz. Ayrıca kent üzerine çalışan ve üretenler ile etkileşimli şekilde afet yönetimine dair konuşabileceğimiz atölyelerin gerçekleştirilmesinin, AFAD ve yerel yönetimler açısından yeni çalışma alanları oluşturabileceğine inanmaktayız.

Ufuk açıcı paylaşımların yapıldığını gözlemleyebildiğimiz gibi yer aldığımız akıştaki uluslararası katılımın artırılmasının yeni iş birlikleri kurulması açısından faydalı olabileceğini öngörmekteyiz. Bu kapsamda düzenlenecek yeni etkinliklerde afet

gerçeğini kente ve topluma etkileri kapsamında ele alabilecek ve kalkınma ile ilişkili görüşler ve iş birlikleri yaratacak uluslararası kuruluşların davet edilebileceğini düşünmekteyiz. MARUF, akademik bir toplantıdan ziyade kente dair konuların kentliler tarafından konuşulduğu bir platform olmasın hareketle, düzenleme kurulu/ekipleri tarafından erken

dönemde yönlendirilmenin etkinliklerin veriminin artırılmasında önemli olduğu değerlendirilmektedir. AFAD olarak samimi ve içten yaklaşım ile sağlanan kurumsal iş birliği için Marmara Belediyeler Birliğinin kıymetli ekibi ve yöneticilerine, bu etkinliği düzenleyen ve destek olan tüm kurum ve kuruluşlara teşekkür ederiz.

Anastasia Sukhoroslova, CEO & Kurucu, All Things Urban

MARUF25, katıldığım ilk Marmara Uluslararası Kent Forumu'ydü ve organizasyon daha ilk günden üzerimde güçlü bir izlenim bıraktı. Etkinlikte All Things Urban'ın resmi partneri sıfatıyla bulunmanın yanı sıra konuşmacı, moderatör ve katılımcı olarak da yer almak, platformun işleyişini ve paydaşlar nezdinde neden bu denli değer gördüğünü bütünüyle hissetmemi sağladı.

En çok dikkatimi çeken husus, yerel bağlam ve uluslararası seslerle dengeli bir harman oluşturulmasıydı. Marmara Bölgesi'nin önceliklerini ve zorluklarını anlarken bir yandan da çok farklı coğrafya ve disiplinlerden gelen uzmanların bakış açılarını dinlemek ilham vericiydi. Bu nitelikli karışım, tartışmaları daha zengin ve gerçek hayatla ilintili kıldı.

Katıldığım oturumlarda “Çözüm Üreten Kentler” mottosu açıkça hissediliyordu. Katılımcı çeşitliliği de etkileyiciydi. Yerel yönetimler, STK'lar, akademisyenler, özel sektör, araştırmacılar ve genç uzmanlar tartışmalara hep birlikte katkı sunuyordu. İlk kez katılan biri olarak, ortamın bu kadar açık ve iş birliğine dayalı olmasını takdir ettim; katılımcıların gerçekten fikir alışverişi yapmak ve öğrenmek için bir araya geldiği hissediliyordu.

Benim de yer aldığım “Değişen Dünyada Urbanist Nasıl Olunur?” oturumu bu enerjiyi iyi yansıttı. Mesleğin nasıl dönüştüğünü, günümüz kent uzmanlarının hangi beceri ve zihniyete ihtiyaç duyduğunu ele aldık. Katılımcıların kendi şehirlerinden ve kariyer yolculuklarından paylaştığı örnekler, önümüzdeki fırsat ve zorluklara dair resmi netleştermemize yardımcı oldu. Ardından

Ervin Sezgin ile yürüttüğümüz atölye çalışması, insanların kendi yollarını ve kent yapısının geleceğine dair umutlarını samimiyetle tartıştığı etkileşimi yüksek bir alana dönüştü.

Bir partner olarak yaşadığım bu deneyimin All Things Urban'daki çalışmalarımızla da birebir örtüştüğünü düşünüyorum. Dünyanın dört bir yanındaki kent uzmanlarını birbirine bağlayan ve hızla değişen bu alanda kariyerlerine rehberlik eden misyonumuzun, MARUF'un hedefleriyle ne denli uyumlu olduğunu görmek bizler için kıymetliydi. İş birliğini, bilgi paylaşımını ve topluluk bilincini önemseyen böyle bir forumun parçası olmak gerçekten anlamlıydı.

Geleceğe bakacak olursak, daha fazla uluslararası sesin foruma dahil edilmesi ve ilave ağ kurma (networking) fırsatları yaratılması harika olurdu. Kentlerin ve mesleğin değişim hızı düşünüldüğünde gelecek organizasyonlarda yeni nesil yetkinlikler, iklim uyumu, veri ve yapay zeka ile evrilen kentsel kariyerler gibi konularda daha fazla oturuma yer verilebilir. MARUF halihazırda çok geniş bir perspektif sunuyor, bu unsurların genişletilmesi küresel bilgi alışverişini daha da güçlendirebilir.

Özetle MARUF25, farklı sektörleri, kuşakları ve bölgeleri buluşturan bu platforma harika bir giriş oldu. Gelecek organizasyonların da katılımı, öğrenmeyi ve birlikte üretmeyi teşvik eden formatlar üzerine inşa edilmeye devam etmesini umuyorum. Bu yıl, daha iyi kentler şekillendirmek adına bu tür buluşma zeminlerinin ne kadar hayati olduğunu net bir şekilde gösterdi.

Altyazı Sinema Derneği

Altyazı Sinema Derneği olarak MARUF programında bu yıl ikinci kez yer aldık. MARUF25 “Kent ve Sinema” programının kürasyonunu ve içerik tasarımını üstlenmek, sinema aracılığıyla kentler ve festivaller, hafıza ve toplumsal dayanışma üzerine düşünen bir program oluşturmak bizim için hem kendi çalışma alanımızla doğrudan örtüşen hem de yerel yönetim, akademi ve sivil toplum alanları arasında yeni diyaloglar açan bir deneyim oldu.

MARUF25’ten beklentimiz, kent odaklı bir uluslararası platformda sinema üzerinden kamusal tartışmalar açabilecek bir alan yaratmaktı. Program süresince ortaya çıkardığımız programın ilgiyle karşılandığını gördük. Yine de özellikle ikinci günün gösterim saatinin oldukça erken olması katılımcı sayısını olumsuz etkiledi. Panellerde sinemanın kent politikalarıyla, kültürle ve ifade özgürlüğüyle nasıl keşilebileceğini birlikte tartışabildiğimiz, zengin bir öğrenme ve paylaşım ortamı oluştu. “Derin Dalış” yapısı, farklı alanlardan katılımcıların birbirini duyması açısından verimliyd. Ancak etkinlik alanının fiziksel olarak çok geniş olması, spontane karşılaşmaları zaman zaman zorlaştırdı. Daha bütünleşik bir mekânsal kurgunun ve bu programla ilgilenebilecek farklı etkinlik alanlarındaki kişilere yapılabilecek doğrudan yönlendirmelerin bu tür karşılaşmaları güçlendireceğini düşünüyoruz.

MARUF25’in uluslararası boyutu çok değerliydi. Ancak Avrupa dışından katılımın önündeki bürokratik engellerin bazı konuklarımız için zorluk yaratıldığını gözlemledik. Gelecekte vize süreçlerinin daha

öngörülebilir şekilde planlanması ve potansiyel sorunlara yönelik çözümler üretilmesi iyi olacaktır. Bu konuda destekleyici mekanizmalar oluşturulması, MARUF’un küresel erişilebilirliğini artıracaktır.

MARUF ekibiyle planlama, koordinasyon ve etkinliklerindeki iletişim çok profesyoneldi. Özellikle konukların ağırlanması, transferler ve yan etkinliklerin organizasyonundaki özveriye çok kıymetli buluyoruz. Hazırlık sürecinde esnek ve kolektif bir çalışma yürütüldü; Altyazı olarak içeriksel özgünlük sağlarken forumun genel vizyonuna uyumlu bir yapı kurabildik. Bu ortak üretim deneyiminin gelecekte de devam edeceğine inanıyoruz.

MARUF’u benzer forumlardan ayıran en önemli özellik, farklı sektörleri —yerel yönetimler, sivil toplum, akademi, özel sektör— gerçekten bir araya getirebilmesi. Bu yapının korunması ve kültür-sanat politikalarına daha fazla alan açılması, forumun etki gücünü artıracaktır. Önümüzdeki yıllarda, özellikle iklim krizi, kültürel mirasın korunması, kamusal alanın sanatsal kullanımı, demokratik katılım, ifade özgürlüğü gibi konuların sinema ve yaratıcı sektörlerle kesiştiği temaların güçlendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

MARUF25 bizim için, kent politikalarıyla bağımsız sinema arasında köprü kuran, yeni ortaklıkların ve düşünsel alanların kapısını açan bir deneyim oldu.

Abdallah Anati, İcra Direktörü, Filistin Yerel Yönetimler Birliği (APLA)

APLA'nın Marmara Urban Forum'da (MARUF25) ilk kez yer alması, kurumun uluslararası varlığını güçlendirmek ve küresel kent yönetişimi diyaloguna dahil olmak adına atılmış önemli bir adımdır. Forumun resmi partneri sıfatıyla APLA, 50'yi aşkın ülkeden 8.000'den fazla katılımcı ve 500'den fazla konuşmacıyı buluşturan bu dev platformda, yerel liderlerin, politika yapımcıların ve uygulayıcıların sürdürülebilir, kapsayıcı kentler inşa etme vizyonlarını paylaştıkları o canlı atmosferin merkezinde yerini almıştır.

MARUF25, APLA için sıradan bir etkinlik katılımının ötesinde Filistin yerel yönetimlerinin sesini, dünyanın farklı coğrafyalarında benzer kentsel sorunlarla yüzleşen mevkidaşlarına duyurabileceği stratejik bir zemin niteliğindeydi. Gerek genel oturumlar ve yan etkinlikler, gerekse Filistin standı üzerinden sağlanan aktif katılımı APLA, işgal ve kriz koşullarına rağmen hizmet sunumunun devamlılığı, toplumun korunması ve yerel demokrasinin yaşatılması noktalarında Filistin belediyelerinin sergilediği dayanıklılığı, yenilikçiliği ve kararlılığı güçlü bir şekilde ortaya koydu.

Özellikle “Dinleyen ve Öncü Kentler: Filistin'in Yerel Cephesinden Hikayeler” (Cities that Listen, Cities that Lead: Stories from Palestine's Local Frontlines) başlıklı oturum, belediye başkanlarına yerelde ürettikleri çözümleri sergileme olanağı tanırken Filistin yerel yönetimlerinin yalnızca zorluklara direnmekle kalmayıp, kapsayıcılık ve toparlanma süreçlerine de liderlik ettiğini kanıtladı. Benzer şekilde, Tulkarem Belediye Başkanı'nın katkılarıyla APLA'nın yer aldığı “Savaş Günlerinde Şehirler: Yaşamak ve Yaşatmak” (Cities at War Times: Serving While Surviving) oturumu, çatışma ortamında kentsel dayanıklılığın ne anlama geldiğine dair yaşanmışlıktan süzülen sahihi bir perspektif sundu ve bu mesaj uluslararası dinleyicilerde derin bir yankı buldu.

Etkinlik, görünürlüğün yanı sıra anlamlı bir ağ kurma ve iş birliği zemini de sağlamıştır. Kocaeli Büyükşehir Belediyesi ve Marmara Belediyeler Birliği ile gerçekleştirilen ikili görüşmeler kapasite geliştirme, teknik bilgi alışverişi ve belediyeler arası dayanışma konularında somut iş birliği çerçevelerinin önünü açtı. 2 binden fazla ziyaretçiyi ağırlayan Filistin standı ise başlı başına bir etkileşim merkezine dönüşerek, Filistin halkının dayanıklılığının ve ortaklık ruhunun bir simgesi haline geldi.

Kurumsal öğrenme perspektifinden bakıldığında MARUF25, APLA'nın yerel girişimlerini “2030 Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları” ve “Yeni Kentsel Gündem” gibi küresel ajandalarla ilişkilendirmenin önemini bir kez daha teyit etmiştir. Forum ayrıca, APLA'nın Filistin belediyeleri ile iyi yönetişimi, şeffaflığı ve insan odaklı kentsel dönüşümü savunan bölgesel platformlar arasında bir köprü olma rolünü pekiştirmiştir.

Gelecek projeksiyonunda APLA'nın bu ivmeyi kullanarak MARUF25'teki tartışmaları ve kurulan bağlantıları somut iş birliği modellerine dönüştürmesi elzemdir. Takip mekanizmalarının güçlendirilmesi, yeni ortaklarla diyalogun sürekli kılınması ve bu etkileşimlerin APLA'nın “2026–2027 İş Birliği ve Savunuculuk Stratejisi” ile entegre edilmesi, katılımın sadece temsiliyetle sınırlı kalmayıp somut bir etkiye evrilmesini sağlayacaktır.

Özetle MARUF25, APLA'nın görünürlüğünü artıran, savunuculuk misyonunu güçlendiren ve Filistin belediyecilik deneyimini dayanıklılık, demokrasi ve sürdürülebilir yerel yönetim üzerine yürütülen küresel tartışmaların vazgeçilmez bir parçası olarak konumlandırılan dönüştürücü bir ilk adımdır.

Merin Sever, Yönetici Editör & Araştırmacı, Can Yayınları

Bu yıl düzenlenen MARUF'ta, iki ayrı etkinliğimle yer aldım. Biri, “Zihnle Katıl” kapsamında, Ceren Sungur’la beraber gerçekleştirdiğimiz “Şehir Konuşmaları: Kent Belleğinin İzinde” başlıklı söyleşiydi. Diğeri ise “Duyularınla Katıl” kapsamında bir kent rotasıydı; “Şehrin Belleğinde Yürümek” konseptiyle Eminönü’nden Karaköy’e uzanan bir hatta katılımcılarla beraber şehir hafızasını keşfe çıktık.

Kendi adıma, hem söyleşi hem kent rotasındaki yürüyüş çok keyifliydi, çünkü ikisine de hakikaten ilgi duyanlar katılmıştı. Onların şevki, soruları, paylaşımları, benim/bizim de deneyimimizi zenginleştirdi. Ancak kent rotası, benim için özellikle kıymetliydi: Şehri görerek, kendi ritmindeki sesini duyarak, rüzgarıyla hissederek, hatta kokularını fark ederek yapılan ve yürüyüşün ritmiyle taçlanan bir öğrenme, doğal olarak klasik öğrenme anlayışlarımızdan daha farklı ve daha etkili. Kendi adıma da daha ilginç ve keyifliydi, çünkü sık sık söyleşi yaparken çok nadiren böyle etkileşimli etkinlikler yapabiliyoruz. O bakımdan, bunu daha sık yapmak istediğimi fark ettim ben de.

Konuların, etkinliklerin çeşitliliğine bakınca, düzenlenen etkinliklerin farklı konseptlere dağılmasını çok sevdim. İnanılmaz bir başlık zenginliği vardı, bu bakımdan herkesin kendine göre bir merak alanı bulması mümkündü sanırım. Etkinlik ekibi çok içten, candan, sıcak ve yardımcıydı. Kesinlikle beni en çok etkileyen şeylerden biri bu oldu.

Planlama aşamasında gördüğüm tek sorun, genel olarak etkinliklerin ilgililerine ulaştırılması konusundaki iletişim sıkıntısıydı. Hem etkinliklerden haberdar olma noktasında, hem de sosyal medya postları gibi iletişim maksatlı gönderilerin altındaki soruların cevaplanması konusunda biraz aksama sezdim. Bu sebeple ilgilenenler sanırım genellikle bize soru yöneltme ihtiyacı duydular. Bir de, etkinliklere katılım kaydı yaptırmak ücretsiz olduğu için, ne yazık ki tüm ücretsiz etkinliklerde görülen kayıt yapan/gelen sayısı arasındaki fark meselesi var, ama sanırım bu konuda yapılabilecek bir şey yok. Esas ilgililerin “Kontenjan dolmuş diye kayıt yaptıramadık, ama fotoğraflardan gördük ki kontenjan da belirtilenden daha az katılımcı vardı” şeklinde mesaj atmalarına bakılırsa, bu biraz -onlar açısından- can sıkıcı oluyor tabii.

Önceki MARUF'lara katılmadığım için bir kıyaslama yapamayacağım, ama her seferinde organizasyonun ilerlememesi için bir sebep göremiyorum. Bu süreçte yapılacak en güzel şey, bence söyleşi gibi etkinliklere kıyasla hareketli, aktif katılımı, deneyime dayanan her türlü etkinliğin artırılması olur; zira söyleşi her yerde, her zaman yapılabiliyor, ama diğerlerini düzenlemek ancak böyle büyük organizasyonlarla mümkün oluyor.

Kendi adıma, MARUF oluşumunu desteklemek için her zaman elimden geleni yapmaya açığım.

Bernd Vöhringer, Yerel Yönetimler Meclisi Başkanı, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi (Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe)

MARUF25'in 1 Ekim sabahı gerçekleşen açılış oturumunda konuşmacı olarak yer aldım. Forumun dört ana ekseninden biri olan ve hepimizi yakından ilgilendiren şu soru üzerine görüşlerimi paylaşmak üzere davet edilmiştim: Yerel demokrasinin benimsendiği, katılımcı, güvenilir ve hesap verebilir kurumsal yapılara sahip, adil bir kent nasıl mümkün?

Konuşmamda bilhassa, demokratik yönetişimin verimli işleyebilmesi için güçlü kurumsal yapılara duyulan ihtiyacın altını çizdim. Ayrıca, içinde bulunduğumuz güvensizlik, kutuplaşma ve dezenformasyon iklimine dikkat çekerek demokrasiye ve kurumlarına duyulan güveni onarmamız, daha sıyiden tesis etmemiz gerektiğini vurguladım. İnsanların demokrasiye olan inancını ve bağlılığını yeniden canlandırmak istiyorsak mevcut sorunları her seviyede ve kolektif bir çabayla ele almalıyız. Yöntemlerimizi gözden geçirmeli, yurttaşları süreçte dahil etmek için yeni yollar icat etmeli ve inovatif adımlar atmalıyız.

Unutulmamalıdır ki demokrasi, her yurttaşın bir ses, her sese bir değer veren, yaşayan ve nefes alan bir sistemdir. O sadece seçimlerden, kanunlardan, kurumlardan veya prosedürlerden ibaret bir yönetim biçimi değildir. Diğer sistemlerin aksine demokrasi, özgürlük, eşitlik, güvenlik ve adalet ilkeleri üzerinde yükselir. Onu yaşatmak, canlandırmak ve daha etkin kılmak için toplumun tüm kesimlerini ve yönetişimin her kademesini sürece katmalıyız. Bu amaçla, temsili demokrasiyi mutlaka katılımcı demokrasiyle ve çok katmanlı iş birlikleriyle tahkim etmek zorundayız. MARUF25, bu ortak hedefe ulaşmanın yollarını tartışmamıza olanak sağlarken yerel demokrasiyi güçlendirmeye kararlı, benzer vizyonu paylaşan aktörleri bir araya getiren verimli ve ilham verici bir buluşma oldu.

Forumun devamında, 1 Ekim öğleden sonra, Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi tarafından "Dayanıklılığı Hayata Geçirmek: Çevresel Zorluklara Karşı Yerel Hazırlık" başlıklı bir panel düzenlendi. Bu oturumda, yerel ve bölgesel yönetimlerin iklim kaynaklı artan zorlukları nasıl öngörebileceği, yönetebileceği ve yanıtlayabileceği masaya yatırıldı. Seçilmiş yerel temsilciler olarak saha deneyimlerimizi paylaştık; su yönetimi, kıyı erozyonu, orman yangınları, taşkınlar ve su kirliliği gibi çeşitli sınamalar karşısında yerel yönetişimin kilit unsurlarını tartıştık. Kriz durumlarına karşı sadece hazırlıklı olmanın, koordineli müdahalenin ve toplumsal dayanıklılığın önemini değil, aynı zamanda yurttaşların bu süreçte üstlenebilecekleri roller konusunda bilinçlendirilmesi gerektiğini de önemle vurguladık.

Genel bir değerlendirme yapacak olursam, MARUF25'e katılan Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi üyeleri olarak etkinlikten büyük memnuniyet duyduk. İçeriği son derece ilgi çekici, konu başlıklarını güncel ve katılımcı profilini oldukça kapsayıcı bulduk. Böylesine değerli bir buluşma, etkileşim ve paylaşım platformu sundukları için Marmara Belediyeler Birliğini tebrik ediyor ve teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sürdürülebilir ve dirençli kentler inşa etmek uluslararası ve belediyeler arası deneyim paylaşımını teşvik etmeyi ve çok taraflı iş birliği ağı kurmayı gerektirir. Bu süreç toplumlarımızın yüzleştiği kritik soruların tartışıldığı, sadece kent ve bölge temsilcilerinin değil, uluslararası aktörlerin, merkezi hükümetlerin, sivil toplumun ve ekonomik paydaşların bir araya gelerek topluluklarının geleceği için yenilikçi politikalar üretebildiği platformlar yaratmaktan geçer.

Avrupa Konseyi Yerel ve Bölgesel Yönetimler Kongresi, 46 üye devletindeki tüm yerel yönetimlere tam da bu tür fırsatlar sunmaktadır. Tüm paydaşları MARUF25 gibi etkinlikleri birer fırsat bilerek güçlerini ve fikirlerini birleştirmeye, ağlar kurmaya ve iş birliğine davet ediyoruz. Sivil katılım, kolektif eylem, yenilikçi yönetim ve yerelde kararlı liderlik sayesinde kentleri daha güvenli, kapsayıcı ve saygılı yaşam alanlarına dönüştürebiliriz.

Son olarak, Marmara Belediyeler Birliği Başkanı Sayın Mustafa Bozbey'e ve forum öncesinde ve sırasında harika bir iş çıkaran tüm organizasyon ekibine özel teşekkürlerimi sunuyorum. Kongre'nin foruma katılımı sürecinde son derece yardımcı ve destekleyici oldular. Bu verimli iş birliği için minnettarız, ortaklığımızın MARUF ve "Avrupa Yerel Demokrasi Haftası" gibi diğer inisiyatifler üzerinden artarak devam etmesini diliyoruz.

Emre Oğuzöncül, Yönetici, İklim Stratejileri ve Yeşil Şehirler, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

MARUF25, içerik çeşitliliği ve güçlü konuşmacı kadrosuyla katılımcılarda yüksek memnuniyet yarattı, iyi kurgulanmış ve sürükleyici panelleriyle öne çıkan bir etkinlik oldu. Bununla birlikte, eşzamanlı oturumların fazlalığı ve bazı oturumların görece küçük salonlarda gerçekleşmesi, belirli başlıkların

takip edilmesini zorlaştırdı. Gelecekte daha odaklı tematik gündemlerin belirlenmesi ve sosyal medya ile iletişim süreçlerine ağırlık verilmesi hem katılımcı sayısı ve deneyimi hem de kurumlar arası etkileşimi güçlendirecek geliştirme alanları olarak değerlendirilebilir.

Laura Hetel, İklim-Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu Politika Sorumlusu, Avrupa Komisyonu (European Commission)

Gündemi yakalayan başlıklar, ilham verici konuşmacılar ve harika bir ev sahibi olarak Marmara Belediyeler Birliği... MARUF; kentsel dönüşümü uygulama, yönetim ve finansman boyutlarıyla ele alan ufuk açıcı tartışmalar için her daim vazgeçilmez bir uğrak noktasıdır. Yıllar içinde bu platform, "Avrupa İklim Nötr ve Akıllı Şehirler Misyonu"nun Türkiye'deki faaliyetlerini kutlamak ve bu çalışmalara ivme kazandırmak adına bir ana merkez haline geldi.

Hatırlanacağı üzere MARUF23'te, CapaCITIES ağı kapsamındaki diğer Avrupa misyon şehirlerinden ve ulusal platformlardan temsilcilerin bakış açılarını da dahil ederek misyon şehirlerimiz İstanbul ve İzmir etrafında ulusal bir diyalog başlatmıştık. Ayrıca Antalya, Bandırma (Balıkesir), Eskişehir, Gaziantep, Konya, Menteşe (Aydın) ve Şişli (İstan-

bul) gibi Türkiye'den diğer şehirlerin de "İkiz Şehirler Öğrenme Programı" (Twinning Learning Programme) kapsamında Şehirler Misyonu ile ilişkilendirilmesine zemin hazırlamıştık.

MARUF25'te ise, İNŞA (İklim Nötr Şehirler Ağı)'nın lansmanını gerçekleştirerek Misyon Şehirler'in etki alanını daha da genişlettik. Marmara Belediyeler Birliği koordinasyonunda ve Misyon Şehirler fonuyla hayata geçirilen bu kapasite geliştirme ve akran öğrenimi ağının şu an Türkiye'den 50'yi aşkın üyesi bulunuyor. Forum kapsamında ayrıca bakanlıklar, yerel yönetimler ve TÜBİTAK temsilcileriyle bir politika yuvarlak masa toplantısı düzenleyerek şehirlerimizi ve onların iklim nötrlüğü konusundaki iddialı hedeflerini nasıl daha iyi destekleyebileceğimizi masaya yatırdık.

Geleceğe baktığımızda; önümüzdeki iki yılı, AB IPA III programı desteğiyle ve Türk ortaklarımızla yakın iş birliği içinde, tam teşekküllü bir “Misyon Şehirleri Türkiye Platformu”nun ilk aşamalarını tasarlamak ve uygulamak için kullanacağız. MARUF27, bu platformu daha geniş kitlelere tanıtmak ve fay-

dalanıcı şehirlerden geri bildirim toplamak için ideal bir zemin olacak.

İşte MARUF’un ruhu tam olarak budur: Birlikte, daha ileriye gitmek.

Nihan Oya Memlük Çobanoğlu, Dr., Şehir Plancısı, Gazi Üniversitesi

Bu yıl ilk kez katıldığım MARUF’ta hem dinleyici hem kolaylaştırıcı hem de bir atölye katılımcısı olarak yer alma fırsatı buldum. Bir dinleyici olarak, açılış oturumundan alt oturumlara kadar uzanan tüm programın güncel tartışmaları yakalayan, alanında uzman isimleri bir araya getiren ve oldukça öğretici nitelikte olduğunu söyleyebilirim. Özellikle farklı ülkelerden gelen konuşmacıların adil, dayanıklı, kapsayıcı ve sürdürülebilir bir kent geleceğine dair tartışmaları hem kapsam hem de yenilik açısından oldukça zengin bir içerik sundu.

Atölye süreçleri ise katılımcıyı yalnızca izleyen ya da dinleyen konumundan çıkararak aktif üretim sürecine dahil etmesi bakımından oldukça başarılıydı. Özgün katılımcı yöntemlerin kullanıldığı atölyeler, MARUF’un sadece bilgi aktaran değil aynı zamanda ortak üretimi teşvik eden bir platform olmasını sağlıyor. Bununla birlikte, oturumlar, atölyeler, kent kütüphanesi etkinlikleri, sergiler ve film gösterimleri gibi geniş bir etkinlik çeşitliliği sunması, farklı katılım biçimlerine alan açması bakımından etkinliği son derece kapsayıcı kılıyordu.

MARUF’un, planlama alanında ülkemizde düzenlenen gerçek anlamda tek uluslararası etkinlik olma özelliğinin de önemli olduğunu düşünüyorum. Bu yönüyle, uluslararası ve ulusal düzeyde kent üzerine çalışan pek çok uzman, kuruluş temsilcisi, yerel yönetim aktörü, akademisyen ve pratisyeni aynı çatı altında buluşturarak olağanüstü bir etkileşim ortamı sağlıyor. Farklı ölçek, kurum ve disiplinler arasındaki bu karşılaşmaların hem güncel tartışmaların izlenmesi hem de gelecekteki olası iş birliklerinin gelişmesi açısından önemli bir katkı sunacağını düşünüyorum.

Hem bir deneyim hem de bir buluşma platformu olarak MARUF’tan büyük keyifle ve beklentimin üzerinde yararlandığımı ifade etmeliyim. Daha geniş katılımlı, aramızda olamayan şehir plancılarının da dahil olduğu ve uluslararası ortaklıkların daha da arttığı bir sonraki MARUF’ta yeniden buluşmak dileğiyle!

Hayrettin Günc, Kıdemli Program Yöneticisi, Küresel Kentleri Tasarlama Girişimi (GDCl)

Bir MARUF'u daha geride bıraktık ve yine ilham, enerji ve yeni fikirlerle dolu unutulmaz bir deneyim yaşadık. Uzmanlık alanımla doğrudan örtüşen çok sayıda oturum vardı. MARUF25'i hem içerik hem de etkileşim açısından çok besleyici bulduğumu söyleyebilirim. Katıldığım akışlarda ele alınan konuların hem güncel hem de pratikte karşılığı olması çok değerliydi. Sunumlarda hem teorik tarafı hem de sahadaki deneyimleri görmek, farklı yaklaşımları bir arada duymak heyecanı ve ilgimi etkinlik boyunca diri tuttu. Ayrıca insanların sadece iyi örnekleri anlatmakla yetinmeyip zorlandıkları noktaları, yaptıkları hataları ve bunlardan nasıl ders çıkardıklarını paylaşmaları bence çok kıymetliydi. Bunda MARUF'un yarattığı bu güvenli alan hissinin etkisi olduğu çok açık. Bir şehir planlama öğrencisinin merak ettiği bir soruyu doğrudan bir belediye başkanına sorabilmesi bile bunun göstergelerinden biri. Bu tür anlar öğrenciler için çok dönüştürücü olabiliyor ve karar vericilerle genç uzmanlar arasında güzel bir köprü kuruyor. Etkinlikte bu kadar çok öğrenciyi görmek de bu açıdan çok umut vericiydi.

Mekânın içine dağılmış farklı entelektüel çekim noktaları gerçekten ilginç bir deneyim sundu. Bir yerden bir yere giderken kendimi bir anda İlhan Tekeli'nin bir konuşmasına dalmış halde ya da hiç bilmediğim bir konunun sunumunda yarım saat düşünür olarak bulabiliyordum. Bu yoğunluk ve ilham hissi benim için gerçekten çok değerliydi. Erişilebilirlik ve kapsayıcılık konusunda da bir parantez açmam gerekiyor. Hayatımda katıldığım en özenli organizasyonlardan biriydi ve buna gerçekten önem verdiğiniz için teşekkür ederim.

Hazırlık sürecinde, Danışma Ağı'nda yer alan biri olarak fikirlerime gerçekten değer verildiğini hissettim. Önerilerimin hayata geçirilmesi için tüm kaynakların seferber edildiğini görmek benim için motive ediciydi. Etkinlik esnasında ise ekibin süreci son derece profesyonel bir şekilde yönettiğine tanık oldum; son dakika taleplerime bile büyük bir nezaket ve çözüm odaklı bir yaklaşımla karşılık verildi. Bu bütünlük, hem planlama hem de uygulama açısından güçlü bir iş birliği kültürü olduğunu gösterdi. Forum boyunca farklı belediye temsilcilerinin niyetlerini görmek ve onları doğru başlangıç noktalarına yönlendirebilmek benim için çok değerliydi. İnsanların zihninde o küçük kıvılcımı yaratmak, tatlı bir rekabet hissi oluşturmak ve "biz de yapabiliriz" duygusunu güçlendirmek uzun vadede büyük dönüşümlere kapı araladığını tahmin ediyorum. Örneğin, MARUF sonrasında İzmir Büyükşehir Belediyesi ile bir araya gelerek, belediyenin hareketlilik gündemini nasıl geliştirebileceğimiz üzerine bir toplantı gerçekleştirdik. Bu ortaklık MARUF sayesinde mümkün oldu. MARUF25, kurum olarak odağımızda bulunan insan odaklı şehircilik ile katılımcı ve şeffaf yönetim gibi temalarla doğrudan kesişti. Doktora Çarşısı ve CIVICSHIP FORUM gibi etkinliklerde farklı şehirlerden ve uzmanlıklardan gelen iyi uygulamaları görmek, Play the City gibi inovatif araçları deneyimlemek, hem mevcut çalışmalarımıza ilham verdi hem de yeni yaklaşım ve ortaklık fırsatları sundu.

Ben MARUF'u kafamda şöyle konumlandırıyorum: Türkiye ve bölgeye özgü sorunlar ile fırsatları doğrudan tartışan; aynı zamanda küresel uzmanlık ve trendleri yerel bağlamda uygulanabilir önerilere dönüştüren bir platform. Bu bağlamda, sorularınıza sorularla karşılık vermek istiyorum; aklıma şu noktalar geliyor:

- MARUF'un dinamik ve beklenmedik fikirlerin çıktığı bir ortam olması için hangi mekanizmalar veya yöntemler teşvik edilebilir?
- Kapsayıcılığı sağlamak için konuyu geniş açmak yerine, belirli ve somut alanlardan başlamak daha etkili olur mu?

- MARUF, belediyeler arasında iş birliği ve "matchmaking" süreçlerini nasıl daha verimli hale getirebilir?
- Planlama sürecinde ortaya çıkan öneri ve tartışmalar, daha global bir perspektif süzgecinden nasıl geçirilebilir?

Bu sorular, MARUF'un hem yerel sorunlara odaklanmasını hem de küresel trendlerle entegrasyonunu güçlendirecek potansiyel yolları değerlendirmemize yardımcı olabilir.

Gerçekten harika bir organizasyondur, emeği geçen herkesin eline, yüreğine sağlık!

Jacqueline Leduc Estrada, Program Yetkilisi, Küresel Bakım Ağı (Global Alliance for Care)

Küresel Bakım Ağı olarak, bakım konusunun "tüm mümkünlerin kiyısında" temasıyla düzenlenen MARUF25'in gündeminde yer alması bizim için kıvanç vericiydi. Forumu katılım, stratejik önceliklerimizi geliştirmek adına elimize geçen çok kıymetli bir fırsattı. Bilhassa bakım olgusunu kentsel yaşamın dikkate alınması gereken her alanıyla kesişen bir güç olarak konumlandırma hedefimizde önemli bir mesafe katettik. Zira yerel yönetimler, toplumsal cinsiyet adaletini gözetan altyapı ve politikalar üretmek bakım emeğinin tanınması, azaltılması ve yeniden dağıtılmasında kilit bir role sahip.

MARUF25'e davet edildiğimiz ilk andan itibaren, organizasyon ekibiyle aramızda güçlü bir sinerji oluştuğunu ve karşılıklı faydaya dayalı, incelikli bir ortaklığın temellerinin atıldığını hissettik. Ekibin oturumları kurgularken sergilediği katılımcı yaklaşım takdire şayandı. Özellikle önerilerimize kulak vermeleri ve örneğin Bogotá Belediyesi temsilci-

lerinin davet edilmesi gibi tavsiyelerimizi hayata geçirme konusundaki samimi istekleri, iş birliğimizi daha da anlamlı kıldı. Forum boyunca bakım konusunun göstermelik bir gündem maddesi değil, gerçekten de beklenen ve sahiplenilen bir başlık olduğunu gördük. Ekibin bu konuyu gündemin merkezine taşıma gayreti sayesinde pek çok katılımcı çalışmalarımızdan haberdar oldu ve vizyonumuzu paylaştı.

Bizim için bakım konusunu böylesi geniş kapsamlı bir platforma taşımak bir ilkti ve bu adımın önümüze serdiği olasılıkların ne denli zengin olduğunu net bir şekilde tecrübe ettik. MARUF25; akademisyenler, sahadaki uygulayıcılar, sivil toplum aktörleri ve konuya tutkuyla yaklaşan öğrencilerle doğrudan temas kurmamıza vesile oldu. Ağımızı genişletmek, ittifaklarımızı güçlendirmek ve "bakım"ı kent gündeminin kalbinde tutmak adına eşsiz bir zemin bulmuş olduk.

Ekin Çuhadar, Araştırma ve Eğitim Koordinatörü, İKSV Kültür Politikaları Çalışmaları

MARUF25, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) tarafından Avrupa Birliği desteğiyle ve Marmara Belediyeler Birliği (MBB) iştirakiyle yürütülen “Ortaklaşa: Kültür, Diyalog ve Destek Programı”nın temel değerleriyle güçlü bir uyum gösterdi. “Minds-On, Hands-On, Senses-On” yaklaşımı, bir diğer deyişle düşünme, üretme ve hissetme biçimlerini aynı zeminde buluşturan yapısı, ortak akla dayalı, kapsayıcı ve diyalog odaklı bir çalışma kültürünü teşvik eden bir çerçeve sundu. Böylece forum, farklı aktörlerin karşılaşmasını, deneyim paylaşımını ve birlikte düşünme fırsatlarını çoğaltan bir buluşma alanına dönüştü.

Bu yılki motto olan “tüm mümkünlerin kıyısında”, bizlere bir tema sunmakla kalmadı; Ortaklaşa kapsamında yürütülen çalışmaların doğasını tarif eden, imkânlarını ve sınırlarını hatırlatan bir çerçeve oluşturdu. Çünkü yerelde kültür politikaları için çalışmak çoğu zaman tam da “mümkün olanın eşliğinde”, sınırlı kaynakların, kırılgan ekosistemlerin ve çok aktörlü yapıların iç içe geçtiği bir ortamda çalışmayı gerektiriyor.

“Adil Bir Kenti Kültür ve Sanatla Birlikte Örmek” oturumunda Marmara Adaları, Küçükkuşu ve Hopa’dan paylaşılan örnekler, farklı ölçeklerde değişen koşullara rağmen yerelde kültür-sanat yoluyla nelerin mümkün olabileceğini somut bir şekilde ortaya koydu. Marmara Adaları’nda erişimin ve mekânsal kısıtların yarattığı zorluklara rağmen ortak kullanım alanlarının kültür-sanat odaklı dönüştürülmesi, Küçükkuşu’da küçük ölçekli bir kentin kültürel yaşamını dayanışma ve yerel kaynaklarla güçlendirmeye yönelik çalışmaları, Hopa’da ise kültürel belleği ve bölgesel iş birliğini kurumsallaştırmaya yönelik adımlar, kültürel adaletin her ölçekte farklı biçimlerde mümkün olabileceğini gösterdi. Bu deneyimler, yerel aktörlerin karşı karşıya kaldığı koşullar ne kadar değişken olursa olsun, kültür-sanat

alanındaki dönüşümün ancak ilişki kuran, birlikte düşünen ve yerelin özgün ihtiyaçlarına yanıt veren modellerle sürdürülebilir hâle geldiğini hatırlattı.

Bu yıl, “Projeler Fonlarını Buluyor” oturumu da MARUF25 deneyiminin önemli bir parçası oldu. Kent odaklı fikirlerin finansmanla buluşmasının pratikte çoğu zaman zorlayıcı bir süreç olduğu düşünüldüğünde, bu oturum anlamlı bir karşılaşma alanı yarattı. Formatı sayesinde yalnızca hibe veren kurumların tanıtımı yapılmadı; aynı zamanda katılımcılar birebir görüşmelerle somut proje fırsatlarını tartışma imkânı buldu. Hibe süreçlerine dair pratik bilgiler edinmek, yeni kurumlarla doğrudan temas kurmak ve benzer alanda çalışan aktörlerle deneyim paylaşmak, özellikle kültür-sanat alanı açısından oldukça değer taşıyor. Bu anlamda, oturum yalnızca mevcut kaynaklara erişim imkânı sunmakla kalmayıp dayanışma ve ortak üretim kültürünü güçlendiren bir deneyim alanı yarattı.

MARUF25’in çok katmanlı programı, farklı disiplin ve aktörleri bir araya getirme konusundaki başarısını bir kez daha gösterdi. Bununla birlikte, günümüzün her şeyi aynı anda takip etme baskısının hâkim olduğu hız çağında, bu tür büyük ölçekli buluşmaların seçici derinleşme imkânlarını artırması önemli olabilir. Gelecekte MARUF’un, belirli oturumlarda daha fazla zaman tanıyan; katılımcılara aynı anda birçok şeye yetişmek yerine karşılaşmanın, sohbetin ve birlikte düşünmenin niteliğine odaklanabilecekleri alanları artırması değerli olabilir. Böylece ele alınan konuların daha derinlikli tartışılmasıyla birlikte farklı sektörlerden aktörler arasındaki ilişkilerin daha etkili ve sürdürülebilir bir zeminde kurulmasına katkı sunulabilir. Kısacası, program zenginliği MARUF’un güçlü yanlarından biri olsa da, bu zenginliğin stratejik bir sadeleşme ile desteklenmesi, forumun etkisini daha da artırabilir.

Elif Menderes, Kurucu, İnsan Hakları Akademisi

MARUF25 alanında yürürken hep aynı duyguya geri döndüm: Bir yanda yıllardır birlikte ürettiğimiz tanıdık yüzlerle göz göze gelmenin huzuru, diğer yanda koridorda ilk kez karşılaştığım insanlarla “acaba hangi cümlede buluşacağız?” merakının heyecanı. MARUF benim için tam da bu aralığın adı: Tanıdıklığın güveniyle yeninin ihtimalini aynı masa etrafında tutabilmek.

Bu yıl özellikle üç farklı deneyim alanına temas ettim: teknoloji ve yapay zekâ odağında kurgulanan derin dalış oturumları, erişilebilirlik ve eşit yurttaşlık çerçevesinde ilerleyen atölyeler ve insanların şehirle ilişkilerine dokunan açık alanlarda interaktif köşeler. Hepsı birbirinden farklı yöntemlerle ilerlese de hepsinin ortak zemini aynıydı: Dinlersen, dönüşüm mümkün.

Derin dalışlarda umduğum şey tartışma kazananı çıkarmak değil, birbirini gerçekten duyan insanlar görmektir; bulduğum da buydu. Kutuplaşmaya çok elverişli sorularla başladık; yine de sohbet, haklı çıkmaktan çok birlikte genişlemeye aktı. Bir katılımcının “fikrim kökten değişmedi ama bakışım pencere genişledi” demesi, bu yöntemin en güçlü çıktılarından biriydi.

Atölyelerde ise erişilebilirlik teknik bir düzenleme olmaktan çıkıp eşit yurttaşlık ve onur meselesi olarak yeniden kuruldu. Yerel yönetim temsilcileri ile engellilik alanında çalışanların aynı masada oturması, geri bildirimden çok görme ve görülme ilişkisi yarattı. Bu, MARUF’un değerleriyle ve kurumsal yaklaşımıyla birebir kesişen bir yer: hak temelli, diyalog odaklı, umut inşa eden bir şehir kültürü.

Kolektif çalışma alanlarında insanların kente dair duygularını, kırılganlıklarını, hayallerini paylaşması bana basit ama unutulmaz bir şeyi yeniden hatırlattı: Konuşmak hâlâ işe yarıyor. İyi dinlediğimizde, soruları doğru sorduğumuzda ve birbirimizi karşı taraf değil aynı kentin ortağı olarak gördüğümüzde hem kentler hem demokrasi iyileşebiliyor.

MARUF25’teki akışlara bütün olarak baktığımda; konu çeşitliliği, uluslararası katılım, sektörler arası karışım ve erişilebilirliğe verilen önem, benim için güçlü bir birlikte öğrenme ekosistemi çizdi. Aynı salonda belediye uzmanı, genç aktivist, akademisyen ve özel sektör temsilcisi otururken hissettiğim şey çok sade bir cümleydi: Kent meselesi hiçbirimizin tek başına sahiplenebileceği bir alan değil.

Marmara Belediyeler Birliği ile yürüttüğümüz iş birliği de bu hissin kurumsal karşılığıydı. Planlamadan uygulamaya, şimdi de hafıza ve raporlama safhasına uzanan çizgide en çok güven duygusu büyüdü. Yeniliğe alan açan, deney yapmayı mümkün kılan ve kolektif üretimi teşvik eden bu ortaklığın gelecekte daha fazla kentte, daha fazla gençle ve daha çok muhabbet mekânı ile derinleşmesini diliyorum.

Gelecekte MARUF’un kutuplaşmayı azaltan, kapsayıcı, erişilebilir ve diyalog merkezli yaklaşımını daha da derinleştirmesini önemsiyorum. Türkiye’de ve dünyada şehir-siyaset hattı sertleşirken MARUF’un yapabileceği en kıymetli şey bizi yeniden aynı masaya, aynı odaya, aynı soruya davet eden o sihirli konuşma anlarını çoğaltmak.

İSTON

MARUF25, kentleri sadece fiziksel değil, dşünsel olarak da yeniden tasarlama cesaretini hatırlatan bir buluşma oldu. “Tüm Mümkünlerin Kıyısında” teması, bizleri kalıpların dışına çıkararak kent yaşamını teknoloji, tasarım ve sürdürülebilirlik perspektiflerinden yeniden yorumlamaya davet etti.

İSTON olarak bu yıl MARUF’ta, mühendislik ile estetiğı buluşturan ürünlerimiz ve kentsel yaşam kalitesine yönelik çözümlerimizle yer almak bizim için büyük bir gururdu. Forum boyunca hem yerel yönetimlerden hem akademiden hem de özel sektörden temsilcilerle aynı masa etrafında toplanmak, geleceğın şehirlerine dair çok disiplinli bir diyalog ortamı yarattı.

MARUF’un en güçlü yönü, katılımcılarını sadece dinlemeye değil, birlikte üretmeye teşvik eden ya-

pısıydı. Bu kolektif üretim anlayışı, kentsel iyilik hâline dair yeni bakış açılarını doğurdu. Öte yandan Genel Müdürümüz ve Kalite – Ar-Ge Müdürümüz ile programda konuşmacı olarak yer alarak kendi uzmanlıklarımızdan, felsefe ve vizyonumuzdan bahsetme fırsatı bulduğumuz için de ayrıca çok mutlu olduk. Yarattığımız iletişim fırsatları ile katılımcıların ürün ve hizmetlerimiz hakkındaki düşüncelerini almak, onlara dokunabilmek de bizler için fevkalade değerliydi.

Geleceğē bakarken, MARUF’un bu çoğulcu ve iş birliğine dayalı yaklaşımını koruyarak kentlerin sürdürülebilir dönüşümüne yön vermeye devam edeceğine inanıyor ve 2027’de daha kapsamlı iş birlikleri geliştirmek için sabırsızlanıyoruz.

Ülkemizde bu kadar değerli bir platformu yarattığınız için teşekkür ediyoruz.

A.Yalın Karadağ, Strateji Geliştirme Müdürü, İznik Belediyesi

MARUF25’te geçirdiğım yalnızca bir gün, aslında bir forumdan çok daha fazlasını deneyimlediğimi anlamam için yeterli oldu. Haliç’in kıyısında, binlerce kişinin aynı soruya –“kent nasıl düşünölür, nasıl yaşanır, nasıl dönüştürölür?”– farklı açılardan yaklaşmasını izlerken kentsel meselelerin bir şehir bütünü olmaktan çıkıp insanın yüzüne, sesine, yürüyüşüne, birbirine dokunuşuna nasıl sirayet ettiğini gördüm. Bu, kitaplardan veya raporlardan değil, bir aradalığın yarattığı o yoğun enerjiden beslenen bir deneyimdi.

Sergilerde kentlerin fotoğraflarla, enstalasyonlarla, dijital anlatılarla yeniden yorumlanmış hâllerine bakarken, İznik’in taş dokusunu, göl kıyısındaki

sesleri, kırsal tempoyla tarihi merkezlerin hafızasının nasıl yan yana yürüdüğünü düşündüm. Kent ile kırsalın iç içe geçtiğı yerlerin gündelik ritimleri, MARUF’un estetik anlatılarında kendine tuhaf bir yakınlık buluyordu. MARUF25’in “tüm mümkünlerin kıyısında” ifadesi belki de en çok bu noktada anlam kazandı: Kent yalnızca planlamayla değil, duyguyla da kuruluyordu.

Kent Atölyeleri’ni izlerken kentsel tasarımın masa başından sokağā nasıl indiğini görmek özellikle çarpıcıydı. Kamusal alanlarda yürüyen, mekânı yerinde deneyimleyen, birlikte tasarım yapıp birlikte tartışan kişiler arasında bir etkileşim alanı vardı. Kapsayıcılık, iklim dayanıklılığı, pedagoji, tasarım,

altyapı, sosyal bilim... Hepsi bir sokak üzerinde buluşuyor ve sokak bir anda bir öğrenme laboratuvarına dönüşüyordu. İznik gibi hem taşranın ritmini taşıyan hem de evrensel kültürel mirasa sahip bir şehir için bu tür mikro yaklaşımların ne kadar yamsamsal olduğunu MARUF25 yeniden hatırlattı.

Bu forumun en güçlü yanlarından biri, uygulamayı sahaya taşımayı başaran belediyelerle yan yana gelme fırsatıydı. Sokaklar Dönüşüyor deneyiminden biliyorum ki mikro ölçekteki bir müdahale bile çok aktörlü bir süreç gerektiriyor; tek bir müdürlüğün veya birkaç kişinin sırtlayamayacağı kadar çok katmanlı bir emek. MARUF25'te dinlediğim iyi örneklerde bu katmanların birbirine nasıl temas ettiğini, yerel yönetimlerin pratiklerini nasıl dönüştürdüğünü görmek bana cesaret verdi. Bir gün bile olsa o anlatıların içine girmek, kendi şehrim geri döndüğümde başka bir gözle bakmamı sağladı.

Forumun erişilebilirlik politikası -işaret dili çevirmenlerinden mekânsal düzenlemelere kadar- kent herkes için hak olduğu fikrinin yalnızca söylemde değil, örgütsel pratikte de karşılık bulduğunu gösterdi. Bu yaklaşım, kültürel mirası ve kırsal bağlamı birlikte taşıyan bir şehirde çalışan bir yerel yönetim profesyoneli olarak, gelecekteki planlamalara nasıl yaklaşmam gerektiğine dair derin bir farkındalık yarattı.

En çok ise yüzlerdeki ifadeler kaldı aklımda. Yeni bir düşünceyle karşılaşmanın, hiç tanımadığın biriyle bir anda aynı cümlemin iki yarısı olmanın, ortak bir gelecek duygusunu paylaşmanın yarattığı o hafif gülümseme... Kentlerin geleceğini konuşan insanların ortak heyecanı.

MARUF25 bana yalnızca "kent üzerine düşünmeyi" değil, kenti yaşayan, nefes alan bir bütün olarak kavramayı yeniden hatırlattı. Sokaklar Dönüşüyor gibi programların neden dönüştürücü olduğunu, neden yalnızca bir uygulama değil, bir zihniyet meselesi olduğunu da buradaki karşılaşmalarla daha iyi anladım. Uygulamaya geçemesek bile, hazırlığın, temasın, öğrenmenin ve kolektif düşünmenin kendisinin de bir dönüşüm olduğunu fark ettim.

MARUF25'i mümkün kılan tüm ekiplere, atölye yürütücülerine, sanatçılara, gönüllülere ve sahada deneyimlerini cesaretle paylaşan belediyelere içten bir teşekkür borçluyum. Onların ortaya koyduğu hikâyeler, taşra ile merkez arasındaki görünmez köprüleri, kent hayalinin kolektif doğasını ve yerel yönetimlerin aslında ne kadar güçlü bir öğrenme topluluğu olabileceğini yeniden gösterdi.

Bir gün bile yetti: Kent, insanla başlayıp insanla devam eden bir yolculuktan ve MARUF25 bu yolculuğun en canlı duraklarından biriydi.

Emir Osmanoğlu, Genel Direktör, Kent Araştırmaları Enstitüsü ve İdealkent Yayınları

Hayatın akışındaki karmaşanın en sarıh göstergelerinden birisi olan şehri ele alırken çok katmanlılığı her zaman dikkate almak gerekiyor. MARUF, program akışını her yıl olduğu gibi bu yıl da şehrin sahip olduğu bu çok katmanlı bağlamların farkında olarak planlamış. Film gösteriminden kitap etkinliklerine, yazar buluşmalarından hayatın içinden akustik yansımalar sunan müzik dinletisine, akademik yaklaşımla ele alınan sorunların hem yerel düzeyde hem de evrensel yaklaşımla serimlendiği pitoresk bir anlatı niteliğinde gerçekleştirildi. Mimarlık, planlama, kentleşme ve yerel yönetimler başta olmak üzere şehri ilgilendiren konuların tamamına açık bir şekilde faaliyetlerini sürdüren İdealkent Yayınları'nın kitaplarından bir seçki ile bu etkinlikte yer almak bizim için çok önemli bir deneyimdi.

"Kent Kütüphanesi" bölümünde konuşmacı olarak yer almak, sadece bir sunum deneyimi değil, aynı zamanda yoğun bir "entelektüel etkileşim" süreciydi. Kent yayıncılığına neden önem verdiğimizizi, gelecek beklentimizi ve kentsel literatüre dair vizyonumuzu paylaşmak bizim için katılımcıların derin merakı ve yapıcı sorgulamalarıyla zenginleşen interaktif bir öğrenme deneyimi oldu.

Kendi uzmanlık alanımız olan kentsel yayıncılık perspektifinden bakıldığında, MARUF25'in en güçlü yanı, akademi ile yerel yönetim pratiklerini aynı bağlam etrafında eşitleyebilmesiydi. Sektörel çeşitlilik açısından bu yılki etkinlik; bir belediye başkanının sahadaki deneyimini, bir akademisyenin teorik çerçevesiyle ve bir STK temsilcisinin savunuculuk perspektifiyle harmanlayabilen nadir etkinliklerden birisi olarak kayıtlara geçen bir etkinlik oldu. Uluslararası katılımcıların varlığı, ele alınan yerel sorunların aslında küresel kentleşme gündeminin bir parçası oldu-

ğunu teyit etmektedir. Bu kapsayıcılık ve erişilebilirlik, MARUF'u bir etkinlikten ziyade, yaşayan bir "kent laboratuvarına" dönüştürdü.

Partnerlik ve iş birliği süreçlerinde, planlama aşamasından etkinlik sonuna kadar MARUF ekibinin profesyonel yaklaşımı, süreci iletişime açık ve verimli hale getirdi. İdealkent Yayınları olarak kurumsal gündemimiz olan "kentleşme bilincinin yaygınlaştırılması" hedefi, MARUF'un "Çözüm Üreten Kentler" mottosuyla birebir örtüştü. Bu kesişim, bize yayınlarımızın sadece akademik birer kaynak olmadığını, aynı zamanda karar vericiler için birer yol haritası olduğunu gösterme fırsatı sundu. Forum sürecinde kurulan ilişkiler, yayıncılık dünyası ile şehircilik ve yerel yönetimler arasında daha organik bağlar kurulmasına vesile oldu.

MARUF'u diğer kentsel etkinliklerden ayıran en belirgin özellik, sahip olduğu dinamizm ve "festival" havasındaki ciddiyetidir. Bürokrasinin soğuk yüzü yerine, çözüm odaklı bir samimiyetin hâkim olması etkinliği öne çıkaran en önemli husustur. Yıllar içindeki gelişimine baktığımızda, MARUF'un küresel bir marka haline geldiğini, tartışma konularının derinleştiğini ve katılımcı profiline nitelikli bir şekilde çeşitlendiğini söyleyebiliriz.

Gelecekte MARUF, 3 günlük kısıtlı zaman diliminin ötesine taşınarak daha geniş bir takvime yayılabilir. Etkinliklerin bir kısmının farklı illerde, final etkinliklerinin ise İstanbul'da yapılacağı bir çerçeve oluşturmak; bilginin ve deneyimin yerele daha fazla sirayet etmesine katkı sağlayacaktır. Böylelikle MARUF, Türkiye ve dünyadaki gelişmeler ışığında bilginin sadece konuşulduğu değil, politikalara dönüştürüldüğü bir katalizör görevi üstlenmeyi sürdürecektir.

Burcu Korkut, MARUF Gönüllüsü

2021 yılında başladığım MARUF gönüllülüğü, benim için etkinlik odaklı katılımın ötesine geçerek üstlendiğim sorumluluklarla zaman içinde gelişip derinleşen bir aidiyet alanına dönüştü. MARUF21 ve MARUF23'te raportör olarak bulunduğum süreçler, organizasyonun çalışma kültürünü yakından tanımamı sağladı. MARUF25'te ise oda gönüllüsü olarak, çok daha farklı bir sorumluluk alanına adım attım ve bambaşka bir deneyimin parçası oldum. Görev aldığım odada bu yıl uygulanan çember düzenine dayalı tartışma formatı, önceki yıllara kıyasla daha akışkan ve etkileşimli bir yapı sundu; konuşmacı sayısının fazlalığı, bilgi akışının hem hızını hem de çeşitliliğini artırdı. İnteraktif yapısı sayesinde katılımcılar yalnızca dinleyici değil, oturumların aktif bileşenleri olarak sürece dâhil olma fırsatı buldu. Bu dinamik format, oturum akışını canlı tutarken benim için de çok yönlü bir öğrenme ve gözlem alanı yarattı. Reji görevlerinden katılımcı yönlendirmeye, oda düzeninin her adımını koordine etmeye kadar geniş bir çerçevede görev almak; hem organizasyonel becerilerimi geliştirdi hem de kolektif işleyişin arka planda yürütülen emeklerine daha yakından tanıklık etmemi sağladı. Üçüncü gönüllülüğümde bana duyulan güveni görmek, sorumluluk alanımın genişlemesi ve odayla ilgili birçok süreçte inisiyatif alabilmem ise ayrıca gurur vericiydi.

MARUF'un kolektif üretim yönü, her zaman beni en çok etkileyen unsurlardan biri oldu. Planlama sürecinden etkinlik anına ve sonrasında yürütülen değerlendirmelere kadar, herkesin emeğinin görünür kılındığı, şeffaf ve kapsayıcı bir koordinasyon yaklaşımı hâkim. Gönüllülerin yalnızca süreci destekleyen rollerde konumlandırılmayıp ilgi alanlarına

göre sorumluluk üstlendikleri, sürecin aktif ve değer gören bileşenleri olarak yer almaları, bu organizasyonun neden bu denli güçlü bir aidiyet duygusu yarattığının da önemli bir göstergesi. Bu yıl birlikte çalıştığım gönüllü ekibiyle çok kısa sürede güçlü bir uyum ve güven ortamı oluşturduk, bu da odadaki akışın etkin ve sorunsuz ilerlemesine büyük katkı sağladı. MARUF'un yıllardır sürdürülebilir bir topluluk hissi yaratabilmesini, gönüllüleriyle kurduğu bu samimi ilişkiye bağlıyorum. Bu birliktelik, özellikle genç araştırmacılar, profesyoneller ve uluslararası uzmanlar arasındaki etkileşimi besleyerek uzun vadeli iş birliklerine de zemin hazırlıyor.

MARUF'u diğer etkinliklerden ayıran en belirgin özellik ise yalnızca bilgi aktarımına değil, ortak üretime ve karşılaşmalara alan açması. Forumun ele aldığı konuların yıllar içinde çeşitlenerek derinleşmesi, içeriklerin farklı disiplinlerle temas kurması, katılımı ve erişimi artırmaya yönelik atılan adımlar, MARUF'un güncel kentsel ve toplumsal meselelerle kurduğu bağlantıyı sürekli yenileyen bir yapıya sahip olduğunu gösteriyor. MARUF'un, Türkiye ve dünya kentlerinin hızla değişen gündemleri karşısında eleştirel, yenilikçi ve duyarlı bir alan yaratmaya devam edeceğine inanıyorum.

Üç farklı dönemde MARUF'un gönüllü ekibinde yer almak, bu toplulukla kurduğum bağı yıllar içinde anlamlı bir şekilde pekiştirdi ve her geçen yıl biraz daha güçlendirdi. MARUF25 ise, hem kişisel hem de profesyonel açıdan beni en çok besleyen ve dönüştüren deneyimlerden biri oldu. Bu süreç, gönüllülüğün bireysel gelişim ve toplumsal etki açısından ne denli güçlü bir araç olduğunu bir kez daha gösterdi.

Furkan Çetin, MARUF Gönüllüsü

MARUF25 gönüllülük süreci benim için hem kişisel hem de profesyonel açıdan oldukça değerli bir deneyim oldu. İçerik ve oturumlara yoğun bir şekilde katılım sağlayamamam da, organizasyonun bütününe daha yakından tanıklık ederek özellikle operasyonel süreçlerin niteliğini gözlemleme fırsatı buldum. Bu açıdan bakıldığında, MARUF25'in ardından çok güçlü bir hazırlık dönemi, iyi yapılandırılmış bir organizasyon kurgusu ve uyum içinde çalışan büyük bir ekip emeği olduğu açıkça görülüyordu. Ayrıca, bu kadar hazırlığı yapılmış böylesine kapsamlı bir organizasyonun reklam ve tanıtım çalışmalarının çok daha geniş kitlelere ulaşacak şekilde planlanmasının etkinin artırılmasına önemli katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Bu ölçekteki uluslararası bir etkinliği hayata geçirmek, doğal olarak birçok süreci eş zamanlı yönetmeyi gerektiriyor. MARUF25 sürecinde ortaya çıkan küçük aksaklıkların dahi hızlı, profesyonel

ve çözüm odaklı biçimde ele alınması organizasyonun olgunluğunu gösteriyordu. Ancak forumun sonunda düzenlenen “kent rotaları” etkinliğinde yaşanan lojistik kaynaklı aksaklıkların, katılımcı deneyimini olumsuz etkilediğini gözlemledim. Normal şartlarda yoğun programın ardından keyifli bir kapanış sunması beklenen bu bölümün, zamanlama ve yönlendirme sorunları nedeniyle istenen etkiyi tam olarak yaratamadığı kanaatindeyim. Bunun da elbette geçerli sebepleri olabileceğini tahmin etmekle birlikte, gelecekteki geliştirme alanlarına katkı sunacağı düşüncesiyle paylaşmayı önemli buluyorum.

Genel olarak MARUF25, bana oldukça öğretici ve keyifli bir üç gün sundu. Tüm emekleriniz ve gönüllülere sağladığınız destek için teşekkür eder, MARUF'un önümüzdeki yıllarda daha geniş kitlelere ulaşarak etkisini artıracığına olan inancımı paylaşmak isterim.

Antonella Contin, Doç. Dr., Mimarlık ve Kent Çalışmaları Bölümü, Milano Politeknik Üniversitesi

MARUF25'e katılım, metropolün hâlihazırdaki durumu üzerine ortaklaşa düşünmek ve derinleşmek adına eşsiz bir deneyim oldu. Forumun odaklandığı başlıklar, özellikle işlevsel coğrafya (ki üzerine tartışılması elzem bir konu), kültürel refah ve dijital dönüşüm ekseninde teori ile pratik arasında güçlü bir diyaloga zemin hazırladı. Beklentim teknik bir fikir alışverişiyle sınırlıyken karşılaştığım tablo, şehirlerin nasıl yeniden “hak, bakım ve bir arada yaşam” alanlarına dönüşebileceğine odaklanan, entelektüel ve insani derinliği olan bir buluşmaydı.

MARUF'ta tesis edilen öğrenme ortamı, yalnızca akademik sınırlarla kalmayıp sivil, deneysel ve kapsayıcı yapısı sayesinde farklı coğrafyalar ve disiplinler arası ortak keşiflere kapı araladı. Kendi çalışma saham olan metropol araştırmaları ve katılımcı planlama perspek-

tifinden bakıldığında MARUF25, yerel yönetimler, sivil toplum, akademi ve özel sektörün bilgiyi nasıl birlikte üretebileceğini somutlaştırdı.

Buradaki seslerin çeşitliliği, yalnızca temsili bir vitrin değil, tartışmayı bizzat inşa eden kurucu bir unsurdur. Bu polifoni, Marmara Belediyeler Birliği Genel Sekreteri M. Cemil Arslan'ın “insan haklarının yerelleştirilmesi” vurgusunda somut karşılığını buldu: Evrensel ilkelerin, metropol yönetiminde erişimi, eşitliği ve katılımı garanti altına alan ve yerel bağlama özgü uygulamalara tercüme edilmesi... Forum şu gerçeği netleştirdi: Haklar sadece beyannamelerle değil, kentin mekânsal, sosyal ve ekonomik dokusuyla, ödenebilir konut, hizmetlere erişim, hareketlilik hakkı ve çevresel kalite ile hayata geçer.

MARUF25'in kapsayıcılığı ve uluslararası vizyonu, kentsel tartışmanın bir başka hayati boyutunu da sahneye taşıdı: Bir "sorun" değil, bir "gerçeklik" olarak göç. Demografi oturumları, göçün yönetilmesi gereken bir acil durum krizinden ziyade, metropol yaşamının kalıcı bir karakteri olduğunu vurguladı. Bu üretken güç, ekonomileri, kültürel kimlikleri ve sosyal inovasyonu şekillendirmektedir. Bu zaviyeden bakıldığında göçmenler, yardımların pasif alıcıları değil, kentsel müştereklerin yeniden tanımlanmasında aktif öznelere. Bu yaklaşım, MetroHUB Centre ve Heritopolis bünyesinde geliştirmekte olduğumuz vizyonla birebir örtüşüyor: Hareketliliğin, hafızanın ve çeşitliliğin, kentsel dayanıklılığın otantik kaynağı olduğu yaşayan bir ekosistem olarak metropol.

MARUF25 sırasındaki ve sonrasındaki iş birlikleri bu vizyonu perçinledi. Yerel ve uluslararası paydaşlarla kurulan temaslar, bir sonraki Dünya Kent Forumu'nu (WUF13) besleyecek ortak bir metropol gündemi oluşturma ihtiyacını teyit etti. Yeşil ve dijital "ikiz dönüşüm" araştırmalarımız ile MARUF'un yerel dayanıklılık odağının kesişimi, UN-Habitat için tutarlı bir teklif hazırlamak

adına nadir bir fırsat sunuyor: Küresel sürdürülebilirliği insan hakları ve hareketlilik temeline oturtan, metropol dinamiklerine dair bir karar tasarısı.

MARUF'u muadillerinden ayıran asıl fark, tartışmayı eyleme dönüştürme kapasitesi, politika, bilim ve yaşamış deneyim arasında bir köprü kurabilmesidir. Gelecek buluşmalar için MARUF'un, yerelleşme adına bir "kolektif laboratuvar" rolünü genişleterek hak temelli yaklaşımlar, dijital müşterekler ve metropol ölçeğinde onarıcı ekonomiler üzerine deney alanları açmasını hayal ediyorum.

WUF13'e giden yolda MARUF'un mirası net bir mesajla zirveye taşınmalı: Şehirler sadece idari birimler değil, hakların, hareketliliğin ve kültürün iç içe geçtiği insanı yaşam alanlarıdır. İnsan haklarının yerelleştirilmesi ve göçün metropol yaşamının kurucu bir gerçeği olarak tanınması, bir sonraki küresel kentsel kararın merkezinde yer almalıdır. Bu sadece etik bir zorunluluk değil, metropolün insanlığın ortak barınma, hareket etme ve ait olma hakkının en somut ifadesine dönüştüğü, sürdürülebilir ve kapsayıcı bir geleceğin teminatıdır.

Kelmend Zajazi, İcra Direktörü, Güneydoğu Avrupa Yerel Yönetimler Birlikleri Ağı (NALAS)

MARUF25, pek çok açıdan profesyonel kariyerim boyunca parçası olduğum en etkileyici organizasyondur. 8 binden fazla uzmana, uygulamacıya ve gence ulaşan ölçeğiyle; öğrenme, deneyim paylaşımı ve birlikte üretim adına emsalsiz bir iklim yarattı. Ancak etkileyici rakamların da ötesinde asıl fark yaratan unsur, etkileşimin niteliği ve orada temsil edilen seslerin muazzam çeşitliliğiydi.

NALAS açısından MARUF25, Marmara Belediyeler Birliği (MBB) ile olan ortaklığımızın gücünü ve kıymetini bir kez daha tescilledi. MARUF, yıllar içinde bölgesel ağımızın bir araya gelebildiği, katkı sunabildiği ve ortak öneme sahip konularda iş birliği yapabildiği güvenilir bir zemine dönüştü. Bu yılki iş birliğimiz bilhassa anlamlıydı. Yaratıcı, işine

adınmış ve fevkalade çalışkan MBB ekibi, hazırlık aşamasından uygulamaya kadar sürecin her adımının profesyonellik ve içten bir misafirperverlikle yürütülmesini sağladı. Böylesine devasa ölçekteki bir forumu yönetirken, aynı zamanda şeffaflık ve birlikte üretim ruhunu koruyabilmeleri, uluslararası kentleşme arenasında gerçekten eşine az rastlanır bir başarı.

Benim için etkinliğin zirve noktalarından biri MARUF ve NALAS'ın birlikte neler başarabileceğini mükemmel bir şekilde örnekleyen "Kadın Belediye Başkanları Forumu"ydü. MBB ile yürüttüğümüz hazırlık diyalogu sorunsuz, stratejik ve derin bir iş birliği içinde geçti. Oturum, Güneydoğu Avrupa ve ötesinden gelen kadın belediye başkanlarının lider-

lik deneyimlerini paylaşımları, toplumsal cinsiyete duyarlı yönetişimi tartışmaları ve yeni ittifaklar kurmaları için güçlü bir platform sundu. Bu oturum NALAS'ın toplumsal cinsiyet eşitliği ve liderlik gelişimi üzerine kurulu stratejik ajandasıyla birebir örtüşmekle kalmadı, aynı zamanda bu alandaki ortak girişimler için de yeni kapılar araladı.

MARUF25'in tematik derinliği -özellikle dayanıklılık, katılımcı yönetişim, yapay zeka, dijital dönüşüm ve kapsayıcı kentsel kalkınma başlıkları- Güneydoğu Avrupa genelinde yürüttüğümüz çalışmalarla güçlü bir yankı buldu. Yerel yönetimlerden akademiye, sivil toplumdan donör kuruluşlara ve özel sektöre uzanan katılımcı çeşitliliği her bir tartışmayı zenginleştirdi.

Ervin Sezgin, Dr., Şehir Plancısı

Ben, MARUF 25'i, öncekilerden farklı tecrübe ettim. Geçmiş MARUF'larda yaptığının aksine, bu kez çok derinlere dalmamayı, yeni bilgiler peşinde koşmamayı tercih ettim. Dedim ki, bilgi almak için başka zamanlar, başka mecralar da bulabilirim.

Kent ve toplumsal meseleler hakkında düşünen, yazan-çizen, üreten; projeleri, hedefleri, idealleri olan bunca insan bir araya geliyorken etkileşime geçmek, tecrübelerden öğrenmek, dünyayı başkalarının gözünden görmek istedim. Bu tür kongre/forum/etkinliklere katılmaya başladığımdan beri ilk kez, kafamı ana programdan kaldırıp gözlerimi diğer etkinlik türlerine çevirdim. İyi de yaptım! Yeni tanışıklıklar kurdum, tadı damağında kalan sohbetler ettim.

MARUF25 bunun için çok uygun alanlar sundu. Kapalı kapılar ardında olmayan, kimseyi rahatsız etmeden, dikkat dağıtmadan girip çıkabildiğim ağ

MARUF'u diğer etkinliklerden ayıran temel fark şu: Burası fikirlerin sadece vitrine çıkarıldığı bir yer değil, fikirlerin kolektif olarak üretildiği bir mutfak. Uzmanların ve uygulayıcıların birlikte keşfetmeye, sorgulamaya ve çözüm tasarlamaya teşvik edildiği, yaşayan bir ortam.

Geleceğe baktığımda MARUF'un rolünün çok daha kritik bir hale geleceğini görüyorum. Jeopolitik gerilimlerin, iklim baskısının ve teknolojik kırılmaların yaşandığı bu hızlı değişim çağında yerel yönetimlerin akran öğrenimine (peer learning) ve birlikte üretime her zamankinden daha fazla ihtiyacı var. Umuyorum ki MARUF, uluslararası etki alanını güçlendirmeye ve NALAS gibi ağlarla ortaklıklarını derinleştirmeye devam eder, böylece bu ilham verici etkileşimleri somut bölgesel etkilere dönüştürebiliriz.

kurma etkinlikleri mesela. Ya da dinleyicilerin aktif katılımcılara dönüştüğü çember toplantıları. Oturumlardan kaydardığımda katılabileceğim canlı sohbetlerin yaratıldığı ortamlar (tüm mümkünlerin kıyısında).

Yeni bakış açımı MARUF'u değerlendirdiğimde, yıllar içinde, organizasyonun farklı etkinlik formatları deneyerek, etkileşime alan açarak bu yönde tutarlı bir şekilde ilerlediğini gözlemliyorum. Belki de beni bakış açımı değiştirmeye iten her MARUF'ta bu ilerlemeye maruz kalmış olmamdır.

Burada "alan açmak" anahtar kelime bence. İçerik ve format kurgulamak kadar, bunların gerçekteleşeceği mekânları tasarlamak da marifet istiyor. Katılımcılara "e şimdi ne konuşacağız" de-dirtmeden tanımadıkları kişilerle etkileşime geçmelerini sağlayacak "alanların" çeşitlendirilmesi ve programa dahil edilmesi önümüzdeki MARUF'ları daha da zenginleştirecektir.

MARUF, son altı yıldır, İstanbul'un kurumakta olan entelektüel ortamına can suyu taşıyor. Ancak akademik çevrelerinin dahil olduğu konferanslar ya da belirli meslek gruplarının ilgisini çeken etkinliklerin ötesine geçerek tüm kente sesleniyor.

Üniversite öğrencisinden belediye uzmanına, proje yöneticisinden radyo programcısına, sanatçısından politikacısına herkesi kente ve hayata dair bir tartışma ortamı içine sokuyor. Bir akıl-fikir cümbüşü olarak kente ses veriyor. Yankısı bol olsun!

Mustafa Ergül & Nurtaç Buluç, Şehrin Panoları

MARUF25'te "Mimarlık ve Sanatın Buluştuğu Şehrin Panoları" rotaları, kamusal sanatın bütüncül bir çerçevede korunması, belgelenmesi ve yeniden yorumlanması açısından özel bir odak noktası olarak konumlandı. Kadıköy ve İstanbul Manifaturacılar Çarşısı üzerinden kurulan iki rotanın kurgusu, 1950 sonrası geç modern dönem mimarlık-sanat iş birliklerini görünür kılarken güncel koruma yaklaşımlarına ve dijital arşiv tartışmalarına da zemin hazırladı. Kent hafızası, kamusal alan, mimarlık ve sanat kesişiminde çalışanlar olarak MARUF25, bu alanları daha geniş kentsel gündemlerle buluşturan bir çatı olarak değerlendirildi ve Kent Rotaları kapsamında iki rota düzenlendi. Böylece İstanbul, yalnızca gezilen bir mekân değil, aynı zamanda okunan, tartışılan ve geleceğine ilişkin sorumluluk alınan bir kent olarak yeniden yorumlandı. Gezi rotaları da bu doğrultuda, mimarlık-sanat kesişiminde kent hafızasını taşıyan kritik bir bileşen olarak önem kazandı. Kent rotasında yer almak hem öğrenme hem de deneyimin sınanıp paylaşılmasına olanak veren kapsamlı bir çalışma alanı sundu.

Planlama ve hazırlık sürecinde ekip ile kurulan iletişimin, takvimi ve beklentileri netleştiren düzenli bir çerçeve sunarak etkinlik sırasında sahadaki ekibin yönlendirme, lojistik ve katılımcı deneyimi açısından destekleyici ve erişilebilir bir rol üstlendiği gözlemlendi. Etkinlik sonrasında ise iletişimin tamamen kopmadığı, ileride yeni ortaklıkların mümkün olabileceği bir zemin bırakıldığı değerlendirildi.

MARUF25'in, kent hafızası, kültürel miras, kamusal alanda sanat ve mimarlık eksenli çalışmalarla doğrudan kesişerek bu başlıkların konut politikası, afet dayanıklılığı, iklim ve sosyal kapsayıcılık gibi alanlarla birlikte ele alınmaya destek oldu. Özellikle kamusal alana yönelik projelerin yalnızca estetik değil, aynı zamanda sosyal politika ve kentsel dayanıklılık aracı olarak yeniden kurgulanabileceğine ilişkin yaklaşımın güçlendiği ve yeni çalışma alanları açtığı ifade edilebilir. Forum sırasında kurulan ilişkiler; yeni kent rotaları, sergi ve atölye programları ile ortak araştırma ve belgeleme projelerine dönüşme potansiyeli taşıyan bir zemin oluşturdu. Farklı kurum ve şehirlerden aktörlerle geliştirilen ağı, orta ve uzun vadede hem ortak üretim hem de bilgi paylaşımı açısından etkili olacağı öngörülmektedir. Bu çerçevede, kentsel hafıza ve kamusal alan odaklı çalışmaların daha çok paydaşlı, sürdürülebilir ve görünür bir yapıya kavuşmasına MARUF25 süreci bir örnek niteliğindedir.

MARUF'un diğer etkinliklerden ayrılan temel özelliği, kent odaklı çözüm üretimini disiplinlerarası bir yaklaşımla bir araya getirmesidir. Sivil toplumdan yerel yönetimlere, akademiden özel sektöre uzanan geniş katılım ağı, farklı perspektiflerin aynı platformda buluşmasını sağladı. Uluslararası iş birlikleri, sürdürülebilirlik vurgusu ve katılımcılar arasında gerçek bir diyalog ortamı oluşturması ise MARUF'u yalnızca bir etkinlik olmaktan çıkararak ortak akıl üreten bir kentsel çözüm laboratuvarı konumuna getirdi.

MARUF gelecekte, kent politikalarının şekillendiği bölgesel bir düşünme ve uygulama platformu olarak görülmektedir. Dijital dönüşümle uyumlu olarak kültürel mirasın korunması, kapsayıcı tasarım, veri odaklı yönetim araçları, katılımcı planlama atölyeleri ve gençlik odaklı programların güçlendirilmesi; sosyal adalet, kültürel mirasın korunma-

sı, afet risklerinin azaltılması ve yenilikçi yönetim mekanizmaları gibi alanlarda somut çözümler üretmeye katkı sunması; veri temelli karar alma ve güçlü ulusal-uluslararası iş birlikleriyle desteklenmesi, MARUF'u kentler arasında bilgi paylaşımını hızlandıran ve uygulanabilir politikalar üreten bir referans platformu haline geleceği düşünülmektedir.

İtir Akdoğan, Araştırma Direktörü, Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etüdler Vakfı (TESEV)

Çoklu krizler ve öngörülemezliğin hâkim olduğu bir dönemde, bekleyen çözümlerin merkezindeki kentlerin paydaşlarını buluşturan MARUF25'ten zihnimde kalan kavram, zaman. Bu yıl, Haliç'te, binlerce kent düşünen kişi, tüm mümkünlerin kıyısında olacaktık. İmkânsız olan ise tüm mümkünleri deneyebilmektir. Buna zaman yoktu. Tam aklımdan bu geçerken uygulama haberi geldi. Hemen indirip, listemi yapmak için heyecanla programı açtım. Geri kapadım. Mutlu olacağın bir program yapmak imkânsızdı çünkü aynı anda, çok fazla sayıda, çok ilginç oturum vardı. Zaman yine karşıdan bakıp gülüyordu. Forum başlayınca program yapma telaşını bir kenara bırakıp sürprizlere açık olmayı denedim. Eş dost karşılaşmaları, su kenarı nefes almaları da eklenince az zaman hızla ama ahenkle akıyordu. Sonra bir an ritim şaştı. İkinci gün öğleden sonranın ilk diliminde hissedilen depremle saniyeler çok uzadı. Sonra hayat normale dönünce zaman yine hızla akmaya başladı. O kadar ki uygulamada işaretlemiş olmama rağmen zamanla ilgili oturumu bile kaçırdığımı sonradan fark ettim.

Bunun üzerine bir durdum: kent hayatının tüm mümkün senaryolarını yaşamaya zamanımız yok ama zamanımızın yettiği senaryoyu iyi yaşamak mümkün. Bu fikirle daha önce odaklanmadığım kent ve zaman üzerine düşünmeye başladım. Kent hakkını tartışırken, örneğin, aklımda daha

çok, kamusal alana erişimi, planlamasına katılımı, kapsayıcılığını önceliklendirdiğimi, ama zaman kullanımını, kimin ne kadar zaman kullanarak kamusal alandan faydalandığını, kamusal alanın oluşmasına ne kadar zaman harcadığını düşünmediğimi fark ettim. Kent yoksulluğunu düşünürken, zaman yoksulluğunun önemine tartışmalarda yeteri kadar alan açtığımızdan emin olamadım. Teknoloji sayesinde kazandığımızı sandığımız zamanı kentte hangi yeni deneyime kullandığımızı tartışmadığımızı hatırladım. Ulaşımda geçen zamanı nasıl yaratıcı kullanabileceğimizi düşünmediğimizi ya da o zamanı azaltmanın önemini yeteri kadar vurgulamadığımızı fark ettim. Kente katılımımızda bilgiye erişimin önemini belirtirken, bilgiyi ilk elden kentin farklı yerlerinde farklı deneyimlerine zaman ayırmakla edinebileceğimizi ve bunun da yerel politikaya eklenmesi gerektiğini yeteri kadar belirtmediğimizi gördüm. Demokratik kent yönetimi süreçlerinin aksamadaki en büyük nedenlerden biri olan zaman baskısının nasıl azaltılabileceği üzerine yeteri kadar düşünmediğimizi hatırladım.

Tüm bu sorulara cevaplar ise aslında yine MARUF25'in içeriğinde saklıydı (ya da belki önceki MARUF'ların), diğer birçok kent meselesine çare olacak bilginin, fikrin, kişinin, kurumun olduğu gibi. MARUF'un bence en önemli katkısı da işte bu. Daha iyi bir kent hayatı için düşünürken neleri ıskaladı-

ğını fark ettirip cevaplarını da yine gizli hazineler gibi programa ya da mekâna yerleştiriyor. Dünyanın farklı yerlerinden yüzlerce konuşma, tartışma, sergiler, interaktif etkinliklerle yeni bilgi kadar, yeni fikirler, kişiler, kurumlarla belediyeleri ve tüm kent paydaşlarını besliyor. Yerel ötesi iletişim belki iş birlikleri kurmayı, farklı açılardan bakmayı sağlıyor. Bu yıla kadar MARUF benim için de hep konuları, konukları ve formatlarıyla ilham oldu.

Bu yıl ise zihnimde bu üç boyutun dışında, kendi varlığıyla bambaşka bir farkındalık yaratmış oldu. 1 Ekim 2025'i beş kez üst üste yaşayamadığıma hayıflanmaktan, yerel demokrasinin daha önce odaklanmadığım yeni bir boyutunda düşünmeye başlamanın heyecanına geçtim. Bir kent forumu yerel demokrasi için çalışan birine daha ne hediye versin? MARUF25'i mümkün kılan Marmara Belediyeler Birliğinin muhteşem ekibine bunun için teşekkür ederim.

Ceren Ay, Öğr. Gör., Kurucu, TİD Genç Çevirmenler Platformu

MARUF25'in Erişilebilirliği

MARUF25, Türkiye'de ve bölgesel ölçekte düzenlenen etkinlikler arasında erişilebilir katılımı kurumsal bir sorumluluk olarak ele alan nadir platformlardan biri olarak öne çıktı. Forum süresince görev alan işaret dili çevirmenleri olarak yalnızca iletişimi mümkün kılan teknik bir unsur değil, katılımcı çeşitliliğini güçlendiren, sessizleştirilen grupların söz hakkını görünür kılan ve sağır bireylerin bilgi dolaşımına eşit erişimini sağlayan temel aktörler olduğumuzu bir kez daha deneyimledik.

MARUF25, erişilebilirliğin yalnızca engelli bireylere yönelik bir kolaylaştırma konusu değil, kent politikalarının, demokrasi kültürünün ve toplumsal katılımın ayrılmaz bileşeni olarak ele alındığını gösteren önemli bir örnek teşkil etmiştir.

Akışlar, Yöntemler, Çeşitlilik, Kapsayıcılık, Erişilebilirlik ve Sektörler Arası Öğrenme

Kentleşme, sosyal adalet, afet dirençliliği, toplumsal katılım, dijitalleşme, çevresel sürdürülebilirlik, kültürel haklar ve kapsayıcı hizmet tasarımı gibi başlıkların yalnızca teorik değil; uygulama örnekleri, deneyim temelli sunumlar ve çok disiplinli tartışmalarla ele alınması, bilginin yönünü ve dolaşımını genişletti. Bu çeşitlilik, sağır katılımcıların bilgiye erişimini kolaylaştırdığı gibi, işaret dili çevirisi aracılığıyla kavramların kültürel karşılıklarının da tartışmaya dâhil edilmesini sağladı.

Uluslararası katılım, farklı ülkelerde erişilebilir kent politikalarının nasıl şekillendiğine dair kıyaslamalı bir öğrenme alanı açtı. Çeşitlilik, yalnızca coğrafi temsil düzeyinde değil; uzmanlık alanları, perspektifler, kurum tipleri ve deneyim biçimleri açısından da hissedildi.

Erişilebilirlik açısından MARUF25 işaret dili çevirisinin programda görünür, planlı ve bütünsel biçimde konumlandırılması, görsel içeriklerin okunabilirliği, sahne düzenlemeleri, moderasyon tarzları ve organizasyon ekibinin farkındalığı, erişilebilirliğin artık "tamamlayıcı bir hizmet" olarak değil, etkinlik tasarımının temel bileşeni olarak ele alınmaya başladığını ortaya koymuştur.

Sektörel çeşitlilik yerel yönetimler, sivil toplum kuruluşları, akademi, özel sektör ve uluslararası aktörlerin bir arada bulunması birlikte öğrenme deneyimini zenginleştiren en belirgin unsurlardan biriydi.

MARUF'un Kolektif Üretimine, Partnerlik ve İş Birliği Süreçleri

Etkinlik öncesinde yürütülen iletişim, görev dağılımları, akış planlaması ve içerik koordinasyonu; işaret dili çevirisinin programa entegre biçimde dahil edilmesi açısından önemli bir gelişim sunarken, erişilebilirlik perspektifinin yalnızca lojistik değil, kurumsal yaklaşım düzeyinde ele alındığını hissettirdi.

Çeviri ekipleri, teknik ekipler, moderatörler, konuşmacılar ve organizasyon koordinatörleri arasındaki iletişim, sağır katılımcıların otumlara eşit erişimini güçlendirdi.

Etkinlik sonrasında yürütülen geri bildirim, hafıza oluşturma ve raporlama sürecinin de kolektif üretim anlayışıyla uyumlu ilerlemesi, MARUF'un iş birliklerini yalnızca etkinlik süresiyle sınırlamadığını ortaya koydu. Sağır topluluğun görünürlüğünün artması, çevirmenlerin rolünün profesyonel çerçevede tanınması ve kapsayıcı politika tartışmalarının devam edebilirliği, bu sürecin önemli çıktıları arasında yer aldı.

İşaret dili çevirisinin, etkinliğin ana yapısına entegre edilmesi, erişilebilirliğin gönüllü bir jest değil, kurumsal sorumluluk ve demokratik katılımın tamamlayıcı unsuru olduğunu görünür kıldı. Bu durum, savunuculuk çalışmalarının yalnızca topluluk içinde değil, yerel yönetim politikaları, karar alma süreçleri ve kurumsal dönüşüm modelleri ile kesişen yeni bir perspektif açtı.

Forum Sürecinde Kurulan İlişkilerin ve İş Birlikleri

MARUF25 sürecinde kurulan ilişkilerin ve iş birliklerinin, erişilebilirlik ve kapsayıcı kurum kültürü alanında uzun vadeli ve kalıcı bir etki yaratmasını umuyorum. Forumda bir araya gelen yerel yönetimler, akademik aktörler, sivil toplum temsilcileri ve özel sektör paydaşlarının erişilebilir katılım konusundaki farkındalıklarının güçlenmesi, gelecekte işaret dili erişimini içeren politika dokümanları, etkinlik standartları, afet bilgilendirme protokolleri, dijital hizmet tasarımları ve kamusal iletişim modelleri gibi somut çıktılara dönüşme potansiyeli taşımaktadır.

Bu ilişkilerin yalnızca proje bazlı değil, kurumsal dönüşüm odaklı sürdürülebilir iş birliklerine evrilmesi, sağır topluluğunun kamusal karar süreçlerinde görünürlüğünü ve temsil gücünü artıracak önemli bir adımdır. Ancak bu noktada Sağır Toplumu temsil eden sivil toplum örgütlerinin ve öznenin

dahil edilmesi için sizlerin vereceği destek oldukça önemlidir.

MARUF'a ve MARUF'un Geleceğine Dair

MARUF'u diğer etkinliklerden ayıran en belirgin özellik, kent politikalarını yalnızca teorik bir tartışma alanı olarak değil; uygulama, deneyim, yerel yönetim pratikleri ve toplumsal katılım boyutlarıyla birlikte ele alan bütüncül yaklaşımıdır.

MARUF'u farklı kılan unsurlardan biri de kapsayıcılık ve erişilebilirliğin giderek güçlenen biçimde forum tasarımının bir parçası hâline gelmesidir. İşaret dili çevirisinin ana akışlarda görünür şekilde konumlandırılması, sağır katılımcıların tartışmalara erişimi, görsel iletişim unsurlarının güçlendirilmesi ve katılım hakkının bir organizasyon ilkesi olarak değerlendirilmesi, MARUF'u erişilebilir etkinlik standartları açısından örnek gösterilebilir bir noktaya taşıdı.

İlk kez deneyimleyen biri olarak bile, forumun artık yalnızca içerik üreten değil, katılımı dönüştüren, öğrenmeyi paylaşan ve ortak üretimi teşvik eden bir modele geçtiği hissediliyor. İşaret dili çevirisinin ana akışlarda yer alması, erişilebilirlik perspektifinin organizasyonun yapısına entegre edilmesi ve sağır bireylerin bilgi dolaşımına dahil olabilmesi, bu gelişimin özellikle dikkat çekici göstergeleri arasında yer almıştır.

MARUF'un önümüzdeki yıllarda erişilebilir kentler, hak temelli yaklaşım ve kapsayıcı yönetim ekseninde daha güçlü bir rol üstlenmesi gerektiğine inanıyorum. Gelecek forumlarda yer alması gereken konu başlıkları için önerilerim şu şekilde: yerel yönetimlerde işaret dili erişimi ve çoklu iletişim modelleri, afet zamanlarında sağır ve engelli bireyler için erişilebilir bilgilendirme, dijital kamusal hizmetlerde erişilebilir arayüz tasarımı, kültürel, dilsel ve işitsel çeşitliliğin kent hakkı bağlamında ele alınması. Bununla birlikte sağır bireylerin panelist, moderatör ve uzman olarak dahil edildiği oturumlar planlanması; politika önerisi, yol haritası ve çıktı üretmeye yönelik çalışma gruplarının oluşturulması yeni ve güçlü bir zemin yaratabilir.

Türkiye’de ve dünyada hızlanan kentleşme, iklim krizinin etkileri, kitlesel göç hareketleri, dijitalleşme süreçleri, afet riskleri, toplumsal eşitsizlikler ve kapsayıcı hizmet ihtiyacının artması düşünüldüğünde, kentlerin yalnızca fiziksel değil, sosyal, kültürel ve

iletişimsel boyutlarıyla da kapsayıcı hale gelmesi, demokratik katılımın güçlendirilmesi ve kırılgan grupların özellikle sağır ve işitme engelli bireylerin kamusal süreçlere eşit erişimi, MARUF’un yön vermesi gereken temel başlıklardan biri olmalıdır.

Remy Sietchiping, Dr., Politika, Mevzuat ve Yönetişim Birimi Başkanı, UN-Habitat

MARUF25’e ilk kez katılmak, benim için mesleki açıdan son derece doyurucu ve zenginleştirici bir deneyimdi. UN-Habitat’ı temsilen farklı paydaşlar arasında dinamik bir birlikte öğrenme ve etkileşim alanı sunan Dayanıklılığı Hayata Geçirmek: Çevresel Zorluklara Karşı Yerel Hazırlık (Resilience in Action: Local Preparedness for Environmental Challenges) oturumunda yer aldım. Kentsel sürdürülebilirliğe dair yenilikçi yaklaşımlar keşfetme konusundaki beklentilerim, bu platformda fazlasıyla karşılık buldu.

Programın yıldızlarından biri, kentsel dirençliliği artırma stratejisi olarak Doğa Tabanlı Çözümleri (DTÇ) mercek altına alan İklim Dirençli Politikalar İçin Doğa Temelli Çözümler (Nature-Based Solutions for Climate-Resilient Policies) etkinliği idi. Bu oturumda, Marmara Bölgesi’ndeki yedi belediyeyi kapsayan ihtiyaç analizinden elde edilen çarpıcı bulgular paylaşıldı ve doğa tabanlı yaklaşımları yerel planlamaya entegre etmek için pratik bir araç olan “Belediyeler İçin DTÇ Rehberi” tanıtıldı. Interreg NEXT Karadeniz Havzası Programı desteğiyle düzenlenen oturum, iklim zorluklarına ve doğal risk yönetimine karşı ekosistem temelli müdahalelere dair somut örnekler sundu.

Forumun yerel yönetimlerden STK’lara, akademi-den özel sektöre uzanan çeşitliliği, zengin bir öğrenme iklimi yarattı. Tüm oturumların bu denli ilgi çekici olması ve salonların tamamen dolması beni gerçek-

ten etkiledi. Konut, kentsel planlama ve yönetim üzerine yürütülen tartışmalar, UN-Habitat’ın görev alanıyla son derece ilgiliydi. Ayrıca “Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları” (SKA) ve “Yeni Kentsel Gündem” gibi küresel ajandaların yerelleştirilmesine yapılan vurgu takdire şayandı.

Kurumsal açıdan bakıldığında MARUF25, stratejik önceliklerimizle güçlü bir uyum sergiledi. Marmara Belediyeler Birliği (MBB) ile MARUF kapsamında ortaklaşa düzenlediğimiz Uzman Grubu Toplantısı, metropollerde konut sorunu üzerine diyalogu ilerleten kilit bir an oldu. MBB ile iş birliğimizde profesyonellik ve ortak gaye birliği ön plandaydı.

Forum; kentsel veri, ödenebilir konut ve iklim direnci gibi alanlarda yeni ortaklıkların ve ortak girişim fikirlerinin filizlenmesine vesile oldu. MARUF’u diğer etkinliklerden ayıran şey, bölgesel kökleri ile küresel vizyonu arasındaki dengedir. Benzer pek çok kentsel foruma katılmış biri olarak organizasyonun verimliliğinden, engelli bireyleri kapsayan eylem odaklı ve kapsayıcı yapısından çok etkilendim. Konferans oturumlarının özenle kurgulanmış saha gezileriyle harmanlanması yöntemi de son derece başarılı işledi.

UN-Habitat olarak bu yolculuğun bir parçası olmaktan gurur duyduk ve bir sonraki MARUF’u heyecanla bekliyoruz.

Agata Krause, Yaşam Kalitesi Girişimi (Quality of Life Initiative), UN-Habitat

MARUF, kentlerin yalnızca zorlukların yaşandığı mekânlar değil, aynı zamanda birer çözüm üretim merkezi olduğunu da ortaya koydu. Bu platformda geliştirilen fikirler ve somut veriler; barınmadan ulaşım, kamusal alanlardan kapsayıcılık ve fırsat eşitliğine kadar kentsel refahın özünü oluşturan

konularda hem politikalara hem de sahadaki uygulamalara yön verme gücüne sahip. Bu birikimin, belirsizliklerle dolu dönemlerde dünya genelindeki yerel yönetimlerin yaşam kalitesini ve kentsel dayanıklılığı artırmalarına yardımcı olma kapasitesini ciddiye almak gerek.

Onur Atay, Kurucu Ortak, Urban.koop

Kent üzerine düşünen, araştıran ve çalışan bireyler, inisiyatifler ve kurumlar olarak ilgi alanlarımız ve odak noktalarımız girift, benzer veya çoğu zaman ortak. Ancak ne yazık ki bizleri bu alanlar ve odaklar etrafında bir araya getirebilecek araçlar, platformlar ve fiziki/fikri ortamlar ise oldukça kısıtlı. Kente dair sorunları, fikirleri ve önerileri birlikte değerlendirebileceğimiz, karar vericilerle paylaşip tartışabileceğimiz, ortaklıklara dönüştürebileceğimiz arayüzler, bugün itibarıyla büyük çoğunlukla dijital alanlara sıkışmış durumda. Bu durum yeri geldiğinde bilginin yayılması ve paylaşılması adına, iletişim açısından bir avantaj gibi görünürken çoğu zaman kaygan, sürekli değişen, dönüşen ve güvenmesi zor bir zemin oluşturmaktadır.

MARUF, kent üzerine çalışan araştırmacı ve uygulayıcılar olarak 2019'dan beri takip ettiğimiz, 2023'ten beri de aktif biçimde katılım göstermeye çalıştığımız bir buluşma. İstanbul, Türkiye ve bulunduğumuz coğrafya ölçeğinde kentsel problemlerimiz her geçen gün büyürken ve kılcallara yayılırken, MARUF da sürekli olarak bir önceki MARUF üzerine ekleyerek ilerliyor ve kente dair tartışılması gereken belli başlı her konunun ve o konuya dair uzmanların, araştırmacıların ve meraklıların, ulusal ve artık uluslararası ölçekte ana adresi haline dönüşüyor. Urban.koop ekibi adına ve bir kent pratisyeni olarak şu ana kadar görebildiğim ve en takdir ettiğim kısım ise, artık neredeyse "kentle ilgili herkesin biendali" haline gelen MARUF'un giderek kapsamını genişletmesi, ortaklıklarını büyütmesi ve etki ala-

nını daha da kuvvetlendirmesi. Bu açıdan kentte kolaylıkla karşılaşamayan ancak ortak sorunlara odaklanan farklı kişilerin, kurumların ve hatta sektörlerin ortak bir çatı altında bir araya gelmesi fazlasıyla önemli. Böylelikle MARUF'un, birlikte yaşam ilkeleri doğrultusunda ortak sorunların sağlıklı ve nitelikli analizini yapmak için önemli bir fırsat sağladığını, bu sorunlara yönelik çözümlerin daha da katılımcı ve çok paydaşlı biçimde yorumlanmasını kolaylaştırdığını ve normal şartlarda görünmesi zor ancak çözümü gerekli bir iş birliği ortamı eksikliğini başarıyla doldurduğunu düşünüyorum.

Kentsel konuların, problemlerin ve önerilerin, uzmanlık alanlarını aşarak genelgeçer ve öznelere sahiplendiği gündemlere dönüşmesinin, MARUF'un ve paydaşlarının da önünü açtığı fikrindeyim. Bu açıdan MARUF takipçi ağının da, kentsel ve yaratıcı disiplinlerin de dışına çıkarak, interdisipliner biçimde giderek genişlediğini ve zenginleştiğini düşünüyorum; MARUF'ta hem izleyici hem yürütücü olarak şahsi tecrübelerim de bunu kanıtlar nitelikte. Sivil toplum iş birliklerinden ulaşım teknolojilerine, iklim meselelerinden tarımda inovasyona kadar geniş bir satıhta kente içkin veya değil, fiziksel çevreye yönelik birçok güncel meseleyi gündemine taşıyan MARUF, bu anlamda gerçekten belediyeciliğin ulaşabileceği sınırları, imkânları ve potansiyelleri bizlere sunmayı her seferinde daha iyi başarıyor. Bu durumun giderek büyüyeceği inancı ve ümidiyle, sıradaki MARUF'un sınırlarının nerelere ulaşabileceğini ise merakla bekliyorum.

Norliza Hashim, CEO & İcra Kurulu Başkanı, URBANICE Malaysia

MARUF25'e katılımım, kentlerin ve yerel yönetimlerin sürdürülebilir, dirençli ve insan odaklı kalkınmanın itici gücü olarak oynadığı hayati rolü bir kez daha teyit etti. Bu yılki organizasyon, MARUF'un farklı sesleri bir araya getiren bir platform olmanın ötesinde birlikte öğrenme, birlikte üretme ve ortak eylem için anlamlı fırsatlar yaratan bir yapıya evrildiğini gözler önüne serdi.

"Yeterli Konut İçin Metropolitan Planlama Araçları" başlıklı yuvarlak masa toplantısı, Malezya'nın konut konusundaki bütüncül yaklaşımını sunmam için iyi bir fırsat oldu. Kapsayıcılığı, ödenebilirliği ve kalıcı dirençliliği önceleyen bu stratejimiz, kamunun ve toplumun tüm katmanlarını kapsayan bütüncül bir çabaya dayanıyor. Farklı bölgelerden gelen metropolitan alan uzmanlarıyla kurduğumuz etkileşim, konut sorununun küresel boyutta ne denli benzerlik gösterdiğini doğrularken entegre mekânsal planlamanın, aktif toplum katılımının ve sağlam verilere dayalı karar alma süreçlerinin önemi bir kez daha ortaya koydu.

"Uluslararası Kent Etkinlikleri Diyalogda" ağ kurma etkinliğinde ise, Malezya Kent Forumu'nun (MUF) SKA yerelleştirmesi ve kentsel inovasyon adına ulusal bir harekete dönüşme serüvenini sunmaktan büyük memnuniyet duydum. Diğer uluslararası kent platformlarıyla deneyim alışverişinde bulunmak, birbirine bağlı öğrenme ekosistemlerinin değerini bir kez daha pekiştirdi. Zira bu ekosistemlerde yerel deneyimler küresel gündemleri zenginleştirirken küresel gündemler de yerel eylemleri güçlendiriyor.

URBANICE Malaysia ve Marmara Belediyeler Birliği (MBB) arasında imzalanan Mutabakat Zaptı (MoU), MARUF25'in en önemli kazanımlarından biri oldu. Bu anlaşma, Güney-Güney iş birliğini teşvik etme, kurumsal kapasiteleri geliştirme ve kentsel sürdürülebilirlik çalışmalarını yaygınlaştırma konusundaki ortak kararlılığımızı resmiyete döktü. Forum öncesinden başlayıp sonrasına uzanan bu iş birliği, özellikle SKA yerelleştir-

me yöntemleri, dirençlilik planlaması ve toplum odaklı kentsel projeler gibi alanlarda inovasyon için yeni kapılar aralamış oldu.

MARUF'u diğer küresel etkinliklerden ayıran en belirgin özellik, deneyime dayalı bir formatı olması. MARUF25, geleneksel panel tartışmalarının ötesine geçerek; uygulamalı atölyeler, etkileşimli laboratuvarlar, duylara hitap eden aktiviteler ve pratik öğrenme oturumları sayesinde katılımcıların araçlar, prototipler ve gerçek dünya çözümleriyle doğrudan etkileşime girmesine olanak tanıdı. Deneyimsel öğrenmeye yönelik bu yaklaşım, kentsel sorunları sadece daha anlaşılır kılmakla kalmadı, aynı zamanda eyleme dökülebilir hale getirdi.

Forumun Haliç'teki açık ve davetkâr atmosferi ve özenle tasarlanmış mekânları, bu deneyime eşsiz bir boyut kattı. Bu ortam, diyalogu, derin düşünmeyi ve iş birliğini kendiliğinden teşvik etti. Böylece bir araya geldiğimiz mekânların, kurduğumuz diyalogların kalitesini ve ortak anlayışımızın derinliğini de şekillendirdiğini bize bir kez daha hatırlattı. Yıllar içerisinde MARUF'un bölgesel bir buluşmadan kapsayıcılığı, çeşitliliği ve bilginin ortak üretimini savunan küresel bir platforma dönüşümüne bizzat tanıklık ettim. İleriye baktığımda, MARUF'un kentsel öğrenme ve iş birliği için daimi bir platform olarak konumunu daha da sağlamlaştıracağını görüyorum. Gelecek etkinliklerde; inovasyon laboratuvarlarına, kentler arası bilgi transferine, genç liderliğinin teşvik edilmesine ve iklim direnci, dijital kapsayıcılık, sürdürülebilir kentsel finansman gibi konularda pratik çözüm formatlarına daha fazla ağırlık verilebilir.

Hızla değişen kentsel ortam göz önünde bulundurulduğunda, MARUF'un iyimserlik ruhunu canlı tutmaya, bir öğrenme platformu olmaya ve eylemi teşvik etmeye devam etmelidir. Nihai hedefimiz, bugün kurulan ortaklıkların gelecekte toplum düzeyinde somut ve pratik etkilere dönüşmesidir.

İlhan Tekeli, Şehir ve Bölge Planlama Profesörü & Sosyal Bilimci*

Merhabalar, ben bütün faaliyetlere katılamadım. Bu nedenle tümü için bir şey söylemem zor ama en önemli olay şu: Burada bir coşku var. Ben de bu coşku öyle kolay kolay sağlanabilecek bir şey değil. Çünkü insanlar bu etkinliğe gönüllü olarak katılıyorlar. Herhangi bir mecburiyet hissederek katılmıyorlar. Bu durum da bu coşku ortamının oluşmasına yardım ediyor.

Diğer bir mesele de şu; MARUF, Türkiye'de, siyasal olarak çok büyük bir kutuplaşma olduğu bir yerde partiler üstü bir platform olmayı başarabiliyor. Bunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum. Tek tek, yani her toplantıda ne söylendi meselesi o kadar önemli değil. Bu bütün ile ilgili partiler üstü bir hava, konunun kendisi görüşülenleri tanımlıyor. Yoksa bir siyasi aidiyet belirleyici olmuyor. Bunların Türkiye tarafından özlenen nitelikler olduğunu düşünüyorum.

Şimdi bu forumda Türkiye'de şehircilik ve belediyecilik konusundaki güncel problemlerin çözümleri iddialı bir şekilde ele alınıyor. Yani "biz şu kadarını yapabiliriz, ötesine karışmayız" gibi bir hava yok.

Bunun da Türkiye için özlenen bir şey olduğunu düşünüyorum.

Bu etkinliğin ve ilgili faaliyetlerin İstanbul'da olması da ayrıca önemli. İstanbul, Türkiye'nin şehir planlama ve şehir yönetimi bakımından bir çeşit laboratuvarı. Dikkat ederseniz son yıllara kadar laboratuvar sözcüğü yoktu. Laboratuvar sözcüğü fizik, kimya biyoloji için daha çok doğa bilimleriyle ilgili bir kavramdı. Şimdi biz laboratuvar sözcüğünü bizim alanımızda da kullanıyoruz. Bir platform olarak MARUF'ta, laboratuvardaki elde edilen, yani deneyim sonunda edinilen meseleler konuşuluyor. Bu, ampirik deneyime dayanan bir birikimi gösteriyor. MARUF'un bu performansına bakarsak en önemli verilebilecek yargı şunu gösteriyor ki Türkiye'de, bu konuda, yani şehircilik ve şehir yönetimi konusunda bir birikim var ve kendisine bir ortam bulunduğu zaman bu birikim ifade edilebiliyor. Böylece de MARUF bu birikimin ifade edilmesine olanak veren bir platform oluşturuyor.

Bütün bunda katkısı olan arkadaşlara çok teşekkür ederim.

* Bu metin, İlhan Tekeli'nin MARUF25 kapsamında 3 Ekim 2025 tarihinde gerçekleştirilen "Kapanış Oturumu | Yeni Mümkünlerin İzinde" panelindeki konuşmasından hareketle hazırlanmıştır.

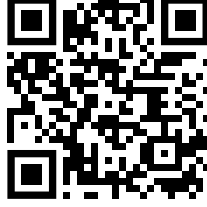

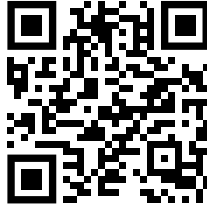

Bu raporun dijital versiyonu için
lütfen linki ziyaret edin:
mbb.bb/maruf25raporu

Bu raporun İngilizce dijital versiyonu
için lütfen linki ziyaret edin:
mbb.bb/maruf25report

MARUF25'te ne çıkan nlar için
lütfen bu linki ziyaret edin:
mbb.bb/maruf25highlights

